

A woman with a white headscarf and a white apron over a dark long-sleeved top is holding a small silver coin in her right hand. She is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is a solid dark blue color.

Säästöpankkiryhmän

TOIMINTAKERTOMUS JA IFRS-TILINPÄÄTÖS

31.12.2022

Säästöpankki

SISÄLLYS

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TOIMINTAKERTOMUS 3

Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajan katsaus	4
Säästöpankin tehtävä on ollut auttaa suomalaisia vaurastumaan jo 200 vuotta.....	6
Säästöpankkiryhmä ja Säästöpankkien yhteenliittymä.....	7
Toimintaympäristön kuvaus	8
Säästöpankkiryhmän tulos ja tase	11
Vakavaraisuus ja riskiasema	14
Luottoluokitukset.....	19
Säästöpankkiliitto osk:n hallintoneuvosto, hallitus ja tilintarkastajat	20
Muu kuin taloudellinen raportointi	21
Toiminta ja tulos liiketoimintasegmenteittäin	29
Olenneiset tapahtumat tilinpäätöspäivän jälkeen.....	31
Vuoden 2023 näkymät.....	32

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN IFRS-TILINPÄÄTÖS 34

Säästöpankkiryhmän tuloslaskelma	35
Säästöpankkiryhmän laaja tuloslaskelma	36
Säästöpankkiryhmän tase	37
Säästöpankkiryhmän rahavirtalaskelma	38
Säästöpankkiryhmän oman pääoman muutoslaskelma	40

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET 41

Liite 1: Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja tilinpäätöksen laajuudesta	42
Liite 2: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet.....	44
Liite 3: Merkittävimmät johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin sisältyvät keskeiset epävarmuustekijät	54

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAISUUDENHALLINNAN PERIAATTEET 56

Liite 4: Hallinnointiperiaatteet.....	57
Liite 5: Riskienhallinnan ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteet	64

TILIKAUDEN TULOS 92

Liite 6: Segmentti-informaatio.....	93
Liite 7: Korkokate	97
Liite 8: Palkkiotuotot ja -kulut, netto.....	98
Liite 9: Sijoitustoiminnan nettotuotot.....	99
Liite 10: Henkivakuutustoiminnan nettotuotot.....	100
Liite 11: Rahoitusinstrumenttien tuloserät.....	105
Liite 12: Liiketoiminnan muut tuotot.....	106
Liite 13: Henkilöstökulut	106

Liite 14: Liiketoiminnan muut kulut	107
Liite 15: Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä.....	108
Liite 16: Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	109
Liite 17: Tuloverot.....	115

VARAT 116

Liite 18: Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	117
Liite 19: Lainat ja saamiset.....	121
Liite 20: Johdannaiset ja suojauslaskenta.....	123
Liite 21: Sijoitusomaisuus	125
Liite 22: Henkivakuutustoiminnan varat	127
Liite 23: Sijoitukset osakkuusyhtiöissä.....	128
Liite 24: Aineelliset hyödykkeet (ml käyttöomaisuushyödykkeet).....	130
Liite 25: Aineettomat hyödykkeet	132
Liite 26: Laskennalliset verot	135
Liite 27: Muut varat	138

VELAT JA OMA PÄÄOMA 139

Liite 28: Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	140
Liite 29: Velat luottolaitoksille ja asiakkaille.....	140
Liite 30: Liikkeeseenlasketut velkakirjat	141
Liite 31: Henkivakuutustoiminnan velat	142
Liite 32: Velat, joilla on huonompi etuoikeus	145
Liite 33: Varaukset ja muut velat.....	146
Liite 34: Oma pääoma	147
Liite 35: Liedon Säästöpankin irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä	149

MUUT LIITETIEDOT 150

Liite 36: Vakuudet.....	151
Liite 37: Taseen ulkopuoliset sitoumukset.....	151
Liite 38: Käyvät arvot arvostusmenetelmän mukaisesti..	152
Liite 39: Työsuhde-etuudet.....	158
Liite 40: Vuokrasopimukset	161
Liite 41: Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt.....	163
Liite 42: Strukturoitujen konsolidoimattomien yhteisöjen tiedot.....	166
Liite 43: Lähipiiritiedot	167
Liite 44: Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat.....	169

ALLEKIRJOITUKSET 170

TILINTARKASTUSKERTOMUS..... 172

A man and a woman are high-fiving against a teal background. The man is on the left, wearing a light blue t-shirt and dark blue jeans, with his right arm raised. The woman is on the right, wearing a pink long-sleeved shirt and light purple pants, with her right arm raised. They are both smiling and looking at each other. The background is a solid teal color with a subtle shadow of the floor.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TOIMINTAKERTOMUS

1.1.–31.12.2022

SÄÄSTÖPANKKILIITTO OSK:N TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2022 käynnistyi positiivisten odotusten valossa. Globaali pandemia oli rauhoittunut ja talouskehitystä hidastavia rajoituksia purettiin laajasti. Säästöpankki-ryhmä valmistautui viettämään 200-vuotisjuhluvuottaan. Jo ensimmäisellä vuosineljänneksellä odotukset muuttuivat Ukrainaan kohdistetun laajamittaisen hyökkäyksen myötä.

Vakaan talouskehityksen sijaan kohtasimmekin sijoitusmarkkinoiden epävarmuuden ja negatiivisen kehityksen, jota kesästä lähtien on täydentänyt energian hinnan voimakas nousu. Tämä on näkynyt energiain-tensiivisten yritysten tulospäätöksissä, mutta erityisesti kuluttajaluottamus heikkeni vuoden toisella puoliskolla kotitalouksien huolien kasvaessa.

Kotitalouksien näkymiä alkoi myös heikentämään kesästä lähtien poikkeuksellisen nopeasti nousseet markkinakorot. Tällä on vaikutusta kotitalouksien käytössä oleviin tuloihin pitemmällä aikavälillä. Samalla oman toimintamme kulmakiven, talouden valmennuksella, ky-syntä ja merkitys tulevat entisestään kasvamaan.

Säästöpankkiryhmän asiakasliiketoiminta kehittyi vuonna 2022 erinomaisesti. Korkokate kasvoi yleisen korkotason nousun siivittämänä odotuksiamme nopeammin ja palkkiotuotot kasvoivat vaikeasta markkinatilanteesta huolimatta hyvin. Sijoitusmarkkinoiden heikosta markkinakehityksestä huolimatta sijoitusra-hastojen nettomerkinnot olivat 216,9 miljoonaa euroa positiiviset ja markkinaosuutemme vahvistui. Liiketoiminnan tuottoihin kirjassimme peruspankkihankkeen keskeyttämisestä saadun korvauksen, jonka positiivinen tulosvaikutus oli 33,9 miljoonaa euroa. Luottotap-pioiden määrä pysyi vähäisenä, eikä niissä ole ollut näkyvissä talouden epävarmuuden kasvu.

Haastavassa korko- ja rahoitusmarkkinatilanteessa Sp-Kiinnitysluottopankki laski liikkeelle suotuisilla eh-doilla 750 miljoonaa euroa katetun joukkovelkakirjalai-nan (covered bond issue). Tämä osoittaa asiakkaidem-me luottamuksen lisäksi sijoittajien uskon ryhmämme toimintaan.

Vuoden aikana olemme reagoineet muuttuvaan toimintaympäristöön uudistamalla toimintatapojamme sekä kehittäneet uusia tuotteita ja palveluita asiakkaillem-me. Tässä yhteydessä useat pankkimme avasivat uusia toimipisteitä ja päivittivät olemassa olevia. Ryhmämme

Karri Alameri
Toimitusjohtaja

Yhteisen tahtotilan ja tulevaisuuden menestyksen vahvistamiseksi yhteenliittymän muut säästöpankit julkistivat joulukuussa allekirjoittaneensa liiketoimintoja koskevan keskinäisen etuosto-oikeussopimuksen.

sisällä tapahtui myös yksi pankkifuusio kuin myös laajentumisia uusille paikkakunnille.

Liedon Säästöpankki ilmoitti syyskuussa irtoavansa Säästöpankkien yhteenliittymästä ja eroavansa Säästöpankkiliitosta 28.2.2023. Yhteisen tahtotilan ja tulevaisuuden menestyksen vahvistamiseksi yhteenliittymän muut säästöpankit julkistivat joulukuussa allekirjoittaneensa liiketoimintoja koskevan keskinäisen etuosto-oikeussopimuksen.

Vuoden 2022 menestyksestä suuri kiitos kuuluu osaavalle ja sitoutuneelle henkilöstölle. Myös ryhmän eri toimijoiden hallinnossa vaikuttavilla luottamushenkilöillä on ollut ratkaiseva rooli, kun yhdessä katsomme kohti tulevaa. Menestyksemme on saavutettu ja tulevaisuus luodaan vahvalla ja läheisellä yhteistyöllä.

Uskon vahvasti siihen, että vuodesta 2023 muodostuu Säästöpankkiryhmälle menestyksenkäs, vaikka epävarmuus eri muodoissaan, sekä kansainvälisesti että kotimaassa, haastaa meitä kaikkia suomalaisia yhteisönä ja yksilöinä. Vahvuutemme, Säästöpankkikokemus, pysyy toimintamme keskiössä. Nyt ja tulevaisuudessa tavoitteenamme on asiantuntijuudellamme tarjota asiakkaillemme Suomen paras yhdistelmä digitaalisia ja kasvotusten tapahtuvia rahoitus- ja sijoituspalveluja, joilla on asiakkaille konkreettinen ja pitkäaikainen hyöty.

Karri Alameri
Toimitusjohtaja Säästöpankkiliitto osk

SÄÄSTÖPANKIN TEHTÄVÄ ON OLLUT AUTTAA SUOMALAISIA VAURASTUMAAN JO 200 VUOTTA

Kun ensimmäinen Säästöpankki perustettiin vuonna 1822, tehtäväksemme tuli yhteiskunnallisesti tärkeä missio: auttaa Suomen työteliästä kansaa vaurastumaan ja hoitamaan talouttaan paremmin. Tällä samalla missiolla jatkamme edelleen ja olemme ylpeitä siitä, että olemme pankki, jolla on yhteiskunnallisesti tärkeä aate.

Viime vuonna Säästöpankkitoiminta Suomessa täytti 200 vuotta. Juhlistimme tätä merkkipaalua monin tavoin. Juhlavuoden keskeiseksi tarinaksi nostimme Säästöpankin ensimmäisen asiakkaan, piika Hedvig Nyströmin, joka talletti rahansa Turussa. Aloitimme juhluvuoden kampanjalla, jolla etsintäkuulutimme Hedvigin jälkeläisiä - ja löysimme Hedvigin sukutarinan lisäksi myös Säästöpankin perustajan apteekkari Julinin sukulaisia. Myös henkilöstömme pääsi korona-tauon jälkeen kohtaamaan toinen toisiaan ensimmäistä kertaa pariin vuoteen yhteisissä juhlissa, jotka pidettiin Pikku-Finlandiassa.

Merkityksellinen etappi viime vuonna oli myös se, että saimme lahjoittaa ennätysellisen 1,5 miljoonan euron potin satoihin kohteisiin ympäri Suomen vuosittaisen Hyviä tekoja -kampanjamme kautta. Viime vuoden kampanjan äänestystulokset paljastivat, että suomalaiset ovat juuri nyt huolissaan lasten ja nuorten hyvinvoinnista. Siksi tukea saivat muun muassa vähävaraiset lapsiperheet, lasten ja nuorten mielenterveys sekä lasten harrastukset kuten urheiluseurat.

Vastuullisuusteot kuten Hyviä tekoja -kampanjamme ovat säästöpankkiaatteen ytimessä. Siksi olemme erityisen ylpeitä siitä, että näinä taloudellisesti haastavina aikoina saamme kantaa kortemme kekoon muun muassa jakamalla osan tuloksestamme paikallisen hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämiseksi. Saamme toteuttaa 200-vuotista missiotamme joka päivä: työemme kautta autamme suomalaisia kohentamaan taloudellista hyvinvointiaan ja vaurastumaan myös vaikeina aikoina.

Vuonna 2022 Säästöpankkiryhmä täytti pyöreät 200 vuotta. Juhlavuoden kunniaksi lahjoitimme ennätysellisen 1,5 miljoonan euron potin satoihin kohteisiin ympäri Suomen vuosittaisen Hyviä tekoja -kampanjamme kautta.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄ JA SÄÄSTÖPANKKIEN YHTEENLIITTYMÄ

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 15 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy. Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy sekä Sp-Koti Oy.

Tilikauden aikana Ylihärman Säästöpankki fuusioitui Aito Säästöpankki Oy:öön ja Mietoisten Säästöpankki Liedon Säästöpankkiin. Fuusioiden seurauksena Yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluvien Säästöpankkien määrä väheni 17 pankista 15 pankkiin.

Liedon Säästöpankin isännistö hyväksyi Liedon Säästöpankin ja Oma Säästöpankin yhdistymistä koskevat yritysjärjestelyt 22.9.2022 isännistön kokouksessa. Liedon Säästöpankin irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä ja Säästöpankkien Yhteenliittymästä toteutuu arviolta 28.2.2023. Liedon Säästöpankin irtaantumisen taloudellisesta vaikutuksesta Säästöpankkiryhmään on kerrottu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 35.

Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj ja Oma Säästöpankki Oyj allekirjoittivat 28.11.2022 sopimuksen Liedon Säästöpankin välittämien Sp-Kiinnitysluottopankin luottojen siirrosta Oma Säästöpankille. Allekirjoitettu sopimus on osa kokonaisuutta, jossa Liedon Säästöpankki luovuttaa Oma Säästöpankille liiketoimintansa. Oma Säästöpankille 5.3.2023 siirtyvän luottokannan määrä on noin 245 miljoonaa euroa 31.12.2022 tilanteessa. Sp-Kiinnitysluottopankki myy Oma Säästöpankille kaupan kohteena olevat luotot kaikkine oikeuksineen ja velvolluuksineen. Luottokannan lopullinen koko tarkentuu siirtohetkellä.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma

Säästöpankkikeskus käynnisti toukokuussa 2022 muutosneuvottelut, jotka koskivat noin 470 työntekijää Säästöpankkiliitto osk:ssa, Säästöpankkipalvelut Oy:ssä, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:ssä, Sp-Rahastoyhtiö Oy:ssä ja Sp-Henkivakuutusyhtiö Oy:ssä. Muutosneuvotteluiden tavoitteena oli parantaa operatiivista tehokkuutta, yksinkertaistaa organisaation rakennetta sekä selkiyttää työnjakoja ja vastuualueita. Suunniteltujen toimenpiteiden oli toteutuessaan arvioitu johtavan enintään 45 toimen lakkaamiseen. Muutosneuvottelut päättyivät 21.6.2022. Neuvottelujen tuloksena Säästöpankkikeskuksesta vähennettiin 21 työtehtävää ja osaan työtehtäviä tuli olennaisia muutoksia.

Säästöpankkiliiton toimitusjohtajana vuodesta 2017 toiminut Tomi Närhinen jätti tehtävänsä kesäkuussa 2022. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus nimitti 15.8.2022 vt. toimitusjohtaja Karri Alameren Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajaksi.

Säästöpankkiryhmän rakenteesta löytyy lisätietoa sivulta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS

GLOBAALI TALOUSTILANNE

Vuosi 2022 alkoi myönteisissä tunnelmissa ja odotus oli, että maailmantalouden elpyminen koronakriisistä jatkuisi. Maailmantalouden odotettiin kasvavan pitkän ajan keskiarvoa nopeammin. Näkymät kuitenkin muutuivat radikaalisti helmikuussa 2022, kun Venäjä hyökkäsi Ukrainaan. Tämä aikaansai inhimillisen kärsimyksen lisäksi myös monenlaisia taloudellisia vaikutuksia.

Venäjän vastaiset sanktiot ja myös Venäjän omat toimet ovat aiheuttaneet raaka-aineiden ja energian hintojen nousua ja etenkin kaasun ja sähkön saatavuus on heikentynyt. Energiahaasteet ovat iskeneet erityisesti Eurooppaan, joka on ollut riippuvainen venäläisestä energiasta.

Inflaatio alkoi kiihtyä jo vuonna 2021, mutta sodan seuraukset kiihdyttivät omalta osaltaan inflaatiota. Vuonna 2022 inflaatiossa kavuttiin lukemiin, joita ei olla länsimaissa nähty vuosikymmeniin. Niin USA:ssa kuin Euroopassakin kuluttajahintainflaatio nousi yli 10 %:iin. USA:ssa inflaatio alkoi jo osoittaa vaimenemisen merkkejä loppuvuonna 2022, mutta Euroopassa inflaationäkymät ovat epävarmemmat ja riippuvat paljon energian hinnan kehityksestä. Toimitusketjuhaasteet sen sijaan alkoivat jo helpottaa loppuvuonna.

Hintojen nousun ja muun taloudellisen epävarmuuden myötä niin yritysten kuin kuluttajienkin luottamus kääntyi laskuun. Etenkin kuluttajat ovat monissa maissa olleet pessimistisempiä talousnäkymien suhteen kuin pitkään aikaan. Hintojen nousu on heikentänyt kotitalouksien ostovoimaa ympäri maailman. Toisaalta korona-aikana kerääntyneet säästöt ovat tuoneet helpotusta ja todellinen kulutus ei vielä pahemmin kärsinyt ostovoiman heikkenemisestä huolimatta.

Kiihtyneen inflaation seurauksena keskuspankit ympäri maailman aloittivat rahapolitiikan kiristämisen. Esimerkiksi USA:n ja Euroopan keskuspankit nostivat ohjauksorkojaan useasti ja normaalia suuremmin askelin. Heidän tavoitteensa on painaa inflaatio takaisin tavoite- tasolle, vaikka se tarkoittaakin taloudellisen aktiviteetin heikkenemistä.

Kiinassa puolestaan tiukka koronastrategia aiheutti edelleen häiriöitä taloudessa, kun tartuntojen lisääntyessä otettiin käyttöön tiukkoja sulkutoimia. Loppuvuonna 2022 Kiina muutti koronastrategiansa selvästi sallivampaan suuntaan ja se näkyikin nopeasti tartunto-

jen räjähdysmäisenä kasvuna. Koronastrategian onnistuminen ohjaa pitkälti ensi vuoden talouden kehitystä.

Vaikka talousuutisointi ja etenkin tulevaisuuteen ennakoivat indikaattorit olivat varsin mollivoittoisia vuonna 2022, odotetaan maailmantalouden kasvaneen noin 3 %:n vauhtia (OECD:n ennuste). Se on toki pitkän aikavälin kasvua maltillisempi luku, mutta sitä voidaan pitää nykyisessä talousympäristössä jonkinlaisena torguntavoittona. Todellinen taloudellinen aktiviteetti on pärjännyt paremmin kuin mitä luottamusindikaattorit ennakoivat.

KORKOYMPÄRISTÖ

Vuoden 2021 aikana lähes muuttumattomina ja negatiivisina pysyneet euroalueen lyhyet korot ovat tilikauden 2022 aikana nousseet merkittävästi. Asuntolainojen hallitsevana viitekorkona toimiva 12 kuukauden Euribor on noussut vuodenvaihteesta lähes 3,5 prosenttiyksikköä. Lyhyissä koroissa tapahtunut nousu ja käyrän jyrkkeneminen on eliminoinut sitä rasiitetta, jonka viime vuosien tasainen korkokäyrä on pankkitoiminnan korkokatteelle muodostanut. Samanaikaisesti kuitenkin tukkurahoitusmarkkinoiden epävakaa tilanne on leventänyt marginaaleja velkapääomamarkkinoilla ja täten kasvattanut jälleenrahoituksen kustannuksia.

Euroopan Keskuspankki on selkeästi viestittänyt ohjauksorkojen nousevan edelleen. Samanaikaiset markkinoiden odotukset heikkenevästä talouskehityksestä ovat kuitenkin jarruttaneet pitkien korkojen nousua. Viiden vuoden swap-korko on noussut vuodenvaihteesta noin 3 prosenttiyksikköä mutta epävarmuus talouskehityksestä on aikaansaanut pitkään korkokäyrään laskevan muodon.

SIJOITUSMARKKINAT

Vuoden 2022 ensimmäisellä neljänneksellä koettiin merkittävä muutos sijoitusmarkkinoilla Venäjän aloittaman hyökkäyssodan seurauksena. Riskinottohalukkuus laski ja osakemarkkinoiden pitkään jatkunut nousu kääntyi. Samaan aikaan inflaation nousu ja sitä seuranneet rahapoliittiset toimenpiteet katkaisivat pitkään jatkuneen matalien korkojen aikakauden. Tällä oli merkittäviä vaikutuksia sijoitusmarkkinoihin. Korkosijoitusten tuotot laskivat voimakkaasti kolmannella

vuosineljänneksellä ja yritysten tulospöytäkirjojen heikentyminen yhdessä nousevien korkojen kanssa johtivat osakekurssien laskuun. Globaalin talouskasvun hidastuminen ja Yhdysvaltain dollarin vahvistuminen heikensivät kehittyvien markkinoiden sijoitusten tuottoja. Vuoden viimeisellä neljänneksellä sijoitusmarkkinoilla nähtiin elpymistä, mutta vuosi 2023 alkaa merkittävien epävarmuustekijöiden vallitessa. Geopoliittisten jännitteiden nousu, hiipuva talouskasvu ja kiristynyt rahapolitiikka yhdessä luovat haastavan sijoitusympäristön.

SUOMEN TALOUSTILANNE

Kuten muuallakin maailmassa, vuodesta 2022 odotettiin vuoden startatessa vielä ripeän talouskasvun vuotta. Ukrainan sota heikensi kuitenkin Suomen talouden näkymiä monella tapaa. Suomen ulkomaankauppa Venäjän kanssa on romahtanut, kuluttajien ja yritysten luottamus on laskenut ja energian hinta on korkealla.

Nämä lähtökohdat huomioiden Suomen talous pärjäsi vuonna 2022 kohtuullisen hyvin. Hyvän alkuvuoden ansiosta talouskasvun odotetaan asettuvan noin 2 %:iin. Loppuvuonna talouskasvu kuitenkin jo hyytyi. Tätä kirjoitettaessa tilastot kertovat BKT:n supistuneen hieman jo vuoden kolmannella neljänneksellä ja ekonomistit odottavat supistumisen jatkuvan myös vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Vuoden aikana kuluttajien luottamus romahti historian pohjalukemiin. Syitä tähän ovat ainakin hintojen ja korkojen nopea nousu sekä sähköpulan uhka. Kuluttajien luottamuksen heikentyminen on heijastunut voimakkaasti asuntomarkkinoille. Kauppamäärät sekä uusien asuntolainojen nostot ovat laskeneet selvästi vuoden takaa.

Sen sijaan yksityinen kulutus on pitänyt pintansa kohtuullisen hyvin. Etenkin palveluita on kulutettu koronakriisin aiheuttaman patoutuneen kysynnän siivittämänä. Tavaroiden kulutus on sen sijaan supistunut. Kotitaloudet ovat käyttäneet korona-aikana kertyneitä säästöjään kulutuksen rahoittamiseen.

Kotitalouksien taloutta haastaa nyt hintojen ja korkojen nousu. Sen sijaan työmarkkinoilla tilanne on edelleen hyvä. Työllisyysaste on ennätyskorkealla ja vapaita työpaikkoja on yhä paljon tarjolla.

Yritysten tuotanto kasvoi vuonna 2022 vielä mukavaa tahtia. Näkymät tulevaan kuitenkin heikkenivät ja myös yritysten luottamus on laskenut, vaikkakaan ei niin dramaattisesti kuin kotitalouksien. Heikointa luottamus on kaupan ja rakentamisen aloilla, teollisuudessa ja palvelusektorilla yritysten luottamus on hieman korkeammalla. Konkurssien määrä on pysynyt normaalilla tasolla.

Asuntomarkkinoilla on eletty mielenkiintoinen vuosi 2022. Ukrainan sodan alkaminen muutti olennaisesti asuntomarkkinoita. Sodan alettua tapahtui lyhytkestoinen markkinoiden seisahtuminen. Kevään mittaan rakennusmateriaalien voimakas hinnannousu, kohoava energianhinta, inflaation voimistuminen sekä korkojen nousu alkoi näkyä asuntomarkkinoilla negatiivisesti. Tosin muutos oli vielä melko vähäistä tosin kiihtyvää loppuvuotta kohden. Ennustimme keväällä asuntomarkkinoiden jäävän vuoden 2021 tasosta 20 % ja näin tapahtuikin, eli muutos oli hieman yli 20 %. Alueelliset erot muutoksissa oli suuret.

ASUNTOMARKKINAT SUOMESSA

Asuntomarkkinoilla on eletty mielenkiintoinen vuosi 2022. Vuoden alkaessa markkinoilla kysyntä ylitti selkeästi tarjonnan. Pulaa oli sekä vanhoista asunnoista, mutta myös uudisasunnoista rakennusliikkeiden vähentäessä rakennettavien kohteiden aloituspäätöksiä. Vuodesta oli kuitenkin tulossa hyvä asuntokauppavuosi.

Ukrainan sodan alkaminen muutti kuitenkin olennaisesti asuntomarkkinoita. Sodan alettua tapahtui lyhytkestoinen markkinoiden seisahtuminen. Maaliskuussa kuitenkin kysyntä palautui tyydyttävälle tasolle. Tarjonta vastaavasti ei lisääntynyt merkittävästi vuoden alusta. Kevään mittaan rakennusmateriaalien voimakas hinnannousu, kohoava energianhinta, inflaation voimistuminen sekä korkojen nousu alkoi näkyä asuntomarkkinoilla negatiivisesti. Muutos oli kuitenkin vielä melko vähäistä tosin kiihtyvää loppuvuotta kohden. Ennustimme keväällä asuntomarkkinoiden jäävän vuoden 2021 tasosta 20 % ja näin tapahtuikin, eli muutos oli hieman yli 20 %. Alueelliset erot muutoksissa oli suuret

Ajanjaksolla tammi-marraskuu 2022 vanhojen asuntojen kauppamäärä laski 19,5 % edellisestä vuodesta ja viiden vuoden muutos on ollut -9,5 % (lähde: Kiinteistönvälitysalan keskusliiton Hintaseurantapalvelu, eli HSP). Vanhojen kerrostaloasuntojen kauppamäärä ko. ajanjaksolla laski 14,1 %, rivitalojen 16,7 % ja omakotitalojen 18,4 %. Myydyissä vanhoissa asunnoissa kauppamäärät ovat laskeneet muualla Suomessa (-16,7 %) enemmän kuin suurissa kaupungeissa (-15,1 %). Myös jokaisessa maakun-

nassa laskua on tapahtunut edelliseen vuoteen verrattuna. Maakunnista voimakkain lasku on ollut Uudellamaalla, Kanta-Hämeessä sekä Kymenlaaksossa.

Asuntomarkkinoiden vaikeudet ovat jo näkyneet hintatason negatiivisena muutoksena. Vuoden 2022 alusta PK-seudulla vanhojen kerrostaloasuntojen hintakehitys oli -6,1 %. Sama vertailu osoittaa muutoksesta isoissa kaupungeissa (ei PK-seutu) -6,6 %, Turussa -5,4 %, Tampereella -8,3 % sekä Oulussa -7,4 %. Myös paikkakuntien sisällä hintojen kehityksessä on suurta hajontaa.

Rakennusteollisuus RT ry:n viimeisimmän lokakuun suhdannekatsauksen mukaan vapaarahoitteinen asuntotuotanto laskee vuonna 2022 arviolta 33 800 asuntoon edellisen vuoden 38 411 asunnosta. Vuoden 2023 aloitusten määrän ennakoidaan laskevan 27 800 asuntoon. HSP:n mukaan vuoden 2022 tammi-marraskuun aikana kiinteistönvälittäjien uudistaloasuntojen kauppamäärä on laskenut 44,8 % edellisen vuoteen verrattuna. Muutos on ollut merkittävää kasvukeskuksissa, mm. Helsingissä -62,3 %, Espoossa -61,1 % ja Tampereella -51,9 %.

Myös vapaa-ajanasuntokaupassa on tapahtunut merkittävä muutos kahteen edelliseen vilkkaaseen vuoteen. Kauppamäärä laski tammi-marraskuun välisenä aikana 26,1 % ja vastaavasti kauppasummien kokonaisarvo laski 28 %. Viiden vuoden takaiseen aikaan kauppamäärän lasku on ollut 10,5 %. Kauppoja olisi todennäköisesti tehty kesällä enemmänkin, mikäli tarjonnan vähäisyys ei olisi rajoittanut kauppamäärää.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TULOS JA TASE

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TUNNUSLUVUT

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021	1-12/2020*	1-12/2019*	1-12/2018*
Liikevaihto	376 108	325 979	337 938	362 701	278 517
Korkokate	169 610	152 324	160 967	155 619	152 704
% liikevaihdosta	45,1 %	46,7 %	47,6 %	42,9 %	54,8 %
Tulos ennen veroja	84 154	77 555	66 740	94 807	36 408
% liikevaihdosta	22,4 %	23,8 %	19,7 %	26,1 %	13,1 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	329 059	298 715	306 588	321 395	234 670
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-229 040	-220 021	-220 157	-219 145	-197 718
Kulu-tuottosuhte	69,6 %	73,7 %	71,8 %	68,2 %	84,3 %
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	-15 882	-941	-19 760	-8 379	-3 868
Tunnusluvut, jatkuvat toiminnot ja Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen yhteensä:					
Taseen loppusumma	13 779 568	13 079 096	13 097 063	12 009 105	11 705 740
Oma pääoma	1 177 090	1 190 293	1 155 709	1 118 391	1 028 796
Oman pääoman tuotto %	6,6 %	6,2 %	4,6 %	6,9 %	3,0 %
Kokonaispääoman tuotto %	0,6 %	0,6 %	0,4 %	0,6 %	0,3 %
Omavaraisuusaste %	8,5 %	9,1 %	8,8 %	9,3 %	9,2 %
Vakavaraisuussuhde %	18,7 %	19,5 %	19,1 %	19,1 %	18,2 %

*Tilikauden tietoja ei ole oikaistu vastaamaan jatkuvat ja Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen jakoa

Taseen jakautuminen jatkuvien toimintojen ja Säästöpankkiryhmästä irtaantumisen välillä	2022			2021
	Jatkuvat toiminnot	Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	Yhteensä	Yhteensä
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 024 439	1 016 646	10 041 085	9 602 782
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	205 047	13 299	218 346	129 484
Sijoitusomaisuus	784 650	78 808	863 458	974 226
Varat yhteensä	12 409 582	1 369 986	13 779 568	13 079 096
Velat asiakkaille	6 994 366	942 741	7 937 108	7 682 351
Velat luottolaitoksille	450 946	13 488	464 434	423 705
Velat yhteensä	11 632 662	969 816	12 602 478	11 888 804

TULOSKEHITYS (VERTAILUTIETO 1–12/2021)

Liedon Säästöpankki on päättänyt irtaantua Säästöpankkiryhmästä ja Säästöpankkien yhteenliittymästä helmikuussa 2023. Liedon Säästöpankkiryhmän irtaantumiseen Säästöpankkiryhmästä sovelletaan IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot-standardia. Liedon Säästöpankin osuus Säästöpankkiryhmän tuloksesta esitetään Säästöpankkiryhmän tuloslaskelmassa omalla rivillään, vertailukautta koskevat tiedot on oikaistu vastaavasti. Alla Säästöpankkiryhmän tuloskehitystä koskevassa tekstiosuudessa esitetään jatkuvien toimintojen tulosta koskevat luvut, ellei toisin mainita.

Säästöpankkiryhmä teki erittäin hyvän tuloksen vuonna 2022. Säästöpankkiryhmän tulos ennen veroja kasvoi 84,2 (77,6) miljoonaan euroon. Tilikauden voitto yhteensä oli 66,8 (62,8) miljoonaa euroa. Liedon Säästöpankin irtaantumista koskeva voitto oli 11,3 (9,9) miljoonaa euroa. Tulokseen vaikutti positiivisesti Cognizantilta saatu kertaluonteinen korvaus peruspankkihankkeen sopimuksen purusta ja asiakasliiketoiminnan tuottojen kasvu. Tulosta rasitti haasteellisesta sijoitusympäristöstä aiheutuva sijoitustoiminnan nettotuottojen lasku.

Säästöpankkiryhmä ja Cognizant tiedottivat helmikuussa purkavansa peruspankkijärjestelmän uudistamiseen liittyvän sopimuksen. Osana sopimusta Cognizant maksoi Säästöpankkiryhmälle korvauksen, jolla oli 33,9 miljoonan euron positiivinen vaikutus Säästöpankkiryhmän tulokseen ennen veroja. Sopimuksen purkamisen yhteydessä alaskirjattiin peruspankkihankkeeseen aktivoitu määrä 7,6 miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän asiakasliiketoiminta kehittyi erittäin vahvasti. Korkokate kasvoi 11,3 prosenttia ollen 169,6 (152,3) miljoonaa euroa. Korkokatteen kasvua selittää erityisesti korkotuottojen kasvu asiakkaiden lainoista ja saamisista. Korkotuotot asiakkaiden lainoista ja saamisista oli 162,3 (132,0) miljoonaa euroa. Korkotuotot yhteensä kasvoivat 204,9 (168,7) miljoonaan euroon. Korkoriskien hallinnassa käytettävien johdannaisten osuus korkokatteesta pieneni 12,9 (21,9) miljoonaan euroon. Korkokulut nousivat 35,3 (16,3) miljoonaan euroon.

Nettopalkkiotuotot kasvoivat 2,2 prosenttia 103,3 (101,1) miljoonaan euroon. Kasvua selittää maksuliikenne- ja luotonannon palkkioiden kasvu. Maksuliikennepalkkiot kasvoivat 8,1 prosenttia ollen 47,0 (43,5) miljoonaa euroa. Luotonannon palkkiot kasvoivat 2,7 prosenttia 20,7 (20,2) miljoonaan euroon. Rahastoista saadut palkkiot olivat 39,7 (40,6) miljoonaa euroa.

Korkojen nousu ja Ukrainan sota heikensivät sijoitusympäristöä. Sijoitustoiminnan nettotuotot olivat negatiiviset -7,2 (13,2) miljoonaa euroa. Suurin osa

sijoitustoiminnan nettotuotoista oli realisoitumattomia arvonmuutoksia käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista.

Henkivakuutustoiminnan nettotuotot olivat 18,4 (18,5) miljoonaa euroa. Vakuutusmaksutulo pieneni vertailuvuodesta ja oli 95,6 (116,7) miljoonaa euroa. Korvauskulut kasvoivat ja olivat 72,6 (68,8) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot kasvoivat 45,0 (13,6) miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muita tuottoja kasvatti 33,9 miljoonalla eurolla peruspankkihankkeen päättämisestä saatu korvaus.

Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan tuotot yhteensä kasvoivat 10,2 prosenttia ollen 329,1 (298,7) miljoonaa euroa. Tuottoja kasvatti erityisesti liiketoiminnan muiden tuottojen kasvu. Myös korkokate ja palkkiotuotot netto kasvoivat. Tuottoja pienensi sijoitustoiminnan tuottojen lasku.

Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan kulut kasvoivat 4,1 prosenttia 229,0 (220,0) miljoonaan euroon. Henkilöstökulut pysyivät vertailukauden tasolla ollen 92,4 (92,7) miljoonaa euroon. Henkilöstön määrä 31.12.2022 oli 1 268 (1 324).

Muut hallintokulut olivat 89,2 (84,0) miljoonaa euroa. ICT-kulut nousivat 51,4 (49,5) miljoonaan euroon. Muut henkilöstökulut olivat 4,9 (4,4) miljoonaa euroa. Markkinointikulut kasvoivat 6,9 (6,3) miljoonaan euroon.

Muut liiketoiminnan kulut kasvoivat 27,0 (26,1) miljoonaan euroon.

Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä kasvoivat 20,5 (17,2) miljoonaan euroon. Poistoja ja arvonalentumisia kasvatti 7,6 miljoonan euron arvonalentumiskirjaus peruspankkihankkeen taseeseen kirjatuista aineettomista hyödykkeistä

Ryhmän kulu-tuottosuhte oli 69,6 (73,7) prosenttia.

Säästöpankkiryhmän tulosta heikentäviä rahoitusvarojen arvonalentumisia kirjattiin yhteensä 15,9 (0,9) miljoonaa euroa ja ne sisältävät asiakkaille myönnettyjen lainojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten sekä muiden rahoitusvarojen odotettavissa olevien luottotappioiden muutoksen, lopulliset luottotappiot sekä luottotappioiden palautukset. Tilikaudella kirjattu odotettavissa olevien luottotappioiden muutos kasvatti arvonalentumisia 10,5 miljoonaa euroa, kun vertailukaudella muutos pienensi arvonalentumisia 3,9 miljoonaa euroa. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrän kasvusta 8,7 miljoonaa euroa kohdistui luottoihin ja muihin saamisiin (vertailukaudella pienentyminen 0,9 miljoonaa euroa) ja 1,8 miljoonaa euroa muihin rahoitusvaroihin (vertailukaudella pienentyminen 3,0 miljoonaa euroa). Tilikaudella toteutuneet nettoluotto-

tappiot olivat yhteensä 5,4 (4,8) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän efektiivinen tuloveroprosentti oli 20,7 (19,0) prosenttia.

TASE JA RAHOITUS (VERTAILUTieto 31.12.2021)

Liedon Säästöpankin osuus Säästöpankkiryhmän taseen varoista ja veloista esitetään Säästöpankkiryhmän taseessa omana rivinään taseen varoissa ja veloissa, IFRS 5-standardin mukaisesti vertailutietoja ei oikaista. Alla olevassa tasetta ja rahoitusta koskevassa tekstiosuudessa esitetään jatkuvia toimintoja koskevat luvut, ellei toisin mainita. Säästöpankkiryhmän toimintakertomuksen tunnuslukuja koskevan taulukon alla on esitetty taseen jakautuminen jatkuviin toimintoihin ja Liedon Säästöpankin irtaantumista koskeviin eriin.

Säästöpankkiryhmän tase oli tilikauden lopulla 12,4 (13,1) miljardia euroa. Säästöpankkiryhmän kokonaispääoman tuotto oli 0,6 (0,6) prosenttia.

Lainat ja saamiset asiakkailta olivat 9,0 (9,6) miljardia euroa. Lainat ja saamiset luottolaitoksilta olivat 205 (129,5) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän sijoitusomaisuus oli 784,7 (974,2) miljoonaa euroa. Henkivakuutustoiminnan varat olivat 1 006,6 (1 160,7) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän velat asiakkaille olivat 7,0 (7,7) miljardia euroa. Velat luottolaitoksille olivat 450,9 (423,7) miljoonaa euroa. Liikkeeseenlasketut velkakirjat olivat 2,8 (2,5) miljardia euroa. Huhtikuussa toteutettiin 300 miljoonan euron ja marraskuussa 750

miljoonan euron katetut joukkovelkakirjalainat. Henkivakuutustoiminnan velat olivat 950,9 (1 084,7) miljoonaa euroa.

Säästöpankkiryhmän oma pääoma oli 1,2 (1,2) miljardia euroa. Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta oli 1,4 (1,4) miljoonaa euroa. Muihin laajan tuloksen eriin kirjattava käyvän arvon muutos oli tilikaudella -61,4 (2,2) miljoonaa euroa. Rahavirran suojausten vaikutus oman pääoman muutokseen oli -1,0 (-0,9) miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmän oman pääoman tuotto oli 6,6 (6,1) prosenttia

Säästöpankkiryhmän luottosalkun laatu on hyvä ja suurin osa luotoista on vakuudellisia. Säästöpankkiryhmällä ei ole merkittäviä riskikeskittymiä toimialoilla, jotka ovat erityisesti kärsineet koronaviruspandemiasta tai Ukrainan sodasta. Taseen odotettavissa olevia luotto-tappioita koskeva vähennyserä lainoista ja saamisista oli tilikauden lopussa 44,6 (31.12.2021: 42,8) miljoonaa euroa, eli 0,49 (31.12.2021: 0,44) prosenttia lainoista ja saamisista. Säästöpankkiryhmän järjestämättömät saamiset pysyivät kohtuullisella tasolla ollen 2,1 (31.12.2021: 2,0) prosenttia lainoista ja saamisista.

LIEDON SÄÄSTÖPANKIN IRTAANTUMINEN (VERTAILUTieto 1–12/2021)

Liedon Säästöpankin irtaantumista koskeva tilikauden voitto oli 11,3 (9,9) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan tuotot yhteensä olivat 38,0 (28,9) miljoonaa euroa ja liiketoiminnan kulut yhteensä 22,3 (16,2) miljoonaa euroa. Lopetettujen toimintojen varat yhteensä 31.12.2022 olivat 1 370 miljoonaa euroa ja velat yhteensä 970 miljoonaa euroa.

VAKAVARAISUUS JA RISKIASEMA

VAKAVARAISUUS (VERTAILUTIETO 31.12.2021)

Vuoden 2022 joulukuun lopussa Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuusasema oli vahva ja omat varat koostuivat lähes kokonaan ydinpääomasta (CET1). Omat varat yhteensä olivat 1 090,5 (1 098,3) miljoonaa euroa, josta ydinpääoman osuus oli 1 090,5 (1 096,6) miljoonaa euroa. Tilikaudella korkoympäristön muutoksilla oli negatiivinen vaikutus omiin varoihin sijoitussalkun markkina-arvojen laskun kautta. Omia varoja kasvatti tilikauden voitto. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole ensisijaista lisäpääomaa. Toissijaisia pääomia (T2) oli 0,03 (1,7) miljoonaa euroa, joka koostui tilikaudella debentuurilainoista. Riskipainotetut erät olivat 5 837,3 (5 626,7) miljoonaa euroa, eli 3,7 prosenttia suuremmat kuin viime vuoden lopussa. Riskipainotettujen saamisten kasvu johtui luotto- ja vastapuoliriskin riskipainotettujen saamisten kasvusta, ja kasvu oli suurinta yritysrahoituksen, kiinteistövarainhankintojen ja vähittäiskaupan vastuu-ryhmissä. Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuussuhde oli 18,7 (19,5) prosenttia ja ydinvakavaraisuussuhde oli 18,7 (19,5) prosenttia. Liedon Säästöpankin irtautumisen vaikutus Yhteenliittymän vakavaraisuussuhteeseen arvioidaan olevan n. 0,8 %-yksikköä.

Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaade oli 702,0 (661,5) miljoonaa euroa. Pääomavaatimuksen koostumus on kuvattu alla olevassa taulukossa. Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaatimus koostuu vakavaraisuusasetukseen perustuvasta 8 prosentin vähimmäisvaateesta, Finanssivalvonnan asettamasta harkinnan varaisesta Pilari II -lisäpääomavaateesta, luottolaitoslakiin perustuvasta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta sekä ulkoisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

YHTEENLASKETTU PÄÄOMAVAADE, %

31.12.2022	Vähimmäisvaade	Pilari 2 (SREP)-lisäpääomavaade	Kiinteä lisäpääomavaade	Vastasyklinen pääomapuskuri	Yhteenlaskettu pääomavaade
CET1	4,50	0,84	2,50	0,03	7,87
AT1	1,50	0,28			1,78
T2	2,00	0,38			2,38
Yhteensä	8,00	1,50	2,50	0,03	12,03

Finanssivalvonnan Säästöpankkien yhteenliittymälle asettama harkinnanvarainen Pilari II -pääomavaatimus on 1,5 prosenttia (1,25 %). Pilari II -pääomavaatimuksesta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ensisijaista pääomaa, josta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ydinpääomaa.

Finanssivalvonta poisti 6.4.2020 koronapandemian vaikutusten lieventämiseksi järjestelmäriskipuskurin, joka oli Säästöpankkien yhteenliittymän osalta 1 prosentin suuruinen. Finanssivalvonta ei ole toistaiseksi asettanut järjestelmäriskipuskuria nollatasoa suuremmaksi Venäjän hyökkäyssodan vaikutusten vuoksi. Makrovakauspäätöksen 16.12.2022 mukaan Finanssivalvonnan johtokunta on arvioinut tarvetta ja mahdollisuuksia vahvistaa kansallisen rahoitusjärjestelmän riskinkantokykyä enintään yhden prosentin suuruisella järjestelmäriskipuskurivaatimuksella. Päätöksen mukaan Finanssivalvonnan johtokunta valmistautuu tekemään päätöksen järjestelmäriskipuskurivaatimuksen asettamisesta vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä ja järjestelmäriskipuskurivaatimus tulisi voimaan laissa määritellyn siirtymäajan jälkeen. Päätöstä järjestelmäriskipuskurin asettamisesta voidaan lykätä, jos vaatimuksen arvioidaan vaikuttavan hyvin kielteisesti luotto-markkinoiden toimintaan lyhyellä aikavälillä.

Finanssivalvonta ei ole asettanut vuonna 2022 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, jonka suuruus voi vaihdella 0-2,5 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Säästöpankkien yhteenliittymälle ns. OSII-lisäpääomavaatimusta.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistussuosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa

omia varoja yksittäisen pankin tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuisiin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetukseen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Finanssivalvonta on antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Keskusyhteisölle myönnetty lupa kattaa myös 28.6.2021 voimaan tulleen NSFR-vaateen.

Säästöpankkien yhteenliittymän luottoriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositionille, mikäli kokonaisnettovaluuttaposition on yli 2 prosenttia omien varojen yhteismäärästä. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole kaupankäyntivarastoa ja Yhteenliittymän liiketoimintaan ei kuulu hyödykeriskin ottaminen.

Euroopan komissio julkaisi 27.10.2021 ehdotuksen uudeksi pankkipaketiksi, joilla implementoidaan lopullinen Basel III sääntely EU:ssa. Ehdotukseen sisältyvillä EU:n vakavaraisuusasetuksen muutoksilla (CRR3), joiden on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2025 alusta, ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuuteen.

SÄÄSTÖPANKKIEN YHTEENLIITTYMÄN VAKAVARAISUUSLASKENNAN PÄÄERÄT

(1 000 euroa)

Omat varat	31.12.2022	31.12.2021
Ydinpääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	1 138 741	1 137 326
Ydinpääomaan tehtävät lakisäätteiset oikaisut	-48 237	-40 722
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	1 090 504	1 096 604
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	1 090 504	1 096 604
Toissijainen pääoma ennen lakisäätteisiä oikaisuja	28	1 673
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	28	1 673
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	1 090 533	1 098 277
Riskipainotetut erät yhteensä	5 837 252	5 626 667
josta luottoriskin osuus	5 237 903	4 973 830
josta vastuun arvonoinnivaara (CVA)	23 115	83 472
josta markkinariskin osuus		
josta operatiivisen riskin osuus	576 235	569 365
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	18,7 %	19,5 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	18,7 %	19,5 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	18,7 %	19,5 %
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	1 090 533	1 098 277
Pääomavaatimus yhteensä*	702 048	661 465
Josta Pilari II lisäpääomavaatimuksen osuus	87 559	70 333
Pääomapuskuri	388 485	436 812

* Pääomavaatimus muodostuu lakisäätteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 %, Finanssivalvonnan asettamasta 1,25 % Pilari 2 vaatimuksesta ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

VÄHIMMÄISOMAVARAISUUSASTE

Säästöpankkien yhteenliittymän vähimmäisomavaraisuusaste oli 8,3 (8,9) prosenttia ylittäen sitovan 3 % vähimmäisvaateen. Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) kuvaa luottolaitoksen velkaantumistasetta ja se lasketaan jakamalla ensisijainen pääoma

vastuiden kokonaismäärällä. Säästöpankkien yhteenliittymä seuraa liallista velkaantumista osana vakavaraisuuden hallintaprosessia.

VÄHIMMÄISOMAVARAISUUSASTE

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Ensisijainen pääoma	1 090 504	1 096 604
Vastuiden kokonaismäärä	13 194 516	12 283 341
Vähimmäisomavaraisuusaste	8,3 %	8,9 %

Pilari III -raportilla on esitetty EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 mukaiset tiedot Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidointiryhmän vakavaraisuudesta.

KRIISINRATKAISUSUUNNITELMA

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/ EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisinratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta). Kriisinratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausrasto (Laki rahoitusvakausrastosta, 1995/2014). Rahoitusvakausrasto päätti asettaa huhtikuussa 2022 Säästöpankkien yhteenliittymälle sekä Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:lle omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimuksen (MREL-vaade). Aiemman päätöksen mukainen vaade on voimassa 31.12.2023 saakka. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin tai Säästöpankkien Keskuspankkiin.

MREL-vaade on luonteeltaan Pilari 2 -tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakausras-

ton päätöksen mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään sovellettava MREL-vaade on 19,49 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi, 31.12.2023 saakka ja 1.1.2024 alkaen MREL-vaade on 19,77 % kokonaisriskin määrästä tai 7,85 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi.

Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n MREL-vaatimus on 14,4 % kokonaisriskin määrästä tai 5,1 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi, 31.12.2023 saakka ja 1.1.2024 alkaen 15,71 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi.

Kokonaisriskin perusteella lasketun vaatimuksen lisäksi on jatkuvasti täytettävä kulloinkin voimassa oleva laitoskohtainen kokonaislisäpääomavaatimus.

RISKIASEMA

Säästöpankkiryhmän riskiasema on pysynyt hyvällä tasolla. Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuus on hyvä, luottosalkun laatu on pysynyt hyvällä tasolla ja suurin osa luotoista on vakuudellisia. Ukrainan sota vaiuttaa ryhmän tuottoihin ja riskeihin välillisesti pääosin asiakkaiden muuttuneen tilanteen ja yleisen markkina-tilanteen myötä.

Säästöpankkiryhmän riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat osa Säästöpankkiryhmän ja Säästöpankkien yhteenliittymän sisäistä valvontaa sekä keskeinen osa ryhmän operatiivista toimintaa. Keskusyhteisön hallituksen vastuulla on ohjata Yhteenliittymän toimintaa. Se antaa maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi siihen kuuluville yrityksille ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta, sisäisestä valvonnasta sekä yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamisesta Yhteenliittymän tilinpäätöksen laatimisessa.

Keskusyhteisö hyväksyy sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet. Keskusyhteisöön on perustettu liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamaan tehokkaan ja kattavan sisäisen valvonnan kaikille Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluville yhtiöille.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menetelmätapoja ylläpidetään ja kehitetään Keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmäytyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Säästöpankkien yhteenliittymässä on laadittu riskialueittaiset riskistrategiat ja -limiitit. Riskialueittaisia strategioita täydentävät Keskusyhteisön hallituksen antamat operatiivisen tason ohjeet. Riskialueittaiset strategiat kattavat riskien tunnistamisen, mittaamisen ja arvioinnin sekä niiden rajoittamisen, valvonnan ja raportoinnin.

Keskusyhteisön hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet halutulle riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat yhteenliittymätasolla eri riskialueille.

Merkittävimmät Säästöpankkiryhmän toimintaan liittyvät riskit ovat luottoriski, likviditeettiriski, korkoriski, operatiivinen riski ja erilaiset liiketoimintariskit.

Ryhmän riskeistä ja riskienhallinnasta kerrotaan tarkemmin tilinpäätöksen riskienhallinnan liitetiedoissa liitteessä 5.

LUOTTOLUOKITUKSET

S&P Global Ratings (S&P) vahvisti 4.2.2022 Säästöpankkiryhmän keskusluottolaitoksena toimivan Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n pitkäaikaisen luottoluokituksen tasoksi A- ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasoksi A-2. Näkymät ovat negatiiviset.

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj on osa Säästöpankkien yhteenliittymää. Säästöpankkien Keskuspankin rooli on varmistaa Säästöpankkiryhmän likviditeetti ja varainhankinta. Keskuspankki hankkii varoja ja operoi ryhmän puolesta raha- ja pääomamarkkinoilla ja hoitaa maksujenvälityksen. Keskuspankki huolehtii myös ryhmän sisäisestä likviditeetin tasauksesta.

SÄÄSTÖPANKKILIITTO OSK:N HALLINTONEUVOSTO, HALLITUS JA TILINTARKASTAJAT

Osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet ja kullekin jäsenelle henkilökohtaisen varajäsenen seuraavaan varsinaiseen osuuskunnan kokoukseen asti kestäväksi toimikaudeksi. Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 9 ja enintään 35 jäsentä.

Hallintoneuvostoon kuului 15 jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Antero Savolainen (Säästöpankki Optia, hallituksen puheenjohtaja). Varapuheenjohtajina toimivat Arto Seppänen (Someron Säästöpankki, hallituksen puheenjohtaja) ja Björn West (Kvevlax Sparbank, hallituksen puheenjohtaja). Hallintoneuvoston jäsenet ovat pääsääntöisesti säästöpankkien hallitusten puheenjohtajia ja varajäsenet säästöpankkien hallitusten varapuheenjohtajia.

Säästöpankkiliitto osk:n hallituksen jäseninä ovat vuonna 2022 toimineet seuraavat henkilöt:

Pirkko Ahonen
puheenjohtaja (Aito Säästöpankki Oy)

Jari Oivo
varapuheenjohtaja (Myrskylän Säästöpankki)

Jaakko Ossa
(Liedon Säästöpankki) 10.3.2022 asti

Jouni Niuro
(Liedon Säästöpankki) 10.3.2022 alkaen
ja 19.5.2022 asti

Ulf Sjöblom
(Tammisaaren Säästöpankki)

Tuula Heikkinen
(Säästöpankeista riippumaton)

Eero Laesterä
(Säästöpankeista riippumaton)

Katarina Segerståhl
(Säästöpankeista riippumaton) 10.3.2022 asti

Heikki Paasonen
(Säästöpankki Optia)

Hannu Syvänen
(Säästöpankki Sinetti)

Simo Leisti
(Säästöpankeista riippumaton) 13.6.2022 alkaen

Veli-Pekka Mattila
(Länsi-Uudenmaan Säästöpankki) 13.6.2022 alkaen

Säästöpankkiliiton hallitus on päätösvaltainen viiden jäsenen ollessa paikalla. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus valittiin Säästöpankkiliitto osk:n varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa 10.3.2022 ja ylimääräisessä osuuskunnan kokouksessa 13.6.2022.

Säästöpankkiliitto osk:n toimitusjohtajana toimi Tomi Närhinen 27.6.2022 asti ja 15.8.2022 alkaen Karri Alameri.

Säästöpankkiliiton varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa 10.3.2022 Keskusyhteisön tilintarkastajaksi valittiin Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Yhteisön nimeämä päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Mikko Kylliäinen.

MUU KUIN TALOUDELLINEN RAPORTOINTI

Taloudellinen hyvinvointi on ollut osa Säästöpankin toimintaa ensimmäisen suomalaisen Säästöpankin perustamishetkestä vuodesta 1822 alkaen. Säästöpankkiaatteen mukaisesti Säästöpankkien perustehtävänä oli auttaa Suomen työteliästä kansaa vaurastumaan ja hoitamaan talouttaan paremmin. Säästöpankki on edelleen samalla asialla.

Tänä päivänä Säästöpankkiryhmän tehtävänä ja ole-massaolon tarkoituksena on toimia asiakkaidensa taloudellisen hyvinvoinnin ja vaurastumisen vastuullisena edistäjänä. Autamme asiakkaitamme pitämään huolta omasta taloudestaan, varautumaan pahan päivän varalle sekä säästämään ja vaurastumaan.

Tavassamme palvella asiakkaita korostuvat asiantun-tijuus, asioinnin sujuvuus sekä inhimillinen ja yksilöllinen tapa palvella kaikkia asiakkaitamme - sekä digitaalissa palveluissa, toimipaikoissa että puhelimesta. Tahdomme tarjota asiakkaillemme parhaan henkilökoh-taisten ja digitaalisten palvelujen kokonaisuuden, joka näyttäytyy erinomaisena Säästöpankkikokemuksena, josta meidät tunnetaan.

Säästöpankkiryhmä koostuu Säästöpankkien yhteen-liittymän muodostaneista 15 Säästöpankista, keskusyh-teisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytär- ja osakkuusyhtiöistä. Liike-toiminta-alue on Suomi, jossa sijaitsee lähes 100 toimi-pistettämme. Liiketoimintamme perustuu vähäriskiseen vähittäispankkitoimintaan. Lisäksi tarjoamme sijoitta-misen, kiinteistövälityksen ja vakuuttamisen palveluita. Strategisena tavoitteenamme on kasvaa kannattavasti ja kestävästi vastaamalla monipuolisesti asiakkaidemme tarpeisiin ja kasvattamalla pitkäaikaisten asiakkaiden määrää. Erityisinä kasvualueina ovat pienyritys- ja yrittäjäasiakkaat sekä varallisuudenhoidon palvelut. Vahva asiakasläheisyys ja asiakastuntemus yhdistyvät toiminnassamme tehokkaaseen toimintaan ja tiiviiseen ryhmän sisäiseen yhteistyöhön. Toimintamme perusta-na ovat Säästöpankkiryhmän arvot - asiakasläheisyys, yhteistyö, vastuullisuus ja tuloksellisuus.

VASTUULLISUUDEN JOHTAMINEN

Vastuullisuus on ollut lähes 200 vuotta olennainen osa toimintaamme ja kulttuuriamme. Tahdomme toimia eettisesti kestävästi noudattaen hyvää hallintotapaa, avoimuutta ja Säästöpankkiryhmän hyvän liiketavan

Vahvistaaksemme
asiantuntijuuttamme
yhteisen strategiamme
mukaisesti rakensimme
vuonna 2022
Säästöpankkiryhmän
Taloudellisen hyvinvoinnin
valmennusohjelman, jonka
tavoitteena on vahvistaa
säästöpankkilaisten yhteistä
tapaa kohdata asiakkaita

periaatteita. Keskeiset johtamiskäytännöt on kuvattu Säästöpankkiryhmän luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan periaatteissa. Säästöpankkiryhmän toiminnassa noudatetaan voimassa olevien lakien säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssiala ry:ssä vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä ja kaupankäyntiohjetta sekä Säästöpankkiryhmän luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan periaatteita samoin kuin muita sisäisiä ohjeita. Vastuullisuuden keskeisiä ohjeita ja johtamisvälineitä ovat Säästöpankkiryhmän vastuullisuusstrategia -tiekartta ja -politiikka. Henkilöstön tietoisuus keskeisistä sisäisistä ohjeista varmistetaan säännöllisesti suoritettavilla koulutuksilla. Ohjeiden noudattamista valvotaan sisäisen valvonnan eri menetelmillä.

Säästöpankkiliiton hallitus hyväksyi helmikuussa 2022 Säästöpankkiryhmän vastuullisuuden hallin-tomallin, joka määrittää rakenteet ja velvollisuudet ryhmän vastuullisuustyön tehokkaaksi johtamiseksi.

Vastuullisuusasiat, kuten taloudellisen, sosiaalisen ja ympäristövastuun asiat sekä kestävyysriskit käsitellään hallintomallin mukaisesti kahdesta kolmeen kertaa vuodessa Säästöpankkiliiton johtoryhmän ja vähintään kaksi kertaa vuodessa Säästöpankkiliiton hallituksen agendalla. Tarkastusvaliokunta esittää vastuullisuusasiat Säästöpankkiliiton hallitukselle keskustelua varten ja riskivaliokunta tarkastelee ja hyväksyy ESG-riskejä (environmental, social, governance) ja mahdollisuuksia koskevia arvioita, tavoitteita ja rajoja osana muuta riskitarkastelua kerran vuodessa.

Säästöpankkiryhmä otti käyttöön keväällä 2022 uuden vastuullisuusohjelman ja asetti loppuvuonna sille strategiset vastuullisuustavoitteet, jotka luovat vastuullisuusohjelmasta vastuullisuusstrategian. Vastuullisuusstrategian viisi pääteemaa ovat vastuu asiakkaan taloudellisesta hyvinvoinnista, vastuu yhteisön hyvinvoinnista, vastuu kestävästä rahoituksesta ja tuotteista, vastuu kestävästä kasvusta ja hyvästä hallinnosta sekä vastuu ympäristöstä ja ilmastosta.

Tavoittelemme vastuullisuusstrategian pääteemojen osalta seuraavaa: Edistämme taloudellisen hyvinvoinnin ratkaisullamme positiivista Säästöpankkikokemusta ja turvallista digiasiointia. Kasvatamme vihreiden varojen ja kestävien sijoitusten osuutta. Kehitämme työyhteisömme johtamiskulttuuria ja työntekijäkokemusta. Estämme syrjintää ja häirintää. Tuemme paikallisia mikro- ja PK-yrittäjiä. Edistämme vastuullisuutta kumppanuuksissamme. Kasvamme vakavaraisesti ja toimimme eettisesti. Pienennämme ekologista jalanjälkeämme ja kasvatamme positiivisia ympäristövaikutuksia omassa toiminnassamme ja arvoketjussamme. Tavoitteenamme on ympäristön ja ilmaston osalta toimintaympäristön salliessa muun muassa sijoittamisen hiilineutraalius viimeistään vuonna 2050, sekä asettaa rahoituksessa 30 %:lle yrityslainoista valituissa toimialasektoreissa ilmastoa tukevia ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyviä ns. ESG-tavoitteita viimeistään vuonna 2035. Asunto-, asuin- ja liikekiinteistölainojen osalta Säästöpankkiryhmä pyrkii toimintaympäristön salliessa hiilineutraaliuteen viimeistään vuonna 2050 sekä toimipisteiden oman toiminnan (scope 1-2) hiilipositiivisuuteen viimeistään vuonna 2035. Hiilipositiivisuus tarkoittaa, että ilmakehästä poistetaan enemmän hiilidioksidia kuin sitä päästetään.

Vastuullisuusstrategian pääteemat pohjautuvat Säästöpankkiryhmän olennaisiin vastuullisuusteemoihin ja vastuullisuuden tiekarttaan, joka määrittää vastuullisuuden toimenpiteet ja aikataulun vuosille 2022-2024. Tiekartan toimenpiteet sekä vastuullisuuspolitiikkamme päivitettiin syksyllä 2022. Vastuullisuuspolitiikkamme määrittää laajuuden ja peruseriaatteen Säästöpankkiryhmän vastuullisuustyölle.

Säästöpankkiryhmän vastuullisuuden olennaisten asioiden raportointi perustuu olennaisuusanalyysiin,

jonka tarkoituksena on tunnistaa Säästöpankkiryhmän ja sen sidosryhmien tärkeimmät näkökohdat vastuullisuuden osalta. Olennaisuusanalyysi perustuu henkilöstölle, johdolle ja muille sidosryhmille tehtyyn kyselyyn. Olennaisuusanalyysin perusteella tunnistetut Säästöpankkiryhmän kolme olennaisinta vastuullisuusteemaa sidosryhmien kannalta olivat: Hyvä johtaminen ja osaava henkilöstö, Vastuullisuus palveluissa, tuotteissa ja asiakastyössä sekä asiakkaiden tarpeiden ymmärtäminen ja asiantuntijuuden kehittäminen.

Olennaisuusanalyysissämme muita olennaisia vastuullisuusteemoja olivat vastuullinen ja kestävä luotonanto, vastuullinen ja kestävä sijoittaminen, työhyvinvointi, tasa-arvo ja monimuotoisuus, yhteisön hyvinvoinnin, kasvun ja taloustaitojen edistäminen sekä ilmastonmuutoksen huomioiminen ja hillitseminen. Näiden olennaisien teemojen lisäksi pankkitoiminnan perusedellytyksiin kuuluvat taloudellinen vastuu ja hyvä hallintotapa, riskienhallinta sekä asiakkaan tietosuoja ja tietoturva. Nämä sekä kolme olennaisinta vastuullisuusteemaa muodostavat Säästöpankkiryhmän vastuullisuuden perustan, jonka on oltava kunnossa kaikissa olosuhteissa. Vastuullisuuden olennaisia teemoja käsitellään lisää Säästöpankkiryhmän vastuullisuusraportissa. Vuonna 2022 tarkastelimme uudestaan olennaisuusanalyysiamme ja päätimme sen seuraavasta päivityksestä vuodelle 2023.

Olemme seuranneet vuositason vastuullisuuden olennaisimpien teemojen osalta muun muassa seuraavia indikaattoreita. Käytämme asiakastytyväisyyden seurantaan asiakasneuvotteluiden suositteluindeksiä (NPS), joka oli vuonna 2022 81,4 (tavoite 80). Myös viimeisimmässä EPSI-rating tutkimuksessa Säästöpankin tulos oli selvästi yli alan keskiarvon kaikissa kategorioissa ja sijoituimme kärkikolmikkoon yritysasiakaspuolen asiakastytyväisyydessä, jossa tuloksemme oli 71,4. Liiketoimintaamme ohjaavana peruseriaatteenamme on toimia taloudellisesti kestävästi. Vuonna 2022 vakavaraisuussuhteemme oli 18,7 prosenttia (tavoite vähintään 18,0 %). Haluamme olla uudistumiskykyinen ja itseohjautuva huippuosajien työyhteisö, jossa edistämme työhyvinvointia, johtajuutta, monimuotoisuutta ja tasa-arvoa. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on hyväksynyt monimuotoisuuden periaatteet, joiden tavoitteena on varmistaa, että hallituksella on sen tehtävien kannalta riittävästi ja monipuolisesti osaamista ja kokemusta luottolaitoksen liiketoiminnasta ja toimintaan liittyvistä riskeistä. Henkilöstön sukupuolijakaumaa tarkastellaan tarkemmin kappaleessa Henkilöstö ja osaaminen. Raportoimme myös Säästöpankin hallinnoimien rahastojen osalta niiden hiili-intensiteettiä, josta kerrotaan lisää osiossa Ympäristövastuu.

Vuoden 2022 lopussa hyväksytyssä vastuullisuusstrategiassa valittiin uusia seurattavia indikaattoreita edellä mainittujen lisäksi. Näitä olivat ratkaisuaite puhelimitse (tavoite 85), vastuullisen yritystakauksen/-lainan

käyttöönotto vuoden 2023 aikana, YK:n kestävä kehityksen valittujen tavoitteiden mukaisuuden summa vähintään 25 % (tavoite vähintään 85 %) valituista Säästöpankin rahastoista ja vakuutuskoreista, pakollisten vaatimustenmukaisuutta tukevien compliance-koulutusten (asiakkaan tunteminen ja rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estäminen, tietosuoja, tietoturva ja Hyvän liiketavan periaatteet) suoritettu osuus (tavoite 95-100 %) ja Pariisin sopimuksen mukaisuuteen ja tieteeseen perustuviin tavoitteisiin sitoutuneiden yritysten prosenttiosuuden kasvu Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimien asiakasvarojen osalta vuoteen 2026 mennessä toimintaympäristön salliessa sekä toimipisteiden sähkönkulutuksen hiilijalanjälki (tavoite -50 % vuoteen 2021 verrattuna) viimeistään vuoden 2030 loppuun mennessä. Lisäksi uusi, työyhteisöä koskeva mittari asetetaan uuden henkilöstökyselyn pohjalta vuonna 2023.

Julkaisemme vuosittain Säästöpankkiryhmän vastuullisuusraportin suomeksi ja englanniksi. Raportissa tuomme esiin, miten vastuullisuus näkyy meidän kaikkien säästöpankkilaisten arjessa ja toiminnassamme. Säästöpankkiryhmä on julkaissut ensimmäisen GRI-raportin 20.6.2019. Raportointiperiaatteiden osalta Säästöpankkiryhmä soveltaa GRI (Global Reporting Initiative) Standards -ohjeistoa (GRI-Core) ja huomioimme sen rinnalla ohjeiston vastaavuuden SASB (Sustainability Accounting Standards Boardin) viitekehyksen kanssa.

ALUEEN SOSIAALISEN HYVINVOINNIN EDISTÄMINEN

Säästöpankki on ollut tärkeä osa suomalaista yhteiskuntaa jo lähes 200 vuotta ja säästöpankkilaisilla on edelleen tärkeä tehtävä. Missiomme mukaisesti, Säästöpankit edistävät asiakkaiden säästäväisyyttä ja taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Asiakkaat kaipaavat talousasioissaan luotettavaa ja läheistä kumppania, joka auttaa paremman arjen ja tulevaisuuden luomisessa. Kun asiakkaamme vaurastuvat ja voivat hyvin, heijastuu se Säästöpankkiryhmään ja koko yhteiskuntaan. Säästöpankkiryhmälle on tärkeää pitää Suomen kaupungit, kylät ja lähiöt virkeinä ja kehittyvinä. Säästöpankit ovatkin käyttäneet alusta lähtien osan voitostaan oman toimialueensa hyvinvoinnin edistämiseen. Suurten kertaluontoisten lahjoitusten sijaan Säästöpankit tukevat mieluummin useita mielenkiintoisia, paikallisia hankkeita. Viime vuosina mukaan vastuullisuustyöhön on kutsuttu myös Säästöpankkien asiakkaat. Asiakkailta on mahdollisuus esimerkiksi ehdottaa haluamiaan suomalaisia lahjoituskohteita vuosittaiseen Hyviä tekoja -kampanjaan.

Vuoden 2022 Hyviä tekoja -vastuullisuuskampanjan myötä paikalliset Säästöpankit ja Säästöpankkisäätiöt lahjoittivat lähes 1,4 miljoonaa euroa yli 500 eri hyväntekeväisyyskohteeseen. Lahjoituksissa korostuivat lasten ja nuorten hyvinvointi. Tukea saivat muun muas-

sa vähävaraiset lapsiperheet, lasten ja nuorten mielen-terveys sekä lasten harrastukset kuten urheiluseurat. Lahjoituksia tehtiin myös Ukrainan auttamiseksi.

Säästöpankkien Tutkimussäätiö myönsi vuonna 2022 apurahoja yliopistojen tutkijoille ja tutkimushankkeille yhteensä 65 000 euron edestä. Lisäksi osakeyhtiömuotoisten Säästöpankkien omistajina olevat Säästöpankkisäätiöt ovat eri puolella maata merkittäviä lahjoittajia yleishyödyllisiin tarkoituksiin.

HENKILÖSTÖ JA OSAAMINEN

Säästöpankkiryhmässä noudatetaan hyvää hallintotapaa, avoimuutta ja Säästöpankkiryhmän eettisiä pelisääntöjä. Henkilöstön tulee varmistaa, että asiakkaat saavat tietoa asianmukaisten liiketoimintatapojen mukaisesti ja tietävät taloudellisten päätöstensä seuraukset, myös mahdolliset tappioriskit. Nykyisten ja entisten asiakkaiden reklamaatiot on käsiteltävä viivyttelemättä ja oikeudenmukaisesti ja noudattaen sovellettavia lakeja ja määräyksiä. Viestintä on kaikille kohderyhmille avointa, todenmukaista ja puolueetonta. Henkilöstö keskittyy tarjoamaan asiakkaille selkeää ja läpinäkyvää tietoa.

ASiantuntijuudellamme luomme lisäarvoa asiakkaillemme

Asiantuntijuus on strategiamme ydintä liiketoimintatavoitteiden saavuttamisessa. Säästöpankkiryhmässä haluamme tukea ja mahdollistaa kunkin oppimista ja itseohjautuvuutta osaamisen ylläpitämisessä ja kehittämisessä.

Vuonna 2022 käynnistimme Osuva-projektin, jonka tavoitteena on uudistaa ja yhtenäistää osaamisen johtamisen toimintatapoja ja prosesseja yhdeksi kokonaisuudeksi Säästöpankkiryhmässä. Projektin myötä otimme käyttööme uuden osaamisen johtamisen työvälineen, jonka avulla saamme sidottua uudistetut toimintatavat luontevaksi osaksi arkea.

TALOUDELLISEN HYVINVOINNIN VALMENTAMINEN

Vahvistaaksemme asiantuntijuuttamme yhteisen strategiamme mukaisesti lähdimme rakentamaan kuluneen vuoden aikana Säästöpankkiryhmän Taloudellisen hyvinvoinnin valmennusohjelmaa verkko-oppimisympäristööme. Tämä valmennusohjelma on uusi yhtenäinen tapamme kehittää osaamistamme ja asiantuntijuuttamme oivaltaen, yhdessä toisiltamme oppien ja samalla uusia käytäntöjä arkeen soveltaen.

Olemme vahvistaneet Säästöpankkiryhmässä yhteistä tapaamme kohdata asiakkaita ja jokaiselle säästöpank-

kilaiselle on kohdistettu valmennusohjelman sisältöjä työroolista riippuen. Loppuvuonna otimme käyttöön yhdessä rakennetun Säästöpankkiryhmän myynnin valmentamisen mallin sekä parhaaksi koettuja työkaluja valmentavan esihenkilötyön edelleen vahvistamiseksi.

HENKILÖSTÖKYSelyn UUDISTAMISTYÖ

Kauden aikana olemme toteuttaneet Säästöpankkiryhmän yhteisen henkilöstökyselyn uudistamistyön yhteistyössä eri rooleissa toimivien henkilöiden kanssa. Yhteinen suunta -projektissa täsmensimme mitä tietoa Säästöpankkiryhmässä henkilöstöstä tarvitaan liiketoiminnan kehittämisessä ja muutoksen johtamisessa kohti tavoitteitamme.

Tulevassa Henkilöstökyselyssä keskitymme henkilöstökokemukseen, työtyytyväisyyteen ja fiilikseen sekä toimintakulttuuriin liittyviin teemoihin. Yhteiset Säästöpankkiryhmän arvot (asiakasläheisyys, yhteistyö, vastuullisuus, tuloksellisuus) muodostavat kyselyn rungon. Uuden henkilöstökyselyn tavoitteena on luoda henkilöstölle mahdollisuus tuoda esiin näkemyksiään ja täten myös vaikuttaa toiminnan kehittämisen painopisteisiin. Hyödynnämme kyselyä sekä paikallisesti että ryhmätasolla työyhteisöjen ja esihenkilötyön, johtamisen ja yhteistyömme kehittämisessä. Henkilöstökyselyn kautta asetamme konkreettisia toimenpiteitä toimintamme ja yhtenäisenä joukkueena toimimisemme edistämiseksi ja asioiden kehittymisen seuraamiseksi.

Menestyminen asiakasliiketoiminnassa ja digitalisaation muutoksessa edellyttää jokaiselta oman asiantuntemuksen jatkuvaa ylläpitoa ja kehittämistä sekä yhtenäisenä joukkueena toimimista. Henkilöstön liikkuvuutta ja osaamisen kehittämistä tuemme lisäksi Säästöpankkiryhmässä muun muassa rakentamalla erilaisia malleja ja käytäntöjä osaamisen jakamisen tueksi. Työkiertomallin hyödyntäminen Säästöpankkiryhmässä on mahdollistanut henkilöstön työskentelyn eri projekteissa ja sijaisuuksissa.

Vuonna 2022 Säästöpankkiryhmän koulutukset, valmennukset ja eri verkostojen tapaamiset pidettiin sekä etänä että myös lähitoteutuksina. Kuluneen vuoden aikana Säästöpankkikeskus toteutti noin 200 koulutusta ja tilaisuutta. Niihin sisältyivät henkilöstön ja johdon valmennusohjelmia, lyhyempiä sisäisiä etä- ja verkkokoulutuksia, eri kohderyhmille suunnattuna informatiivisia tietoisuuksia ja toimintojen ajankohtaispäiviä. Substanssiosaamisen kehittämisen lisäksi kasvatimme edelleen kyvykkyyttämme mm. muutosjohtamisen, valmentavan esihenkilötyön ja yritysasiakasliiketoiminnan osalta.

Säästöpankkiryhmän henkilöstön määrä oli vuoden 2022 lopussa 1268 (1 419). Henkilöstön määrä kokonaisresursseiksi muutettuna oli tilikaudella keskimäärin 1157 (1 298). Henkilöstöstä naisia oli 73 prosenttia ja miehiä 27 prosenttia, keski-ikä oli 42 vuotta (42).

IHMISOIKEUDET

Säästöpankkiryhmässä kunnioitetaan ihmisoikeuksia ja pyritään estämään syrjintää kaikessa toiminnassa. Omaan toimintaamme ei suoraan liity välittömästi merkittäviä ihmisoikeusriskejä tai -vaikutuksia. Ihmisoikeudet ei siksi ole noussut olennaiseksi vastuullisuusteemaksi eikä sille ole asetettu seurattavaa indikaattoria. Ihmisoikeuksiin liittyviä vaikutuksia voi kuitenkin liittyä toimitusketjuun tai sijoitus- ja rahoituskohteiden toimintaan. Sijoitustoiminnassamme huomioidaan kohdeyritysten sosiaalinen vastuu. Vuoden 2022 aikana seurassimme miten suorat sijoituskohteemme toimivat kansainvälisten normien ja sopimusten mukaisesti. Tar kastelimme normienmukaisuutta pohjautuen mm. YK:n Global Compact -sopimukseen, OECD:n monikansallisisille yrityksille antamaan ohjeistukseen sekä ILO:n kansainväliseen työoikeuksien julistukseen. Epäkohdan havaitessamme selvitämme yrityksen toimenpiteet ja halukkuuden korjata epäkohdan taustalla olevat tekijät. Suljemme suorien sijoitustemme ulkopuolelle yritykset, jotka toistuvasti rikkovat kansainvälisiä ihmisoikeus-, työelämä- ja ympäristösopimuksia sekä hyviä hallintotapakäytäntöjä (nk. YK:n Global Compact) ja, jotka eivät aktiivisesti osoita korjaavansa epäkohtaa.

YMPÄRISTÖVASTUU

Ympäristövastuun edistäminen on osa Säästöpankkiryhmän päivittäistä toimintaa. Liiketoiminnan luonteen vuoksi Säästöpankin oman toiminnan suorat ympäristövaikutukset ja -riski ovat suhteellisen pieniä. Kannustamme henkilöstöä julkisen liikenteen käyttöön, korvaamme työmatkoja ja neuvotteluita puhelin- ja videopalavereilla sekä suosimme ympäristöystävällisiä hankintoja. Osallistuimme kansalliseen Astetta alemmas -kampanjaan energian säästämiseksi vuonna 2022: toteutimme energiansäästötoimenpiteitä yhteistyössä kiinteistöjen omistajien kanssa liittyen esimerkiksi lämmitykseen, ilmanvaihtoon, valaistukseen, vedenkulutukseen, automaatioon, mainosvalojen käytön vähentämiseen ja laitteiden energiatehokkuuteen. Käynnistimme myös WWF Green Office -ympäristöjärjestelmän rakentamisen kahdeksassa toimipisteessämme ja tulemme laajentamaan toimenpiteitä myöhemmin muihin toimipisteisiimme.

Välillisiä vaikutuksia ympäristöön syntyy esimerkiksi Sp-Rahastoyhtiö Oy:n sijoitusten ja Säästöpankin yritysrahoituksen kautta. Säästöpankkiryhmä huomioi kestävyysriskejä osana sijoituspäätöksiä ja -neuvontaa. Ilmastonmuutoksesta johtuvilla riskeillä ja mahdollisuuksilla sekä ympäristöön liittyvällä sääntelyllä voi olla myös taloudellisia vaikutuksia etenkin tietyillä toimialoilla tai maantieteellisen sijainnin osalta. Säästöpankkiryhmä asetti vuonna 2022 ympäristöön ja ilmastoon liittyviä tavoitteita ja mittareita sijoittamiselle, rahoitukselle ja omalle toiminnalle osana vastuullisuusstrategiaansa, josta kerromme edellä kohdassa vastuullisuuden

johtaminen. Lisäksi Säästöpankkiryhmän vastuullisen luotonannon periaatteiden päivittäminen käynnistettiin vuoden 2022 loppupuolella.

Sp-Rahastoyhtiö pyrkii arvioimaan kestävän kehityksen sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksia tarkasteltaviin sijoituskohteisiin. Sp-Rahastoyhtiö päivitti loppuvuodesta hallinnoimiensa osake- ja korkorahastojen ilmastoskenaarioanalyysit ja stressitestit. Sp-Rahastoyhtiö on myös poissulkenut suorista sijoituksista hiilenkäyttäjiiä ja -tuottajia. Poissulku koskee kaivosyhtiöitä, joiden liikevaihdosta yli 25 prosenttia tulee energian tuottamiseen käytetystä hiilestä tai yrityksen energiahiilen tuotantomäärät ovat suuria (yli 30 %). Sähköyhtiöistä poissulku koskee niitä, jotka käyttävät merkittävästi hiiltä polttoaineena (yli 30 % tuotannosta). Jos yrityksellä on Pariisin ilmastopimuksen mukainen tai muuten uskottava suunnitelma vähähiiliseen yhteiskuntaan siirtymisen toteuttamiseksi sekä suunnitelma pienentää ilmasto-vaikutuksiaan ja hiilenkäyttöään, voi poissulkemiselta välttyä. Lisäksi Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahasto noudattaa edellä mainittua tiukempia poissulkukriteerejä hiilenkäyttäjien ja -tuottajien osalta.

Raportoimme varainhoitoa koskien ilmastoriskeistä soveltaen Task Force on Climate-Related Financial Disclosures -viitekehystä osana Säästöpankkiryhmän vastuullisuusraporttia. Kerromme myös rahastojen hiilijalanjäljistä ja -riskeistä osana varainhoidon vastuullisen sijoittamisen katsausta ja raporttoimme indikaattorina TCFD:n suosittelemaa hiili-intensiteettilukua. Katsauksessa raporttoimimme Säästöpankkiryhmän varainhoidon hallinnoimien rahastojen hiili-intensiteettien keskiarvo oli 99,4 tonnia CO₂ miljoonaa Yhdysvaltain dollaria kohden vuonna 2022. Kehitimme jatkuvasti sijoitusten ympäristötekijöiden, kuten hiilijalanjäljen ja hiiliriskin raportointia ja seuranta. Olemme käynnistäneet analyysin myös oman toiminnan ja luotonannon hiilijalanjäljen arvioinnin osalta ja jatkamme työtä seuraavana vuonna.

Erityisesti vastuullisen sijoittamisen kautta Rahastoyhtiöllä on merkittävä vaikutusmahdollisuus edistää ekotehokkuutta sijoituspäätöksillään. Esimerkiksi Säästöpankki Ympäristö -erikoissijoitusrahasto sijoittaa varansa yhtiöihin ja rahastoihin, jotka edistävät ympäristöön liittyviä ominaisuuksia. Sijoitustoiminnassamme huomioidaan ESG-asiat (environmental, social, governance), joihin kuuluvat esimerkiksi ympäristövaikutukset. Vuoden 2022 aikana olemme Säästöpankkien varainhoidossa vaikuttaneet aktiivisesti yhtiökokousten ja sijoittaja-aloitteiden kautta. Toteutimme myös ulkopuolisen kumppanin kanssa ilmastonmuutokseen liittyvän due diligence- analyysin ja pyrimme vaikuttamaan analyysissä tunnistettuihin yhtiöihin. Olemme myös valmistautuneet EU:n kestävän rahoituksen sääntelyä koskien muun muassa tiedonantoasetuksen ja rahoitusvälineiden markkinat -direktiivin velvoitteisiin. Päivitimme asiakkaiden kestävyysmieltyymysten integroimis-

ta osaksi sijoitus- ja vakuutusneuvontaprosessiamme ja kehitimme kestävyuden arviointia sekä tiedonantoa tuotteidemme osalta. Kehitimme myös tiedonkeruuta ESG-työkalujemme kautta ja päivitimme vastuullisen sijoittamisen periaatteitamme.

TALOUDELLINEN VASTUU

Taloudellinen vastuu pitää sisällään muun muassa hyvän kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden, hyvän hallintotavan ja vastuullisen johtamisen. Meille on tärkeää, että asiakkaamme ja kumppanimme luottavat arviointikykyymme sekä vastuulliseen toimintaamme kaikissa tilanteissa.

Taloudellinen vastuullisuus edellyttää, että Säästöpankkiryhmän kaikki yhteisöt pitävät huolta omasta vakavaraisuudestaan ja maksuvalmiudestaan huonojenkin suhdanteiden aikana. Säästöpankit kantavat vastuuta paikallisen yhteisön taloudellisen hyvinvoinnin edistämisestä.

Säästöpankit eivät esimerkiksi myönnä asiakkailleen liian suuria lainoja tai luottoja, joista asiakkaat eivät selviytyisi tai jotka veisivät heidän taloutensa liian tiukoille.

Säästöpankkiryhmä tuntee vastuuta myös Suomen taloudesta. Säästöpankit maksavat kaikki verot suoraan Suomeen, eivätkä harjoita kyseenalaista verosuunnittelua. Vuonna 2022 tuloveroja maksettiin 17,4 miljoonaa euroa. Säästöpankkiryhmä työllistää rahoitus- ja palvelualan ammattilaisia eri puolella maata ja on aktiivisesti mukana Finanssialan toimikunnissa kehittämässä Suomen pankkitoimintaa.

LAHJONNAN JA KORRUPTION TORJUNTA

Säästöpankkiryhmässä noudatettavilla Hyvän liiketavan periaatteilla pyritään varmistamaan, että Säästöpankkiryhmässä toimitaan vastuullisesti, eettisesti sekä lakeja ja viranomaisten määräyksiä ja ohjeita noudattaen. Jokaisen Säästöpankkiryhmän työntekijän tulee tuntea nämä periaatteet ja noudattaa niitä. Hyvän liiketavan periaatteita tarkentavat lisäksi ohjeet eturistiriitojen hallinnasta sekä rikkomuksista ilmoittamisesta. Jokaisen Säästöpankkiryhmän työntekijän tulee vuosittain suorittaa Hyvän liiketavan verkkokoulutus.

Säästöpankkiryhmässä ei sallita korruptiota missään muodossa, ei liiketoiminnassa eikä liikekumppanuuksuhteissa. Säästöpankkiryhmään kuuluvissa yhteisöissä ei hyväksytä sellaisen lahjan, vieraanvaraisuuden tai palveluksen vastaanottamista tai tarjoamista, joka voidaan tulkita lahjonnaksi tai yritykseksi vaikuttaa liiketoimintaan. Kaikkien työntekijöiden on harkittava erittäin huolellisesti lahjojen vastaanottamista tai

niiden antamista asiakkaille, yhteistyökumppaneille tai muille henkilöille, joiden kanssa he ovat työssään tekemisissä.

ASIAKKAAN TUNTEMINEN JA RAHANPESUN JA TERRORISMIN RAHOITAMISEN ESTÄMINEN

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen riskienhallinnan periaatteissa on kuvattu Säästöpankkien yhteenliittymän rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskien tunnistamisessa, riskien arvioinnissa, valvonnassa ja rajoittamisessa käytettävät yleiset periaatteet, menettelytavat sekä keskeisimmät riskien hallintaprosessit.

Noudatamme asiakkaan tuntemista koskevia menettelytapoja riskiperusteisesti koko asiakassuhteen ajan. Seuraamme asiakassuhteita ja asiakkaiden palveluiden käyttöä sen varmistamiseksi, että asiakkaan toiminta vastaa sitä kokemusta ja tietoa, mitä pankilla on asiakkuudesta. Tavoitteenamme on hallita asiakkuuksiin liittyviä riskejä ja havaita poikkeavaa käytöstä sekä estää väärinkäytöksiä ja rikollista toimintaa tehokkaasti. Jatkuvaa valvontaa toteutamme järjestelmäavusteisesti ja valvonnassa käytettäviä skenaarioita arvioimme ja päivitämme säännöllisesti. Epäilyttävistä liiketoimista raportoimme rahanpesun selvittelykeskukselle lainsäädännön vaatimusten mukaisesti.

Koko Säästöpankkiryhmän henkilöstön tulee vuosittain suorittaa kaikille pakollinen asiakkaan tuntemisen ja rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen verkkokoulutus, jonka suorittamista valvomme.

RISKIENHALLINTA

Riskienvälvonta ja compliance -toiminto valvoo myös muita kuin taloudellisia riskejä osana operatiivisten riskien ja compliance-riskien valvontaa. Compliance-toiminnon vastuulla on valvoa toiminnan vaatimustenmukaisuutta ja säännösten noudattamista. Myös muiden kuin taloudellisten riskien realisoituminen voi heikentää Säästöpankkiryhmän mainetta ja aiheuttaa mahdollisia vahinkoja sekä asiakkuuksissa että muissa sidosryhmissä. Muiden kuin taloudellisten riskien arviointi on osa liiketoiminnan säännöllisesti tekemiä riskikartoituksia. Uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämisprosessissa huomioidaan myös mahdolliset operatiiviset ja compliance-riskit. Muiden kuin taloudellisten riskien hallinta on osa jokapäiväistä tekemistä ja henkilöstöä koulutetaan ja ohjeistetaan säännöllisesti oman työn riskienhallinnasta. Olennaiset riskialueet ovat luotto- ja vastapuoliriski, markkina-, korko- ja likviditeettiriski. Liiketoimintariskit ja operatiiviset riskit ovat myös keskeisiä riskejä ja ne koskevat kaikkea toimintaa. Edellä mainittuja riskejä ja niiden hallintaa kuvataan tarkemmin Säästöpankkiryhmän IFRS-tilinpäätöksessä.

Ilmatoriskejä ja niiden hallintaa käsitellään tarkemmin varainhoidon osalta Säästöpankkiryhmän vastuullisuusraportin Task Force on Climate-related Financial Disclosures -osiossa.

TIETOTURVA

Tietoturva ja turvallisten palvelujen tarjoaminen asiakkaille ovat menestyvän pankkitoiminnan perusta. Vuonna 2021 alkanut suomalaisten pankkien asiakkaisiin kohdistunut laaja verkkopankkitunnusten kalastelu- ja huijausyritykset jatkuivat myös vuonna 2022. On mahdollista, että tilanne jatkuu samankaltaisena myös tulevina vuosina.

Säästöpankkiryhmä on kehittänyt palvelujensa ja IT-järjestelmiensä turvallisuutta pitkäjänteisesti. Erilaiset kyberuhat ja verkkorikollisten toiminnan muuttuminen edellyttävät sitä, että turvallisuus eri muodoissaan on yksi toimintamme kehittämisen painopistealueista myös tulevaisuudessa. Lisäksi toimintaympäristön muutos edellyttää edelleen kasvavaa panostusta asiakkaiden opastamiseen, tukemiseen ja valistamiseen digitaalisten palvelun turvallisessa käytössä.

EU TAKSONOMIAN RAPORTOINTIVELVOITTEET

EU-taksonomia on luokitusjärjestelmä, joka pyrkii määrittelemään ympäristön kannalta kestäväen taloudellisen toiminnan. Sen tarkoituksena on tarjota yrityksille, sijoittajille ja poliittisille päättäjille yhdenmukaiset määritelmät ympäristön kannalta kestävästä liiketoiminnosta ja näin auttaa suunnittelemaan ja suuntaamaan rahoitusta niin sanottuihin vihreän siirtymän mahdollistamiin kohteisiin. Taksonomian mukaisen toiminnan on edistettävä vähintään yhtä kuudesta EU:n ympäristötavoitteesta, jotka ovat ilmastonmuutoksen hillintä, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, vesivarojen kestävyys, kiertotalouteen siirtyminen, saastumisen välttäminen sekä ekosysteemien tilan parantaminen. Toiminta ei myöskään saa aiheuttaa merkittävää haittaa millekään näistä ympäristötavoitteista DNSH-periaatteen mukaisesti (Do No Significant Harm). Lisäksi tulee noudattaa keskeisiä YK:n, ILO:n ja OECD:n yhteiskuntavastuun ohjeita ja periaatteita.

Säästöpankkiryhmän taksonomiaraportoinnin tarkoituksena on kertoa, miten ja missä määrin toimintamme liittyy ympäristön kannalta kestäviin taloudellisiin toimintoihin EU:n taksonomiamääritelmän mukaan. Tärkein tulosindikaattori luottolaitoksille on vihreiden varojen määrä (GAR, green asset ratio), jota finanssialan toimijoiden tulee alkaa raportoida toimintavuodesta 2023 lähtien.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN VUODEN 2022 TAKSONOMIARAPORTOINTI

Vielä vuoden 2022 osalta noudatamme taksonomian delegoidussa tiedonantovelvoitesäädöksessä ohjeistettua finanssialan toimijoiden ns. ”kevennettyä taksonomiaraportointimalli” esitetyn aikataulujen mukaisesti ja raportoimme taksonomian piiriin kuuluvien eli taksonomiakelpoisten varojen osuuden kaikkiin varoihin suhteutettuna. Säästöpankkiryhmän vuoden 2022 taksonomiakelpoiset vastuut sisältävät tällä hetkellä ainoastaan henkilöasiakkaiden asuntoluotot. Säästöpankkiryhmä ei toistaiseksi ole arvioinut henkilöasiakkaiden autoluottojen taksonomiakelpoisuutta.

Tietolähteinä olemme käyttäneet Säästöpankkiryhmän tilinpäätöstietoja sekä tietovarastoamme. Suhdeluvun laskennassa huomioon otettavat kokonaisvarat eivät sisällä saamia valtioilta, keskuspankeilta ja ylikansallisilta liikkeeseenlaskijoilta. Laskennassa ei kyet-

ty määrittämään vaadittaessa maksettavia saamia luottolaitoksilta eikä vastuita suhteessa ylikansallisiin liikkeeseenlaskijoihin. Keskuspankkivastuut käsittivät shekkitilin ja vähimmäisvarantotalletukset. Valtioihin liittyvät vastuut tulivat ryhmän sijoituksista eivätkä ne sisällä julkisen sektorin toimijoita. Taksonomiaraportoinnissa edellytetään raportointia myös kaupankäyntivaraston osalta. Säästöpankkiryhmän pankkitoimintaan ei lähtökohtaisesti kuulu kaupankäyntiä omaan lukuun tai asiakaskaupankäyntiä (ns. trading-toiminta). Säästöpankkiryhmällä ei ole pientä kaupankäyntivarastoa.

Tulevina vuosina kehitämme tiedonkeruuta ja laskentaa sekä arvioimme luokitusjärjestelmän mukaisten taloudellisten toimintojen luonnetta ja kehitystä. Jatkossa pyrimme raportoimaan näitä sääntelyn edellyttämässä aikataulussa ja laajuudessa koskien seuraavia tilikausia.

EU:N TAKSONOMIA-ASETUKSEN TULOSINDIKAATTORIT (31.12.2022)

	EUR	Osuus taksonomia-asetuksen piiriin kuuluvista kokonaisvaroista %	Osuus taseesta %
Taksonomiakelpoiset vastuut*	6 108 706 808	49,31 %	44,33 %
Ei-taksonomiakelpoiset vastuut	6 278 869 047	50,69 %	45,57 %
Vastuut yhteensä	12 387 575 855	100,00 %	89,90 %

*Sisältää henkilöasiakkaiden asuntoluotot.

TIEDOT SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TASEESTA (31.12.2022)

	EUR	Osuus taseesta %
Saamiset valtioilta, keskuspankeilta ja ylikansallisilta liikkeeseenlaskijoilta*	1 391 992 357	10,10 %
Johdannaiset	89 226	0,00 %
Ei-NFRD yritysten vastuut**	2 571 827 978	18,66 %
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	0	0,00 %
Kaupankäyntisalkku***	0	0,00 %

*Saamia ylikansallisilta liikkeeseenlaskijoilta ei kyetty tunnistamaan. Keskuspankkivastuut käsittivät shekkitilin ja vähimmäisvarantotalletukset.

**Sisältää yritysluotot (muut kuin NFRD raportointivelvoitteen piiriin kuuluvat yritykset)

***Säästöpankkiryhmällä ei ole kaupankäyntisalkkua

VAPAAEHTOINEN TAKSONOMIARAPORTOINTI

Olemme myös tehneet arvion NFRD-raportointivaateen (Non-financial reporting directive, Kirjanpitolain 3a luku) piirissä olevien yritysten luottojen sekä sijoitusten taksonomiakelpoisuudesta. Nämä laskelmat perustuvat joko arvioihin tai kolmannen osapuolen toimittamaan tietoon, sillä yritykset eivät vielä laajasti raportoi tätä tietoa markkinoille. Yrityksiin liittyvien varojen osuuden määrittämistä varten Säästöpankkiryhmä on käyttänyt EU-taksonomian NACE-toimi-alaluokituskoodeja. Määrittäminen perustuu toistaiseksi Säästöpankkiryhmän järjestelmistä haettuihin tietoihin myönnettyistä lainoista, sillä taksonomian raportointivelvoitteen kuuluvien yritysasiakkaiden antamat tiedot ovat käytettävissä vasta vuodesta 2023 alkaen.

Säästöpankkiryhmä ei raportoi tätä vapaaehtoista taksonomiakelpoisuuslukua toimintavuodelta 2022. Raportointi tarkentuu tulevina vuosina, kun voidaan paremmin hyödyntää rahoitettavien ja sijoituskohteena olevien yritysten itse raportoimaa taksonomiatietoa.

TAKSONOMIARAPORTOINNIN KEHITYS

Tarkastelemme taksonomian mukaisten varojen osuutta positiivisena asiana, mutta toistaiseksi taksonomia-asetuksen mukaiselle rahoittamiselle ja sijoittamiselle ei ole asetettu tavoitetta Säästöpankkiryhmän liiketoimintastrategiassa.

Pyrimme jatkossa huomioimaan sitä vastuullisen tuoteiston ja vastuullisen lainaamisen kriteeristön kehittämisen kautta, tukemaan asiakkaita ja vastapuolia vihreiden tavoitteiden saavuttamisessa sekä kehittämään vuosittaista seurantaamme. Teemme myös aktiivista vaikuttamistyötä Sp-Rahastoyhtiössä rahastojemme sijoituskohteena oleviin yrityksiin. Pyrimme myös kehittämään taksonomiaan liittyvää vuorovaikutusta lainaamisen asiakkaiden kanssa.

EU-taksonomiaraportointimme tulee kehittymään ja laajentumaan lähivuosina regulaatiossa asetetun aikataulun mukaisesti. Taksonomiaraportoinnin painoarvo tulee kasvamaan tulevaisuudessa raportoinnin lisääntyessä.

TOIMINTA JA TULOS LIIKETOIMINTASEGMENTEITTÄIN

PANKKITOIMINTA

Säästöpankkien henkilöasiakkaiden asiakastyytyväisyys ja asiakaskokemus säilyivät tilikaudella vahvalla tasolla. Säästöpankkien asiakasneuvottelujen suositteluindeksi (NPS) muodostui vuoden aikana keskimäärin 81,6. Verkkoneuvottelut ovat muodostuneet asiakaskohtamisen valtavirraksi, samoin kuin sopimusten digitaalinen allekirjoittaminen. Vuoden aikana Säästöpankkien yhteinen palvelutarjoama laajeni rahoitustuotteissa, kun asiakkaille tuotiin tarjolle Säästöpankin vakuudeton kulutusluotto. Vastuullisella luottopolitiikalla myönnetyn rahoitustuotteen kysyntä on ollut hyvää ja asiakkaat ovat hakeneet tuotetta erityisesti Säästöpankin mobiili- ja verkkopankin kautta. Digitaalisten palveluiden onnistumisesta yhtenä esimerkkinä voidaan nostaa esiin myös Säästöpankin mobiilisovellus, jonka saamat sovelluskauppa-arviot ovat toimialan kärkeä. Kokonaisuutena digitaalisten palveluiden käytön lisääntyminen tukee Säästöpankkiryhmän muutosta, jolla vastataan tavoitteeseen tarjota asiakkaille paras henkilökohtaisten ja digitaalisten palveluiden kokonaisuus. Säästöpankkien henkilöasiakkaskannan rakenne kehittyi tilikauden aikana positiivisesti, jolloin Säästöpankin palveluja laajasti käyttävien ja asiointinsa Säästöpankkiin keskittäneiden henkilöasiakkaiden määrä kasvoi edellisvuodesta. Säästöpankkien henkilöasiakkaiden lainakanta kehittyi positiivisesti huolimatta korko- ja markkinaympäristön muutoksista erityisesti tilikauden jälkimmäisellä vuosipuoliskolla.

Säästöpankkien yritysasiakkaiden asiakastyytyväisyys ja asiakaskokemus säilyivät tilikaudella erittäin vahvalla tasolla. Säästöpankkien asiakasneuvottelujen suositteluindeksi (NPS) yritysasiakkaiden osalta oli 82,2. Myös yritys- sekä maa- ja metsätalousasiakkaissa verkkoneuvotteluiden ja digitaalisten palveluiden käyttö laajeni vuoden aikana merkittävästi. Säästöpankkien palveluja laajasti käyttävien yritys- sekä maa- ja metsätalousyriyten määrä kasvoi vuoden aikana merkittävästi toteuttaen Säästöpankkiryhmän strategisia tavoitteita. Yritysrahoituksen vahvaa, strategisten tavoitteiden mukaista, kasvua tukivat osaltaan Euroopan Investointirahaston takausohjelmat, runsas Finnveran takaus- tuotteiden hyödyntäminen, sekä vahva myynnillinen aktiivisuus. Kokonaisuutena Säästöpankkiryhmän yritysrahoitus kasvoi selvästi markkinaa nopeammin kasvun ylittäessä 17 %.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN KIINNITYSLUOTTO- JA KESKUSPANKKITOIMINTA

Säästöpankkiryhmään kuuluva Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj:n tavoitteena on vahvistaa Säästöpankkiryhmän toimintaedellytyksiä kilpailukykyisen varainhankinnan kautta ja edistää omalla toiminnallaan Säästöpankkiryhmän strategian toteutumista. Sp-Kiinnitysluottopankki vastaa Säästöpankkiryhmän kiinteistöluottovuokaudellisesta varainhankinnasta laskemalla liikkeeseen katettuja joukkolainoja. Säästöpankkiryhmän kiinnitysluottopankkitoiminta eteni tilikaudella suunnitellusti ja luottokanta oli tilikauden lopussa 1 993 (2 246) miljoonaa euroa.

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj on Säästöpankkien omistama pankki, joka tuottaa Säästöpankeille erilaisia keskusluottolaitospalveluita. Säästöpankkien Keskuspankin liiketoiminnan painopiste oli vuonna 2022 laadukkaissa palveluissa ja palveluiden edelleen kehittämisessä. S&P Global Ratings (S&P) vahvisti 4.2.2022 Säästöpankkiryhmän keskusluottolaitoksena toimivan Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj:n pitkäaikaisen luottoluokituksen tasoksi A- ja lyhytaikaisen luottoluokituksen tasoksi A-2. Näkymät säilyivät negatiivisina.

TULOSKEHITYS (VERTAILUTIEDO 1–12/2021)

Pankkitoiminnan tulos ennen veroja oli 47,8 (49,6) miljoonaa euroa. Pankkitoiminnan vertailuvuoden tietoja ei ole oikaistu irtaantuvien toimintojen osalta, ja vertailuvuoden tiedot sisältävät sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat toiminnot. Korkokate oli 169,9 (166,4) miljoonaa euroa. Palkkiotuotot ja -kulut nettona olivat 66,1 (74,8) miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan nettotuotot laskivat -6,9 (17,2) miljoonaan euroon. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 45,1 (9,2) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muita tuottoja kasvatti katsauskaudella Cognizantilta saatu 33,9 miljoonan euron korvaus peruspankkijärjestelmän uudistamiseen liittyvän sopimuksen purusta.

Tulosta heikentäviä rahoitusvarojen arvonalentumisia kirjattiin yhteensä -15,9 (-1,3) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 58,3 (64,7) miljoonaa euroa. Pankkitoimintasegmentin henkilöstön määrä tilikauden lopulla oli 873 (974). Liiketoiminnan muut kulut ja poistot olivat 152,3 (152,0) miljoonaa euroa. Kuluja kasvatti

peruspankkihankkeen taseeseen aktivoitujen erien 7,6 miljoonan euron alaskirjaus.

Pankkitoiminnan tase oli 11,2 (11,9) miljardia euroa. Lainat ja saamiset asiakkailta pienenivät 9,0 (9,6) miljardiin euroon. Asiakkailta saadut talletukset olivat 7,0 (7,7) miljardia euroa.

VARALLISUUDENHOIDON PALVELUT

Varallisuudenhoidon palveluiden liiketoimintaan tilikaudella vaikutti merkittävästi Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja sen seurauksena heikentynyt sijoitusmarkkinoiden kehitys. Huolien lisääntyessä sijoitusmarkkinoilla Säästöpankkiryhmä keskittyi asiakkaiden tukemiseen, laadukkaaseen palveluun ja asiakasinformointiin erityisesti sähköisiä kanavia hyödyntäen. Viime vuosien poikkeuksellisia markkinatilanteita vastaavasti asiakkaat toimivat rauhallisesti, eikä laajoja rahasto-osuuksien lunastuksia tai henkivakuutustuotteiden takaisinostoja tapahtunut. Varallisuudenhoidon palveluiden nettomyynti pysyi positiivisena koko vuoden kahta kuukautta lukuun ottamatta.

Säästöpankit kehittivät palveluitaan vuoden aikana kaikissa kanavissa. Vuoden 2021 lopulla alkanut varallisuudenhoidon palveluiden järjestelmä uudistus eteni suunnitelmien mukaisesti. Erityisesti vaativampien sijoitusasiakkaiden palvelukonseptin, Säästöpankki Yksityispankin, asiakasmäärä kasvoi vuoden aikana vahvasti. Sp-Henkivakuutuksen ja Sp-Rahastoyhtiön operatiivinen toiminta säilyi koko vuoden häiriöttömänä ja asiakaskokemus hyvällä tasolla.

Toimintaympäristön haasteista huolimatta nettomerkinnot Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimiin sijoitusrahastoihin olivat positiiviset. Markkinaosuus kotimaisten rahastoyhtiöiden joukossa kasvoi 0,2 prosenttiyksikköä ja oli vuoden lopussa 3,1 prosenttia. Uusia jatkuvia rahastosäästösopimuksia tehtiin 24,7 prosenttia vertailuvuotta vähemmän. Rahastomerkinnoista 59,1 prosenttia ja jatkuvista rahastosäästösopimuksista 18,6 prosenttia tehtiin sähköisesti.

Poikkeuksellisen korko- ja osakemarkkinoiden saman aikaisen negatiivisen markkinakehityksen johdosta Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimat rahastopääomat laskivat edellisvuodesta 8,2 prosenttia ja olivat vuoden lopussa 4,2 miljardia euroa (4,5). Nettomerkinnot Sp-Rahastoyhtiön rahastoihin olivat 216,9 miljoonaa euroa (425,8). Rahastojen osuudenomistajien määrä kasvoi 2,1 prosenttia edellisvuoteen verrattuna. Rahastoissa oli 283 556 osuudenomistajaa. Osuudenomistajien määrällä mitattuna Sp-Rahastoyhtiö on Suomen neljänneksi suurin rahastoyhtiö.

Sp-Rahastoyhtiö hallinnoi tilikauden päättyessä 33 sijoitusrahastoa, joista suurin rahasto oli Säästöpankki

Korko Plus sijoitusrahasto 0,7 miljardin euron pääomilla. Osuudenomistajien lukumäärällä mitattuna suurin rahasto oli Säästöpankki Ryhti, jossa oli tarkastelukauden päättyessä 36 251 osuudenomistajaa. Eniten uutta pääomaa Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimista rahastoista keräsi Säästöpankki Pitkäkorko sijoitusrahasto, jonka nettomerkinnot olivat 83,9 miljoonaa euroa.

Säästöhenkivakuutusten myynti heikkeni vertailukaudesta, mutta koko vuoden nettomyynti oli selvästi positiivinen. Sijoitussidonnaisten vakuutusten maksutulo säilyi tavanomainen kausivaihtelu huomioiden vakaana ja nettomyynti oli koko vuoden ajalta selvästi positiivinen. Säästöhenkivakuutusten maksutulo heikkeni vertailukaudesta 18,1 prosenttia. Negatiivisen sijoitusmarkkinakehityksen seurauksena sijoitussidonnaisten vakuutussäästöjen määrä laski ollen vuoden lopussa 855,4 (989,7) miljoonaa euroa.

TULOSKEHITYS (VERTAILUTIETO 1–12/2021)

Varallisuudenhoidon palveluiden tulos ennen veroja oli 36,3 (40,0) miljoonaa euroa. Henkivakuutustoiminnan nettotuotot olivat 18,4 (18,5) miljoonaa euroa. Korvauskulut olivat 72,6 (68,8) miljoonaa euroa.

Palkkiotuotot ja -kulut nettona olivat 36,6 (40,2) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan kulut olivat 18,6 (18,5) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut olivat 7,3 (7,6) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan muut kulut ja poistot yhteensä olivat 11,3 (10,9) miljoonaa euroa. Varallisuudenhoidon palveluiden henkilöstön lukumäärä 31.12.2022 oli 63 (77).

Henkivakuutustoiminnan varat olivat tilikauden lopussa 1 006,6 (31.12.2021: 1 160,7) miljoonaa euroa ja vastaavasti velat 950,9 (31.12.2021: 1 084,7) miljoonaa euroa. Sijoitussidonnaiset vakuutussäästöt olivat 855,4 (31.12.2021: 989,7) miljoonaa euroa.

Varallisuudenhoidon palveluiden tase oli 1 043,8 (31.12.2021: 1 171,1) miljoonaa euroa.

MUUT TOIMINNOT

Muihin toimintoihin sisältyy Säästöpankkiliitto osk, Sp-Koti Oy, Säästöpankkipalvelut Oy ja muut Säästöpankkiryhmään yhdisteltävät yhtiöt. Muut toiminnot eivät muodosta raportoitavaa segmenttiä.

Sp-Koti on Säästöpankkiryhmään kuuluva, franchising-pohjalta toimiva ja aidosti paikallinen kiinteistönvälitysketju, joka palvelee asiakkaita yli 80 toimipisteessä eri puolilla Suomessa ja 2 toimipisteessä Espanjassa.

OLENNAISET TAPAHTUMAT TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEEN

Säästöpankkiliitto osk:in hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Säästöpankki-ryhmän taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

VUODEN 2023 NÄKYMÄT

TOIMINTAYMPÄRISTÖN NÄKYMÄT

Alkuvuonna 2023 monen maan odotetaan ajautuvan taloudelliseen taantumaan eli toisin sanoen bruttokansantuote supistuu vähintään kaksi vuosineljännestä peräkkäin. Niin USA:ssa kuin Euroopassakin keskuspankkien nopeat koronnostot alkavat heikentää talouden aktiviteettia. Euroopan osalta energian hinta ja saatavuus ovat myös suuria epävarmuuden aiheuttajia etenkin talvikuukausina. Kiinassa puolestaan koronan tukahduttamisstrategiasta luopuminen ja miten siinä onnistutaan, heijastuu paljon myös talouskehitykseen. Talouden kehitykseen vaikuttavat siis poikkeuksellisen paljon myös ei-taloudelliset tekijät, kuten talven sää ja Kiinan koronatilanne.

Inflaation odotetaan maltillistuvan hiljalleen vuoden 2023 aikana. Vaikka inflaatio laskee, pysyy se edelleen keskuspankkien tavoitetasoa yläpuolella. Keskuspankkien koronnostot jatkuvat ainakin alkuvuonna.

Talven hellittäessä myös talouskehityksen odotetaan piristyvän vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Kuluttajat ja yritykset sopeutuvat hiljalleen korkeampaan korkotasoon ja energiahintojen odotettu lasku helpottaa jälleen kotitalouksien lompakoita. Alkuvuosi on kuitenkin monella tapaa haasteellinen; hintojen nousu syö kuluttajien ostovoimaa ja yritysten tulokunto heikkenee. Jopa sähkökatkojen uhka on todellinen ja kyselytutkimusten mukaan etenkin pk-yritykset eivät ole varautuneet niihin kovinkaan hyvin.

Säästöpankki odottaa Suomen talouden ajautuvan taantumaan ja talous supistuu vuoden 2022 lopulla ja vuoden 2023 alkupuolella. Bruttokansantuotteen kasvu jäänee kalenterivuonna 2023 hieman miinusmerkkiseksi. Yksityinen kulutus ja investoinnit supistuvat. Taantumaa odotetaan jäävän kuitenkin kohtuullisen lieväksi ja lyhytkestoiseksi. Työttömyys nousee hieman, mutta suurta heikkenemistä työmarkkinoilla tuskin nähdään.

LIIKETOIMINNAN NÄKYMÄT

Eri epävarmuustekijät haastavat vuotta 2023, mutta nämä eivät kuitenkaan vaaranna Säästöpankkiryhmän tuloksentekeä tai vakavaraisuutta. Säästöpankkiryhmä on vakavarainen ja ryhmän liiketoiminta on suhteellisen matalariskistä.

Vuonna 2023 Säästöpankkiryhmän liiketoiminnan painopisteenä on edelleen Säästöpankkiryhmän kilpailukykyyn parantaminen ja asiakaskeskeisen strategian toteuttaminen. Tähän Säästöpankeilla on hyvät edellytykset. Ryhmän tavoite vuonna 2023 on saada enemmän pankkiasiointinsa Säästöpankkiin keskittäviä asiakkaita.

LISÄTIETOJA:

Toimitusjohtaja, Karri Alameri
puh. 045 656 5250

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Säästöpankkiryhmän kotisivuilta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma

Tiedotteet ja muu
yritysinformaatio löytyvät
Säästöpankkiryhmän kotisivuilta
[www.saastopankki.fi/
saastopankkiryhma](http://www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma)

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT:

Liikevaihto:	Korkotuotot, palkkiotuotot, sijoitustoiminnan nettotuotot, henkivakuutustoiminnan nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan tuotot yhteensä:	Korkokate, palkkiotuotot ja -kulut netto, kaupankäynnin nettotuotot, sijoitustoiminnan nettotuotot, henkivakuutustoiminnan nettotuotot, liiketoiminnan muut tuotot
Liiketoiminnan kulut yhteensä:	Henkilöstökulut, liiketoiminnan muut kulut, poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä
Kulu-tuottosuhte:	$\frac{\text{Liiketoiminnan kulut}}{\text{Liiketoiminnan tuotot}}$
Oman pääoman tuotto %:	$\frac{\text{Kauden tulos}}{\text{Oma pääoma, sis. määräysvallattomien osuuden (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} * 100$
Kokonaispääoman tuotto %:	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Taseen loppusumma (kauden alun ja lopun keskiarvo)}} * 100$
Omavaraisuusaste %:	$\frac{\text{Oma pääoma (sis. määräysvallattomien osuuden)}}{\text{Taseen loppusumma}} * 100$

VAIHTOEHTOISET TUNNUSLUVUT

Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen (European Securities and Markets Authority, ESMA) ohjeet vaihtoehtoisista tunnusluvuista tulivat voimaan 3.7.2016. Vaihtoehtoisella tunnusluvulla tarkoitetaan taloudellista tunnuslukua, joka kuvaa mennyttä tai tulevaa taloudellista tulosta, taloudellista asemaa tai rahavirtoja ja joka on muu kuin IFRS-normistossa määritelty tai nimetty taloudellinen tunnusluku. Vaihtoehtoisia tunnuslukuja esitetään kuvaamaan liiketoiminnan taloudellista kehitystä ja parantamaan vertailukelpoisuutta eri raportointikausien välillä.

Säästöpankkiryhmällä ei ole käytössä vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotka eivät olisi johdettavissa tilinpäätöksestä, eikä esitetyissä tunnusluvuissa ole tapahtunut muutoksia.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN IFRS-TILINPÄÄTÖS

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Liite	1–12/2022	1–12/2021*
Korkotuotot		204 880	168 654
Korkokulut		-35 270	-16 330
Korkokate	7	169 610	152 324
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	8	103 261	101 085
Sijoitustoiminnan nettotuotot	9	-7 174	13 244
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	10	18 396	18 511
Liiketoiminnan muut tuotot	12	44 966	13 551
Liiketoiminnan tuotot yhteensä		329 059	298 715
Henkilöstökulut	13	-92 371	-92 705
Liiketoiminnan muut kulut	14	-116 217	-110 079
Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	15	-20 452	-17 237
Liiketoiminnan kulut yhteensä		-229 040	-220 021
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	16	-15 882	-941
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	23	16	-198
Tulos ennen veroja		84 154	77 555
Tuloverot	17	-17 386	-14 722
Tilikauden tulos, jatkuvat toiminnot		66 768	62 833
Tilikauden tulos, Liedon Säästöpankin irtaantuminen	35	11 251	9 930
Tilikauden tulos		78 019	72 762
Jakautuminen:			
Omistajien osuus tuloksesta		78 039	72 781
Määräysvallattomien omistajien osuus tuloksesta		-20	-19
Yhteensä		78 019	72 762

* Vertailukauden tiedot on oikaistu ryhmästä irtaantumisen vuoksi

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 euroa)	1–12/2022	1–12/2021
Kauden tulos	78 019	72 762
Muut laajan tuloksen erät		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleenmäärittämisestä johtuvat voitot (/tappiot)	1 443	-953
Laskennalliset verot etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleenmäärittämisestä johtuvasta voitosta (/tappiosta)	39	191
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettujen rahoitusvarojen myyntivoitto	51	2 486
Yhteensä	1 533	1 533
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		
Muuntoerot		
Käyvän arvon rahaston muutos		
Käypään arvoon arvostamisesta	-76 439	1 804
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	15 026	426
Rahavirran suojauksesta	-1 240	-1 074
Laskennalliset verot rahavirran suojauksesta	248	215
Yhteensä	-62 405	1 370
Kauden laaja tulos	17 147	75 665
Jakautuminen:		
Omistajien osuus laajasta tuloksesta	17 166	75 684
Määräysvallattomien omistajien osuus laajasta tuloksesta	-20	-19
Yhteensä	17 147	75 665

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TASE

(1 000 euroa)	Liite	31.12.2022	31.12.2021
Varat			
Käteiset varat*		1 207 448	1 017 904
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	19	205 047	129 484
Lainat ja saamiset asiakkailta	19	9 024 439	9 602 782
Johdannaiset	20	89	33 693
Sijoitusomaisuus	21	784 650	974 226
Henkivakuustoiminnan varat	22	1 006 583	1 160 683
Sijoitukset osakkuusyhtiöissä	23	119	102
Aineelliset hyödykkeet	24	39 093	46 222
Aineettomat hyödykkeet	25	27 690	35 323
Verosaamiset	26	20 063	10 556
Muut varat	27	94 362	68 120
Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat varat	35	1 369 986	
Varat yhteensä		13 779 568	13 079 096
Velat ja oma pääoma			
Velat			
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	28	18 107	13 706
Velat luottolaitoksille	29	450 946	423 705
Velat asiakkaille	29	6 994 366	7 682 351
Johdannaiset	20	263 422	15 511
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	30	2 756 666	2 500 165
Henkivakuustoiminnan velat	31	950 931	1 084 728
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	32	2 142	13 427
Verovelat	26	66 454	65 760
Varaukset ja muut velat	33	129 627	89 450
Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat velat	35	969 816	
Velat yhteensä		12 602 478	11 888 804
Oma pääoma			
Peruspääoma		25 224	25 235
Kantarahasto		31 452	32 452
Rahastot		204 110	266 350
Kertyneet voittovarot		914 940	864 871
Säästöpankkiryhmän omistajien osuus yhteensä		1 175 725	1 188 908
Määräysvallattomien omistajien osuus		1 365	1 384
Oma pääoma yhteensä	34	1 177 090	1 190 293
Velat ja oma pääoma yhteensä		13 779 568	13 079 096

* Erittely rahavirtalaskelmalla

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN RAHAVIRTUALASKELMA

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Liiketoiminnan rahavirta		
Tilikauden tulos	66 768	72 762
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta	34 757	66 419
Maksetut tuloverot	2 775	-16 933
Liiketoiminnan rahavirta ennen saamisten ja velkojen muutosta	104 299	122 248
Liiketoiminnan varojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-762 045	-372 347
Sijoitusomaisuus, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	4 653	258 995
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	-107 461	-13 104
Lainat ja saamiset asiakkailta	-667 697	-591 605
Sijoitusomaisuus, käypään arvoon laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	7 589	-26 748
Sijoitusomaisuus, jaksotettuun hankintamenuun	7 777	-59 131
Henkivakuutustoiminnan varat	21 790	-35 963
Muut varat	-28 697	95 208
Liiketoiminnan velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	818 585	174 215
Velat luottolaitoksille	-31 561	106 353
Velat asiakkaille	355 808	147 441
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	446 897	-96 522
Henkivakuutustoiminnan velat	-178	463
Muut velat	47 618	16 480
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	38 054	
Liiketoiminnan rahavirta yhteensä	198 893	-75 884
Investointien rahavirta		
Muut sijoitukset	-1 106	-9 056
Investoinnit sijoituskiinteistöihin sekä aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-13 772	-13 961
Sijoituskiinteistöjen sekä aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutukset	3 797	3 555
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	-2 348	
Investointien rahavirta yhteensä	-13 430	-19 462

Rahoituksen rahavirta		
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, lisäykset		6 764
Velat, joilla on huonompi etuoikeus, vähennykset	-6 208	-22 557
Peruspääoman lisäykset	171	1 393
Voitonjako	-3 743	-2 070
Muut oman pääoman erien rahamääräiset vähennykset	-1 000	-944
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	-5 127	-43 391*
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-15 907	-60 805
Rahavarojen muutos	169 556	-156 150
Rahavarat tilikauden alussa	1 057 459	1 213 609
Rahavarat tilikauden lopussa	1 227 015	1 057 459
Rahavarat muodostuvat seuraavista eristä:		
Käteiset varat	1 207 448	1 017 904
Vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta	19 566	39 555
Rahavarat yhteensä	1 227 015	1 057 459
Oikaisut eriin, joilla ei ole rahavirtavaikutusta		
Arvonalentumiset rahoitusvaroista	15 882	1 306
Käyvän arvon muutokset	1 444	-11 012
Poistot ja arvonalentumiset sijoituskiinteistöistä sekä aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	24 523	21 774
Osakkuusyhtiöiden tulosvaikutus	-16	198
Henkivakuutustoiminnan oikaisut	-1 588	33 828
Muut oikaisut	2 817	916
Myyntivoitot- ja tappiot sijoituskiinteistöistä sekä aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-10 237	2 317
Laskennallisten verojen muutos	1 933	17 091
Yhteensä	34 757	66 419
Saadut korot	192 365	187 115
Maksetut korot	18 026	24 302
Saadut osingot	6 585	2 988

* Eurajoen Säästöpankki irtaantui Säästöpankkiryhmästä 1.12.2021. Lisätietoja Tilinpäätöksessä 2021.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA

(1 000 euroa)	Perus- pääoma	Kanta- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Käyvän arvon rahasto	Suojaus- instru- menttien rahasto	Vara- rahasto	Muut rahastot	Rahastot yhteensä	Voitto- varat	Säästö- pankki- ryhmän omistajien osuus yhteensä	Määräys- vallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2021	25 236	32 452	127 672	17 862	1 801	48 586	74 136	307 406	826 526	1 127 540	1 438	1 155 709
Laaja tulos												
Kauden voitto									72 781	72 781	-19	72 762
Muut laajan tuloksen erät				-814	-859			-1 674	4 576	2 902		2 902
Laaja tulos yhteensä				-814	-859			-1 674	77 357	75 683	-19	75 664
Liiketoimet omistajien kanssa												
Voitonjako									-2 233	-2 233		-2 233
Siirrot erien välillä						118		118	-2 905	-2 787		-2 787
Muut muutokset			-776				339	-437		-437	-35	-472
Muutokset, jotka eivät johtaneet määräysvallan muutokseen									-723	-723		-723
Muutokset Säästöpankkiryhmän rakenteessa												
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen*	-1			121		-1 683	-152	-1 714	-33 151	-34 866		-34 866
Oma pääoma yhteensä 31.12.2021	25 235	32 452	126 896	17 169	942	47 022	74 323	303 700	864 871	1 162 178	1 384	1 190 293
* Eurajoen Säästöpankki irtaantui Säästöpankkiryhmästä 1.12.2021. Lisätietoja Tilinpäätöksessä 2021, liite 1 Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja tilinpäätöksen laajuudesta.												
Oma pääoma 1.1.2022	25 235	32 452	126 896	17 169	942	47 022	74 323	303 700	864 871	1 162 178	1 384	1 190 293
Laaja tulos												
Kauden voitto									78 039	78 039	-20	78 019
Muut laajan tuloksen erät				-61 413	-993		1 482	-60 923	51	-60 873		-60 873
Laaja tulos yhteensä				-61 413	-993		1 482	-60 923	78 090	17 166	-20	17 146
Liiketoimet omistajien kanssa												
Voitonjako									-3 793	-3 793		-3 793
Siirrot erien välillä	-1			4 692		-4 222	-29 026	-28 555	-128 497	-157 053		-157 053
Muut muutokset			10 692			-2 843	-10 118	-2 268	-14 015	-16 284		-16 284
Muutokset, jotka eivät johtaneet määräysvallan muutokseen	-11	-1 000							-10 212	-11 223		-11 223
Muutokset Säästöpankkiryhmän rakenteessa												
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen*	1			-4 692		5 134	29 026	29 467	128 497	157 965		157 965
Oma pääoma yhteensä 31.12.2022	25 224	31 452	137 588	-44 244	-51	45 091	65 726	239 488	914 940	1 148 996	1 364	1 177 090

* Eurajoen Säästöpankki irtaantui Säästöpankkiryhmästä 1.12.2021. Lisätietoja Liite 1 Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja tilinpäätöksen laajuudesta.

** Liedon Säästöpankki irtaantuu Säästöpankkiryhmästä 28.2.2023 Lisätietoja Liite 1 Kuvaus Säästöpankkiryhmästä ja tilinpäätöksen laajuudesta.

A man with a beard and mustache, wearing a light pink shirt and dark blue jeans, is sitting on a white rectangular block. He is holding a large red pyramid in his right hand and a large cyan number '2' in his left hand. The background is a plain, light gray wall. The text 'TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET' is overlaid on the image in white, bold, uppercase letters. A horizontal orange bar is positioned below the text.

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

LIITE 1. KUVAUS SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄSTÄ JA TILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUDESTA

Säästöpankkiryhmä on Suomen vanhin pankkiryhmä, joka koostuu Säästöpankkien yhteenliittymän muodostaneista Säästöpankeista, keskusyhteisönä toimivasta Säästöpankkiliitosta sekä pankkien yhdessä omistamista tytä- ja osakkuusyhtiöistä. Säästöpankit ovat itsenäisiä alueellisia ja paikallisia pankkeja. Yhdessä Säästöpankit muodostavat pankkiryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkien perustehtävä on edistää säästäväisyyttä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia lähellä asiakasta. Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiain, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuoteyhtiöiden kanssa tuotettavat muut finanssialan palvelut ja tuotteet. Jäsensäästöpankkien omistamat tuote- ja palveluyhtiöt tukevat ja edistävät Säästöpankkiryhmän liiketoimintaa joko vastuullaan olevien tuotteiden tai keskitetyn palvelutuotannon kautta. Säästöpankkiryhmän merkittävimmät tuoteyhtiöt ovat Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj, Sp-Henkivakuutus Oy, Sp-Rahastoyhtiö Oy, Säästöpankkipalvelut Oy sekä Sp-Koti Oy

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva

Säästöpankkiliitto osk, 15 Säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, Säästöpankkipalvelut Oy ja Sp-Rahastoyhtiö Oy.

Säästöpankkiryhmän laajuus eroaa Säästöpankkien yhteenliittymän laajuudesta siinä, että Säästöpankkiryhmään kuuluu myös muita yhteisöjä kuin luotto- ja rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä. Näistä merkittävimmät ovat Sp-Henkivakuutus Oy ja Sp-Koti Oy. Säästöpankkiryhmä ei muodosta konsernia eikä luottolaitostoiminnasta annetussa laissa määriteltyä konsolidointiryhmää, sillä Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsensäästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden konsernilaskentaperiaatteiden tarkoittamaa määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määritellä emoyhtiötä.

Tilikauden aikana Ylihärman Säästöpankki fuusioitui Aito Säästöpankki Oy:öön ja Mietoisten Säästöpankki Liedon Säästöpankkiin. Fuusioiden seurauksena Yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluvien Säästöpankkien määrä väheni 17 pankista 15 pankkiin.

Liedon Säästöpankin isännistö hyväksyi Liedon Säästöpankin ja Oma Säästöpankin yhdistymistä koskevat yritysjärjestelyt 22.9.2022 isännistön kokouksessa. Liedon Säästöpankin irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä ja Säästöpankkien Yhteenliittymästä toteutuu arviolta 28.2.2023. Lisätietoja liitteessä 35 Liedon irtaantumisen Säästöpankkiryhmästä.

Säästöpankkien yhteenliittymän ja sen ympärille muodostuvan Säästöpankkiryhmän rakenne on kuvattu alla olevassa kaaviossa:

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN RAKENNE

Säästöpankkiliitto osk toimii koko Säästöpankkiryhmän ryhmäohjauksesta ja sisäisestä valvonnasta vastaavana keskusyhteisönä. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä määrätään, että Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön Säästöpankkiliitto osk:n on laadittava Säästöpankkiryhmän yhdistelty tilinpäätös. Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on vastuussa tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätös laaditaan Säästöpankkiryhmän muodostamasta taloudellisesta kokonaisuudesta. Kaikki tilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt on lueteltu tilinpäätöksen liitteessä 42. Kaikki jäljempänä esitetyt luvut ovat Säästöpankkiryhmän lukuja, ellei toisin ole mainittu.

Säästöpankkiliitto osk:n kotipaikka on Helsinki, ja sen rekisteröity osoite on Teollisuuskatu 33, 00510 Helsinki.

Jäljennös Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksestä on saatavissa internetosoitteesta www.saastopankki.fi/saastopankkiryhma.

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on 14. helmikuuta 2023 hyväksynyt Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen 31. joulukuuta 2022 päättyvältä tilikaudelta ja tilinpäätös annetaan tiedoksi osuuskunnan kokoukselle 10. maaliskuuta 2023.

LIITE 2. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet -liitetiedossa kerrotaan Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen yleiset laatimis- sekä yhdistelyperiaatteet. Rahoitusinstrumenteista, henkivakuutustoiminnan veloista, aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä sekä liiketoiminnan tuotoista on esitetty tässä liitetiedossa keskeisimmät periaatteet ja kunkin erän liitetiedossa tarkemmin kokonaisuudessaan. Muiden tulos- ja tase-erien laadintaperiaatteet on esitetty kunkin liitetiedon yhteydessä (liitteet 6-43).

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet liitetiedon lopussa on esitetty päättyneellä tilikaudella voimaan astuneet uudet IFRS-standardit ja tulkinnat sekä tulevilla tilikausilla sovellettavat uudet standardit ja tulkinnat.

1. YLEISTÄ

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) ja niitä koskevien tulkintojen (IFRIC) mukaisesti.

Talletuspankkien yhteenliittymälain sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, kirjanpidollisten arvioiden muutoksia ja virheitä käsittelevän IAS 8 -standardin periaatteiden mukaisesti Säästöpankkiliitto osk:n hallitus vahvistaa sellaiset sovellettavat tilinpäätösperiaatteet, joihin ei ole saatavissa ohjausta kansainvälisistä tilinpäätösstandardeista. Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen yhdistelyperiaatteet on käsitelty tarkemmin kohdassa "2 Yhdistelyperiaatteet".

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös laaditaan euroina, joka on Säästöpankkiryhmän kirjanpito- ja toiminnallinen valuutta.

Euroalueeseen kuulumattomiin valuuttoihin sidotut ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumahetken kurssiin. Tilinpäätöshetkellä taseessa olevat ulkomaanrahan määräiset varat ja velat on muutettu euroiksi Euroopan Keskuspankin noteeraamaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin. Arvostuksen yhteydessä syntyneet kurssierot on tuloslaskelmassa kirjattu valuuttatoiminnan nettotuotoiksi "Sijoitustoiminnan nettotuotot" -erän alle. Henkivakuutustoiminnasta syntyneet kurssierot sisältyvät henkivakuutustoiminnan nettotuottoon.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on laadittu alkupe räisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvaroja ja -velkoja, sekä suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa (suojatun riskin osalta), jotka on arvostettu käypään arvoon.

Varat ja velat netotetaan ainoastaan, kun Säästöpankkiryhmällä ja vastapuolella on sekä laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus, että aikomus netottaa summia tai realisoida omaisuuserän sekä suorittaa velan samankaltaisesti.

2. YHDISTELYPERIAATTEET

Laskentatekninen emo

Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä säädetään, että Säästöpankkiryhmän tilinpäätös on laadittava keskusyhteisö Säästöpankkiliitto osk:n ja sen jäsenluottolaitosten tilinpäätösten tai konsernitilinpäätösten yhdistelmänä. Yhdistelty tilinpäätös käsittää myös sellaiset yhteisöt, joissa edellä tarkoitetuilla yhteisöillä yhdessä on määräysvalta.

Säästöpankkiliitto osk:lla ja sen jäsensäästöpankeilla ei ole toisiinsa nähden määräysvaltaa. Tämän vuoksi Säästöpankkiryhmälle ei voida määrittää emoyhtiötä. Säästöpankkiryhmän IFRS-tilinpäätöksessä niin

Laadintaperiaatteet on pääsääntöisesti esitetty liitetietojen 6-43 yhteydessä

kutsuttu laskentatekninen emoyhtiö on muodostettu 15 jäsensäästöpankista, joilla yhdessä on määräysvalta muihin Säästöpankkiryhmän IFRS-tilinpäätökseen yhdisteltäviin yhteisöihin. Laskentateknisen emoyhtiön keskinäinen omistus, sisäiset liiketapahtumat, keskinäiset saamiset ja velat, sisäinen voitonjako ja sisäiset katteet eliminoidaan.

Säästöpankkiryhmän peruspääoma muodostuu Säästöpankkien peruspääomasta ja osakeyhtiömuotoisten Säästöpankkien osakepääomasta, pois lukien Nooa Säästöpankki Oy, joka on muiden Säästöpankkien yhdessä omistama tytäryhtiö. Peruspääomaa ei säästöpankkilain 11 § mukaan makseta takaisin. Osakepääomaa käsitellään osakeyhtiölain mukaisesti.

Tytäryhtiöt

Säästöpankkiryhmän tytäryhtykset ovat yhteisöjä, joissa Säästöpankkiryhmällä on määräysvalta.

Säästöpankkiryhmällä on määräysvalta, mikäli Säästöpankkiryhmällä on yhteisöä koskeva valta ja se altistuu yhteisön muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja Säästöpankkiryhmä pystyy käyttämään yhteisöä koskevaa valtaansa ja näin vaikuttamaan saamaansa tuoton määrään.

Säästöpankkiryhmän keskinäinen omistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Hankinnassa käytetty vastike, hankitun yhteisön varat ja vastattavaksi otetut velat arvostetaan hankintahetkellä käypään arvoon. Se osa hankintamenosta, joka ylittää Säästöpankkiryhmän osuuden hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana, kirjataan liikearvoksi. Negatiivinen liikearvo tuloutetaan kokonaisuudessaan hankintahetkellä.

Kaikki Säästöpankkiryhmän sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan Säästöpankkiryhmän yhdisteltyä tilinpäätöstä laadittaessa.

Tilikauden aikana hankitut tytär-, osakkuus- tai yhteisyritykset yhdistellään siitä hetkestä lähtien, kun Säästöpankkiryhmä on saanut määräysvallan tai yhteisen määräysvallan. Vastaavasti tilikauden aikana myydyt tytär-, osakkuus- tai yhteisyritykset yhdistellään siihen saakka, kunnes määräysvalta, yhteinen määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta päättyy.

Säästöpankkiryhmä on soveltanut IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto -standardiin sisältyvää helpotusta ensilaatijoille olla soveltamatta IFRS 3 Liiketoimintojen yhdistäminen -standardia takautuvasti ennen 1.1.2013 tapahtuneisiin liiketoimintojen yhdistämiin. 1.1.2013 jälkeen hankitut tytäryhtykset on käsitelty IFRS 3 -standardin ”Liiketoimintojen yhdistäminen” mukaisesti.

Muut yhdistellyt yhteisöt ja yhtiöt

Strukturoidut yhteisöt ovat yhteisöjä, jotka on rakennettu siten, etteivät äänioikeudet ole ratkaiseva tekijä päätettäessä kenellä on määräysvalta yhteisössä. Strukturoiduille yhteisöille on tyypillistä, että niillä on kapea-alainen selkeä tavoite ja usein riittämätön pääoma, jotta ne pystyisivät rahoittamaan toimintonsa ilman sijoittajien antamaa taloudellista tukea. Säästöpankkiryhmässä strukturoiduksi yhteisöiksi on tunnistettu Säästöpankkiryhmään kuuluvan Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimia sijoitusrahastoja, joissa Säästöpankkiryhmällä katsotaan olevan yllä määritelty määräysvalta. Laadintaperiaatteet on esitetty tarkemmin liitteessä 41.

Osakkuusyhtiöinä käsitellään yhtiöt, joissa Säästöpankkiryhmällä on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Huomattava vaikutusvalta syntyy lähtökohtaisesti silloin, kun Säästöpankkiryhmä omistaa 20–50 prosenttia yhteisön äänivallasta tai kun Säästöpankkiryhmällä muutoin on huomattava vaikutusvalta yhteisössä. Osakkuusyhtiö yhdistellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä, jolloin osakkuusyhtiön tuloslaskelma ja tase eivät sisällä kokonaisuutena Säästöpankkiryhmän tulokseen tai taseeseen.

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteisjärjestelyt jaetaan yhteisyrityksiin ja yhteisiin toimintoihin. Osakkuusyhtiöiden ja yhteisjärjestelyjen laadintaperiaatteet on esitetty tarkemmin liitteessä 23.

Määräysvallattomien omistajien osuudet

Määräysvallattomien omistajien osuus omasta pääomasta ja tilikauden tuloksesta ja muista laajan tuloksen eristä esitetään erillisinä erinäin Säästöpankkiryhmän tuloslaskelmassa, laajassa tuloslaskelmassa ja taseessa. Tilikauden tappio kohdistetaan myös määräysvallattomien omistajien osuudelle siinäkin tapauksessa, että se johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen.

Määräysvallattomien omistajien osuus tytäryhtiöistä arvostetaan hankintahetkellä joko käypään arvoon tai suhteellisen osuutena hankitun tytäryhtiön nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määritellään hankinta-kohtaisesti.

3. RAHOITUSINSTRUMENTIT

Rahoitusvarat ja -velat

Säästöpankkiryhmä soveltaa rahoitusinstrumenttien kirjaamiseen ja arvostamiseen IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardia. Suojaussuhteisiin, joissa suojauskohteena on rahoitusvarojen- tai velkojen muodosta-

man salkun käyvän arvon suojaaminen korkoriskiltä ("korkoriskin portfoliosuojaus"), Säästöpankkiryhmä jatkaa IAS 39 Rahoitusinstrumentit Kirjaaminen ja arvostaminen -standardin soveltamista.

Luokittelu Säästöpankkiryhmän taseessa on riippumaton IFRS 9:n mukaisista ryhmistä. Samalle riville taseeseen kirjatuille varoille ja veloille voidaan näin ollen soveltaa eri arvostusperusteita. Taseeseen kirjattujen rahoitusvarojen ja -velkojen jako IFRS 9 mukaisiin arvostusluokkiin esitetään liitteessä 18.

Väliaikainen poikkeusmenettely

Sp-Henkivakuutuksen sijoitustoimintaan liittyvät oman pääoman ehtoiset instrumentit ja rahastosijoitukset luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin. Säästöpankkiryhmä soveltaa merkittävään osaan näistä instrumenteista IFRS 4 standardin sallimaa väliaikaista poikkeusmenettelyä, joka palauttaa instrumenttien tulosvaikutukset IAS 39 standardin mukaisiksi.

Poikkeusmenettelyn piiriin kuuluvat rahoitusvarat arvostetaan taseessa käypään arvoon ja niiden arvomuutokset esitetään muihin laajan tuloksen eriin kuuluvassa käyvän arvon rahastossa. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan, kun omaisuusarvo kirjataan pois taseesta tai kun on objektiivista näyttöä siitä, että sen arvo on alentunut. Objektiiviseksi näytöksi katsotaan oman pääoman ehtoisen instrumentin osalta sen käyvän arvon merkittävä tai pitkäaikainen aleneminen alle sen hankintamenon. Jos arvonalentuneen oman pääoman ehtoisen instrumentin käypä arvo myöhemmin nousee, arvonnousu kirjataan muihin laajan tuloksen eriin.

Väliaikaisella poikkeusmenettelyllä pyritään sovittamaan yhteen IFRS 9 ja IFRS 17 -standardien eriaikaisesta voimaantulosta aiheutuva väliaikainen tulosvolatiliteetti, kun sijoitukset arvostetaan IFRS 9 -standardin mukaisesti käypään arvoon tulosvaikutteisesti, mutta niihin liittyvää vakuutusvelkaa ei voida vielä arvostaa käypään arvoon tulosvaikutteisesti IFRS 17 -standardin mukaisesti. Väliaikaisen poikkeusmenettelyn soveltaminen lopetetaan 1.1.2023, kun IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardi tulee voimaan.

Alkuperäinen kirjaaminen

Rahoitusvaroihin tai -velkoihin kuuluva erä kirjataan taseeseen, kun Säästöpankkiryhmästä tulee instrumentin sopimusehtojen osapuoli. Rahoitusvarojen selvityspäiväkäytännön mukainen osto tai myynti kirjataan taseeseen tai taseesta pois kaupantekopäivän perusteella.

Rahoitusvarat ja -velat arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattava

rahoitusvaroihin kuuluva erä tai rahoitusvelka, siihen lisätään tai siitä vähennetään hankkimisesta tai liikkeeseenlaskusta välittömästi johtuvat transaktiomenot. Myöhemmillä kausilla transaktiomenot kirjataan tuloslaskelmaan korkotuotoksi tai -kuluksi, osana rahoitusvaran tai -velan efektiivistä korkoa.

Myöhempi arvostaminen

Säästöpankkiryhmä luokittelee rahoitusvarat myöhempiä arvostamista varten seuraaviin arvostusluokkiin:

- jaksotettu hankintameno
- käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta (käyvän arvon rahasto)
- käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat.

Rahoitusvelat arvostetaan lähtökohtaisesti jaksotettuun hankintamenuun. Käypään arvoon tuloslaskelman kautta arvostetaan johdannaissopimukset sekä muiden sijoittajien osuudet konsolidoitavissa rahastoissa.

Luokitteluperiaatteet sekä rahoitusvarojen ja -velkojen jakautuminen eri arvostusluokkiin on kuvattu tarkemmin liitetiedossa 18.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavien vieraan pääoman ehtoisten instrumenttien käyvän arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla oikaistuna muihin laajan tuloksen eriin sisältyvään käyvän arvon rahastoon. Rahoitusvarasta luovuttaessa tai myytessä saatu voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Laajan tuloksen eriin kirjataan myös käyvän arvon muutokset koskien oman pääoman ehtoisia sijoituksia, joiden osalta Säästöpankkiryhmän on tehnyt alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä peruuttamattoman valinnan esittää myöhemmät käyvän arvon muutokset muissa laajan tuloksen erissä. Edellä mainittu valinta on tehty esimerkiksi merkittävässä sijoituksissa yhteistyökumppaneihin tai yhtiöihin, joihin on liiketoiminnallinen suhde. Oman pääoman ehtoista sijoituksesta saatavat osingot kirjataan tuloslaskelmaan, kun oikeus maksuun saadaan, osakkeesta saatavat pääomanpalautukset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan. Oman pääoman ehtoisten instrumenttien osalta käyvän arvon rahastoon kertynyttä voittoa tai tappiota ei siirretä tulosvaikutteiseksi missään vaiheessa.

Jos rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimukseen perustuvat rahavirrat neuvotellaan uudelleen, tai niihin tehdään muutoin muutoksia ja tämä uudelleenneuvottelu tai muutosten tekeminen ei johda kyseisen rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjaamiseen pois taseesta, rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääräinen kirjanpitoarvo lasketaan uudelleen ja tehdystä muutoksesta

aiheutuva voitto tai tappio kirjataan tuloslaskelmaan.

Taseesta poiskirjaaminen

Rahoitusvara kirjataan pois taseesta, kun sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaraan kuuluvan erän rahavirtoihin lakkaa olemasta voimassa tai kun erä siirretään toiselle osapuolelle näin täyttäen taseesta poiskirjaamisen edellytykset. Rahoitusvaroihin kuuluva erä on siirretty toiselle osapuolelle siinä ja vain siinä tapauksessa, että Säästöpankkiryhmä joko:

- siirtää sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen toiselle osapuolelle; tai
- pitää itsellään sopimukseen perustuvat oikeudet rahoitusvaroihin kuuluvan erän rahavirtojen saamiseen, mutta ottaa vastatakseen sopimukseen perustuvan velvollisuuden maksaa kyseiset rahavirrat yhdelle tai useammalle vastaanottajalle ”läpikulkujärjestelyllä”. Sopimusta voidaan pitää ”läpikulkujärjestelynä” kun:
  - velvollisuutta maksaa lopulliselle saajalle ei ole, mikäli ei saada kerättyä vastaavia määriä alkuperäisestä omaisuuserästä
  - alkuperäisen omaisuuserän myynti tai panttaaminen on siirtosopimuksella estetty.

Siirrettäessä rahoitusvaroihin kuuluva erä toiselle osapuolelle, taseesta poiskirjaamisen edellytykset täyttyvät vain kun:

- Omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut on siirretty toiselle osapuolelle; tai
- Omistamiseen liittyviä merkittäviä riskejä ja etuja ei ole siirretty toiselle osapuolelle tai pitänyt näitä itsellään, mutta määräysvalta on siirretty.

Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta, kun velka on lakannut olemasta olemassa, kun sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassaolo on lakannut. Jos jo lainanottajana ja lainanantajana olevien osapuolten välillä vaihdetaan vieraan pääoman ehtoisia instrumentteja, joiden ehdot poikkeavat huomattavasti toisistaan, vaihto käsitellään alkuperäisen rahoitusvelan kuoletuksena ja uuden rahoitusvelan kirjaamisena. Ero kirjanpitoarvon ja maksetun vastikkeen välillä kirjataan tuloslaskelmaan.

Arvon alentuminen

Odotettavissa olevat luottotappiot

Säästöpankkiryhmä määrittää arvonalentumisen perustuen rahoitusvaran odotettavissa oleviin luotto-

tappioihin. Odotettavissa olevia luottotappiota koskeva vähennyserä lasketaan ja kirjataan rahoitusvaroilta, jotka arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen jaksotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä takaussopimuksille ja taseen ulkopuolisille luottositoumuksille.

Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettäviä menetelmiä ja parametreja kuvataan tarkemmin liitetiedossa 16.

Odotettavissa olevia luottotappiota koskeva vähennyserä kirjataan taseeseen lainan kirjanpitoarvon vähennykseksi erilliselle tilille. Luottositoumusten ja takaussopimusten osalta tappiota koskeva vähennyserä kirjataan taseeseen varaukseksi. Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavien saamistodistusten odotettavissa oleva luottotappio kirjataan oikaisemaan käyvän arvon rahastoa. Taseeseen kirjattujen odotettavissa olevien luottotappioiden muutokset esitetään tuloslaskelman erässä Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista.

Toteutuneet luottotappiot

Lainat ja saatavat, joita ei pystytä perimään kirjataan lopulliseksi luottotappioksi, kun tavanomainen perintäprosessi on loppuunsaatettu ja yksittäisen lainan tai saatavan tappion lopullinen määrä pystytään laskemaan. Lopulliseksi todetut luottotappiot kirjataan pois taseesta vastaeränä tuloslaskelman erä Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista. Mahdolliset taseesta pois kirjaamisen jälkeen saadut suoritukset kirjataan oikaisuksi tuloslaskelman erään Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista.

Suojauslaskenta ja johdannaissopimukset

Säästöpankkiryhmä soveltaa yleisen suojauslaskennan piirissä oleviin suojaussuhteisiin IFRS 9 -standardia. Korkoriskin käyvän arvon portfoliosuojauksiin (makrosuojaus) sovelletaan IAS 39 ”carve out” sääntelyä kunnes kyseisiä suojaussuhteita koskeva uusi sääntely astuu voimaan.

Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon. Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käypä arvo kirjataan taseeseen johdannaissaamiseksi tai -velaksi ja käyvän arvon muutos tuloslaskelman erään ”Sijoitustoiminnan nettotuotot”. Käypää arvoa suojaattaessa myös suojaettava kohde arvostetaan suojauksen ajan käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenoon. Suojattavan kohteen käyvän arvon muutos kirjataan kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmaan erään ”Sijoitustoiminnan nettotuotot”. Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus kirjataan laskennallisilla veroilla oikaistuna omassa pääomassa olevaan käyvän arvon rahastoon. Käyvän arvon muutoksen tehoton osuus kirjataan suoraan tuloslaskelman erään "Sijoitus-toiminnan nettotuotot". Suojaavan johdannaisten arvostamisesta käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonnmuutos kirjataan tulokseen suojatun rahavirran oikaisuksi sitä mukaa, kun suojattu rahavirta kirjataan tulokseen. Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Suojauslaskennan aloittamisen hetkeltä dokumentoidaan suojattavan kohteen ja suojaavan johdannaisten suojaussuhde, kuten myös riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategia. Suojaussuhteen tehokkuutta arvioidaan säännöllisesti, kuitenkin aina vähintään raportointihetkiltä.

4. HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN VELAT

Säästöpankkiryhmän myöntämät henkivakuutukset luokitellaan joko vakuutus sopimuksiksi tai sijoitussopimuksiksi. Vakuutus sopimuksiksi luokitellaan ne vakuutukset, joissa on merkittävä vakuutus riski tai joissa vakuutuksenottajalla on oikeus tai mahdollisuus muuttaa sopimusta siten, että hänelle syntyy oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen yhtiön ylijäämästä. Puhtaasti sijoitussidonnaiset vakuutukset, joissa ei ole merkittävää vakuutus riskiä, luokitellaan sijoitussopimuksiksi.

Säästöpankkiryhmän vakuutus sopimukset käsitellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä IFRS 4 Vakuutus sopimukset -standardin mukaisesti. Sijoitussopimuksiksi luokiteltuihin sopimuksiin sovelletaan IFRS 4 myötä sallittua siirtymäsäännöstä ja sopimukset käsitellään IAS 39:n mukaisin tulosvaikutuksin. Jälleenvakuutukset käsitellään IFRS 4 -standardin mukaisesti vakuutus sopimuksina.

Vakuutusvelat kirjataan Suomen kirjanpitolainsäädännön mukaisesti. Vakuutus sopimusten velan määrittämisessä käytetyt vakuutusmatemaattiset laskuperusteet täyttävät kansallisten säästöjen vaatimukset. Perusteet sisältävät oletuksia biometrisistä tekijöistä, liikekustannuksista ja korosta. Sijoitussopimuksista syntyvä velka arvostetaan sijoitussopimukseen liitettyjen varojen markkina-arvon mukaisesti. Vakuutusvelan laatimisperiaatteet on esitetty tarkemmin liitteessä 31.

1.1.2023 alkaen vakuutus sopimuksiin sovelletaan IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia ja väliaikaisen poikkeusmenettelyn soveltaminen lopetetaan. IFRS 17 mukaiset laatimisperiaatteet on esitetty jäljempänä kohdassa 8. Tulevilla tilikausilla sovellettavat uudet ja muutetut standardit.

5. AINEELLISET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Säästöpankkiryhmän aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat muun muassa omassa käytössä olevat kiinteistöt sekä koneet ja kalusto. Lisäksi Säästöpankkiryhmällä on vuokratuloja tuottavia sijoituskiinteistöjä. Säästöpankkiryhmän kiinteistöt jaetaan käyttötarkoituksen mukaan omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin.

Aineeton hyödyke on yksilöitävässä oleva omaisuus, jolla ei ole aineellista olomuotoa. Säästöpankkiryhmän aineettomia hyödykkeitä ovat muun muassa tietokoneohjelmistot ja ohjelmistolisenssit. Aineeton hyödyke kirjataan taseeseen vain, jos on todennäköistä, että omaisuuskerästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu Säästöpankkiryhmän hyväksi ja omaisuuskerän hankintameno on luotettavasti määriteltävissä.

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Aineellisten hyödykkeiden laadintaperiaatteet on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 24 ja aineettomien hyödykkeiden liitteessä 25.

6. LIKETOIMINNAN NETTOTUOTOT

Säästöpankkiryhmän merkittävimmät tuottoerät ovat korkokate sekä palkkiotuotot ja -kulut, netto. Korkokatteeseen kirjataan korot rahoitusvaroihin ja -velkoihin kuuluvista tase-eristä arvostusluokittelusta riippumatta. Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajan mukaan. Korkokatteen laadintaperiaatteet on esitetty tarkemmin liitteessä 7.

Palkkiotuotot ja -kulut, netto erään kirjataan asiakkaille tarjottujen palveluiden tuotot ja kulut siihen määrään, johon Säästöpankkiryhmä katsoo olevansa oikeutettu luovutettuja palveluita vastaan. Palkkio tuloutetaan pääsääntöisesti, kun palvelu on suoritettu ja määräysvalta siirtynyt asiakkaalle. Palkkiotuotot ja -kulut, netto erän laadintaperiaatteet on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 8.

Liiketoiminnan muiden tuottoerien laadintaperiaatteet on esitetty kunkin erän liitetiedon yhteydessä.

7. UUDET IFRS-STANDARDIT JA TULKINNAT

Päättäneellä tilikaudella sovelletut uudet ja muutetut standardit

Säästöpankkiryhmä on noudattanut vuoden 2022 alusta alkaen seuraavia voimaantulleita uusia ja muutettuja standardeja:

Tappiolliset sopimukset - sopimuksen täyttämisestä aiheutuvat menot - Muutokset IAS 37:ään Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksilla selvennetään, että kun tappiollista sopimusta koskeva varaus kirjataan väistämättä aiheutuvien menojen perusteella, näihin menoihin sisällytetään välittömien lisämenojen lisäksi myös kohdistettu osuus muista välittömistä menoista. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Kansainvälisiin tilinpäätösstandardeihin tehdyt vuosittaiset parannukset 2018-2020 (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).

Vuosittaiset parannukset -menettelyn (Annual Improvements) kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutoksilla on selvennetty seuraavia standardeja:

- IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* - Palkkiot rahoitusvelkojen taseesta pois kirjaamista koskevassa "10 prosentin" testissä: Muutoksella selvennetään taseesta poiskirjaamisen 10 %:n testiä palkkioiden osalta siten, että määritettäessä maksettuja palkkioita vähennettyinä saaduilla palkkioilla, lainanottaja sisällyttää vain lainanottajan ja -antajan väliset maksetut tai saadut palkkiot, ml. lainanottajan tai -saajan muiden puolesta maksamat tai saamat palkkiot.
- IFRS 16 *Vuokrasopimukset* - Vuokrasopimukseen liittyvät kannustimet, esimerkki 13: Muutoksella poistetaan esimerkiksi vuokralle antajan suorittamat vuokratilojen remontointiin liittyvät maksut, sillä esimerkki oli epäselvä siltä osin, miksi kyseiset maksut eivät ole kannustimia.

Standardimuutoksilla ei ollut vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Aiottua käyttöä edeltävät tulot - Muutokset IAS 16:een Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutosten mukaan keskeneräisen aineellisen hyödykkeen käytöstä syntyneiden tuotteiden myyntituotot ja niihin liittyvät valmistusmenot tulee kirjata tulovai-
kutteisesti. Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Käsitteellistä viitekehystä koskeva viittaus - Muutokset IFRS 3:een Liiketoimintojen yhdistäminen (sovellettava 1.1.2022 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutoksilla päivitetään IFRS 3:ssa oleva viittaus käsitteelliseen viitekehykseen sekä tehdään standardiin muita viittauksen päivityksestä aiheutuneita muutoksia.

Standardimuutoksella ei ollut vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

8. TULEVILLA TILIKAUSILLA SOVELLETTAVAT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT

Säästöpankkiryhmä ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Säästöpankkiryhmä ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muut kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

* Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2022.

IFRS 17 Vakuutus sopimukset, mukaan lukien Comparative Information - Muutokset IFRS 17:ään Vakuutus sopimukset: IFRS 17 ja IFRS 9 alkuperäinen soveltaminen (voimaan 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aiempi käyttöönotto sallittua yhteisöille, jotka soveltavat myös IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* - ja IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista* -standardeja)

Yleistä

Uusi standardi koskee vakuutus sopimuksia ja auttaa sijoittajia ja muita tahoja ymmärtämään paremmin vakuuttajien altistumista riskeille sekä niiden kannattavuutta ja taloudellista asemaa. Tämä standardi korvaa IFRS 4 -standardin.

Muutoksilla vähennetään vertailutietojen ristiriitoja, jotka aiheutuvat IFRS 9:n ja IFRS 17:n erilaisista siirtymävaatimuksista. Muutokset mahdollistavat myös rahoitusvaroista annettavan vertailutiedon esittämisen tavalla, joka on yhdenmukaisempi IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* -standardin vaatimusten kanssa.

Säästöpankkiryhmä soveltaa IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardia ensimmäisen kerran 1.1.2023 alkaen. Uuden standardin soveltamisella on merkittävä vaikutus vakuutus sopimusten kirjanpitokäsittelyyn. Säästöpankkiryhmässä Sp-Henkivakuutus Oy:n vakuutus sopimukset ovat IFRS 17:n piirissä. IFRS 17 -standardin soveltaminen koskee ainoastaan Säästöpankkiryhmän IFRS-tilinpäätöstä eli Sp-Henkivakuutuksen tilinpäätös laaditaan jatkossakin soveltaen kansallisten kirjanpitoa ja tilinpäätöksen laadintaa koskevien sää-
dösten mukaisesti.

IFRS 17 -standardi määrittää periaatteet vakuutus- ja jälleenvakuutus sopimusten sekä tiettyjen harkinnanvaraisia lisäosuuksia sisältävien sijoitus sopimusten kirjaamiseen, arvostamiseen, esittämiseen ja liitetietoihin liittyen. IFRS 17 -standardin tavoitteena on yhtenäistää vakuutusvelan arvostamista koskevat periaatteet. Aikai-

semmin voimassa olleen IFRS 4 Vakuutus sopimusstandardin mukaan vakuutusvelan arvostus on perustunut kansallisiin arvostuksiin, kun taas IFRS 17 -standardin mukainen vakuutusvelan arvostus perustuu ajantasaisiin estimaatteihin.

Muutokset luokitteluun ja arvostamiseen

Säästöpankkiryhmän myöntämät henkivakuutukset luokitellaan joko vakuutus sopimuksiksi tai sijoitus sopimuksiksi. Vakuutus sopimuksiksi luokitellaan ne vakuutukset, joissa on merkittävä vakuutus riski tai joissa vakuutuksenottajalla on oikeus tai mahdollisuus muuttaa sopimusta siten, että hänelle syntyy oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen yhtiön ylijäämästä. Puhtaasti sijoitussidonnaiset vakuutukset, joissa ei ole merkittävää vakuutus riskiä, luokitellaan sijoitus sopimuksiksi.

Säästöpankkiryhmän vakuutus sopimukset käsitellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardin mukaisesti. Sijoitus sopimuksiksi luokiteltuihin sopimuksiin sovelletaan IFRS 9 Rahoitus instrumentit -standardia. Jälleenvakuutukset käsitellään IFRS 17 -standardin mukaisesti vakuutus sopimuksina.

Henkivakuutus toiminnan velka oli tilikauden 2022 lopussa yhteensä 947 miljoonaa euroa, josta 575 miljoonaa euroa on IFRS 17:n mukaan luokiteltua vakuutus velkaa ja 373 miljoonaa euroa IFRS 9:n mukaan luokiteltuja sijoitus sopimuksia.

IFRS 17 -standardin mukaan vakuutus sopimukset jaetaan portfolioihin, joita koskevat samanlaiset riskit ja joita hallinnoidaan yhdessä. Portfoliot jaetaan edelleen tappiollisten, voitollisten ja muiden vakuutus sopimusten joukkoihin sopimusten alkuperäisen kirjaamishetken tuotto-odotusten perusteella. Vakuutus sopimusten joukot jaetaan edelleen vuosikohortteihin, joka muodostaa IFRS 17:n mukaisen vakuutus sopimusten ryhmän, johon kirjaamis- ja arvostamisvaatimukset kohdistuvat.

IFRS 17 -standardi tunnistaa vakuutus sopimuksille kolme eri arvostusmallia, jotka ovat yleinen malli (general measurement model), muuttuvaan palkkioon perustuva lähestymistapa (variable fee model) ja vakuutus maksujen kohdistamiseen perustuva lähestymistapa (premium allocation approach).

Säästöpankkiryhmä arvostaa yleisen mallin mukaan lainaturvaan liittyvät sopimukset. Yleisen mallin mukaan vakuutus sopimuksia koskeva ryhmä arvostetaan perustuen Säästöpankkiryhmän arvioon sopimuksen täyttämistä aiheutuvista vastaisista rahavirroista, erillisestä muuta riskiä kuin rahoitus riskiä koskevasta riskioikaisusta ja palvelumarginaalista.

IFRS 17 -standardin mukaan muuttuvan palkkioon perustuva lähestymistapa sovelletaan vakuutus sopi-

muksiin, joilla on suora oikeus osuuteen sopimuksen ylijäämästä. Säästöpankkiryhmässä tällaisia sopimuksia ovat ennen 1.1.2018 voimaan tulleet eläke- ja säästö vakuutus tuotteet, jotka sisältävät suoran oikeuden sopimuksen ylijäämään. Muuttuvaan palkkioon perustuvasa lähestymistavassa palvelumarginaalin muutokseen raportointipäivänä sisältyy osuus alla olevien sijoitusten käyvän arvon muutoksesta.

Yksinkertaistettua vakuutus maksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa voi soveltaa vakuutus sopimuksiin, joiden vakuutuskausi on alle vuosi, tai jos vakuutus maksujen kohdistamiseen perustuva vakuutusvelan arvostus ei eroa merkittävästi yleisen mallin mukaan lasketusta vakuutusvelan arvosta. Säästöpankkiryhmä soveltaa vakuutus maksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa hallussa oleviin jälleenvakuutus sopimuksiin.

Muutokset esittämiseen ja kirjaamiseen

IFRS 17 -standardi muuttaa tuloslaskelman ja taseen esittämistapaa. Nykyinen kululajipohjainen tuloslaskelman esittämistapa muuttuu, koska IFRS 17:n myötä osa henkilöstökuluista ja liiketoiminnan muista kuluista sisältyy IFRS 17 -vakuutusvelan laskentaan ja esitetään jatkossa erässä vakuutus palvelukulut.

Vakuutus sopimusryhmän tuotto esitetään tuloslaskelmassa omana rivinä vakuutus maksutuotoissa vastaisten rahavirtojen, vakuutus palvelumarginaalin ja muuta riskiä kuin rahoitus riskiä koskevan riskioikaisun arvostamisen perusteella. Vakuutus sopimusryhmän kuluerät esitetään vakuutus maksukuluissa. Vakuutus sopimusvelan diskonttauksesta ja rahoitus riskistä aiheutuva kirjanpitoarvon muutos esitetään tuloslaskelmassa vakuutus sopimusten rahoitustuotot ja -kulut rivillä. Henkivakuutuksen sijoitus toiminnan nettotuotot esitetään jatkossa Säästöpankkiryhmän tulolaskelmassa sijoitus toiminnan nettotuotoissa. Vakuutus sopimusten oikeudet ja velvoitteet netotetaan, ja esitetään taseessa joko varoina tai velkoina portfoliotasolla.

Siirtymää koskevat tiedot

Säästöpankkiryhmä on soveltanut IFRS 17 -standardin käyttöönotossa takautuvaa lähestymistapaa, mikäli se on ollut käytännössä mahdollista. Soveltaessaan IFRS 17 -standardia takautuvasti, Säästöpankkiryhmä on määrittänyt, kirjannut ja arvostanut vakuutus sopimusten ryhmät ja vakuutus sopimusten hankintaa koskevat kassavirrat siirtymähetkellä 1.1.2022 kuin standardia olisi sovellettu aina. Takautuvan siirtymän nettomääräinen vaikutus on kirjattu siirtymähetken taseen omaan pääomaan. Säästöpankkiryhmä on soveltanut IFRS 17 -standardin käyttöönotossa takautuvaan soveltamiseen perustuvaa lähestymistapaa lainaturvaa koskeviin vakuutus sopimuksiin, joiden kirjaamisajankohta on ollut 31.12.2018 jälkeen.

Säästöpankkiryhmä on soveltanut käypiin arvoihin perustuvaa lähestymistapaa ennen 31.12.2018 voimassa olleisiin vakuutus sopimuksiin. Säästöpankkiryhmä on määrittänyt siirtymähetkellä vakuutus sopimusten palvelumarginaalin tai tappiollisuuden sopimusten käyvän arvon ja sopimusten täyttämistä vastaisuudessa aiheutuvien rahavirtojen välisenä erotuksena.

Säästöpankkiryhmä on soveltanut IFRS 4 -standardin sallimaa ns. väliaikaista poikkeusmenettelyä merkittävään osaan henkivakuutuksen sijoitustoimintaan liittyviin oman pääoman ehtoihin instrumentteihin ja rahastosijoituksiin, joka on palauttanut instrumenttien tulosvaikutukset IAS 39 -standardin mukaisiksi. Poikkeusmenettelyn piiriin kuuluvat rahoitusvarat on arvostettu taseessa käypään arvoon ja niiden arvomuutokset esitetty muihin laajan tuloksen eriin kuuluvassa käyvän arvon rahastossa. Väliaikaisen poikkeusmenettelyn soveltaminen on lopetettu IFRS 17 -standardin tultua voimaan ja käyvän arvon rahastoon kirjattu arvostustulos on kirjattu siirtymähetkellä edellisten tilikausien voittovaroihin.

IFRS 17 -siirtymän vaikutuksesta Säästöpankkiryhmän oma pääoma 1.1.2022 kasvoi yhteensä 7 miljoonaa euroa ennen veroja. Väliaikaisen poikkeusmenettelyn purkamisen vaikutus oman pääoman käyvän arvon rahaston ja kertyneiden voittovarojen välillä oli 11 miljoonaa euroa.

Laatimisperiaatteet 1.1.2023 alkaen:

Vakuutus sopimukset

Vakuutusten luokittelu vakuutus- ja sijoitus sopimuksiksi

Säästöpankkiryhmän myöntämät henkivakuutukset luokitellaan joko vakuutus sopimuksiksi tai sijoitus sopimuksiksi. Vakuutus sopimuksiksi luokitellaan ne vakuutukset, joissa on merkittävä vakuutus riski tai joissa vakuutuksenottajalla on oikeus tai mahdollisuus muuttaa sopimusta siten, että hänelle syntyy oikeus harkinnanvaraiseen osuuteen yhtiön ylijäämästä. Puhtaasti sijoitussidonnaiset vakuutukset, joissa ei ole merkittävää vakuutus riskiä, luokitellaan sijoitus sopimuksiksi.

Lainaturvaa koskevat vakuutukset sisältävät aina merkittävän vakuutus riskin. Säästö- ja eläkevakuutukset sisältävät merkittävän vakuutus riskin, kun Säästöpankkiryhmän arvion mukaan kuolemantapauksessa maksettava etuus ylittää 105 % vakuutus säästöjen arvosta (merkittävä kuolleisuus riski) tai on alle 95 % vakuutus säästöjen arvosta (merkittävä pitkäikäisyys riski).

Säästöpankkiryhmän vakuutus sopimukset käsitellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä IFRS 17 Vakuutus sopimukset -standardin mukaisesti. Sijoitus sopimuksiksi luokiteltuihin sopimuksiin sovelletaan IFRS 9

Rahoitus instrumentit -standardia. Jälleenvakuutukset käsitellään IFRS 17 -standardin mukaisesti vakuutus sopimuksina.

Vakuutus sopimusten kirjaaminen

Vakuutus sopimukset jaetaan portfolioihin, joita koskevat samanlaiset riskit ja joita hallinnoidaan yhdessä. Portfoliot jaetaan edelleen tappiollisten, voitollisten ja muiden vakuutus sopimusten joukkoihin sopimusten alkuperäisen kirjaamishetken tuotto-odotusten perusteella. Säästöpankkiryhmä määrittää vakuutus sopimusten tappiollisuuden sopimustasolla sopimuksen täyttämistä tulevaisuudessa arvioitujen vastaisten rahavirtojen perusteella.

Vakuutus sopimusten joukot jaetaan vuosikohortteihin, eli kohortti ei saa sisältää sopimuksia, joiden alkamispäivät ovat yli vuoden päässä toisistaan. Yksittäinen kohortti muodostaa IFRS 17:n mukaisen vakuutus sopimusten ryhmän, johon kirjaamis- ja arvostamisvaatimukset kohdistuvat.

Vakuutus sopimus ryhmä kirjataan, kun ensimmäinen alla olevista kohdista täyttyy:

- Vakuutus sopimus ryhmän vakuutus kausi alkaa,
- ensimmäinen vakuutuksenottajalta saatava vakuutus maksu erääntyy tai
- vakuutus sopimus ryhmästä tulee tappiollinen.

Säästöpankkiryhmä kirjaa vakuutus sopimuksen pois taseesta, kun sopimus on lakannut olemasta voimassa eikä Säästöpankkiryhmällä ole enää sopimukseen liittyvää taloudellista riskiä.

Vakuutus sopimusten arvostaminen

IFRS 17 -standardi tunnistaa vakuutus sopimuksille kolme eri arvostus mallia, jotka ovat yleinen malli (general measurement model), muuttuvaan palkkioon perustuva lähestymistapa (variable fee approach) ja yksinkertaistettu vakuutus maksujen kohdistamiseen perustuva lähestymistapa (premium allocation approach).

Yleinen malli on oletusmalli kaikille sopimuksille, joihin ei sisälly suoria oikeuksia osuuteen ennalta yksilöityjen erien tuotoista tai tappiosta. Yleisen mallin mukaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä vakuutus sopimuksen tulevaisuuden vastaiset rahavirrat diskontataan, ja määritetään riskioikaisu (risk adjustment) kuvaamaan rahavirtojen ajoitukseen tai määrään liittyvää epävarmuutta. Jos vastaisten rahavirtojen ja riskioikaisun nettonykyarvo on positiivinen, muodostuu vakuutus palvelukate (contractual service margin), jota tuloutetaan vakuutus sopimuksen voimassaoloajalle. Tappiollisen sopimuksen tappiokomponentti (loss

component) kirjataan sopimuksen kirjaamishetkellä tuloslaskelmaan kuluksi.

Jokainen vakuutusryhmä arvostetaan raportointikauden lopussa käyttäen ajantasaisia arvioita tulevaisuuden vastaisista rahavirroista ja vakuutuspalvelukatteesta. Vakuutusryhmän kirjanpitoarvo raportointikauden lopussa on jäljellä olevan vakuutuskauden velan ja toteutuneista vakuutustapahtumista aiheutuvan velan yhteismäärä. Jäljellä olevaan vakuutuskauteen kohdistuva velka on raportointihetkellä tulevaisuudessa toteutuvaan palveluun liittyvien rahavirtojen nykyarvo lisättynä vakuutuspalvelukatteella ja riskioikaisulla. Toteutuneista vakuutustapahtumiin liittyvien maksamattomien vakuutuskorvausten rahavirrat.

Säästöpankkiryhmä arvostaa yleisen mallin mukaan lainaturvaan liittyvät vakuutus sopimukset, joihin ei sisälly suoraa oikeutta sopimuksen ylijäämästä. Säästöpankkiryhmän lainaturvasopimukset sisältävät kuolemanvaraturvan, ja osa sopimuksista sisältää lisäksi vakavan sairauden turvan, mutta ei oikeutta sopimuksen ylijäämään.

Muuttuvaan palkkioon perustuvan lähestymistavan soveltaminen on pakollista, jos vakuutus sopimukseen sisältyy suoria oikeuksia osuuteen ennalta yksilöityjen erien tuotoista tai tappiosta. Muuttuvan palkkioon perustuva lähestymistapa eroaa yleisestä mallista vakuutus sopimusten palvelukatteen arvostamisessa. Muuttuvaan palkkioon perustuvassa lähestymistavassa palvelumarginaalin muutokseen raportointipäivänä sisältyy osuus alla olevien sijoitusten käyvän arvon muutoksesta. Muuttuvaan palkkioon perustuvaa lähestymistapaa sovelletaan Säästöpankkiryhmässä ennen 1.1.2018 voimaan tulleisiin eläke- ja säästövakuutus tuotteisiin, jotka sisältävät suoran oikeuden sopimuksen ylijäämään. Tämän jälkeen voimaan tulleet Säästöpankkiryhmän eläke- ja säästövakuutus sopimukset ovat luonteeltaan sijoitussidonnaisia sopimuksia, jotka eivät sisällä vakuutus riskiä. Nämä sopimukset arvostetaan ja kirjataan sijoitussopimuksiksi IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisesti.

Vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa saa käyttää, jos vakuutusryhmään kuuluvan sopimuksen vakuutuskausi on korkeintaan yhden vuoden tai jos vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvan lähestymistavan mukaisesti arvostettu vakuutus sopimusvelka ei olennaisesti eroa yleisellä mallilla lasketusta vakuutus sopimusvelasta. Vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuva lähestymistapa ei sisällä muiden arvostusmallien mukaista erillistä vakuutus palvelukatteen komponenttia. Säästöpankkiryhmä soveltaa vakuutusmaksujen kohdistamiseen perustuvaa lähestymistapaa hallussa oleviin jälleenvakuutus sopimuksiin.

Rahavirtojen määrittäminen

Vakuutusryhmän arvostuksessa otetaan huomioon kaikki vakuutus sopimuksen täyttämistä tulevaisuudessa aiheutuvat vastaiset rahavirrat, jotka ovat sopimuksen rajojen sisällä. Rahavirtojen määrittämisessä otetaan huomioon kaikki rahavirtojen määrää, ajoittumista ja epävarmuutta koskeva informaatio, joka on saatavissa ilman kohtuuttomia kustannuksia. Rahavirtaa koskevien arvioiden on lisäksi oltava ajantasaisia eli vastattava raportointipäivänä vallitsevia olosuhteita.

Vakuutus sopimuksen rajojen sisällä olevat rahavirrat ovat rahavirtoja, jotka suoraan liittyvät sopimuksen täyttämiseen, mukaan lukien rahavirrat, joiden määrän tai ajoituksen suhteen Säästöpankkiryhmällä on harkintavaltaa. Sopimuksen täyttämistä aiheutuvat rahavirrat sisältävät vakuutusnottajalta saatavat vakuutusmaksut, vakuutusnottajalle maksettavat vakuutus korvaukset ja vakuutusten hankinnasta aiheutuneet menot. Lisäksi rahavirrat sisältävät muut liiketoiminnan kulut, jotka ovat kohdistettavissa suoraan vakuutus sopimuksille.

Muiden kuin suoraan vakuutus sopimuksille kohdistettavien kulujen osalta johto arvioi erikseen liittykö kuluerän rahavirta vakuutus sopimusten velvoitteiden täyttämiseen. Johdon arvio perustuu yhtiön laatiin erilaisiin laskelmiin ja näiden laskelmien analysointiin.

Diskonttokoron määrittäminen

Säästöpankkiryhmä on määrittänyt vakuutusvelkojen diskonttokoroksi riskittömän koron lisätynä likviditeettipreemiolla. Likviditeettipreemion määrä lasketaan tuoteryhmäkohtaisesti. Tällä hetkellä kaikki Säästöpankkiryhmän vakuutus tuoteryhmät ovat luonteeltaan likvidejä ja tästä johtuen riskitöntä korkokäyrää ei korjata likviditeettipreemiolla. Uusien tuotteiden osalta Säästöpankkiryhmä arvioi tuotteiden likviditeetti ominaisuudet ja mahdollisen likviditeettipreemion oikaisu tarpeen riskittömälle korkokäyrälle.

Vakuutus sopimusten esittäminen

Tuloslaskelmassa esitetään erikseen vakuutusmaksutuotot ja vakuutus palvelukulut sekä näiden muodostama vakuutus palvelutulos. Lisäksi esitetään erillisenä rivinä vakuutus sopimusten rahoitustuotot ja -kulut.

Vakuutusryhmän tuotto esitetään vakuutusmaksutuotoissa vastaisten rahavirtojen, vakuutus palvelumarginaalin ja muuta riskiä kuin rahoitus riskiä koskevan riskioikaisun arvostamisen perusteella. Vakuutusmaksutuottoja kirjataan jäljellä olevan vakuutuskauden velan pienentymisestä raportointikaudella tuotettujen palveluiden johdosta.

Vakuutus palvelukuluihin kirjataan toteutuneet korvaukset ja muut kulut, toteutuneista vakuutus tapaht-

tumista aiheutuneen velan muutos, vakuutus sopimusten hankintakulut ja tappiokomponentin muutos jäljellä olevan vakuutuskauden velan muutoksessa.

Vakuutus sopimusten rahoitustuotot ja -kulut ovat eriä, jotka aiheutuvat vakuutus sopimusvelan diskonttauksesta ja rahoitusriskistä sekä näiden muutoksesta vakuutus sopimusvelan kirjanpitoarvoon. IFRS 17 -standardin mukaan vakuutus sopimusten rahoitustuotot ja -kulut voidaan kirjata joko kokonaisuudessaan tuloslaskelmaan tai jaettuna tuloslaskelmaan ja muihin laajan tulokseen eriin. Säästöpankkiryhmä esittää vakuutus sopimusten rahoitustuotot ja -kulut kokonaisuudessaan tuloslaskelmassa.

Vakuutus sopimusten oikeudet ja velvoitteet netotetaan, ja esitetään taseessa joko varoina tai velkoina portfoliotasolla.

Henkivakuutuksen kohtuuperiaate

Säästöpankkiryhmän henkivakuutustoiminnan tavoitteena on antaa pitkällä aikavälillä harkinnanvaraisiin lisätuihin oikeutetuille vakuutussäästöille ennen kuluja ja veroja kokonaisuhyvyys, joka on vähintään Suomen valtion pitkän joukkovelkakirjalainan tuotto. Säästövakuutuksissa tavoitetasona on maturiteetiltaan 5 vuoden ja eläkevakuutuksissa 10 vuoden joukkovelkakirjalainojen korkotasoa vastaava tuotto. Vakuutuksen kokonaisuhyvityksellä tarkoitetaan vakuutus sopimuksen laskuperuste- tai vuosikorkoa ja kyseiselle sopimukselle hyvitetävää lisäkorkoa.

Muiden standardimuutosten vaikutus

Disclosure of Accounting Policies - Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen ja IFRS Practice Statement 2 Making Materiality Judgements (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutokset selventävät olennaisuuden periaatteen soveltamista laatimisperiaatteista annettaviin liitetietoihin. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Definition of Accounting Estimates - Muutokset IAS 8:aan Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, kirjanpidolisten arvioiden muutokset ja virheet * (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutokset selventävät, kuinka yhtiöiden tulisi erottaa laatimisperiaatteiden muutokset kirjanpidollisten arvioiden muutoksista, ja keskittyvät kirjanpidollisen arvion määrittelyyn ja sen selventämiseen. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Deferred Tax related to Assets and Liabilities arising from a Single Transaction - Muutokset IAS 12:aan Tuloverot (Sovellettava 1.1.2023 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)

Muutokset kaventavat alkuperäistä kirjaamista koskevaa poikkeussääntöä ja selventävät, ettei poikkeussääntö sovellu yksittäisiin tapahtumiin, kuten vuokrasopimukset ja purkuvelvoitteet, joista syntyy yhtä suuret ja vastakkaiset väliaikaiset erot. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Lease Liability in a Sale and Leaseback - Muutokset IFRS 16:een Vuokrasopimukset * (Sovellettava 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutokset lisäävät uuden, muuttuvia maksuja koskevan kirjanpitomallin ja edellyttävät myyjä-vuokralle ottajan arvioimaan uudelleen ja mahdollisesti oikaisemaan myynti- ja takaisinvuokraustapahtumat vuodesta 2019 alkaen. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Classification of Liabilities as Current or Non-current - Muutokset IAS 1:een Tilinpäätöksen esittäminen *: Classification of Liabilities as Current or Non-current, Classification of Liabilities as Current or Non-current - Deferral of Effective Date ja Non-current Liabilities with Covenants (Sovellettava 1.1.2024 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla, aikaisempi soveltaminen on sallittua)

Muutosten tavoitteena on yhdenmukaistaa soveltamiskäytäntöä sekä selventää vaatimuksia velkojen luokitteluksi lyhyt- tai pitkäaikaisiksi. Muutokset täsmentävät, että sellaiset kovenantit, joiden on täyttyvä raportointipäivän jälkeen, eivät vaikuta velan luokitteluun lyhyt- tai pitkäaikaiseksi raportointipäivänä. Muutokset edellyttävät, että tällaisista kovenanteista kerrotaan tilinpäätöksen liitetiedoissa. Standardimuutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

Sale or Contribution of Assets between an Investor and its Associate or Joint Venture - Muutokset IFRS 10:een Konsernitilinpäätös ja IAS 28 Sijoitukset osakkuus- ja yhteisyrityksiin * (vapaaehtoinen soveltaminen on sallittua, voimaantulo lykätty toistaiseksi)

Muutokset poistavat ristiriidan nykyisen konsolidointiin ja pääomaosuusmenetelmään liittyvien ohjeistusten välillä ja edellyttävät täysimääräisen voiton kirjaamista, kun siirretyt varat täyttävät IFRS 3 *Liiketoimintojen yhdistäminen* -standardin mukaisen liiketoiminnan määrittelym. Standardimuutoksilla ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen.

LIITE 3. MERKITTÄVIMMÄT JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN SISÄLTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen vaatii Säästöpankkiryhmän johdolta harkintaa sekä arvioiden ja oletusten tekemistä, jotka vaikuttavat tilinpäätöksessä esitettäviin varoihin ja velkoihin sekä muihin tietoihin kuten tuottojen ja kulujen määrään. Vaikka arviot perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen, on mahdollista, että toteumat poikkeavat tilinpäätöksessä käytetyistä arvioista.

Säästöpankkiryhmän keskeiset arviot koskevat rahoitusvarojen arvonalentumisten ja käypien arvojen määrittämistä, henkivakuutus sopimuksista aiheutuvan velan sekä eläkevelvoitteiden nykyarvon määrittämistä. Johdon harkintaa on edellyttänyt Liedon Säästöpankin irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä. Tilinpäätöksen arvioiden keskeiset epävarmuustekijät liittyvät erityisesti talouden tulevaan kehitykseen.

Tilinpäätöksessä 31.12.2022 merkittävien johdon arvioihin vaikuttava epävarmuustekijä on ollut Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa, siitä seurannut energiakriisi Euroopassa, kiihtynyt inflaatio ja markkinakorkotason nousu. Edellä mainittujen tekijöiden taloudellisten vaikutusten arviontiin liittyy huomattavaa epävarmuutta, joka vaikuttaa erityisesti rahoitusvarojen odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen.

3.1 Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittäminen

Säästöpankkiryhmän odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamallit sisältävät useita tekijöitä, jotka vaativat johdon harkintaa.

- Laskennassa käytettävien mallien valinta niin, että ne kuvaavat sopimuskannan odotettavissa olevia luottotappioita mahdollisimman hyvin.
- Malleissa tehdyt oletukset ja asiantuntija-arviot.
- Luottoriskin merkittävän kasvun laadullisten ja määrällisten kriteerien määrittäminen.
- Laskennassa käytettävien talouden tulevaa kehitystä kuvaavien makroekonomisten tekijöiden valinta

niin, että niiden muutokset korreloivat sopimusten maksukyvyttömyyden todennäköisyyden kanssa.

- Talouden ennusteiden laatiminen ja niiden toteutumisen todennäköisyyksien ennustaminen tulevaisuuteen.

Säästöpankkiryhmä käyttää odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämiseen malliperusteista laskentaa, mutta tarvittaessa mallien tuottamaa määrää muutetaan johdon arvioon perustuvalla oikaisulla. Oikaisun kirjaimen perusteena on esimerkiksi sellainen saatavilla oleva uusi tieto tai tekijä, jota laskentamallissa käytettävät parametrit tai tiedot eivät sisällä. Tilikaudella jatkunut epävarmuus talouden tulevasta kehityksestä on lisännyt johdon harkinnan ja arvioiden merkityksellisyyttä.

Tilinpäätöshetkellä johdon harkintaan perustuvat oikaisut ovat kohdentuneet erityisesti arvonalentumisvaiheessa 3 oleviin saataviin. Oikaisujen tarpeen ja määrän arvioimisessa on kiinnitetty huomiota erityisesti seuraaviin odotettavissa olevan luottotappion määrään vaikuttaviin tekijöihin.

- Saatavaan kohdistettujen vakuuksien luonne ja arvo huomioiden alueellisen taloudellisen tilanteen vaikutus esimerkiksi asuinkiinteistöjen hintatasoon ja realisoitavuuteen.
- Saatavien sopimuksenmukaisten rahavirtojen määrä ja ajoittuminen huomioiden saatavilla olevat vastapuolta koskevat tiedot, jotka eivät sisälly laskentamallin parametreihin. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi työllistymistä koskevat muutokset, haettujen lyhennysvapaiden määrä ja kesto sekä liiketoiminnan laajuudessa tai kannattavuudessa tapahtuneet muutokset.
- Saatavan vastapuolen luottoriskin muutos, joka johtuu tekijöistä, kuten esimerkiksi liiketoimintaan tai työllisyyteen vaikuttavat rajoitukset, jotka eivät sisälly laskentamalliin.

Säästöpankkiryhmään kuuluvat pankit ovat arvioineet Ukrainan sodasta ja Venäjän vastaisista talouspakot-

teista seuranneita taloudellisia vaikutuksia asiakkaidensa luottoriskihin. Säästöpankeilla ei ole merkittäviä suoria vastuita Venäjälle, Ukrainaan tai Valko-Venäjälle. Muuttuneesta markkinatilanteesta aiheutuu kuitenkin välillisiä vaikutuksia, jotka kohdistuvat tiettyihin toimialoihin tai yksittäisiin asiakkuuksiin. Säästöpankit ovat lisänneet tunnistettujen, kriisin vuoksi mahdollisesti kohonneen riskin alojen seurantaa.

Säästöpankkiryhmä on päivittänyt odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytetyt talouden ennusteet loppuvuodesta 2022. Tarkemmat tiedot koskien talouden ennusteissa käytettyjä keskeisiä makrotalouden muuttujia ja skenaarioille asetettuja painoja on esitetty liitetiedossa 16 Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista.

3.2 Käypien arvojen määrittäminen

Käypä arvo määritettäessä johdon tulee arvioida, onko markkinoilta saatavissa hintatietoja, joita voidaan pitää luotettavana indikaationa rahoitusinstrumentin käyvistä arvosta. Arvio perustuu näkemykseen markkinoiden toimivuudesta ja kaupankäynnin aktiivisuudesta yksittäisen rahoitusinstrumentin osalta.

Säästöpankkiryhmän käypään arvoon arvostettavat rahoitusinstrumentit koostuvat tilinpäätöshetkellä pääosin noteeratuista rahoitusvaroista, joille on saatavissa julkinen hintanoteeraus tai rahoitusvaroista, joiden käyvän arvon määrittämisessä hyödynnetään todennettavissa olevaa markkinainformaatiota, kuten korkotietoja. Säästöpankkiryhmän johto katsoo, että edellä mainituissa tilanteissa markkinoiden toimivuutta ja yksittäisten rahoitusinstrumenttien kaupankäynnin aktiivisuutta koskevat edellytykset täyttyvät, jolloin markkinoilta saatavia hintatietoja voidaan pitää luotettavana indikaationa instrumenttien käyvistä arvosta.

Johdon harkintaa edellytetään tilanteessa, jossa käypää arvoa koskevaa hintatietoa ei ole saatavissa markkinoilta, ja rahoitusinstrumentin käypä arvo on määritettävä arvostusmenetelmän avulla. Tällaisissa tilanteissa käypien arvojen määrittämisessä käytettävät arvostusmenetelmät ja niissä käytettävät syöttötiedot perustuvat johdon arvioon koskien kyseisten instrumenttien arvostamisessa käytettäviä markkinakäytäntöitä. Säästöpankkiryhmällä on vain vähäinen määrä rahoitusinstrumentteja, joiden käypä arvo määritellään arvostusmenetelmien avulla, eikä määrässä ole tapahtunut kuluneella tilikaudella olennaisia muutoksia.

3.3 Muiden kuin rahoitusvarojen arvonalentumiset

Jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä arvioidaan, onko olemassa viitteitä keskeneräisen omaisuuserän arvonalentumisesta. Arvonalentumistestaus on myös tehtävä aina, kun ilmenee viitteitä arvonalentumisesta. Keskeneneräisten aineettomien hyödykkeiden arvonalentumisen arviointi vaatii johdon harkintaa.

3.4 Vakuutusmatemaattiset laskelmat

Vakuutus sopimuksista aiheutuvan vastuuvelan määrään sisältyy useita harkinnanvaraisia tekijöitä ja arvioita, kuten oletuksia tulevasta korkotilanteesta, kuolevuudesta, sairastuvuudesta ja tulevasta kulutasosta. Henkivakuustoittoiminnan velan laskennassa käytettävät periaatteet esitetään tarkemmin laatu- ja periaatteissa kohdassa ”Henkivakuustoittoiminnan velat”.

3.5 Eläkevelvoitteen nykyarvo

Eläkevelvoitteen nykyarvo perustuu vakuutusmatemaattisiin laskelmiin, jotka sisältävät useita harkinnanvaraisia oletuksia mm. diskonttauskorosta, tulevasta palkkojen ja eläkkeiden korotuksista sekä inflaatiosta. Vakuutusmatemaattisten oletusten muutokset vaikuttavat eläkevelvoitteiden kirjanpitoarvoon.

3.6 Liedon Säästöpankin irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä

Liedon Säästöpankin isännistö hyväksyi Liedon Säästöpankin ja Oma Säästöpankin yhdistymistä koskevat yritysjärjestelyt 22.9.2022 isännistön kokouksessa. Liedon Säästöpankin irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä ja Säästöpankkien Yhteenliittymästä toteutuu arviolta 28.2.2023.

Talletuspankkien yhteenliittymälain sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, kirjanpidollisten arvioiden muutoksia ja virheitä käsittelevän IAS 8 -standardin periaatteiden mukaisesti Säästöpankkiliitto osk:n hallitus vahvistaa sellaiset sovellettavat tilinpäätösperiaatteet, joihin ei ole saatavissa ohjausta kansainvälisistä tilinpäätösstandardeista. Säästöpankkiliitto osk:n vahvistaman tilinpäätösperiaatteen mukaisesti Liedon Säästöpankin irtaantumiseen Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä 2022 sovelletaan IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardia.

Liedon Säästöpankin liiketoiminnan tulos esitetään Säästöpankkiryhmän tuloslaskelmassa erillään jatkuvien toimintojen tuotoista ja kuluista, vertailutiedot on oikaistu vastaavasti. Liedon Säästöpankin omaisuuserät ja velat esitetään Säästöpankkiryhmän taseessa omana rivinä taseen varoissa ja veloissa, IFRS 5 standardin mukaisesti vertailutietoja ei oikaista. Tase-erät esitetään kirjanpitoarvoon tai käypään arvoon, josta on vähennetty myynnistä aiheutuvat menot sen mukaan, kumpi näistä on pienempi. Lopetettuihin toimintoihin luokitelluista aineettomista hyödykkeistä tai aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä on lopetettu poistojen tekeminen lokakuun 2022 alusta alkaen.

Liedon Säästöpankin irtaantumisen taloudellisesta vaikutuksesta Säästöpankkiryhmään on kerrottu tarkemmin liitetiedossa 35.

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAISUUDEN- HALLINNAN PERIAATTEET

LIITE 4. HALLINNOINTIPERIAATTEET

Osuuskunnan kokous

Ylintä päätävävaltaa Säästöpankkiliitto osk:n (jäljempänä Keskusyhteisö) jäsenet käyttävät osuuskunnan kokouksessa. Osuuskunnan kokous mm. päättää mm. jäseniltä perittävistä palvelumaksuista ja ylimääräisistä maksuista.

Hallintoneuvosto

Osuuskunnan kokous valitsee hallintoneuvoston jäsenet, joilla kullekin henkilökohtaisen varajäsenen seuraavaan varsinaiseen osuuskunnan kokoukseen asti kestäväksi toimikaudeksi. Hallintoneuvostoon kuuluu vähintään 9 ja enintään 35 jäsentä.

Hallintoneuvostoon kuului 15 jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Antero Savolainen (Säästöpankki Optia, hallituksen puheenjohtaja). Varapuheenjohtajina toimivat Arto Seppänen (Someron Säästöpankki, hallituksen puheenjohtaja) ja Björn West (Kvevlax Sparbank, hallituksen puheenjohtaja). Hallintoneuvoston jäsenet ovat pääsääntöisesti säästöpankkien hallitusten puheenjohtajia ja varajäsenet säästöpankkien hallitusten varapuheenjohtajia.

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan vastuulla olevaa keskusyhteisön hallintoa ja sitä, että keskusyhteisön toimintaa hoidetaan asiantuntevasti ja huolellisesti osuuskuntalain sekä keskusyhteisön ja Säästöpankkiryhmän edun mukaisesti. Hallintoneuvosto mm. vahvistaa hallituksen esityksestä Säästöpankkiryhmän toimintaperiaatteet, strategian, vakavaraisuuden hallinnan periaatteet sekä muut ohjauksen yleiset periaatteet.

Hallintoneuvosto on vahvistanut itselleen työjärjestyksen, jossa määritellään hallintoneuvoston tehtävät ja kokouksetkäytännöt.

Hallitus

Osuuskunnan kokous valitsee hallituksen jäsenet seuraavaan varsinaiseen osuuskunnan kokoukseen asti kestäväksi toimikaudeksi.

Säästöpankkiliitto osk:n sääntöjen mukaisesti hallituksessa on vähintään kuusi ja enintään yhdeksän jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan varsinaisessa osuuskunnan kokouksessa yhden vuoden toimikaudeksi. Hallitus valitsee vuosittain järjestäytymiskokouksessa keskuudesta puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallitus koostuu pääsääntöisesti säästöpankkien ammattijohtajista tai hallituksen jäsenistä. Hallituksen kokoonpano turvaa ruotsinkielisten ja erikokoisten pankkien edustuksen ja ottaa huomioon jäsenpankkien vastuun määrän yhteenliittymästä sekä jäsenen halun ja kyvyn ajatella niin yksittäisten pankkien kuin koko yhteenliittymän kilpailukyvyn edistämistä.

Hallituksen on täytettävä luottolaitosdirektiivissä, luottolaitoslaissa sekä Euroopan pankkiviranomaisen ja Finanssivalvonnan määräyksissä ja ohjeissa määritetyt luottolaitoksen hallituksen jäseniä koskevat sopivuus- ja riippumattomuusvaatimukset siltä osin kuin niitä sovelletaan yhteenliittymän keskusyhteisöön. Hallituksen jäsenten on esitettävä hallitukselle riittävät tiedot, jotta hallitus voi arvioida jäsentensä sopivuutta ja riippumattomuutta, sekä ilmoitettava mahdollisista muutoksista näissä tiedoissa. Hallituksessa on oltava edustettuna molempia sukupuolia.

Hallituksen jäsenen odotetaan työskentelevän muiden yhteisöjen hallituksissa vain siinä määrin, ettei työkentely hallituksen näkemyksen mukaan estä jäsentä käyttämästä riittävästi aikaa ja paneutumasta riittävästi keskusyhteisön asioihin. Säästöpankkiryhmään kuuluvien yhteisöjen hallitusten jäsenyydet katsotaan tällöin yhdeksi jäsenyydeksi.

Hallitus on hyväksynyt monimuotoisuuden periaatteet, joiden tavoitteena on varmistaa, että hallituksella on sen tehtävien kannalta riittävästi ja monipuolisesti osaamista ja kokemusta luottolaitoksen liiketoiminnasta ja toimintaan liittyvistä riskeistä. Laissa ja direktiiveissä asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi hallituksen kokoonpano ja uusien jäsen ehdokkaiden hankintaa suunnitellaan pitkäjänteisesti ja että tarpeellinen osaaminen on edustettuna hallituksessa. Nimitysvaliokunta arvioi säännöllisesti ja vähintään vuosittain hallituksen kokoa, kokoonpanoa ja tehtävien hoitoa ja antaa suosituksia mahdollisista muutoksista. Hallitus arvioi säännöllisesti ja vähintään vuosittain itsearvioinnin kautta hallitusten jäsenten sekä koko hallituksen tietämystä, taitoja ja kokemusta. Naisten osuus hallituksen jäsenistä vuonna 2022 oli 10.3.2022 asti 33 % ja sen jälkeen 22 %.

Hallitukseen ovat kuuluneet jäseninä vuoden 2022 aikana Pirkko Ahonen puheenjohtaja, Jari Oivo varapuheenjohtaja, Tuula Heikkinen, Eero Laesterä, Jaakko Ossa 10.3.2022 asti, Heikki Paasonen, Katarina Segerstahl 10.3.2022 asti, Jouni Niuro 19.5.2022 asti, Ulf Sjöblom, Hannu Syvänen, Simo Leisti 13.6.2022 alkaen ja Veli-Pekka Mattila 13.6.2022 alkaen.

Hallituksen jäsenet ovat säästöpankkien toimitusjohtajia tai hallituksen jäseniä lukuun ottamatta Tuula Heikkistä, Eero Laesterää, Katarina Segerståhlia ja Simo Leistiä, jotka ovat säästöpankeista riippumattomia hallituksen jäseniä.

Hallituksen tehtävänä on johtaa keskusyhteisön toimintaa osuuskuntalain, talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain ja keskusyhteisön sääntöjen mukaan. Hallitus vastaa yhteenliittymän toiminnan ohjaamisesta sekä Säästöpankkiryhmän strategian muodostamisesta ja ryhmän sisäisen yhteistoiminnan kehittämisestä.

Hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen, jossa määritellään hallituksen tehtävät ja kokouskäytännöt.

Valiokunnat

Keskusyhteisöllä on nimitysvaliokunta palkitsemisvaliokunta, tarkastusvaliokunta ja riskivaliokunta, ja joiden työjärjestykset hallitus on hyväksynyt.

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on valmistella ehdotus keskusyhteisön sekä säästöpankkien tuote- ja palveluyhtiöiden hallintoelinten jäsenistä ja heidän palkkioistaan.

Palkitsemisvaliokunta valmistelee yhteenliittymätason palkitsemisen periaatteet - dokumentin ja palkitsemisohjeen Säästöpankkien ja yhtiöiden hallitusten hyväksyttäväksi. Palkitsemisvaliokunta valmistelee myös Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten ja muiden yhteisöjen toimitusjohtajien palkkasuosituksen.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on avustaa Säästöpankkiliiton hallitusta varmistumaan, että Säästöpankkiliitolla ja Säästöpankkiryhmällä on koko sen toiminnan kattava ja asiallisesti järjestetty kirjanpito, tilinpäätöskäytännöt ja taloudellinen raportointi. Lisäksi valiokunta avustaa hallitusta huolehtimaan siitä, että Säästöpankkiryhmällä on riittävä ja asianmukaisesti järjestetty sisäinen valvonta, sisäinen tarkastus ja tilintarkastus. Valiokunnan tehtävänä on myös seurata, että yrityksen toiminta ja sisäinen valvonta on järjestetty lakien, määräysten sekä hyvän johtamis- ja hallintojärjestelmän edellyttämällä tavalla, sekä valvoa sisäisen tarkastuksen toimintaa.

Riskivaliokunnan tehtävänä on avustaa Säästöpankkiliiton hallitusta riskistrategiaa ja riskinottoa koskevissa asioissa sekä sen valvomisessa, että Säästöpankkiryhmässä noudatetaan Säästöpankkiliiton hallituksen päättämää riskistrategiaa. Valiokunta valvoo, varmistaa vakavaraisuuden hallintaprosessin tehokkuuden ja riittävyyden Säästöpankkiryhmässä sekä arvioi näihin riskeihin liittyvien periaatteiden, valvontamenetelmien ja prosessien riittävyyden. Valiokunta myös avustaa palkitsemisvaliokuntaa terveiden palkitsemisjärjestelmien luomisessa.

Lisäksi hallitus on asettanut varainhallintakomitean, jonka tehtävänä on raportoida, avustaa ja ohjata riskivaliokunnan vastuulla olevaa toimintaa sekä suunnitella ja koordinoita Säästöpankkiryhmän jälleenrahoitusta Säästöpankkien Keskuspankin Treasuryn kanssa.

Toimitusjohtaja

Hallitus valitsee keskusyhteisön toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen. Toimitusjohtajan tehtävänä on hoitaa osuuskuntalain säännösten mukaisesti keskusyhteisön juoksevaa hallintoa, toteuttaa Säästöpankkiryhmän strategiaa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti, valmistella hallitukselle esitettävät asiat ja avustaa hallitusta hallintoneuvostolle ja osuuskunnan kokoukselle esitettävien asioiden valmistelussa.

Keskusyhteisön toimitusjohtajana toimi Tomi Närhinen 27.6.2022 asti ja 15.8.2022 alkaen Karri Alameri. Toimitusjohtajan sijaisena toimi Karri Alameri 15.8.2022 asti ja 30.8.2022 alkaen Kai Koskela.

Tilintarkastus

Keskusyhteisöllä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastaja tarkastaa myös yhteenliittymälaiassa tarkoitetun yhdistellyn tilinpäätöksen.

Tilintarkastajan valitsee osuuskunnan kokous. Tilintarkastajan toimikausi päättyy valintaa seuraavan varsinaisen osuuskunnan kokouksen päättyessä.

Säästöpankkiryhmän keskusyhteisön tilintarkastajana toimii tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab. Yhteisön nimeämä päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Mikko Kylliäinen.

SÄÄSTÖPANKKIEN YHTENLIITTYMÄN JA SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN JURIDINEN RAKENNE

Säästöpankkien yhteenliittymä ja Säästöpankkiryhmä on kuvattu edellä tilinpäätöksen liitteessä 1.

Säästöpankkiliitto osk:n jäsenet

Säästöpankkiliiton osk:n jäseninä ovat olleet 31.12.2022 seuraavat luottolaitokset:

Aito Säästöpankki Oy

Avain Säästöpankki

Ekenäs Sparbank Ab

Helmi Säästöpankki Oy

Kvevlax Sparbank

Lammin Säästöpankki

Liedon Säästöpankki

Länsi-Uudenmaan Säästöpankki

Myrskylän Säästöpankki

Nooa Säästöpankki Oy

Närpes Sparbank Ab

Someron Säästöpankki

Säästöpankki Kalanti-Pyhäranta

Säästöpankki Optia

Säästöpankki Sinetti

Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj

Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj

Säästöpankkien yhteenliittymän, riskienhallinta ja sisäinen valvonta

Yhteenliittymälain mukaan yhteenliittymän keskusyhteisöä valvoo Finanssivalvonta. Keskusyhteisön jäsenluottolaitoksia valvovat Finanssivalvonta ja keskusyhteisö. Finanssivalvonta valvoo, että keskusyhteisö ohjaa ja valvoo jäsenluottolaitosten toimintaa yhteenliittymälain säännösten mukaisesti ja että yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt täyttävät niille laissa asetetut vaatimukset.

Keskusyhteisö valvoo, että yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt toimivat rahoitusmarkkinoita koskevien lakien, asetusten, viranomaisten antamien määräysten,

sääntöjensä ja yhtiöjärjestystensä sekä keskusyhteisön yhteenliittymälain 17 §:n nojalla antamien ohjeiden mukaisesti. Lisäksi keskusyhteisö valvoo yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen taloudellista asemaa.

Keskusyhteisöllä on yhteenliittymän tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä yhteenliittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnassa noudatettavat periaatteet sisältyvät keskusyhteisön hallituksen hyväksymiin riskien- ja vakavaraisuudenhallinnan periaatteisiin, jotka on kuvattu riskienhallinnan liitetiedoissa.

Yhteenliittymälain mukaan yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen yhdisteltyä omien varojen määrää ja maksuvalmiutta valvotaan konsolidoidusti yhteenliittymän tasolla. Keskusyhteisöllä on velvollisuus valvoa jäsenluottolaitosten toimintaa, antaa niille niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi ohjeita riskien hallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä antaa niille ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisessa. Keskusyhteisö voi lisäksi vahvistaa jäsenluottolaitoksille yleisiä toimintaperiaatteita noudatettaviksi näiden yhteenliittymän kannalta merkittävässä toiminnassa.

Jokainen jäsenluottolaitos harjoittaa itsenäisesti liiketoimintaansa omien voimavarojensa puitteissa. Yhteenliittymään kuuluva yhteisö ei saa ottaa toiminnassaan niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen yhdistellylle vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle.

Yhteenliittymän on täytettävä luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaiset konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää koskevat vaatimukset. Yhteenliittymään kuuluvilla yhteisöillä on oltava omia varoja yhteensä vähintään määrä, joka riittää kattamaan yhteenliittymään kuuluvien yritysten yhdistellyt, luottolaitoslaissa tarkemmin määritellyt riskit. Yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen omien varojen yhdistellyn määrän on lisäksi oltava riittävä suhteessa Yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen yhdisteltyihin asiakasriskeihin ja yhdisteltyihin huomattaviin omistusosuuksiin.

Sisäinen valvonta käsittää taloudellisen ja muun valvonnan. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan johtamisen ja toiminnan sitä osaa, jolla pyritään varmistamaan:

- Asetettujen päämäärien ja tavoitteiden saavuttaminen
- Taloudelliset ja tehokkaat prosessit
- Toimintaan liittyvien riskien hallinta
- Taloudellisen ja muun johtamisinformaation luotettavuus ja oikeellisuus

- Säännösten noudattamisen valvonta (compliance)
- Toiminnan, tietojen sekä yhteisön omaisuuden ja asiakkaiden varojen riittävä turvaaminen ja
- Riittävät ja asianmukaisesti järjestetyt manuaaliset ja tietotekniset järjestelmät toiminnan tueksi

Sisäinen valvonta on osa operatiivista toimintaa ja se on kaikkien toimintojen ja organisaatiotasojen vastuulla. Sisäinen valvonta on osa päivittäisiä toimintoja. Toimivan ja tehokkaan valvonnan perustana on, että asianmukainen sisäinen valvontarakenne ja valvontatoimenpiteet on määritelty kaikille liiketoiminnan tasoille sisältäen riittävät ohjeistukset, valvontatoimet, seurannan ja raportoinnin.

Keskusyhteisön hallitus on ensisijaisesti vastuussa sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja sen toimivuuden varmistamisesta. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet.

Keskusyhteisöön on perustettu seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamaan tehokas ja kattava sisäinen valvonta kaikille Säästöpankkien yhteenliittymään ja Säästöpankkiryhmään kuuluville yhtiöille:

- Riippumaton riskienvalvonta
- Säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- Sisäisen tarkastuksen toiminto

Riskienhallinnan menettelytapoja ylläpidetään ja kehitetään keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet olennaiset, mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Hallitus seuraa säännöllisesti Yhteenliittymän liiketoiminnallista tulosta ja toimintaan sisältyviä riskejä ja päättää raportoinnista, menettelytavoista sekä laadullisista ja määrällisistä mittareista, joilla toiminnan tehokkuutta ja tuloksellisuutta arvioidaan. Yhteenliittymätason riskienvalvonta, compliance ja taloudellinen raportointi hoidetaan keskitetysti keskusyhteisön toimesta.

Tämän järjestämisvastuun toteuttamiseksi keskusyhteisön hallintoneuvosto ja hallitus asettavat luottolaitoslain edellyttämät ja harkintansa mukaan muut mahdolliset toimintaansa tukevat valiokunnat sekä vahvistaa keskusyhteisön toimivan johdon organisaation ja sen keskeisten vastuualueiden toimenkuvat.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen hallitukset vastaavat sisäisen valvonnan järjestämisestä

oman yhteisönsä osalta lainsäädännön, viranomaisvareiden sekä keskusyhteisön ja yhteisön oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen on huolehdittava siitä, että sisäinen valvonta liiketoiminnassa on osa päivittäistä toimintaa ja asianmukaisesti järjestetty.

Keskusyhteisön toimivan johdon tehtävänä on johtaa operatiivisesti Yhteenliittymän keskusyhteisönä toimivan Säästöpankkiliitto osk:n toimintaa liiton hallituksen antamin valtuuksin.

Keskusyhteisön toimivan johdon vastuulla on yhteenliittymätasolla:

- Kehittää ja ylläpitää menettelytapoja, ohjeita ja määräyksiä, joiden myötä mahdollistetaan yhteenliittymän kannalta tehokkaan riskienhallinnan mahdollistava luotettava hallinto sekä yhteenliittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja sen toimivuuden varmistaminen
- Raportoida ja ohjata eri riskialueiden laatua ja kehitystä
- Varmistaa sisäisen valvonnan käytännön toimenpiteiden toimivuus tehokkaasti ja monipuolisesti
- Varmistaa, että sisäisen valvonnan puutteet ja kehittämiskohteet dokumentoidaan ja niistä raportoidaan vastuulliselle esimiestasolle kussakin yhteisössä tarvittavia korjaavia toimenpiteitä varten ja
- Varmistaa, että keskusyhteisön hallitus ja hallintoneuvosto ovat tietoisia sisäisen valvonnan toimivuudesta ja voivat varmistua oman vastuunsa toteutumisesta tehokkaasti ja monipuolisesti

Yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen toimivalle johdolle on määritelty tehtävät ja valvontatoimenpiteet, joilla sisäistä valvontaa toteutetaan. Sisäistä valvontaa tukee asianmukainen raportointi, jolla seurataan toiminnan laatua, laajuutta ja monimuotoisuutta ja toimintaan liittyviä riskejä. Raportointi on luotettavaa, selkeää ja ajantasaista. Taloutta ja riskienhallintaa ja compliance-toimintaa koskeva raportointi tuotetaan keskitetysti liiketoiminnasta erillään.

Jäsenluottolaitoksen vakavaraisuus ja sen valvonta

Keskusyhteisön suostumuksella jäsenluottolaitoksen omien varojen vähimmäismäärä voi olla alempi kuin luottolaitoslaki edellyttää. Jäsenluottolaitoksella on kuitenkin oltava sen vakavaraisuuden turvaamiseksi omia varoja vähintään määrä, joka vastaa 80 prosenttia luottolaitoslaissa säädetystä määrästä.

Keskusyhteisö voi antaa jäsenluottolaitokselle suostumuksen poiketa luottolaitoslain asiakasriskejä koskevis-

ta rajoituksista. Jäsenluottolaitoksen yksittäisen asiakasriskin enimmäismäärä voi keskusyhteisön antamalla suostumuksella olla enintään 40 prosenttia jäsenluottolaitoksen omista varoista, kun vastaava luottolaitoslain mukainen rajoitus on 25 prosenttia. Luottolaitoksiin ja sijoituspalvelu-ryhtyksiin kohdistuvia asiakasriskejä säännellään yhteenliittymälaisissa erikseen. Vastaavasti elinkeinoyhteisöjen omistusta koskevat enimmäismäärät voivat keskusyhteisön suostumuksella olla enintään 25 prosenttia ja 75 prosenttia omista varoista, kun ne muutoin olisivat 15 prosenttia ja 60 prosenttia.

Keskusyhteisö voi päättää, että sen jäsenluottolaitoksiin ei sovelleta, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksen 6 osassa ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädetään luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettavista vaatimuksista.

Keskusyhteisö voi päättää, että sen jäsenluottolaitoksiin ja niiden konsolidointiryhmään kuuluviin yhteisöihin jätetään soveltamatta kokonaan tai osittain, mitä luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvussa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön riskien laadullisesta hallinnasta.

Keskusyhteisön voi myöntää edellä tarkoitettuja poikkeuksia, kun se täyttää sille yhteenliittymälain 17 §:ssä ja sen nojalla annetuissa Finanssivalvonnan määräyksissä sekä laissa mainituissa muissa säännöksissä asetetut vaatimukset ja Finanssivalvonta on tämän perusteella antanut keskusyhteisölle luvan tällaisten päätösten tekemiseen. Keskusyhteisö ei saa myöntää poikkeusta jäsenluottolaitokselle, joka on merkittävästi tai toistuvasti laiminlyönyt velvollisuuden noudattaa keskusyhteisön antamia 17 §:ssä tarkoitettuja ohjeita taikka jäsenluottolaitokselle 23 §:ssä säädettyjä tai Finanssivalvonnan luvan mukaisia velvollisuuksia. Poikkeus on voimassa enintään kolme vuotta kerrallaan ja keskusyhteisö voi peruuttaa sen, jos jäsenluottolaitos sen voimassaoloaikana rikkoo sille kuuluvia edellä todettuja velvollisuuksia.

Säästöpankkien yhteenliittymään liittyminen ja siitä eroaminen

Keskusyhteisön jäseninä voivat olla luottolaitokset, joiden säännöt tai yhtiöjärjestys vastaavat mitä yhteenliittymälaisissa säädetään, ja joiden säännöt tai yhtiöjärjestyksen keskusyhteisö on hyväksynyt. Jäseneksi ottamisesta päättää osuuskunnan kokous.

Jäsenluottolaitoksella on oikeus erota keskusyhteisön jäsenyydestä. Yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen omien varojen yhdistellyn määrän on jäsenluottolaitoksen eroamisesta huolimatta säilyttävä yhteenliittymälain edellyttämällä tasolla.

Jäsenluottolaitos voidaan myös erottaa keskusyhteisön jäsenyydestä osuuskuntalain mukaisesti. Lisäksi

jäsenluottolaitos voidaan erottaa, jos se on laiminlyönyt velvollisuuden noudattaa keskusyhteisön yhteenliittymälain 17 §:n nojalla antamia ohjeita tavalla, joka merkittävästi vaarantaa maksuvalmiuden tai vakavaraisuuden hallintaa taikka tilinpäätöksen laatimista koskevien yhtenäisten periaatteiden soveltamista tai niiden noudattamisen valvontaa Yhteenliittymässä. Erottaminen on mahdollista myös, jos jäsenluottolaitos toimii olennaisesti keskusyhteisön vahvistamien Yhteenliittymän yleisten toimintaperiaatteiden vastaisesti.

Mitä yhteenliittymälaisissa säädetään jäsenluottolaitoksen maksuvelvollisuudesta, sovelletaan myös luottolaitokseen, joka on eronnut tai erotettu keskusyhteisön jäsenyydestä, jos sen kalenterivuoden päättymisestä, jolloin jäsenluottolaitos on eronnut tai erotettu, on kulunut vähemmän kuin viisi vuotta silloin, kun maksuvelvollisuutta koskeva vaatimus esitetään jäsenluottolaitokselle.

Säästöpankkiryhmän tilinpäätös ja tilintarkastus

Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen yhdistellään kaikkien merkityksellisten Ryhmään kuuluvien yhteisöjen tilinpäätökset. Yhteenliittymälain mukaan Säästöpankkien yhteenliittymän tilinpäätös on laadittava noudattaen kirjanpitolaissa tarkoitettuja kansainvälisiä tilinpäätösstandardeja. Näiden standardien mukaan tilinpäätökseen on yhdisteltävä myös muut Säästöpankkiryhmään kuuluvat merkittävät yhteisöt. Finanssivalvonta on antanut yksityiskohtaisempia määräyksiä Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen laatimisesta. Tilinpäätöksessä noudatetut laadintaperiaatteet on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa (liite 2). Jäsenluottolaitoksella ei ole velvollisuutta julkistaa luottolaitostoiminnasta annetun lain 12 luvun 12 §:n mukaista osavuosisikatsausta.

Keskusyhteisöllä on velvollisuus antaa ohjeita jäsenluottolaitoksille yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi. Jäsenluottolaitoksilla on velvollisuus antaa keskusyhteisölle tilinpäätöksen yhdistelyä varten tarpeelliset tiedot. Keskusyhteisöllä ja sen tilintarkastajalla on lisäksi oikeus yhdistellyn tilinpäätöksen tarkastamista varten saada jäljennös jäsenluottolaitoksen tilintarkastusta koskevista asiakirjoista.

Tilinpäätös esitellään ja annetaan tiedoksi keskusyhteisön varsinaiselle osuuskunnan kokoukselle.

Keskusyhteisön maksuvelvollisuus ja jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu

Keskusyhteisö on velvollinen suorittamaan yhteenliittymälaisissa tarkoitettuna tukitoimena jäsenluottolaitokselle määrän, joka on tarpeen jäsenluottolaitoksen selvitystilän estämiseksi. Lisäksi keskusyhteisö vastaa jäsenluottolaitoksen niistä veloista, joita ei saada suoritetuksi jäsenluottolaitoksen varoista.

Jäsenluottolaitos on velvollinen suorittamaan keskusyhteisölle osuutensa määrästä, jonka keskusyhteisö on suorittanut joko toiselle jäsenluottolaitokselle tukitoimena taikka toisen jäsenluottolaitoksen velkojalle maksumena erääntyneestä velasta, johon velkoja ei ole saanut suoritusta jäsenluottolaitokselta. Jäsenluottolaitoksella on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalaisia tarkoitettu rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista.

Jäsenluottolaitosten vastuu keskusyhteisön suorittamasta määrästä jakautuu jäsenluottolaitosten kesken niiden viimeksi vahvistettujen taseiden loppusummien mukaisessa suhteessa. Jäsenluottolaitokselta toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilanteen ehkäisemiseksi käytettäviin tukitoimiin perittävien maksujen vuotuisen yhteenlaskettu määrä saa kunakin tilikautena olla yhteensä enintään 5/1000 kunkin jäsenluottolaitoksen viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta.

Talletussuojarahaston ja Sijoittajien korvausrahaston suoja

Talletussuojarahastoa koskevan lainsäädännön mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Talletussuojarahaston varoista korvataan tallettajan saamiset Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvilta talletuspankeilta yhteensä enintään 100 000 euroon asti.

Myös Sijoittajien korvausrahastoa koskevan lainsäädännön mukaan Säästöpankkien yhteenliittymää pidetään korvaussuojan osalta yhtenä pankkina. Korvaussuojarahaston varoista korvataan sijoittajan saamiset Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvilta yhteisöiltä yhteensä enintään 20 000 euroon saakka.

Palkitseminen

Säästöpankkien yhteenliittymän henkilöstön ja johdon palkitsemisjärjestelmä perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön, finanssialaa koskeviin säännöksiin ja suosituksiin sekä soveltuvin osin Hallinnointikoodi Corporate Governance -sääntöihin.

Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksissa noudatetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 8 luvun säännöksiä ja säästöpankkien yhteenliittymän palkitsemisen periaatteita. Lisäksi palkitsemisessa noudatetaan Euroopan Unionin ja kansallisen lainsäädännön säännöksiä sekä viranomaisten määräyksiä ja ohjeita.

Palkitsemisjärjestelmällä tarkoitetaan niitä päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita noudatetaan johdon ja henkilöstön palkitsemisessa. Palkitsemisjärjestelmä sisältää sekä palkitsemistavan että sen kehittämiseen ja toteuttamiseen liittyvät prosessit. Palkitsemisjärjestelmää kehitetään aktiivisesti

ja pitkäjänteisesti yhteenliittymän kilpailukyvyyn, hyvän taloudellisen kehityksen, kannustavuuden, sitouttamisen sekä uusien pätevien henkilöiden saatavuuden turvaamiseksi. Säästöpankkien yhteenliittymässä palkitsemisjärjestelmä nähdään laajana kokonaisuutena, jolla tuetaan henkilöstön motivaatiota ja työtyytyväisyyttä. Sen avulla ohjataan toimintaa kohti yhteisiä tavoitteita. Palkitsemisjärjestelmä on sovitettu asiakkaiden etuihin ja sisältää toimenpiteet eturistiriitojen välttämiseksi. Palkitsemisjärjestelmä ja kaikki siihen liittyvät ehdot ovat sukupuolineutraaleja.

Palkitsemisjärjestelmä on sopusoinnussa jäsenluottolaitoksen tai yhteenliittymään kuuluvan yhtiön hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa, ja toteutetaan aina Säästöpankkien yhteenliittymän voimassa olevien riskienhallintaperiaatteiden puitteissa. Palkitseminen ei kannusta toiminnassa riskinottoon, joka ylittää jäsenluottolaitoksen tai yhteisön riskinkantokyvyn perusteella määritellyn tai muuten kestävän riskitason.

Palkitsemisjärjestelmässä varmistetaan, että se on johdonmukaista kestävyysriskien huomioonottamisen kanssa. Kestävyysriskillä tarkoitetaan ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen tai hallintotapaan liittyvää tapahtumaa tai tilannetta, joka voi toteutuessaan aiheuttaa olennaisen, negatiivisen vaikutuksen sijoituksen arvoon. Kestävyysriskien huomioiminen palkitsemisessa tarkoittaa muun muassa sitä, että palkitseminen ei saa olla ristiriidassa vastuullisen sijoittamisen tai sijoitus- ja vakuutusneuvonnan kanssa.

Keskusyhteisön hallitus päättää palkitsemisvaliokunnan esityksestä Säästöpankkien yhteenliittymän palkitsemisen periaatteet. Keskusyhteisön palkitsemisvaliokunta seuraa ja valvoo yhteenliittymän jäsenluottolaitosten ja yhtiöitten palkitsemisjärjestelmien toimivuutta, palkitsemisen kilpailukykyä ja palkitsemisrakenteiden kykyä tukea yhteenliittymän lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteita sekä valmistelee esitykset keskusyhteisön hallitukselle palkitsemisjärjestelmän kehittämisestä. Palkitsemisen periaatteiden ajantasaisuus katselmoidaan ja tarvittaessa päivitetään vuosittain, sekä aina toimintaympäristön, liiketoimintamallin, sääntelyn ja/tai viranomaisvaateiden muuttuessa.

Palkitsemisvaliokuntaan kuuluu vähintään neljä jäsentä. Valiokunnan muodostavat keskusyhteisön hallintoneuvoston keskuudestaan nimeämät kolme jäsentä sekä yksi keskusyhteisön hallituksen säästöpankeista riippumaton jäsen. Valiokunta voi työskentelyssään hyödyntää myös asiantuntijoita, jotka kutsuttaessa osallistuvat valiokunnan kokouksiin. Valiokunnan kokoonpano ja työskentely on järjestetty siten, että valiokunta kykenee riippumattomasti arvioimaan palkitsemisjärjestelmien kannusteita ja muita vaikutuksia riskien, pääoman ja maksuvalmiuden hallintaan.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskivaliokunta arvioi ja antaa tiedoksi palkitsemisvaliokunnalle, otetaanko

palkitsemisjärjestelmissä ja -käytännöissä huomioon mm. riskit, pääoma- ja maksuvalmiusvaatimukset.

Compliance officerien tulee osallistua palkitsemiskäytäntöjen suunnitteluun ja osaltaan varmistaa, että pankin ja yhtiön palkitsemisen ohje ja käytännöt ovat kulloinkin voimassa olevan sääntelyn ja yhteenliittymäohjeistuksen mukaiset. Compliance toiminto valvoo palkitsemisjärjestelmää ja -käytäntöjä vuosisuunnitelmansa mukaisesti. Palkitsemisjärjestelmään liittyvistä havainnoista raportoidaan jäsenluottolaitoksen/yhtiön toimivalle johdolle, hallitukselle ja keskusyhteisön compliance toiminnolle. Keskusyhteisön compliance toiminto raportoi yhteenvetona havainnoista hallintoneuvoston palkitsemisvaliokunnalle ja keskusyhteisön hallitukselle osana säännöllistä raportointia.

Yhteenliittymän keskusyhteisön sisäinen tarkastus antaa vuosittain arvion jäsenluottolaitoksen tai yhtiön hallitukselle palkitsemisjärjestelmän noudattamisesta. Yhteenliittymän keskusyhteisön sisäinen tarkastus antaa myös yhteenliittymätason arvion keskusyhteisön hallintoneuvostolle palkitsemisjärjestelmän noudattamisesta yhtiötason arvioiden perusteella. Keskeiset havainnot raportoidaan lisäksi keskusyhteisön palkitsemisvaliokunnalle.

Yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten ja yhtiöiden hallitukset päättävät omalta osaltaan yhteisönsä palkitsemisjärjestelmästä ja palkitsemisen tavoitteista siten, että ne tukevat yksittäisen jäsenluottolaitoksen/yhtiön liiketoiminnan tavoitteita ja johtamista. Yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten ja yhtiöiden hallitukset päättävät omalta osaltaan myös palkkioiden maksamisesta tavoitteiden toteutumisen perusteella noudattaen riskinsopeutusprosessia.

Liiketoiminnoista riippumattomien toimintojen palkitsemista valvoo jäsenluottolaitoksen, yhtiön tai keskusyhteisön hallitus. Riippumattomissa valvontatoiminnossa palkitsemisen muuttuva osa perustuu valtaosin toimintokohtaisiin tavoitteisiin eikä liiketoiminnan tulokseen, jotta ei vaaranneta heidän objektiivisuutta ja riippumattomuutta eikä luoda eturistiriitatilanteita.

Säästöpankkiryhmässä on nimetty merkittävät riskinotatahenkilöt ("nimetyt henkilöt", jotka voivat vaikuttaa pankin/yhtiön riskiprofiiliin tai toiminnallaan aiheuttaa pankille merkittävää taloudellista riskiä. Riskiprofiiliin vaikuttavaan henkilöryhmään kuuluu yhteenliittymässä mm. jäsenluottolaitosten, keskusyhteisön ja muiden yhtiöiden toimitusjohtajat ja muut toiminnan johtamiseen ja päätöksentekoon osallistuvat henkilöt, sekä muut henkilöt, joiden toiminnalla on olennainen vaikutus yrityksen riskiasemaan ja myös, liiketoiminnasta riippumattomien toimintojen henkilöt. Ajantasainen tieto nimetyistä henkilöistä on koottuna keskusyhteisöön. Jokainen Ryhmän jäsenluottolaitos/yhtiö vastaa omalta osaltaan nimeämisistä ja siihen liittyen tietojen oikeellisuudesta ja ajantasaisuudesta.

Rajaamalla muuttuvien palkkioiden enimmäismäärän yksittäisen henkilön osalta vuositasolla 50 000 euroon siten, että henkilön muuttuvat palkkiot muodostavat enintään kolmasosan vuotuisista yhteenlasketuista palkkioista, muuttuva palkkio on mahdollista maksaa kokonaisuudessaan käteissuorituksena.

Tilikaudelle kohdistuvat palkat ja palkkiot on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 13 henkilöstökulujen osalta.

LIITE 5. RISKIENHALLINNAN JA VAKAVARAISUUDENHALLINNAN PERIAATTEET

Yleiset tavoitteet ja tehtävät

Säästöpankkiryhmä on Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisönä toimivan Säästöpankkiliiton, 15 Säästöpankin sekä niiden tytär- ja osakkuusyhteisöjen muodostama finanssiryhmä. Säästöpankkiryhmä ei muodosta rahoitus- ja vakuutusryhmittymän valvonnasta annetun lain tarkoittamaa rahoitus- ja vakuutusryhmittymää.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvat yhteisöt muodostavat yhteenliittymästä annetussa laissa määritellyn taloudellisen kokonaisuuden, jossa Säästöpankkiliitto osk ja sen jäsenluottolaitokset vastaavat viime kädessä yhteisvastuullisesti toistensa veloista ja sitoumuksista. Säästöpankkien yhteenliittymän muodostavat yhteenliittymän keskusyhteisönä toimiva Säästöpankkiliitto osk, 15 itsenäistä, alueellista ja paikallista säästöpankkia, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj, Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj ja Sp-Rahastoyhtiö Oy sekä edellä mainittujen konsolidointiryhmiin kuuluvat yritykset, joista Säästöpankkipalvelut Oy on Säästöpankkiliiton 100 prosenttia omistama tytäryhtiö.

Säästöpankkiliitto osk toimii Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä ja talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain mukaan keskusyhteisöllä on oikeus ohjata yhteenliittymään kuuluvia jäsenluottolaitoksia ja sillä on velvollisuus valvoa niiden toimintaa. Keskusyhteisö toteuttaa ohjeidenanto- ja valvontavelvollisuuttaan sekä yhteenliittymätasolla että jäsenluottolaitostasolla. Keskusyhteisön hallitus on hyväksynyt keskeisimmät toimintaperiaatteet ja riskistrategiat. Se päättää myös tarvittavien ohjauskeinojen käytöstä yhteenliittymälain sekä Säästöpankkiryhmän toimintaperiaatteiden mukaisesti.

Säästöpankit keskittyvät vähittäispankkitoimintaan, erityisesti päivittäisasiain, säästämisen ja sijoittamisen sekä lainaamisen palveluihin. Säästöpankkien tuote- ja palveluvalikoimaa täydentävät Säästöpankkiryhmään kuuluvien tuote-yhtiöiden tuottamat keskitetyt tuotteet ja palvelut. Säästöpankkiryhmän merkittävimmät tuote-yhtiöt ovat Säästöpankkien Keskuspankki, Sp-Kiinnitysluottopankki, Sp-Henkivakuutus, Sp-Rahastoyhtiö, Säästöpankkipalvelut Oy sekä Sp-Koti.

Riskien- ja vakavaraisuuden hallintaprosessia sääntelevät luottolaitos- ja vakuutusyhtiölaki, laki talletuspankkien yhteenliittymästä, suoraan sovellettava EU-lainsäädäntö sekä Finanssivalvonnan standardit, määräykset ja ohjeet. Laissa talletuspankkien yhteenliittymästä säädetään, että Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti yhteenliittymän tasolla.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuulumiseen liittyy vastuu sekä Säästöpankkien yhteenliittymän että toistensa toiminnasta. Vastuu edellyttää, että jokainen jäsenluottolaitos linjauksiaan ja päätöksiään tehdessään ottaa huomioon tekojensa vaikutukset niin omaan yhtiöönsä kuin muiden Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhtiöiden toimintaan. Säästöpankit toimivat ja ottavat riskiä oman pääomansa, vakavaraisuutensa ja maksuvalmiutensa puitteissa. Jokainen säästöpankki mitoittaa toimintansa oman kantokykynsä mukaisesti.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan tehtävänä on tunnistaa uhat ja mahdollisuudet, jotka vaikuttavat Yhteenliittymän strategian toteutumiseen.

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on turvata sekä jäsenluottolaitoksen että Säästöpankkien yhteenliittymän riskinkantokyky ja varmistaa, että toimintaedellytykset eivät vaarannu pitkällä tähtäyksellä. Säästöpankkien yhteenliittymän riskistrategiaoissa määritellään riskinkantokyvyn ja riskinottohalukkuuden tavoitteet ja tehdään muut riskienhallinnalliset linjaukset suhteessa liiketoimintatavoitteisiin.

Säästöpankkien yhteenliittymän tehokkaan riskienhallinnan mahdollistaa luotettava hallinto sekä Säästöpankkien yhteenliittymän toimintaan nähden riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallintamenetelmät. Hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan edellyttään täyttävän lainsäädännön ja viranomaismääräysten vaatimukset. Luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan periaatteet on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen hallinnointiperiaatteiden liitetiedossa.

Säästöpankkiryhmä harjoittaa vähittäispankki-, keskuspankki-, kiinnitysluottopankki-, sijoitus- ja henkivakuutustoimintaa sekä kiinteistövälitystä. Olennaisimmat riskit ovat pankkitoiminnan luotto-, korko- ja

maksuvalmiusriskit. Henkivakuutustoimintaan sisältyy markkina-, vakuutus- ja vastapuoliriskiä. Liiketoimintariskit ja operatiiviset riskit sisältäen oikeudelliset ja compliance-riskit koskevat kaikkia liiketoimintoja.

Riskienhallinnan periaatteet ja organisointi

Riskienhallinnalla tarkoitetaan liiketoiminnasta aiheutuvien sekä siihen olennaisesti liittyvien riskien tunnistamista, arviointia, mittaamista, rajoittamista ja seuranta. Riskienhallinnalla pyritään vähentämään ennakoiduttomien tappioiden todennäköisyyttä tai uhkaa valvottavan maineelle ja siten varmistamaan ryhmästrategian toteuttamista.

Riskien- ja vakavaraisuudenhallinta luo edellytykset riskien tunnistamiselle, arvioinnille, mittaamiselle ja riskien rajaamiselle yhteenliittymän kannalta turvalliselle tasolle. Eri riskialueiden ja liiketoimintojen edellyttämät pääomatarpeet määritetään luotettavasti ja riippumattomasti sekä pääoma kohdennetaan suunnitelmallisesti nykyisen ja suunnitellun riskinoton mukaan sekä Säästöpankkien yhteenliittymän maksuvalmiuden hallinnan kannalta oikein.

Keskusyhteisö vastaa yhteenliittymätason riskienhallinnasta ja vakavaraisuuden hallinnasta sekä riskienhallintajärjestelmän riittävydestä ja ajantasaisuudesta. Keskusyhteisö antaa Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluville yrityksille ohjeita niiden maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden turvaamiseksi niiden riskienhallinnasta, luotettavasta hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta sekä ohjeita yhtenäisten tilinpäätösperiaatteiden noudattamiseksi. Keskusyhteisö valvoo myös, että jäsenyhteisöt noudattavat Säästöpankkien yhteenliittymän sisäisiä periaatteita ja asiakassuhteissa asianmukaisia sekä eettisesti hyväksyttäviä menettelytapoja. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy sisäisen valvonnan ja luotettavan hallinnon järjestämisen periaatteet. Riskienhallintastrategiat perustuvat keskusyhteisön hallituksen vahvistamaan päämäärään ja liiketoimintastrategiaan, riskienhallintaohjeisiin, valtuusjärjestelmään sekä keskeisimmistä liiketoiminnan osa-alueista tuotettavaan riski- ja poikkeamaraportointiin.

Jäsenpankit ja yhteisöt vastaavat omasta riskienhallinnastaan sekä oman vakavaraisuutensa ja maksuvalmiutensa hallinnasta toimintansa laadun ja laajuuden mukaisesti ja yhteenliittymän riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinta perustuu siihen, että jäsenpankki ei ota toiminnassaan niin suurta riskiä, että se olennaisesti vaarantaisi ko. jäsenpankin maksuvalmiuden ja/tai vakavaraisuuden. Kun kukin jäsenpankki mitoitaa omat riskinsä tasolle, joka ei huonoissakaan olosuhteissa vaaranna pankin maksuvalmiutta ja/tai vakavaraisuutta, niin silloin myös turvataan yhteenliittymäkokonaisuuden maksuvalmius ja vakavaraisuus. Käytännössä jäsenpankin hallitus asettaa riskinottohalukkuuden

tason hyväksymällä yhteenliittymän riskialuekohtaiset riskistrategiat ja tarvittavat riskilimiitit ja seurantarajat. Riskistrategian toteutumista seurataan riskilimiittien ja seurantarajojen valvonnalla ja raportoinnilla, jota suoritetaan liiketoiminnasta riippumattomasti.

Varmistaakseen, että Säästöpankkien yhteenliittymällä on vaatimukset täyttävä riskienhallinta, Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön on asetettu Riskivaliokunta, jonka tehtävänä on avustaa Keskusyhteisön hallitusta riskistrategiaa ja riskinottoa koskevissa asioissa sekä sen valvomisessa, että Säästöpankkiryhmässä noudatetaan hallituksen päättämää riskistrategiaa. Riskivaliokunta valvoo ja varmistaa vakavaraisuuden hallinnan tehokkuuden ja riittävyyden sekä arvio riskeihin liittyvien periaatteiden, valvontamenetelmien ja prosessien riittävyyttä. Riskivaliokunta kokoontuu kuukausittain.

Keskusyhteisön hallitusta avustaa myös Varainhallintakomitea, joka avustaa ja ohjaa Riskivaliokunnan vastuulla olevaa toimintaa sekä varmistaa, että Säästöpankkien yhteenliittymän rakenteellinen likviditeettiriski ja markkinariski ml. korko- ja sijoitusriski pysyvät tasolla, joka turvaa Säästöpankkien yhteenliittymän häiriöttömän toiminnan. Varainhallintakomitean tehtävänä on lisäksi koordinoita Säästöpankkien Yhteenliittymän jälleärahoitusta ja likviditeetin hallinnan järjestämistä yhteistyössä Säästöpankkien Keskuspankin Treasuryn kanssa.

Keskusyhteisöön on perustettu seuraavat liiketoiminnasta riippumattomat toiminnot varmistamaan tehokas ja kattava sisäisen valvonta kaikille Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluville yhtiöille:

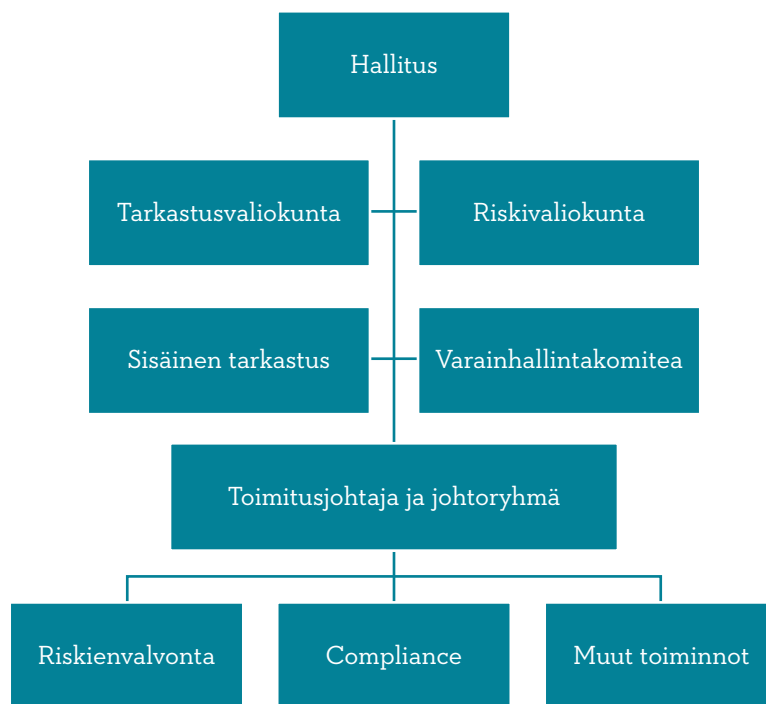
- Riippumaton riskienvalvonta
- Säännösten noudattamisen varmistamisesta vastaava toiminto (compliance)
- Sisäisen tarkastuksen toiminto

Riippumattoman riskienvalvonnan tehtävänä on varmistaa ja valvoa, että Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinta on riittävällä tasolla suhteessa Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoiminnan laatuun, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskeihin. Riskienvalvontatoiminnon tehtävänä on avustaa Keskusyhteisön hallitusta ja toimivaa johtoa Säästöpankkien yhteenliittymän riittävän riskienhallinnan järjestämisessä sekä riskienhallinnan toimivuuden ja tehokkuuden valvonnassa.

Compliance-toiminto varmistaa, että Säästöpankkien yhteenliittymässä noudatetaan lainsäädäntöä, viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä. Compliance-toiminnon vastuulla on myös valvoa, että Säästöpankkien yhteenliittymässä noudatetaan annettuja sisäisiä ohjeita, henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä muita rahoitusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita.

Keskusyhteisönsisäinen tarkastus varmistaa riippumattomalla toiminnallaan, että Keskusyhteisön hallituksella ja sen Tarkastusvaliokunnalla sekä toimivalla johdolla on käytettävissään oikeellinen ja kattava kuva Säästöpankkiryhmän ja Säästöpankkien yhteenliittymän ja

siihen kuuluvien eri yhtiöiden ja toimintojen kannattavuudesta, tehokkuudesta, sisäisen valvonnan tilasta ja erityyppisistä toimintaan liittyvistä riskeistä. Alla olevassa kaaviossa on kuvattu Keskusyhteisön riskienhallinnan organisaatio.

Kaavio: Keskusyhteisön riskienhallinnan organisaatio

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen hallitukset vastaavat sisäisen valvonnan järjestämisestä oman yhteisönsä osalta lainsäädännön, viranomaisvaateiden ja Keskusyhteisön hallituksen antaman ohjeituksen mukaisesti. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen toimitusjohtaja ja muu toimiva johto vastaavat sisäisen valvonnan järjestämisestä oman yhteisönsä osalta lainsäädännön, viranomaisvaateiden sekä keskusyhteisön ja yhteisön oman hallituksen antamien tarkempien sisäisten toimintaohjeiden mukaisesti.

Säästöpankkien yhteenliittymän riskienhallinnan menetelmätapoja ylläpidetään ja kehitetään Keskusyhteisön riippumattoman riskienvalvonnan toimesta, jotta varmistetaan että myös kaikki uudet, olennaiset mutta aikaisemmin tunnistamattomat riskit tulevat liiketoimintojen riskienhallinnan piiriin.

Merkittävät tai riskipitoiset sitoumukset tehdään kollegiaalisen päätöksentekomenettelyn mukaisesti ja valtuuksien käyttö on rajattu limiiteillä. Liiketoimintaa ja prosesseja ohjataan sisäisillä toimintaohjeilla, joiden noudattamista ja ajantasaisuutta valvotaan. Tehdyt päätökset ja merkittävät liiketoimet dokumentoidaan ja arkistoidaan. Olennainen osa riskienhallintaa suoritetaan päivittäisissä varmistuksissa. Tehtyjen päätösten toimeenpanoa seurataan hyväksymisillä, todentamisilla, varmistuksilla, täsmätyksillä sekä seuranta- ja poikkeamisraporteilla.

Säästöpankkien yhteenliittymässä on laadittu riskialueittaiset riskistrategiat ja -limiitit. Riskialueittaisia strategioita täydentävät Keskusyhteisön hallituksen antamat operatiivisen tason ohjeet. Riskialueittaiset strategiat kattavat riskien tunnistamisen, mittaamisen ja arvioinnin sekä niiden rajoittamisen, valvonnan ja raportoinnin.

Keskusyhteisön hallitukselle annetaan säännöllisesti tietoa eri riskeistä ja niiden tasoista. Hallitus myös hyväksyy valtuudet ja puitteet halutulle riskinotolle määrittelemällä sallitut riskirajat yhteenliittymätasolla eri riskialueille.

Pilari III julkistamisperiaatteet

Säästöpankkien yhteenliittymän Pilari III julkistamisperiaatteet on laadittu voimassa olevan lainsäädännön ja viranomaismääräysten vaatimusten mukaisesti huomioiden Säästöpankkien yhteenliittymän pitkän aikavälin strategia ja liiketoimintasuunnitelma. Pilari III julkistamisperiaatteiden tavoitteena on, että julkaistavien tietojen määrä ja laatu ovat riittävät suhteessa Säästöpankkien yhteenliittymän toiminnan luonteeseen, laajuuteen, monimuotoisuuteen ja riskiasemaan sekä huomioivat Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoiminnan erityispiirteet. Tavoitteen saavuttamiseksi Säästöpankkien yhteenliittymä arvioi vuosittain tietojen olennaisuutta sidosryhmien näkökulmasta sekä sitä, mitä tietoja voidaan pitää liikesalaisuuksina tai luottamuksellisina. Säästöpankkien yhteenliittymä julkaisee kaikki oleelliset tiedot liiketoiminnasta ja eri riskialueista, jotka perustuvat valittuun liiketoimintastrategiaan. Pilari III julkistamisperiaatteet vahvistavat keskusyhteisön hallitus ja periaatteet valmistelevat keskusyhteisön toimiva johto. Periaatteet päivitetään vähintään vuosittain tai aina Säästöpankkien yhteenliittymän toimintaympäristön, liiketoimintamallin, sääntelyn ja/tai viranomaisvaateiden muuttuessa. Vakavaraisuusasetuksen osan kahdeksan mukainen laaja Pilari III-raportti julkaistaan kerran vuodessa ja suppeampi Pilari III-raportti puolivuositain. Säästöpankkien yhteenliittymä voi tarvittaessa arvioida tarvetta tiheämmälle julkistamiselle, mikäli markkinatilanne tai Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoimintakehitys tai riskiaseman muuttuminen sitä edellyttäisi.

Vakavaraisuuden hallinta

Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on arvioida, että pääoman määrä ja laatu ovat riittävät suhteessa Yhteenliittymän toiminnan luonteeseen, laajuuteen ja monimuotoisuuteen sekä kattamaan liiketoiminnan ja toimintaympäristön kaikki riskit. Tavoitteen saavuttamiseksi Säästöpankkien yhteenliittymä tunnistaa ja arvioi toimintaansa liittyvät riskit kattavasti ja mitoittaa riskinkantokykynsä vastamaan kaikkien riskien yhteismäärää. Vakavaraisuuden hallintaprosessin kautta määritettävät sisäiset pääomatarpeet perustuvat vakavaraisuussääntelyn Pilari I:n mukaisiin pääomavaateisiin ja sen ulkopuolisiin riskeihin kuten rahoitustaseen korkorisktiin, sijoitussalkun markkinarisktiin ja liiketoimintarisktiin. Sisäisessä arviointiprosessissa Säästöpankkien yhteenliittymä arvioi pääoman määrän, joka riittää kattamaan myös Pilari 1 ulkopuolisista riskeistä syntyvät odottamattomat tappiot.

Keskusyhteisön hallituksella on kokonaisvastuu vakavaraisuuden hallinnasta. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy vakavaraisuuden hallinnan lähtökohdat, tavoitteet ja periaatteet. Lisäksi hallitus vahvistaa yleiset vaatimukset vakavaraisuuden mittaus- ja arviointimenetelmille sekä yleiset periaatteet vakavaraisuuden hallintaprosessin järjestämisestä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että hallitus vahvistaa riskistrategiat ja määrittää tavoitetasot pääomalle, joka kattaa kaikki liiketoiminnasta ja ulkoisista toimintaympäristömuutoksista aiheutuvat olennaiset riskit. Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen vakavaraisuutta, maksuvalmiutta ja asiakasriskejä valvotaan konsolidoidusti Yhteenliittymän tasolla.

Keskusyhteisön hallitus on asettanut vakavaraisuudelle tavoitetasot, joita seurataan neljännesvuosittain. Pitkän aikavälin vakavaraisuustavoite on vähintään 18 prosentin ydinvakavaraisuus (CET1).

Stressitestit

Osana vakavaraisuuden hallintaprosessia Säästöpankkien yhteenliittymä arvioi omaa riskiasemaansa ja pääoman riittävyyttä stressitesteillä. Stressitestejä käytetään arvioitaessa miten erilaiset poikkeuksellisen vakavat, mutta mahdolliset tilanteet voivat vaikuttaa tuloksenteekokykyyn, vakavaraisuuteen ja pääomien riittävyyteen. Stressitestien avulla pyritään tunnistamaan Yhteenliittymän kannalta keskeisimmät riskit ja arvioimaan, miten haavoittuvainen Säästöpankkien yhteenliittymän rakenne on näiden riskien toteutumisen suhteen. Vakavaraisuuden hallintaprosessin tavoitteena on myös ylläpitää ja kehittää laadukasta riskienhallintaa.

Pääomanjatkuvuus suunnitelma

Säästöpankkien yhteenliittymän pääoman jatkuvuus suunnitelma on tehty ennalta arvaamattomien tapahtumien varalle, jotka saattavat vaarantaa Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuuden. Osana pääoman jatkuvuus suunnitelmaa ovat pääoman määrälle ja laadulle hallituksen asettamat seurantarajat, joita seurataan neljännesvuosittain. Pääoman jatkuvuus suunnitelmassa on kuvattu toimenpiteet, joihin toimiva johto ja hallitus voivat ryhtyä, jos vakavaraisuussuhdeluvulle asetettu seurantaraja rikkoutuu.

Pilari 1 pääomavaateet

Säästöpankkien yhteenliittymän luotto- ja vastapuoliriskin pääomavaade lasketaan standardimenetelmällä, vastuun arvonokkaisuriskin pääomavaade standardimenetelmällä ja operatiivisen riskin pääomavaade perusmenetelmällä. Markkinariskin pääomavaade lasketaan perusmenetelmällä valuuttapositionille, mikäli kokonaisnettovaluuttaposition on yli 2 prosenttia omien varojen

yhteismäärästä. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole kaupankäyntivarastoa ja Yhteenliittymän liiketoimintaan ei kuulu hyödykeriskin ottaminen. Valtaosan Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaateesta muodostaa luotto- ja vastapuoliriskin pääomavaade, jossa suurimpia vastuuryhmiä ovat kiinteistövakuudelliset saamiset, yritysraamit ja vähittäissaamiset.

Pilari 1 vakavaraisuuden pääomavaateet (1000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Saamiset valtioilta ja keskuspankeilta		
Saamiset aluehallinnolta tai paikallisviranomaisilta	62	60
Saamiset julkisyhteisöiltä ja julkisoikeudellisilta laitoksilta	14	24
Saamiset kansainvälisiltä kehityspankeilta		
Saamiset kansainvälisiltä organisaatioilta		
Saamiset laitoksilta	4 136	4 101
Saamiset yrityksiltä	108 585	100 190
Vähittäissaamiset	72 110	69 806
Kiinteistövakuudelliset saamiset	193 413	186 293
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	9 507	7 827
Eriyksen suureen riskiin liittyvät vastuut		
Vastuut katettujen joukkolainojen muodossa	186	196
Arvopaperistamispositiot		
Saamiset laitoksilta ja yrityksiltä, joissa on käytettävissä lyhyen aikavälin luottoluokitusta		
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavissa yrityksissä (CIU) oleviin osuuksiin tai osakkeisiin liittyvät saamiset	10 788	10 610
Oman pääoman ehtoiset vastuut	9 464	9 664
Muut erät	10 768	9 136
Luotto- ja vastapuoliriskin omien varojen vaade yhteensä	419 032	397 906
Vastuun arvonokaisuriskin (CVA) omien varojen vaade	1 849	6 678
Markkinariskin (valuuttariski) omien varojen vaade		
Operatiivisen riskin omien varojen vaade	46 099	45 549
Omien varojen vähimmäisvaatimus yhteensä	466 980	450 133

Omat varat ja vakavaraisuustunnusluvut

Vuoden 2022 lopussa Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuusasema oli vahva ja omat varat koostuivat lähes kokonaan ydinpääomasta (CET1). Omat varat yhteensä olivat 1 090,5 (1 098,3) miljoonaa euroa, josta ydinpääoman osuus oli 1 090,5 (1 096,6) miljoonaa euroa. Tilikaudella korkoympäristön muutoksilla oli negatiivinen vaikutus omiin varoihin sijoitussalkun markkina-arvojen laskun kautta. Säästöpankkien yhteenliittymällä ei ole ensisijaista lisäpääomaa. Omia varoja kasvatti tilikauden voitto. Toissijaisia pääomia (T2) oli 0,03 (1,7) miljoonaa euroa, joka koostui tilikaudella debentuurilainoista. Riskipainotetut erät olivat 5 837,3 (5 626,7) miljoonaa euroa, eli 3,7 prosenttia suuremmat kuin viime vuoden lopussa. Riskipainotettujen saamisten kasvu johtui luotto- ja vastapuoliriskin riskipainotettujen saamisten kasvusta, ja kasvu oli suurinta yritysrahoitusten, kiinteistövakuudellisten ja vähittäisrahoituksen vastuuryhmissä. Liedon Säästöpan-

kin irtautumisen vaikutus Yhteenliittymän vakavaraisuussuhteeseen arvioidaan olevan n. 0,8 %-yksikköä. Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuussuhde oli 18,7 (19,5) prosenttia ja ydinvakavaraisuussuhde oli 18,7 (19,5) prosenttia.

Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaade on 702,0 (661,5) miljoonaa euroa, joka vastaa 12,0 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Pääomavaatimuksen koostumus on kuvattu alla olevassa taulukossa. Säästöpankkien yhteenliittymän pääomavaatimus koostuu vakavaraisuusasetukseen perustuvasta 8 %:n vähimmäisvaateesta, Finanssivalvonnan asettamasta harkinnan varaisesta lisäpääomavaateesta, luottolaitoslakiin perustuvasta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta sekä ulkoisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

YHTEENLASKETTU PÄÄOMAVAADE, %

31.12.2022	Vähimmäisvaade	Pilari 2 (SREP)-lisäpääomavaade	Kiinteä lisäpääomavaade	Vastasyklinen pääomapuskuri	Yhteenlaskettu pääomavaade
CET1	4,50	0,84	2,50	0,03	7,87
AT1	1,50	0,28			1,78
T2	2,00	0,38			2,38
Yhteensä	8,00	1,50	2,50	0,03	12,03

Finanssivalvonnan Säästöpankkien yhteenliittymälle asettama harkinnanvarainen pilari 2 pääomavaatimus on 1,5 prosenttia (1,25 %). Pilari II pääomavaatimuksesta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ensisijaista pääomaa, josta vähintään kolme neljäsosaa on oltava ydinpääomaa.

Finanssivalvonta poisti 6.4.2020 koronapandemian vaikutusten lieventämiseksi järjestelmäriskipuskurin, joka oli Säästöpankkien yhteenliittymän osalta 1 prosentin suuruinen. Finanssivalvonta ei ole toistaiseksi asettanut järjestelmäriskipuskuria nollatasoa suuremmaksi Venäjän hyökkäyssodan vaikutusten vuoksi. Makrovakauspäätöksen 16.12.2022 mukaan Finanssivalvonnan johtokunta on arvioinut tarvetta ja mahdollisuuksia vahvistaa kansallisen rahoitusjärjestelmän riskinkantokykyä enintään yhden prosentin suuruisella järjestelmäriskipuskurivaatimuksella. Päätöksen mukaan Finanssivalvonnan johtokunta valmistautuu tekemään päätöksen järjestelmäriskipuskurivaatimuksen asettamisesta vuoden 2023 ensimmäisellä neljänneksellä ja järjestelmäriskipuskurivaatimus tulisi voimaan laissa määritellyn siirtymäajan jälkeen. Päätöstä järjestelmäriskipuskurin asettamisesta voidaan lykätä, jos vaatimuksen arvioidaan vaikuttavan hyvin kielteisesti luotto-markkinoiden toimintaan lyhyellä aikavälillä.

Finanssivalvonta ei asettanut vuonna 2022 muuttuvaa lisäpääomavaatimusta, jonka suuruus voi vaihdella 0-2,5 prosenttia riskipainotettujen saamisten yhteismäärästä. Finanssivalvonta ei ole asettanut Säästöpankkien yhteenliittymälle ns. OSII-lisäpääomavaatimusta.

Finanssivalvonta on myöntänyt luvan olla vähentämättä Säästöpankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitosten sisäisiä omistusosuuksia omien varojen instrumenteista laskettaessa omia varoja yksittäisen laitoksen tasolla ja alakonsolidointiryhmän tasolla. Lisäksi Finanssivalvonta on myöntänyt luvan soveltaa 0 prosentin riskipainoa Yhteenliittymän yhteisvastuun piirissä oleviin sisäisiin luottolaitosvastuuihin. Luvat perustuvat EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) ja lakiin talletuspankkien yhteenliittymästä (599/2010).

Finanssivalvonta on antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan Säästöpankkien yhteenliittymän Keskusyhteisönä toimivalle Säästöpankkiliitto osk:lle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle asetettuja vaatimuksia. Keskusyhteisölle myönnetty lupa kattaa myös 28.6.2021 voimaan tulleen NSFR-vaateen.

Euroopan komissio julkaisi 27.10.2021 ehdotuksen uudeksi pankkipaketiksi, joilla implementoidaan lopullinen Basel III sääntely EU:ssa. Ehdotukseen sisältyvillä EU:n vakavaraisuusasetuksen muutoksilla (CRR3), joiden on tarkoitus tulla voimaan 2025 vuoden alusta, ei arvioida olevan olennaista vaikutusta Säästöpankkien yhteenliittymän vakavaraisuuteen.

SÄÄSTÖPANKKIEN YHTENLIITTYMÄN VAKAVARAISUUSLASKENNAN PÄÄERÄT

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Ydinpääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	1 138 741	1 137 326
Ydinpääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut	-48 237	-40 722
Ydinpääoma (CET1) yhteensä	1 090 504	1 096 604
Ensisijainen pääoma (T1 = CET1 + AT1)	1 090 504	1 096 604
Toissijainen pääoma ennen lakisääteisiä oikaisuja	28	1 673
Toissijaiseen pääomaan tehtävät lakisääteiset oikaisut		
Toissijainen pääoma (T2) yhteensä	28	1 673
Omat varat yhteensä (TC = T1 + T2)	1 090 533	1 098 277
Riskipainotetut erät yhteensä	5 837 252	5 626 667
josta luottoriskin osuus	5 237 903	4 973 830
josta vastuun arvonoinnivaara (CVA)	23 115	83 472
josta markkinariskin osuus		
josta operatiivisen riskin osuus	576 235	569 365
Ydinpääoma (CET1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	18,7 %	19,5 %
Ensisijainen pääoma (T1) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	18,7 %	19,5 %
Omat varat yhteensä (TC) suhteessa riskipainotettuihin eriin %	18,7 %	19,5 %
Pääomavaatimus		
Omat varat yhteensä	1 090 533	1 098 277
Pääomavaatimus yhteensä*	702 048	661 465
Josta Pilari II lisäpääomavaatimuksen osuus	87 559	70 333
Pääomapuskuri	388 485	436 812

* Pääomavaatimus muodostuu lakisääteisestä vähimmäisvakavaraisuusvaateesta 8 %, luottolaitoslain mukaisesta kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 %, Finanssivalvonnan asettamasta 1,25 % Pilari 2 vaatimuksesta ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.

Vähimmäisomavaraisuusaste

Säästöpankkien yhteenliittymän vähimmäisomavaraisuusaste oli 8,3 (8,9) prosenttia ylittäen selvästi sitovan 3 % vähimmäisvaateen. Vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) kuvaa luottolaitoksen velkaantumistasetta ja se lasketaan jakamalla ensisijainen pääoma vastuiden kokonaismäärällä.

VÄHIMMÄISOMAVARAISUUSASTE

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Ensisijainen pääoma	1 090 504	1 096 604
Vastuiden kokonaismäärä	13 194 516	12 283 341
Vähimmäisomavaraisuusaste	8,3 %	8,9 %

Pilari III raportilla on esitetty EU:n vakavaraisuusasetus N:o 575/2013 mukaiset tiedot Säästöpankkien yhteenliittymän konsolidointiryhmän vakavaraisuudesta.

Kriisratkaisusuunnitelma

Euroopan parlamentin ja unionin direktiivi 2014/59/ EU luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten elvytys- ja kriisratkaisukehyksestä tuotiin kansallisesti voimaan 1.1.2015 alkaen (Laki luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisratkaisusta). Kriisratkaisulain toteuttamiseksi perustettiin Rahoitusvakausrasto (Laki rahoitusvakausrastosta, 1995/2014). Rahoitusvakausrasto päätti asettaa huhtikuussa 2022 Säästöpankkien yhteenliittymälle sekä Sp-Kiinnitysluotto-pankki Oyj:lle omien varojen ja hyväksyttävien velkojen vähimmäisvaatimuksen (MREL-vaade). Aiemman päätöksen mukainen vaade on voimassa 31.12.2023 saakka. Vaadetta ei kohdisteta jäsenluottolaitoksiin tai Sp-Keskuspankkiin.

MREL-vaade on luonteeltaan Pilari 2 -tyyppinen minimivaade, joka on täytettävä jatkuvasti. Rahoitusvakausraston päätöksen mukaan Säästöpankkien yhteenliittymään sovellettava MREL-vaade on 19,49 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi, 31.12.2023 saakka ja 1.1.2024 alkaen MREL-vaade on 19,77 % kokonaisriskin määrästä tai 7,85 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi.

Sp-Kiinnitysluotto-pankki Oyj:n MREL-vaatimus on 14,4 % kokonaisriskin määrästä tai 5,1 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi, 31.12.2023 saakka ja 1.1.2024 alkaen 15,71 % kokonaisriskin määrästä tai 5,91 % vastuiden kokonaismäärästä, kumpi suurempi.

Kokonaisriskin perusteella lasketun vaatimuksen lisäksi on jatkuvasti täytettävä kulloinkin voimassa oleva laitoskohtainen kokonaislisäpääomavaatimus.

PANKKITOIMINTA

Luotto- ja vastapuoliriskit

Pankkitoiminnan merkittävin riski on luottoriski. Luottoriskin hallinnalla ja valvonnalla on suuri merkitys varmistettaessa pääomien riittävyyttä suhteessa liiketoiminnan riskeihin ja riskien toteutumisen aiheuttamiin tappioihin.

Luottoriskillä tarkoitetaan sitä, että vastapuoli ei todennäköisesti täytä sopimuksen mukaisia velvoitteitaan.

Luottoriskien suurin lähde ovat luotot, mutta luottoriskiä (vastapuoliriskiä) voi syntyä myös muunlaisista saamisista, kuten joukkovelkakirjalainoista, lyhytaikaisista saamistodistuksista ja johdannaisopimuksista sekä taseen ulkopuolisista sitoumuksista, kuten käyttämättömistä luottojärjestelyistä ja -limiiteistä ja takauksista.

Säästöpankkiryhmässä pankkitoiminnan keskeiset asiakasryhmät ovat henkilöasiakkaat, yritysasiakkaat sekä maatilayrittäjät ja muut pienyritykset. Pankkitoiminnan varainhankinnasta pääosa on myönnetty luottoina Säästöpankkien asiakkaille.

Luottoriskien hallinta ja mittaaminen

Keskusyhteisön hallitus ohjaa pankkitoiminnan luottoriskien hallintaa, siinä käytettäviä menetelmiä sekä niiden valvontaa ja raportointia vahvistamallaan luottoriskistrategialla, sen perusteella antamallaan luottoriskejä ja niiden hallintaa koskevilla ohjeilla sekä asettamallaan riskilimiiteillä ja muilla seurantarajoilla. Keskusyhteisön riskienvalvonta seuraa säännöllisesti luottoriskien kehitystä suhteessa limiitteihin sekä seuranta- ja valvontarajoihin, ja valvoo että jäsenluottolaitokset noudattavat näitä periaatteita.

Vahvistetun strategian operatiivisesta ylläpidosta vastaa Keskusyhteisön riskienvalvonta -toiminto yhteistyössä keskusyhteisön hallituksen keskuudestaan nimeämän Riskivaliokunnan kanssa. Strategia päivitetään vähintään vuosittain tai aina Yhteenliittymän toimintaympäristön, liiketoimintamallin, sääntelyn ja/tai viranomaisvaateiden olennaisesti muuttuessa.

Luottoriskistrategiaa täydentävät Keskusyhteisön hallituksen antamat operatiivisen tason ohjeet, joista keskeisimmät ovat luottohallinnon ohje, ongelma-asiakkaiden tunnistaminen ja hallinta, perintäohje, asunto- ja liikekiinteistövuokausien hintaseuranta ja luotto-ohje kattaen myös kiinnitysluotto-pankin toiminnan.

Luottoriskien hallinnan tavoitteena on rajoittaa vastuita syntyvien riskien tulos- ja vakavaraisuusvaikutukset hyväksyttävälle tasolle. Keskusyhteisön hallitus määrittää ja vahvistaa yhteenliittymätasolla luottosalkun asiakasryhmä- ja toimialajakauman sekä luottosalkun laadun seurannassa ja valvonnassa käytettävät riskilimitit sekä seurantarajat.

Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten hallitusten vahvistamat liiketoimintastrategia ja luotonanto-ohjeet määrittelevät enimmäismäärät jäsenluottolaitoskohtaisille riskikeskittymille ja ohjaavat luotonannon suuntaamista asiakassektoreittain, toimialoittain ja luottokelpoisuusluokittain. Jäsenluottolaitos myöntää luottoja ja takauksia ensisijaisesti omalle tosiasialliselle toimialueelleen. Tällä varmistetaan yhtenä luotonannon perusteena oleva paikallinen, riittävän perusteellinen asiakastuntemus.

Säästöpankeissa pankkien hallitukset ovat delegoineet luottovaltuuksia pankin johdolle/johtoryhmälle/luottotoimikunnalle ja muille nimetyille toimihenkilöille. Luottopäätökset tehdään pankin hallituksen vahvistamien luotonanto-ohjeiden mukaisesti. Pääsääntönä on vähintään kahden päätöksentekijän periaate. Luottopäätökset perustuvat asiakkaan luottokelpoisuuteen ja maksukykyyn sekä muiden luoton myöntämiskriteereiden, kuten vakuusvaatimusten täyttymiseen. Luotot on myönnetty pääosin turvaavin vakuuksin. Vakuudet arvostetaan varovaisesti käypään arvoon ja niiden käypiä arvoja seurataan säännöllisesti sekä tilastoja että hyvää

toimialuetuntemusta hyödyntämällä. Pankin hallitus on vahvistanut pankille ohjeet eri vakuusmuotojen arvostuksista ja niiden vakuusarvoista, joita vastaan luottoa voidaan myöntää. Arvostusprosentit ovat varovaisesti määriteltäviä enimmäisrajoja kullekin vakuuslajille. Vakuuden käyvän arvon arviointi perustuu aina tapauskohtaiseen arvioon.

Luottoriskiä arvioidaan ja mitataan seuraamalla mm. takaisinmaksussa esiintyviä viivästyksiä, odotettavissa olevia luottotappioita, lainanhoitojoustoja, ongelmasaamisista ja järjestämättömiä luottoja. Asiakaskohtaisia vastuiden ja vakuuksien määriä seurataan asiakasvastuuhenkilöiden taholta perustuen jatkuvaan maksukäyttäytymisen ja asiakkaiden toiminnan seuraamiseen. Hallitukselle raportoidaan säännöllisesti asiakasvastuista, maksuviiveistä, odotettavissa olevista luottotappioista, lainanhoitojoustoista, ongelmasaamisista ja järjestämättömiä luottoista. Luottosalkun keskittymiä seurataan asiakkaittain ja toimialoittain ja raportointi sisältää mm. riskien määrän ja kehityksen näiden lisäksi myös luottoluokittain.

LUOTTO- JA VASTAPUOLIRISKI

(1 000 euroa)	31.12.2022			
Vastuuryhmä	Vastuut yhteensä	Takaukset	Rahoitusvakuudet	Muu vakuus
Kiinteistövakuudelliset saamiset	7 167 399			7 167 399
Vähittäissaamiset	2 370 819	715 200	51 330	973
Saamiset yrityksiltä	1 848 839	162 599	15 113	
Saamiset laitoksilta	247 961			
Saamiset valtiolta ja keskuspankeilta	1 479 641			
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavissa yrityksissä (CIU) oleviin osuuksiin tai osakkeisiin liittyvät saamiset	112 525			
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	157 067	8 194	1 112	7
Muut vastuuryhmät yhteensä	281 212		9	
Yhteensä	13 665 463	885 993	67 564	7 168 379

* Tiedot sisältävät sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat toiminnot.

LUOTTO- JA VASTAPUOLIRISKI

(1 000 euroa)	31.12.2021			
Vastuuryhmä	Vastuut yhteensä	Takaukset	Rahoitusvakuudet	Muu vakuus
Kiinteistövakuudelliset saamiset	6 899 632			6 899 632
Vähittäissaamiset	2 298 465	678 334	53 469	1 872
Saamiset yrityksiltä	1 640 205	114 906	17 832	
Saamiset laitoksilta	239 090			
Saamiset valtiolta ja keskuspankeilta	1 291 796			
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavissa yrityksissä (CIU) oleviin osuuksiin tai osakkeisiin liittyvät saamiset	108 099			
Maksukyvyttömyystilassa olevat vastuut	124 355	3 509	1 219	16
Muut vastuuryhmät yhteensä	257 744		11	
Yhteensä	12 859 385	796 749	72 531	6 901 520

* Tiedot sisältävät sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat toiminnot.

Ongelmasaamiset

Ongelmasaamisia, viivästyneiden maksujen, lainahoitojoustoja ja järjestämättömiä saamisia seurantaan säännöllisesti sekä jäsenluottolaitos että yhteenliittymän tasolla. Ongelmasaamisilla tarkoitetaan vastuuta, joissa asiakas on luokiteltu maksukyvyttömäksi joko yli 90 päivää erääntyneiden merkittävien saamisten vuoksi tai muista syistä pidetään epätodennäköisenä, että asiakas selviäisi velvoitteistaan.

Viivästyneillä maksuilla tarkoitetaan sitä, että asiakkaan saatavat ovat rästissä 30-89 päivää, samalla asiakas on jo ns. potentiaalinen ongelma-asiakas. Säästöpankkien yhteenliittymän viivästyneet saamiset ovat pysyneet 2022 maltillisella tasolla 0,5 (0,6) prosenttia luottokannasta.

Järjestämättömäksi saamiseksi luokitellaan luotot, joilla vähintään yksi seuraavista kriteereistä täyttyy: luotto on luokiteltu maksukyvyttömäksi, luotto on ECL vaiheessa 3, jos sopimuksen lainanhoitajoustopuolella on yhden

vuoden elinkaari. Säästöpankkien yhteenliittymän järjestämättömien saamisten määrä oli vuoden 2022 lopussa 2,1 (2,0) prosenttia luottokannasta. Järjestämättömien määrä pysyi vuonna 2022 kohtuullisella tasolla. Vuoden 2021 jälkeen ja kevään 2022 aikana lyhennysvapaiden määrä on palautunut koronapandemiaa edeltävälle tasolle. Lainanhoitajoustopuolella saamiset, joiden ehtoja on neuvoteltu uudelleen asiakkaan heikentyneen maksukyvyyn takia. Tietyissä olosuhteissa velallisen joutuessa taloudellisiin vaikeuksiin asiakkaalle annetaan myönnytys lainaehtoihin lyhennysvapaan tai luoton uudelleenjärjestelyn muodossa ja tällä tavalla pyritään turvaamaan asiakkaan maksukyky ja välttämään mahdollisia luottotappioita. Lainanhoitajoustopuolella myöntämisen edellytyksenä on, että asiakkaan taloudelliset vaikeudet ovat lyhytaikaisia ja tilapäisiä. Arvonalentumisia ja odotettavissa olevia luottotappioita koskevat laskentaperiaatteet on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen laadintaperiaatteissa sekä tilinpäätöksen liitetiedossa 16 arvonalentumiset.

*Erääntyneet ja järjestämättömät saamiset (1 000 euroa)	31.12.2022	Osuus (%)	31.12.2021	Osuus (%)
Erääntyneet saamiset, yli 30 päivää	142 577	1,4 %	127 019	1,3 %
josta 30-89 päivää	52 655	0,5 %	54 994	0,6 %
josta 90 päivää tai yli	89 922	0,9 %	72 025	0,8 %
Järjestämättömät saamiset	213 441	2,1 %	192 286	2,0 %
Lainanhoitajoustopuolella	136 302	1,3 %	194 360	2,0 %

* Tiedot sisältävät sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat toiminnot. Erääntyneet saamiset, yli 30 päivää, on takutuvasti korjattu vuodelle 2021 yllä olevassa taulukossa.

Luotonanto

Säästöpankkiryhmän pankkitoiminnan luottokanta oli vuoden 2022 lopussa 10 356 (9 649) miljoonaa euroa ja kasvoi 7,3 prosenttia vuoden 2021 lopun tilanteesta. Taseessa olevista luotoista henkilöasiakkaiden osuus oli

67,7 (70,3) prosenttia, yritysasiakkaiden osuus oli 24,4 (21,8) prosenttia ja maatalousyrittäjien ja muiden osuus oli 7,8 (7,9) prosenttia.

LUOTOT ASIAKASRYHMITTÄIN*

(1 000 euroa)				
Asiakasryhmä	31.12.2022	31.12.2021		muutos %
Yksityisasiakas	7 013 333	6 782 012		3,4 %
Yritysasiakas	2 527 861	2 103 859		20,2 %
Maatalous ja muut	814 936	763 583		6,7 %
Yhteensä	10 356 130	9 649 454		7,3 %

* Tiedot sisältävät sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat toiminnot.

Asuntolainakanta oli vuoden 2022 lopussa 6117,6 (5 891,7) miljoonaa euroa. Asuntolainakannan kasvu oli yhteensä 3,8 (0,9) prosenttia vuoden aikana.

Luotonanto yksityisasiakkaille myönnetään pääasiassa turvaavaa asuntovakuutta vastaan. Tarvittaessa käytetään lisäksi muita vakuuksia.

Yksityisasiakkaiden rahoittaminen tehdään suoraan Säästöpankkien taseista ja Sp-Kiinnitysluottopankin taseesta pois lukien korttiluotot ja vakuudettomat kulutusluotot, jotka myönnetään Säästöpankkien Keskuspankin kautta.

Luottokannalla on pääsääntöisesti hyvät vakuudet ja suurimmalla osalla kannan sopimuksista on merkittävästi ylivakuuksia. Pääasialliset vakuudet ovat kiinteistövakuuksia, minkä lisäksi lisävakuuksina voi olla muuta kiinteää omaisuutta.

Alla esitettyssä taulukossa on esitetty asiakasryhmittäin vastuut jaettuna IFRS 9:n mukaisiin vaiheisiin 1, 2 ja 3.

Asiakasryhmät* (1 000 euroa)	Vaihe 1		Vaihe 2		Vaihe 3		Yhteensä	
	Vastuut	Vakuusvaje, %	Vastuut	Vakuusvaje, %	Vastuut	Vakuusvaje, %	Vastuut	Vakuusvaje, %
Henkilöasiakkaat	6 222 584	6,71 %	689 995	3,18 %	100 754	18,39 %	7 013 333	6,53 %
Yrityisasiakkaat	2 026 017	6,94 %	459 908	3,67 %	41 936	21,49 %	2 527 861	6,59 %
Muut	696 925	23,80 %	87 804	18,75 %	30 207	41,07 %	814 936	23,90 %
Yhteensä	8 945 526	8,10 %	1 237 707	4,47 %	172 897	23,11 %	10 356 130	7,91 %

* Tiedot sisältävät sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat toiminnot.

Luotonanto yksityisasiakkaille

Yksityisasiakkaan luottokelpoisuuden arviointi perustuu paikallisen säästöpankin hyvään asiakastuntemukseen sekä arvioon asiakkaan maksukyvyistä. Luotonmyöntö perustuu ensisijaisesti asiakkaan riittävään luotonhoitokykyyn. Asiakkaan maksukyky, aiempi maksukäyttäytyminen, hakemuksen luottoluokitus ja vakuudet muodostavat perustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin myötä luotot luokitellaan 9 riskiluokkaan. Alla olevassa taulukossa on esitetty yksityisasiakkaiden vastuut riskiluokittain jaettuna standardin mukaisiin vaiheisiin 1, 2 ja 3.

YKSITYISIASIAKKAIDEN LUOTTOKANNAN RISKILUOKKAJAKAUMA*

(1 000 euroa)	31.12.2022				Suhteellinen osuus kannasta	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	31.12.2022	31.12.2021
1 - Erinomainen luokka	855 666	2 804	0	858 469	12,2 %	12,0 %
2 - Hyvä luokka	1 792 686	3 113	0	1 795 799	25,6 %	24,5 %
3 - Hyvä luokka	2 120 223	26 962	0	2 147 184	30,6 %	30,4 %
4 - Keskimääräinen luokka	732 599	42 308	0	774 907	11,0 %	11,5 %
5 - Keskimääräinen luokka	294 044	34 151	0	328 195	4,7 %	5,1 %
6 - Heikohko luokka	222 023	96 715	0	318 738	4,5 %	4,5 %
7 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	90 009	86 975	0	176 984	2,5 %	2,7 %
8 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	58 965	131 769	44	190 779	2,7 %	2,8 %
9 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	56 370	265 198	22	321 590	4,6 %	5,1 %
D - Arvonalentunut	0	0	100 687	100 687	1,4 %	1,3 %
Yhteensä	6 222 584	689 995	100 754	7 013 333	100,00 %	100,00 %

* Tiedot sisältävät sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat toiminnot.

Yksityisasiakkaiden luokitukset ovat pääsääntöisesti hyviä. Suurin osa vastuista kuuluu edelleen parempiin riskiluokkiin (1-4).

Luotonanto yrityksille

Säästöpankkien yritystoiminnan kohderyhminä ovat hyvämaineiset, pääsääntöisesti kunkin pankin omalla toimialueella toimivat mikro- ja pienet yritykset, elinkeinonharjoittajat, maa- ja metsätalousasiakkaat sekä julkisen sektorin vastuut.

Yritys- ja maatilatalousluottoriskien hallinta perustuu asiakasvastuuhenkilön suorittamaan asiakasseurantaan ja sisäiseen luottokelpoisuusluokitteluun.

Yritysassiakkaiden luotonmyönnössä asiakasarvioinnin perusteena oleva tilinpäätösanalyysi, asiakkaan taloudellinen tila, maksukyky, kilpailuasema, hakemuksen luottoluokitus ja tarjotut vakuudet muodostavat pe-

rustan luottopäätöksille ja luoton riskiperusteiselle hinnoittelulle. Lisäksi selvitetään aiotun investoinnin vaikutusta asiakkaan taloudelliseen tilaan.

Elinkeinoharjoittajat ja toiminimet hoidetaan pääsääntöisesti yksityisasiakkaina. Yritysassiakkaina hoidetaan osakeyhtiömuotoisia yrityksiä, avoimia ja kommandiitti-yhtiöitä, yhteisöjä ja julkisyhtiöitä.

IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin myötä luotot luokitellaan 9 riskiluokkaan. Alla olevassa taulukossa on esitetty yritysassiakkaiden vastuut riskiluokittain jaettuna IFRS 9 -standardin mukaisiin vaiheisiin 1, 2 ja 3.

YRITYSSIASIAKKAIEN LUOTTOKANNAN RISKILUOKKAJAKAUMA*

(1 000 euroa)	31.12.2022				Suhteellinen osuus kannasta	
	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä	31.12.2022	31.12.2021
1 - Erinomainen luokka	163 180	262	0	163 442	4,9 %	3,8 %
2 - Hyvä luokka	170 961	4 914	0	175 875	5,3 %	4,8 %
3 - Hyvä luokka	290 497	10 058	0	300 555	9,0 %	9,6 %
4 - Keskimääräinen luokka	879 285	39 848	0	919 133	27,5 %	28,9 %
5 - Keskimääräinen luokka	620 586	44 666	0	665 252	19,9 %	20,5 %
6 - Heikohko luokka	408 534	145 310	0	553 844	16,6 %	16,1 %
7 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	167 072	222 039	112	389 223	11,6 %	10,7 %
8 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	19 058	67 577	0	86 635	2,6 %	2,8 %
9 - Viiveitä, mutta ei arvonalentunut	3 769	13 038	0	16 808	0,5 %	0,6 %
D - Arvonalentunut	0	0	72 031	72 031	2,2 %	2,2 %
Yhteensä	2 722 942	547 712	72 143	3 342 797	100,0 %	100,0 %

* Tiedot sisältävät sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat toiminnot.

Vastuiden jakauma riskiluokkiin on pysynyt edellisen vuoden tasolla.

Asunto-osakeyhtiöiden määrä yritysasiakkaiden luottokannassa on kasvanut merkittävästi vuoden 2022 aikana.

Huomioitava, että taulukossa esitetty yrityssalkun sisältö poikkeaa siitä, mitä se on ollut mallinnusvaiheessa.

Luotonannon keskittymäriskit

Luotonannon riskikeskittymiä syntyy tai voi syntyä esimerkiksi silloin, kun luottosalkku sisältää suuria määriä luottoja ja muita vastuita seuraaville tahoille:

- yksittäiselle vastapuolelle
- ryhmille, jotka muodostuvat yksittäisistä vastapuolista ja niihin sidoksissa olevista yhteisöistä
- tietyille toimialoille
- tiettyjä vakuuksia vastaan
- joiden maturiteetti on sama tai
- joissa tuote/instrumentti on sama

Säästöpankkien yhteenliittymän tai yksittäisen jäsenluottolaitoksen yhdelle asiakkaalle ja/tai asiakaskokonaisuudelle, myöntämien luottojen kokonaismäärä ei saa ylittää luottolaitoslaissa, muissa säädöksissä tai Finanssivalvonnan tai muun valvontaviranomaisen antamissa määräyksissä ja ohjeissa vahvistettuja enimmäismääriä. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskejä on säännelty limiiteillä ja enimmäisasiakasvastuuta koskevilla toimintaohjeilla sekä yhteenliittymä- että yksittäisellä jäsenluottolaitostasolla. Säästöpankkiryhmällä ei ole merkittäviä toimialakohtaisia riskikeskittymiä eikä asiakaskokonaisuuksia, joiden vastuut ylittäisivät EU:n vakavaraisuusasetuksen asettaman rajan 10 prosenttia ryhmän omista varoista (ns. suuret asiakasriskit).

Säästöpankkien yhteenliittymän suurimmat vastapuolet ovat likviditeettireservin ylläpidon vuoksi sijoitussalkussa pidettävät eri valtioiden arvopaperit sekä johdannaisvastapuolet. Luottokannan 20 suurimman asiakkaan yhteenlasketut vastuut ovat 2,4 (1,3) prosenttia luottokannasta. Yritysasiakkaiden vastuut luottokannassa ovat keskittyneet kiinteistöalan ja rakentamisen toimialoille, joiden osuus koko luottokannasta on 16,4 (13,9) prosenttia.

YRITYSLUOTTOKANNAN TOIMIALAJAKAUMA

Toimiala	31.12.2022	31.12.2021
Peruselinkeinot, kalastus, kaivostoiminta	5,20 %	6,40 %
Teollisuus	5,20 %	5,20 %
Energia, vesi ja jätteenhuolto	0,65 %	0,70 %
Rakentaminen	8,68 %	8,60 %
Kauppa	6,62 %	6,40 %
Hotelli ja ravintola	3,09 %	3,10 %
Kuljetus	2,30 %	2,30 %
Rahoitus	2,23 %	2,30 %
Kiinteistö	56,59 %	54,90 %
Tutkimus, konsultointi ja muut yrityspalvelut	5,45 %	5,70 %
Muut palvelut	3,99 %	4,40 %
Yhteensä	100,00 %	100,00 %

Paikallisessa pankkitoiminnassa altistutaan tietyille keskittymäriskeille. Yksittäisten vastapuolien aiheuttamia keskittymäriskejä yritysluottokannalle hallinnoidaan

yhteenliittymätasolla luottosalkun asiakaskokonaisuus, asiakasryhmä ja toimialajakauman seurannassa ja valvon-
nassa käytettävien riskilimiittien ja seurantarajojen avulla.

Markkinariski

Pankkitoiminnan markkinariskejä syntyy jäsenluottolaitosten rahoitustaseista, joka koostuu anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenrahoituksesta sekä sijoitus- ja likviditeettisalkuista.

Markkinariskillä tarkoitetaan yleisesti markkinahintojen muutoksen aiheuttamaa vaikutusta rahoitusvarojen ja -velkojen markkina-arvoon. Pankkitoiminnan merkittävin markkinariski on rahoitustaseen korkoriski, jota seurataan sekä nykyarvoriskin että tuloarvon kautta. Rahoitustaseen korkoriskin hallinnan periaatteet on kuvattu alla kohdassa rahoitustaseen korkoriski.

Säästöpankkien pankkitoimintaan ei lähtökohtaisesti kuulu kaupankäynti omaan lukuun tai asiakaskaupankäynti (ns. trading -toiminta). Johdannaisten käyttö on rajoitettu suojaustarkoitukseen. Jäsenluottolaitoksella voi olla EU:n vakavaraisuusasetuksen 94 artiklassa määritelty ns. pieni kaupankäyntivarasto.

Sijoitus- ja likviditeettisalkku

Sijoitus- ja likviditeettisalkun markkinariski muodostuu sijoituskohteen hinta-, korko- ja valuuttariskistä. Osakekurssien, korkojen ja valuuttojen muutokset vaikuttavat instrumenttien käypään arvoon sekä tuottoon. Sijoitusalkun markkinariskiä mitataan ja seurataan omaisuusluokittain, vastapuolittain ja sektoreittain. Hallitukselle ja Riskivaliokunnalle raportoidaan säännöllisesti sijoitusalkun position kehitys ja suurimmat vastapuolet.

Sijoitus- ja likviditeettisalkun riskejä hallitaan hajauttamalla sijoitukset omaisuusluokittain, sektoreittain ja maantieteellisesti.

Säästöpankkien sijoitustoiminnan riippuvuus Ukrainan sodan vaikutuksista on ollut hyvin rajallista. Korkoympäristön muutos on kuitenkin vaikuttanut voimakkaasti Säästöpankkien sijoitusten markkina-arvoihin.

Alla on esitetty sijoitusalkun jakauma omaisuusluokittain.

Sijoitusomaisuuden jakauma (1 000 euroa) *	31.12.2022		31.12.2021	
	Käypä arvo	Osuus (%)	Käypä arvo	Osuus (%)
Joukkovelkakirjalainat	671 701	74,8 %	783 481	77,0 %
Osakkeet	81 410	9,1 %	83 961	8,3 %
Strukturoidut sijoitukset	3 368	0,4 %	3 394	0,3 %
Muut vaihtoehtoiset sijoitukset	84 762	9,4 %	83 659	8,2 %
Kiinteistöt	56 298	6,3 %	62 459	6,1 %
Yhteensä	897 539	100 %	1 016 954	100 %

Alla olevassa taulukossa on esitetty sijoitussalkun herkkyysanalyysi, joka kuvaa eri riskitekijöiden vaikutusta

sijoitusten markkina-arvoihin, yhteenliittymän tulokseen sekä omiin varoihin.

Riskitekijä (vaikutus 1 000 euroa)	Muutos	31.12.2022	31.12.2021	Tulos*	Omat varat*
Korko	+ 1%	-17 143	-24 710	-60	-16 545
Osake	-10 %	-8 141	-8 396	-8 141	-8 141
Sijoituskiinteistöt	-10 %	-5 630	-6 246	-	-
Strukturoidut tuotteet	-10 %	-337	-339	-337	-337
Muut sijoitukset	-10 %	-8 476	-8 366	-8 476	-8 476

* Riskitekijän vaikutus yhteenliittymän tulokseen ja omiin varoihin.

Osakeriskillä tarkoitetaan osakehintojen muutosten vaikutusta. Osakeriskiä syntyy pääsääntöisesti jäsenluottolaitosten likviditeetti- ja sijoitussalkuista. Listaamatto-

mista osakeomistuksista suurin osa on yhteenliittymän ulkopuolisia ryhmän sisäisiä omistuksia (78 prosenttia).

Osakeomistukset (1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Listatut osakkeet	43 857	51 080
Listaamattomat osakkeet	37 553	32 881
Yhteensä	81 410	83 961

Valuutariskillä tarkoitetaan valuuttakurssien muutosten vaikutusta tulokseen tai omaan pääomaan. Valuutariskiä voi syntyä vähäisessä määrin sijoitussalkun instrumenteista. Jäsenluottolaitosten ottolainauksessa tai likviditeettipuskurissa ei saa olla avointa valuuttapositiona. Jäsenluottolaitoksen valuuttapositiona seurataan vakavaraisuuslaskennassa käytettävän menetelmän mukaisesti (pääomavaade lasketaan, mikäli kokonaisnettovaluuttapositiona on yli 2 prosenttiyksikköä omien varojen yhteismäärästä).

Hyödykeriskillä tarkoitetaan hyödykehintojen muutosten vaikutusta. Yhteenliittymän jäsenluottolaitosten liiketoimintaan mukaan lukien sijoitustoiminta ei kuulu hyödykeriskin ottaminen.

Markkinariskien hallinta

Markkinariskien mittaamiselle ja seurannalle on asetettu limiitit ja muut seurantarajat, jotka ovat voimassa sekä yksittäisen jäsenluottolaitoksen että yhteenliittymän tasolla.

Keskeinen rahoitustaseen sisältämien markkinariskien mittaamisen ja seurannan väline on pankki- ja yhteenliittymätasoinen vakavaraisuuden hallintaprosessi, jossa rahoitustaseeseen markkinariskeille varataan pääomaa sekä normaalissa että stressiskenaariossa.

Rahoitustaseen korkoriski

Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoiminta on vähittäispankkitoimintaa, johon olennaisena osana kuuluu korkoriski, jolla tarkoitetaan korkomuutosten haitallista vaikutusta pankkitoiminnan taseen ja taseen ulkopuolisten erien markkina-arvoon (nykyarvoriski) tai korkokatteeseen (tuloriski). Korkoriskiä syntyy jäsenluottolaitosten rahoitustaseista, jotka koostuvat anto- ja ottolainauksesta, markkinaehtoisesta jälleenrahoituksesta sekä sijoitussalkuista. Yhteenliittymällä ei ole kaupankäyntivarastoa.

Korkoriskien hallinnan tavoitteena on Yhteenliittymän korkokatteen ja nykyarvon vakauttaminen tasolle, jossa Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoiminta on kannattavaa, sekä niiden vaihtelun rajoittaminen siten, että Yhteenliittymän vakavaraisuus ei ole uhattuna voimakkaaisakaan korkoympäristön muutoksissa. Yhteenliittymän riskinottohalukkuus korkoriskin osalta kuvataan keskusyhteisön hallituksen asettamilla korkoriskilimiiteillä.

Korkoriskiä voidaan hallita muokkaamalla tuote- ja taserakennetta, suunnittelemalla sijoitusten ja liikkeenlaskujen korkosidonnaisuutta ja maturiteettia sekä

tekemällä suojaavia korkojohdannaisia. Säästöpankkien yhteenliittymän jäsensäästöpankit käyttävät aktiivisesti korkokatteen suojaamisessa korkojohdannaisia kuten koronvaihtosopimuksia.

Säästöpankkien yhteenliittymän korkoriskejä mitataan sekä korkokatteen että taseen nykyarvon muutoksen kautta. Nykyarvomenetelmässä mitataan, kuinka paljon taseen käypä arvo muuttuu korkojen muuttuessa, kun kunkin tase-erän markkina-arvo lasketaan kyseisen instrumentin rahavirtojen nykyarvona. Tuloriskimallissa ennustetaan tulevaa korkokatetta vuoden horisontilla markkinakorkojen muuttuessa.

Taulukossa esitetään seuraavan 12 kuukauden kertyvän korkokatteen herkkyyden korkokäyrän 1 prosenttia-yksikön paralleelin muutoksen yhteydessä. Luottoihin sovelletaan sopimusehtojen perusteella viitekorkojen nollan prosentin lattiaa. Vähittäistalletuksille on myös oletettu viitekorkojen nollan prosentin lattia. Taseen rakenne pidetään ennallaan korvaamalla erääntyvät erät vastaavilla korkosidonnaisuuksilla tai kiinteäkorkoisten juoksuajoilla. Laskennassa käytetään eräpäivättömille talletuksille mallinnukseen perustuvaa erääntymismallia.

KORKOHERKKYYSANALYYSI 1 %-YKSIKÖN PARALLEELI MUUTOS KORKOKÄYRÄÄN

(1000 euroa)

Korkokatteen muutos

Aika	31.12.2022		31.12.2021	
	Alas	Ylös	Alas	Ylös
Muutos tulevaan 12 kuukauteen	-20 940	19 776	-290	21 312
Muutos 12–24 kuukauteen	-46 538	46 140	2 608	57 968

Euroopan pankkiviranomainen julkaisi 20. lokakuuta 2022 korkoriskiä koskevan sääntelypaketin, johon kuuluvat ohje rahoitustaseen korkoriskin hallinnasta sekä kaksi sääntelystandardiluonnosta koskien korkoriskilaskennan standardimenetelmää ja valvonnan poikkeavien arvojen testejä. Ohje astuu voimaan 30.6.2023 ja asetukset 20 päivää sen jälkeen, kun ne on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Sääntelypaketin vaikutus Yhteenliittymän korkoriskin hallintaan selviää lopullisesti vasta, kun Euroopan komissio on hyväksynyt asetusten lopulliset versiot.

Likviditeettiriski

Likviditeettiriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että Säästöpankkien yhteenliittymä ei pysty suoriutumaan nykyisistä tai tulevista odotetuista ja odottamattomista kassavirtaustilanteista ollenkaan tai vahingoittamatta merkittävästi Yhteenliittymän taloudellista asemaa.

Säästöpankkien yhteenliittymän liiketoiminta on talutuspankkitoimintaa, johon keskeisenä osana kuuluu maturiteettitransformaation kautta tuleva rahoitusriski. Liiketoiminnan perustana ovat jäsensäästöpankkien vastaanottamat talletukset, joilla rahoitetaan asiakkaille myönnettävää luotonantoa.

Yhteenliittymällä oli 31.12.2022 LCR-kelpoisia (ennen arvonalennuksia) likvidejä varoja 1 586 (1 438) miljoonaa euroa, joista 77 (71) prosenttia oli käteistä ja keskuspankkisaatavia, 13 (14) prosenttia valtioiden ja kansainvälisten yhteisöiden liikkeeseen laskemia tason 1 arvopapereita ja 10 (15) prosenttia muita likvidejä varoja. Yhteenliittymän LCR-tunnusluku 31.12.2022 oli 144 (161) prosenttia.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Säästöpankkien yhteenliittymän varojen ja velkojen erääntymisprofiilit. Avistatalletusten oletetaan erääntyvän heti.

Varat 2022 (1 000 euroa)	Yhteensä	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 v	> 5 v
Käteiset varat	1 207 448	1 207 448			
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	464 611	12 777	118 568	240 286	92 980
Saamiset luottolaitoksilta	205 014	205 014			
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	9 024 855	481 272	584 927	2 608 813	5 349 843
Saamistodistukset	170 578	3 701	28 258	125 143	13 476
Osakkeet ja osuudet	135 697				135 697
Muut varat	1 576 179	89	1 490 044		86 046
Varat yhteensä	12 784 382	1 910 301	2 221 797	2 974 242	5 678 042
Velat 2022 (1 000 euroa)	Yhteensä	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 v	> 5 v
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	450 945	112 655	150 000	168 000	20 290
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	6 999 896	6 276 298	583 801	139 797	
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 756 667	88 726	185 151	1 832 794	649 996
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	2 058	2 058			
Muut velat	1 427 039	1 163 954	850	102 545	159 690
Velat yhteensä	11 636 605	7 643 691	919 802	2 243 136	829 976
Johdannaiset, nettokassavirrat	-304 895	-5	-23 081	-220 601	-61 208

Bruttoperusteisesti selvitettävillä johdannaisilla ei ole oleellista likviditeettivaikutusta niiden vähäisen määrän vuoksi.

Varat 2021 (1 000 euroa)	Yhteensä	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 v	> 5 v
Käteiset varat	1 017 904	1 017 904	0	0	0
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavat saamistodistukset	525 889	63 645	15 732	300 366	146 146
Saamiset luottolaitoksilta	129 550	129 550	0	0	0
Saamiset yleisöltä ja julkisyhteisöiltä	9 603 198	131 863	936 955	2 947 624	5 586 757
Saamistodistukset	261 074	5 221	26 891	190 566	38 396
Osakkeet ja osuudet	167 521	0	0	0	167 521
Muut varat	228 286	323	88 421	15 666	123 876
Varat yhteensä	11 933 422	1 348 506	1 067 997	3 454 223	6 062 696
Velat 2021 (1 000 euroa)	Yhteensä	alle 3 kk	3–12 kk	1–5 v	> 5 v
Velat luottolaitoksille ja keskuspankeille	423 705	139 505	149 359	127 338	7 503
Velat yleisölle ja julkisyhteisöille	7 687 766	7 223 148	337 043	127 547	28
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	2 500 165	115 724	688 208	1 007 146	689 087
Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	13 343	3 634	7 651	2 058	0
Muut velat	165 997	150 486	43	646	14 822
Velat yhteensä	10 790 976	7 632 497	1 182 304	1 264 736	711 439
Johdannaiset, nettokassavirrat	26 607	6 616	13 839	17 466	-11 314

Bruttoperusteisesti selvitettävillä johdannaisilla ei ole oleellista likviditeettivaikutusta niiden vähäisen määrän vuoksi.

Likviditeettiriskin hallinta

Säästöpankkien yhteenliittymän keskusyhteisön hallituksella on kokonaisvastuu Säästöpankkien yhteenliittymän likviditeettiriskistrategiasta, riskinottotason linjauksesta ja likviditeettiriskin hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät likviditeettiriskin tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy Yhteenliittymän likviditeettistrategian, sen osana yhteenliittymätason jälleärahoitussuunnitelman ja likviditeetin palauttamissuunnitelman.

Säästöpankkien Keskuspankin Treasury vastaa yhteenliittymätason likviditeettistrategian operatiivisesta toteuttamisesta yhteenliittymätasolla ja tarvittavien operatiivisen ohjeistuksen laatimisesta ja ylläpidosta. Treasury vastaa myös yhteenliittymätason likviditeetin palauttamissuunnitelman operatiivisesta ylläpidosta ja sen testaamisesta sekä on vastuussa yhteenliittymätason likviditeettireservin riittävydestä ja hallinnasta. Jäsen säästöpankkien ja Säästöpankkien Keskuspankin välille on laadittu sopimus, joka antaa Säästöpankkien Keskuspankin Treasurylle mahdollisuuden käyttää kaikkia Yhteenliittymän likvidejä varoja likviditeettitilanteen tukemiseksi.

Treasury seuraa kuukausittain pankkitoiminnan rakenteellista rahoitusriskiä. Riskiä mitataan pysyvän varainhankinnan vaatimuksella (NSFR), anto-/otto-lainausuhteella ja 10 vuoden horisontilla tehtävällä gap-analyysillä, jossa mitataan pankkitoiminnan rahoitusrakenteen sopivuutta taseen varojen rahoittamiseen pitkällä ajanjaksolla.

Keskeisimmät likviditeettiriskin mittaus- ja seurantatavat yhteenliittymätasolla ovat kassa-asema, likviditeettireservin riittävyys, jota mitataan stressitesteillä, maksuvalmiusvaatimus ja pysyvän varainhankinnan vaatimus.

Finanssivalvonta on antanut Yhteenliittymälain mukaisen luvan keskusyhteisölle päättää, ettei sen jäsenluottolaitoksiin sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU) 575/2013 kuudennen osan ja sen nojalla annetuissa Euroopan unionin säädöksissä säädettyjä luottolaitoksen maksuvalmiudelle ja pysyväälle varainhankinnalle (LCR ja NSFR) asetettuja vaatimuksia.

Kiinteistöriski

Kiinteistöriskillä tarkoitetaan kiinteistöomaisuuteen kohdistuvaa arvonalentumis-, tuotto- tai vahingoittumisriskiä. Kiinteistösijoitukset eivät kuulu pankkitoiminnan ydinliiketoimintaan. Pankkien kiinteistökohteet on vakuutettu pääosin täysarvovakuutuksilla. Pankkien sijoituskiinteistöomaisuus on arvostettu tilinpäätöksessä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja hankintamenot on kuvattu tarkemmin Sijoitusomaisuus-liitetiedossa.

Operatiivinen riski

Operatiivisilla riskeillä tarkoitetaan tappionvaaraa, joka aiheutuu riittämättömistä tai epäonnistuneista sisäisistä prosesseista, henkilöstöstä, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä. Myös oikeudelliset ja compliance riskit sisältyvät operatiivisiin riskeihin. Lisäksi maineriskiä hallintaan osana operatiivisia riskejä. Myös luotto- ja kaupankäyntiprosessien eri vaiheisiin sisältyy sekä operatiivisia riskejä että luotto-, likviditeetti- ja markkinariskejä, joita on arvioitu ryhmätason operatiivisten riskien arvioinnissa. Strategiset riskit on tässä rajattu operatiivisten riskien ulkopuolelle.

Kaikessa Säästöpankkiryhmän liiketoiminnassa noudetaan voimassa olevia lain säännöksiä, viranomaisten antamia määräyksiä, Finanssialan Keskusliitossa vahvistettuja hyvän pankkitavan säännöksiä sekä operatiivisten riskien hallinnan periaatteita ja järjestämistä samoin kuin muita ryhmän sisäisiä ohjeita.

Keskusyhteisön hallituksella on kokonaisvastuu pankkiliiketoiminnan operatiivisesta riskistä, riskinottotason linjauksesta ja operatiivisten riskien hallintaan liittyvistä menettelytavoista, jotka liittyvät tunnistamiseen, mittaamiseen, rajoittamiseen, seurantaan sekä valvontaan. Keskusyhteisön hallitus hyväksyy operatiivisten riskien hallinnan periaatteet ja keskeiset operatiiviset ohjeet. Riskienhallintaorganisaatio valvoo, että kaikissa Säästöpankkiryhmään kuuluvissa yhtiöissä ja yksiköissä sovelletaan operatiivisten riskienhallintakehikkoa.

Merkittävimpiin tuotteisiin, palveluihin, toimintoihin, prosesseihin ja järjestelmiin liittyvät operatiiviset riskit tunnistetaan. Operatiivisten riskien tunnistamisen kautta määritellään valvonta ja kontrollit. Osa operatiivisten riskien aiheuttamista tappioista suojataan vakuutusturvalla. Lisäksi jäsenpankkien ja tuote ja palveluyhtiöiden jatkuvuussuunnitelmilla varaudutaan toiminnan merkittäviin häiriöihin.

Operatiiviselle johdolle raportoidaan säännöllisesti operatiivisista riskeistä ja toteutuneista vahingoista sekä läheltä piti tilanteista.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisilla riskeillä tarkoitetaan pätemättömistä sopimuksista tai puutteellisesta dokumentaatiosta aiheutuvaa tappiota ja lain tai viranomaismääräysten rikkomisesta aiheutuvaa sanktioiden, korvausvelvollisuuden asiakasta kohtaan tai menetetyn liikearvon riskiä. Pankki-, varainhoito- ja henkivakuutus toiminnassa noudatetaan pankki- ja vakuutusalan vakioehtoja. Muita kuin vakiomuotoisia sopimuksia laadittaessa käytetään lakiasiantuntijoita sekä tarvittaessa myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Säännösten noudattamisesta ja koordinoinnista vastaa compliance-toiminto. Compliance-toiminto varmistaa, että lainsäädäntöä, sekä viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä noudatetaan. Compliance-toiminnon vastuulla on myös valvoa, että annettuja sisäisiä ohjeita ja henkilöstöä sitovia eettisiä periaatteita sekä myös muita rahoitus- ja vakuutusmarkkinoilla vallitsevia ohjeita noudatetaan. Päämäärätavoitteena on välttää compliance-riskien toteutumista Säästöpankkiryhmän toiminnassa.

Liiketoimintariski

Liiketoimintariskit kuvaavat liiketoimintaympäristöstä johtuvien epävarmuuksien vaikutuksia liiketoimintaan. Liiketoimintariskit syntyvät kilpailusta, markkinoiden ja asiakaskäyttötymisen muutoksista sekä tuloksen muodostumisen odottamattomista heilahteluista. Liiketoimintariskit voivat syntyä myös väärän strategian valinnasta, puutteellisesta johtamisesta tai hitaasta reagoinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin.

Liiketoimintariskiä hallitaan ja minimoidaan strategia- ja liiketoimintasuunnittelun kautta.

VARAINHOITO JA HENKIVAKUUTUS

Varainhoito

Säästöpankkiryhmässä Sp-Rahastoyhtiö Oy harjoittaa sijoitusrahastotoimintaa ja tarjoaa varainhoitoa ja sijoitusneuvontaa säästöpankkiryhmään kuuluville säästöpankeille.

Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimat rahastopääomat olivat vuoden lopussa yhteensä 4,2 (4,5) miljardia euroa. Vuoden 2022 lopussa hallinnoitavia sijoitusrahastoja oli 24 sijoitusrahastoa ja 9 erikoissijoitusrahastoa.

Henkivakuutustoiminta

Henkivakuutustoiminnan merkittävimmät riskit kohdistuvat vakuutus sopimukseen ja sijoitustoimintaan. Vakuutus sopimukseen liittyvät ns. tekniset riskit ovat vakuutusriski, korkoriski ja liikekuluriski. Vakuutusyhtiö lain mukaisesti henkivakuutustuotteisiin sovellettavat laskuperusteet ovat turvaavat tarkoittaen sitä, että normaalioloissa perusteiden mukainen hinnoittelu tuottaa yhtiöön ylijäämää.

HENKIVAKUUTUSLIIKKEEN KANNATTAVUUS

(1 000 euroa)	31.12.2022			31.12.2021
	Riskimaksutulo	Korvausmeno	Korvaussuhde	Korvaussuhde
Riskivakuutus	4 642	1 676	36 %	23 %
Säästö- ja eläkevakuutus	24 054	23 206	96 %	96 %
Yhteensä	28 696	24 883	87 %	83 %

Vakuutusriski

Merkittävimmät vakuutusriskit sitoutuvat puhtaisiin riskituotteisiin. Tällaisia ovat lainaturvavakuutukset, joihin yhtiö myöntää turvat kuoleman, pysyvän työkyvyttömyyden ja tapaturmaisen pysyvän työkyvyttömyyden varalta. Näitä riskejä hallitaan vakuutusehdoilla, huolellisella vastuunvalinnalla, oikealla hinnoittelulla sekä jälleenvakuutuksella. Pysyvän työkyvyttömyyden ja tapaturmaisen pysyvän työkyvyttömyyden vakuutuksessa on mahdollista korottaa olemassa olevan kannan maksuja korvaussuhteen heikentyessä. Vastuunvalintaa varten on määritetty selkeät perusteet vakuutusriskien ottamiselle. Riskivakuutusten vastuunvalinnassa käytetään jälleenvakuuttajan laatimia ja ylläpitämiä vastuunvalinnan ratkaisuohteita.

Omapäätösosuuden ylittävä määrä on jälleenvakuutettu ja jälleenvakuutusosuuden olemassaolo on riippuvainen olemassa olevan ohjeistuksen jatkuvasta noudattamisesta. Hallitus vahvistaa jälleenvakuuttamisen periaatteet ja omapäätösosuuden vuosittain. Samassa yhteydessä arvioidaan jälleenvakuuttajaan liittyvä luottoriski.

Korkoriski

Henkivakuutustoiminnan korkoriskit liittyvät joko sopimuksille hyvitetäviin korkoihin tai sitten vastuuvälille hyvitetävään korkoon. Säästötuotteissa yhtiö käyttää vuosittain vahvistettavaa vuosikoron ja lisäkoron yhdistelmää. Tämä mahdollistaa mukautumisen kulloisiinkin markkinatilanteisiin sovittamalla vuosittain asiakkaille hyvitetävän korkotason markkinaehtoisesti. Tämä alentaa merkittävästi vakuutus sopimuksista aiheutuvaa korkoriskiä. Kohtuusperiaatteen mukaan yhtiön tulee tavoitella tasaista tuottoa takuukorkoisille sopimuksille. Tähän on varauduttu korkotäydennyksin.

Liikekuluriski

Henkivakuutustoiminnan tuotteet on hinnoiteltu niistä saatavan kuormitustulon osalta kattamaan niistä aiheutuneet liikekulut. Kuormitustulo on mitoitettu tuotteiden elinkaariajattelulla, jolloin sopimuksista saatava kuormitustulo kohdistuu koko sopimuksen voimassaoloajalle. Henkivakuutustoiminnan osalta analysoidaan vähintään kerran vuodessa vakuutuslajikohtainen kannattavuus, minkä perusteella arvioidaan myönnettävien vakuutusten maksu- ja kuormitustaso. Analyysistä selviää saatujen riskimaksujen riittävyys riskimenoon, kuormitustulon riittävyys liikekulujen kattamiseen ja korkohyvitysten sopivuus saatuihin tuottoihin. Analyysin avulla seurataan vuosittain vakuutuslajeittain hinnoittelun riittävyyttä ja tehdään tarvittavat korjausliikkeet.

Vastuuvälän herkkyyshanalyysi

Vakuutuskanta muodostuu riskivakuutuksista ja säästämismuotoisista vakuutuksista. Riskivakuutukset ovat

myyntikanavien myöntämiin lainoihin liitettyjä henkivakuutuksia, joiden liitännäisturvina voi olla pysyvän työkyvyttömyyden tai tapaturmaisen pysyvän työkyvyttömyyden vakuutuksia. Säästämismuotoiset vakuutukset ovat säästöhenki-, eläke- ja ryhmäeläkevakuutuksia ja kapitalisaatiosopimuksia. Säästöpankkiryhmällä ei ole mahdollisuutta vaikuttaa olennaisesti jo myönnettujen vakuutusten maksuihin tai muihin sopimusehtoihin.

Riskivakuutuksiin liittyy kuolevuus- ja työkyvyttömyysriski. Tätä riskiä hallitaan asianmukaisella vastuuvälillä, riskiliikkeen kannattavuuden seurannalla ja jälleenvakuuttamisella. Yhtiö on jälleenvakuuttanut jokaisen kuoleman tai pysyvän työkyvyttömyyden varalta vakuutetun siltä osin kuin riskisumma (tai vakuutussumma) ylittää 150 tuhatta euroa tai 300 tuhatta euroa uusissa sopimuksissa vuodesta 2023 alkaen. Lisäksi Säästöpankkiryhmällä on katastrofisuoja, joka rajaa yhdestä vahinkotapahtumasta aiheutuvan vahingon enimmäismäärän 500 tuhanteen euroon.

Suurin osa säästämismuotoisesta vakuutussummasta on sijoitussidonnaista, mutta kaikki vakuutus sopimukset sisältävät option säästöjen siirtämiseksi sijoitussidonnaisen ja takuukorkoisen säästö osan välillä. Säästämismuotoisiin vakuutuksiin sisältyy takaisinosto-optio, jota on rajoitettu ehdoilla sopimusten kolmena ensimmäisenä vuotena. Lisäksi eläkevakuutusten osalta takaisinostoa rajoittaa verolainsäädäntö. Suuri osa säästöhenkivakuutuksista päättyy takaisinostoon ja se on huomioitu osana sopimuksen elinkaarta. Kolmas säästämismuotoisiin vakuutuksiin sisältyvä epävarmuustekijä on vakuutuksenottajan oikeus muuttaa vakuutuksen maksusuunnitelmaa. Maksusuunnitelman muuttamista ei sopimusehdoissa ole rajoitettu.

Säästämismuotoisten vakuutusten takuutuottoiset osat on diskontattu käyttäen sopimuskohtaista korkoa, joka ei ole markkinakorko. Sopimuskohtainen korko vaihtelee välillä 0 prosenttia - 0,5 prosenttia. Keskimäärin vuonna 2022 se oli 0,13 prosenttia. Vastuuvälissä tuleviin lisäetuihin on varattu 8,9 miljoonaa euroa, jonka arvioidaan kattavan neljä viidesosaan seuraavien 10 vuoden lisäeduista.

Sijoitustoiminnan riskit

Henkivakuutustoiminnan sijoitustoiminnan tavoitteena on saavuttaa mahdollisimman hyvä jatkuva tuotto hyväksyttävällä riskitasolla, huolehtien samalla yhtiön vakavaraisuusvaatimuksista ja varojen ja velkojen rakenteen yhteensopivuudesta. Merkittävimmät riskit ovat sijoitusten arvon alentuminen, riittämätön tuotto-taso vastuuvälän asettamiin vaatimuksiin sekä sijoituksista erääntyvien varojen uudelleensijoitusriski. Riskejä hallitaan tehokkaalla hajautuksella huomioiden samalla vakavaraisuuslaskennan pääomavaatimukset markkinariskeille.

SIJOITUSOMAISUUDEN JAKAUMA

(1 000 euroa)

Sijoituslaji		31.12.2022	31.12.2021
Joukkovelkakirjalainat	Joukkovelkakirjalainat		
	Korkorahastot	108 368	102 162
Osakkeet, Kehittyneet markkinat	Osakkeet		3 200
	Osakerahastot	19 523	36 591
Strukturoidut sijoitukset			
Vaihtoehtoiset sijoitukset		9 997	9 552
Kiinteistöt	Kiinteistöt		
	Kiinteistörahastot	10 903	11 514
Pankkisaamiset sijoituksissa		8 403	4 366
Johdannaiset			
Yhteensä		148 791	167 387

JOUKKOVELKAKIRJA JA KORKORAHASTOSIJOITUKSET MODIFIOIDUN DURAATION MUKAAN

(1 000 euroa)

Modifioitu duraatio	31.12.2022	Osuus	31.12.2021	Osuus
0–1	15 717	15 %	24 849	24 %
1–3	12 482	12 %	18 047	18 %
3–5	13 523	12 %	21 117	21 %
5–7	29 382	27 %	13 388	13 %
7–10	21 915	20 %	11 683	11 %
10–	15 349	14 %	13 079	13 %
Yhteensä	108 368	100 %	102 162	100 %

VASTAPUOLIRISKI

Joukkovelkakirjalainat ja strukturoidut lainat maturiteetin ja luottoluokituksen mukaan

(1 000 euroa)	Maturiteetti						31.12.2022		31.12.2021	
	0 – 1	1 – 3	3 – 5	5 – 7	7 – 10	10 –	Yhteensä	Osuus	Yhteensä	Osuus
AAA	1 401	657	2 919	4 245	2 332	3 499	15 054	8 %	8 297	8 %
AA	2 140	2 271	1 356	5 488	6 744	3 439	21 438	5 %	4 824	5 %
A	4 860	2 009	3 569	7 374	9 036	3 804	30 653	11 %	11 747	11 %
BBB	2 009	1 569	1 906	4 756	2 881	2 177	15 299	26 %	26 343	26 %
< BBB	2 123	2 858	2 245	4 924	453	1 172	13 775	36 %	37 008	36 %
Luokittelematon	3 184	3 117	1 526	2 595	469	1 258	12 149	14 %	13 942	14 %
Yhteensä	15 717	12 482	13 523	29 382	21 915	15 349	108 368	100 %	102 162	100 %

VALUUTTARISKI

Sijoitukset valuutoittain (1 000 euroa)

Valuutta	31.12.2022	Osuus	31.12.2021	Osuus
EUR	126 918	85 %	148 974	89 %
USD	15 325	10 %	11 048	7 %
GBP	2 976	2 %	4 687	3 %
Muut	3 571	2 %	2 678	2 %
Yhteensä	148 791	100 %	167 387	100 %

Rahastosijoitukset eurosuojattuihin rahastoihin on luokiteltu euromääräisiksi. Muiden rahastojen valuutat perustuvat rahaston sisältämien arvopapereiden noteerausvaluuttoihin.

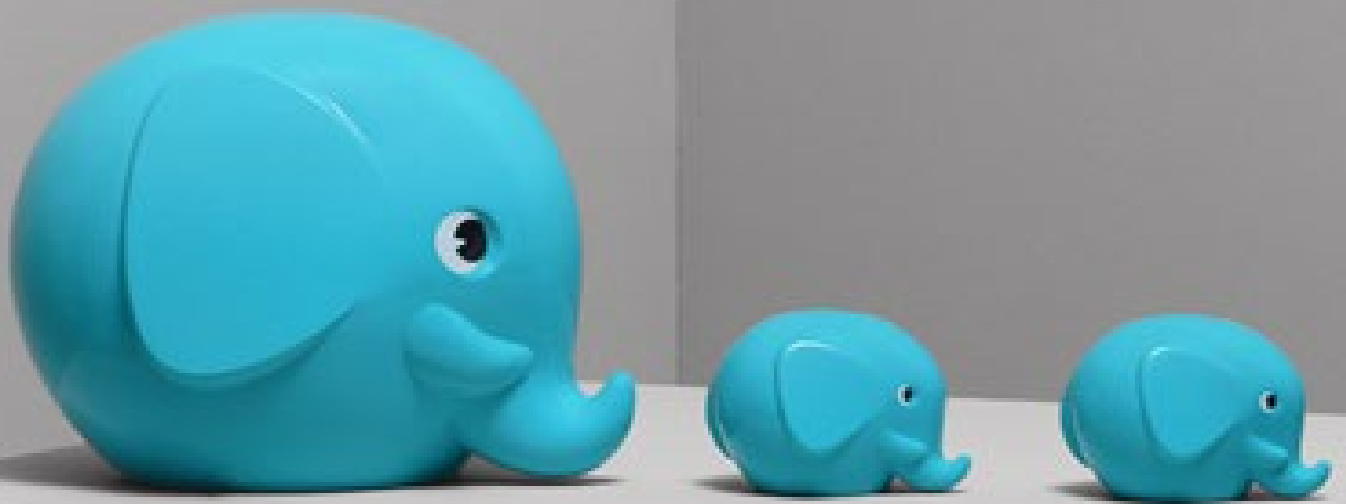
Sijoitusomaisuuden osien suojaamiseksi voidaan tarvittaessa käyttää myös johdannaisia suojaustarkoi-

tuksessa. Sijoitusriskiä seurataan herkkyyssanalyysilla ja value-at-risk -tekniikalla. Alla olevassa taulukossa on esitetty sijoitussalkun herkkyyssanalyysi, joka kuvaa eri markkinariskifaktorien vaikutusta sijoitusomaisuuteen.

Sijoitustoiminnan luottoriskiä hallitaan liikkeeseen-laskija- ja vastapuolilimitein.

HERKKYYSANALYYSI

Riskifaktori	Muutos	Omien varojen muutos	
		31.12.2022	31.12.2021
Korko	+ 1 %-yks.	101	-1 021
	- 1 %-yks.	-322	2 621
Osake	-10 %	-2 052	-4 079
Kiinteistö	-10 %	-1 300	-1 151
Valuutta	Muut/Euro -10 %	-2 187	-1 791
Strukturoidut lainat	-10 %	0	0

TILIKAUDEN TULOS

LIITE 6. SEGMENTTI-INFORMAATIO

Säästöpankkiryhmä raportoi segmenttitiedot IFRS 8 -standardin mukaisesti. IFRS 8:n mukaan raportointi ylimmälle operatiiviselle päätöksentekijälle muodostaa segmenttiraportoinnin perustan. Tilinpäätöksessä segmenttitietona esitettävän informaation segmenttijako perustuu täten samaan jakoon, jota noudatetaan johdon raportoinnissa.

Säästöpankkiryhmän ylimpänä operatiivisena päätöksentekijänä toimii Säästöpankkiliitto osk:n hallitus. Säästöpankkiliitto osk toimii Säästöpankkien yhteensiirtymän Keskusyhteisönä, ja Säästöpankkiliitto osk:n sääntöjen mukaan Säästöpankkiryhmän resurssien kohdistamisesta ja tuloksellisuuden arvioinnista vastaa ensisijaisesti Keskusyhteisön hallitus.

Säästöpankkiryhmän raportoitavat segmentit ovat Pankkitoiminta sekä Varallisuudenhoidon palvelut. Raportoitaviin segmentteihin kuulumaton toiminta esitetään täsmäytyslaskelmilla.

Pankkitoimintasegmenttiin sisältyvät jäsensäästöpankit, Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj ja Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj. Säästöpankit harjoittavat vähittäispankkitoimintaa. Säästöpankkien Keskuspankki toimii jäsenpankkien keskusluottolaitoksena. Sp-Kiinnitysluottopankki harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa. Pankkitoiminnan merkittävimmät tuottoerät ovat korkokate, palkkiotuotot ja sijoitustoiminnan tuotot. Merkittävimmät kuluerät ovat henkilöstökulut sekä muut liiketoiminnan kulut.

Varallisuudenhoidon palvelut -segmenttiin sisältyy Sp-Rahastoyhtiö Oy sekä Sp-Henkivakuutus Oy:n säästövakuutustoiminta. Sp-Rahastoyhtiö Oy harjoittaa

sijoitusrahastojen hallinnointia sekä omaisuudenhoitoa ja Sp-Henkivakuutus Oy henkivakuutustoimintaa. Varallisuudenhoidon palvelut -segmentin merkittävimmät tuottoerät ovat palkkiotuotot, vakuutusmaksutulo sekä sijoitustoiminnan tuotot. Merkittävimmät kuluerät ovat palkkiokulut, korvauskulut, henkilöstökulut sekä liiketoiminnan muut kulut.

Segmenttiraportointi laaditaan noudattaen Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, jotka esitetään liitteessä 2.

Ryhmän sisäiset transaktiot eliminoidaan raportoitavien segmenttien sisällä ja välillä. Hankintameno -eliminointit, määräysvallattomien omistajien osuus sekä muut Ryhmän sisäiset järjestelyt sisältyvät täsmäytyslaskelmilla esitettäviin eliminointeihin.

Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin.

IFRS 8 mukaisesti Säästöpankkiryhmän tulee ilmoittaa, jos tuotot liiketoimista yhden yksittäisen ulkoisen asiakkaan kanssa ylittävät 10 % Ryhmän tuotoista. Säästöpankkiryhmällä ei ole asiakkaita, joiden tuotot ylittäisivät 10 % Ryhmän tuotoista.

Alla olevissa taulukoissa päättyneen tilikauden tuloslaskelma- ja tasetiedot on esitetty jatkuvien toimintojen osalta. Vertailuvuoden tietoja ei ole oikaistu Säästöpankkiryhmästä irtaantuvien toimintojen osalta ja ne sisältävät näin ollen sekä jatkuvat että Säästöpankkiryhmästä irtaantuvat toiminnot.

2022 (1 000 EUROA)
TULOSLASKELMA

	Pankkitoiminta	Varallisuuden- hoidon palvelut	Raportoittavat segmentit yhteensä
Korkokate	169 862	-159	169 703
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	66 125	36 599	102 724
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-6 862	3	-6 859
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	0	18 397	18 397
Liiketoiminnan muut tuotot	45 137	0	45 137
Liiketoiminnan tuotot yht.	274 261	54 841	329 102
Henkilöstökulut	-58 284	-7 270	-65 553
Liiketoiminnan muut kulut ja poistot yhteensä	-152 285	-11 282	-163 568
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-210 569	-18 552	-229 121
Arvon alentumistappiot rahoitusvaroista	-15 882		-15 882
Tulos ennen veroja	47 810	36 289	84 099
Tuloverot	-9 877	-7 174	-17 051
Tilikauden tulos	37 933	29 115	67 048
Tase 2022			
Käteiset varat	1 207 448		1 207 448
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	54 443	13 948	68 390
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 024 439		9 024 439
Johdannaiset	89		89
Sijoitusomaisuus	766 103	13 948	780 051
Henkivakuutustoiminnan varat		1 006 582	1 006 582
Muut varat	163 557	9 352	172 909
Varat yhteensä	11 216 080	1 043 829	12 259 909
Velat luottolaitoksille	291 865		291 865
Velat asiakkaille	6 994 366		6 994 366
Johdannaiset	263 422		263 422
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 756 666		2 756 666
Henkivakuutustoiminnan velat		950 931	950 931
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	1 642		1 642
Muut velat	159 033	26 019	185 053
Velat yhteensä	10 466 994	976 951	11 443 945
Henkilöstön määrä tilikauden lopussa	873	63	936

TÄSMÄYTYSLASKELMAT

	1-12/2022	1-12/2021
Tuotot		
Raportoitavien segmenttien tuotot yhteensä	329 102	326 091
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen, muut toiminnot, eliminoinnit	37 947	1 475
Säästöpankkiryhmän tuotot yhteensä	367 049	327 566
Tulos		
Raportoitavien segmenttien tulos yhteensä	67 048	72 462
Allokoimattomat varat, muut toiminnot, eliminoinnit	-280	300
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	11 251	
Säästöpankkiryhmän tulos yhteensä	78 019	72 762
	31.12.2022	31.12.2021
Varat		
Raportoitavien segmenttien varat yhteensä	12 259 909	13 096 242
Allokoimattomat varat, muut toiminnot, eliminoinnit	20 898	-17 146
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	1 498 760	
Säästöpankkiryhmän varat yhteensä	13 779 567	13 097 063
Velat		
Raportoitavien segmenttien velat yhteensä	11 443 945	11 867 910
Allokoimattomat varat, muut toiminnot, eliminoinnit	31 565	20 894
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	1 126 968	
Säästöpankkiryhmän velat yhteensä	12 602 478	11 888 804

2021 (1 000 EUROA)
TULOSLASKELMA

	Pankkitoiminta	Varallisuuden- hoidon palvelut	Raportoitavat segmentit yhteensä
Korkokate	166 442	-301	166 141
Palkkiotuotot ja -kulut, netto	74 806	40 159	114 965
Sijoitustoiminnan nettotuotot	17 191	13	17 204
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot		18 511	18 511
Liiketoiminnan muut tuotot	9 192	78	9 271
Liiketoiminnan tuotot yht.	267 631	58 460	326 091
Henkilöstökulut	-64 727	-7 566	-72 292
Liiketoiminnan muut kulut ja poistot yhteensä	-152 023	-10 921	-162 944
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-216 750	-18 487	-235 237
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	-1 297		-1 297
Tulos ennen veroja	49 584	39 973	89 557
Tuloverot	-9 093	-8 002	-17 095
Tilikauden tulos	40 491	31 971	72 462
Tase 2021			
Käteiset varat	1 017 904		1 017 904
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	129 484		129 484
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 603 223		9 603 223
Johdannaiset	33 693		33 693
Sijoitusomaisuus	992 799		992 799
Henkivakuutustoiminnan varat		1 160 683	1 160 683
Muut varat	148 059	10 396	158 456
Varat yhteensä	11 925 162	1 171 080	13 096 242
Velat luottolaitoksille	424 431		424 431
Velat asiakkaille	7 682 351		7 682 351
Johdannaiset	15 511		15 511
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 500 165		2 500 165
Henkivakuutustoiminnan velat		1 084 728	1 084 728
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	13 343		13 343
Muut velat	124 737	22 644	147 381
Velat yhteensä	10 760 539	1 107 372	11 867 910
Henkilöstön määrä tilikauden lopussa	974	77	1 051

LIITE 7. KORKOKATE

Korkotuotot ja -kulut jaksotetaan efektiivisen koron menetelmällä sopimuksen juoksuajan mukaan. Tällä menetelmällä instrumentin tuotot ja kulut jaksotetaan suhteessa taseessa jäljellä olevaan saamisen ja velan määrään eräpäivään saakka. Henkivakuutustoiminnan rahoitusvaroihin liittyvät korkotuotot ja -kulut kirjataan tuloslaskelman erään ”Henkivakuutustoiminnan netto-tuotot”.

Kun rahoitusvaroihin kuuluvasta sopimuksesta on kirjattu arvonalentumistappio, korkotuoton laskemisessa käytetään alkuperäistä efektiivistä korkoa ja korko lasketaan arvonalennuksella vähennetylle lainan saldolle.

KORKOKATE

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Korkotuotot		
Keskuspankkirahoitukseen oikeuttavista saamistodistuksista	4 212	3 866
Lainoista ja saamisista luottolaitoksilta	4 779	371
Lainoista ja saamisista asiakkailta	162 294	131 984
Saamistodistuksista	5 616	6 755
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	23 649	22 580
Muista	4 331	3 099
Yhteensä	204 880	168 654
Korkokulut		
Veloista luottolaitoksille	-3 220	-3 949
Veloista asiakkaille	-5 610	-4 120
Johdannaissopimuksista		
Suojaavista johdannaisista	-10 796	-648
Liikkeeseenlasketuista velkakirjoista	-15 175	-6 860
Veloista, joilla on huonompi etuoikeus	-137	-264
Muista	-331	-489
Yhteensä	-35 270	-16 330
Korkokate	169 610	152 324

LIITE 8. PALKKIOTUOTOT JA -KULUT, NETTO

Palkkiotuottoihin ja -kuluihin kirjataan asiakkaille tarjotuista palveluista aiheutuneet tuotot ja kulut. Palveluista saatavat palkkiot kirjataan tuotoksi suoritusvelvoitteen toteuduttua ja keskeisenä kriteerinä on määräsvallan siirtyminen. Tuotto kirjataan määrään, johon Säästöpankkiryhmä odottaa olevansa oikeutettu asiakkaalle luovutettuja palveluita vastaan.

Palkkiotuotot koostuvat luotonannon ja maksuliikenteen palkkiotuotoista. Lisäksi palkkioita peritään muun muassa lainopillisista tehtävistä, takauksista, rahastoista ja arvopapereiden välittämisestä. Edellä mainitut erät koostuvat useasta erilaisesta palkkiotyypistä, joiden suoritusvelvoitteet täyttyvät palkkion luonteen mukaisesti joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana.

Luotonannon, takausten ja rahastojen palkkioiden suoritusvelvoitteet täyttyvät pääosin ajan kuluessa, muiden palkkioiden yhtenä ajankohtana. Vastikemäärä on palveluissa pääosin listahinta tai sopimuksessa sovittu. Palkkiot peritään asiakkaalta kuukausittain tai palvelun suorittamisen jälkeen sopimusehtojen mukaisesti. Rahastojen ja omaisuudenhoidon palkkiot sisältävät tuottooperusteisia palkkioita, jotka on sidottu sijoitustoiminnan menestykseen. Tuottooperusteiset palkkiot tuloutetaan vasta, kun sijoitustoiminnan menestystä mittaavat kriteerit on täytetty erittäin todennäköisesti.

Palkkiokulut kirjataan suoriteperusteella.

PALKKIOTUOTOT JA -KULUT, NETTO

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Palkkiotuotot		
Luotonannosta	18 229	17 720
Talletuksista	196	198
Maksuliikenteestä	46 801	43 304
Arvopapereiden välittämisestä	580	749
Rahastoista	36 729	37 774
Omaisuudenhoidosta	1 049	688
Lainopillisista tehtävistä	3 808	4 078
Arvopapereiden säilytyspalkkiot	1 935	1 918
Vakuutusten välityksestä	546	565
Takauksista	2 247	1 943
Muista	2 918	3 082
Yhteensä	115 039	112 019
Palkkiokulut		
Maksuliikenteestä	-3 130	-3 132
Arvopapereista	-614	-448
Rahastoista	-876	-762
Omaisuudenhoidosta	-1 066	-1 059
Muista*	-6 093	-5 533
Yhteensä	-11 779	-10 934
Palkkiotuotot ja kulut, netto	103 261	101 085

* josta merkittävimpänä maksujenvälityspalkkiokulut 2 616 tuhatta euroa (2 408 tuhatta euroa).

LIITE 9. SJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

Sijoitustoiminnan nettotuotot erään kirjataan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusinstrumenttien nettotuotot (myyntivoitot ja -tappiot, arvostusvoitot ja -tappiot ja osinkotuotot), käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavien rahoitusvarojen nettotuotot (myyntivoitot ja -tappiot,

odotettavissa olevat luottotappiot ja osinkotuotot) ja sijoituskiinteistöjen nettotuotot (vuokra- ja osinkotuotot, myyntivoitot ja -tappiot, vastike- ja hoitokulut, poistot ja arvonalentumiset sekä vuokratulot). Lisäksi erään kirjataan valuuttatoiminnan nettotuotot ja käyvän arvon suojauslaskennan nettotuotot.

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattujen rahoitusvarojen nettotuotot		
Saamistodistuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	-126	843
Käyvän arvon rahastosta tilikaudelle siirretyt	-1 074	878
Saamistodistuksista yhteensä	-1 200	1 721
Osakkeista ja osuuksista		
Osinkotuotot	-393	32
Osakkeista ja osuuksista yhteensä	-393	32
Yhteensä	-1 593	1 753
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen nettotuotot		
Saamistodistuksista		
Myyntivoitot ja -tappiot	52	-78
Arvostusvoitot ja tappiot	-1 741	-94
Osakkeista ja osuuksista		
Osinkotuotot	3 811	1 296
Myyntivoitot ja -tappiot	-98	1 318
Arvostusvoitot ja tappiot	-6 498	11 345
Valuuttatoiminnan nettotuotot	-7	25
Johdannaisista*)	2 147	-112
Suojauslaskennan nettotuotot		
Suojattavien instrumenttien käyvän arvon muutos	-280 240	-54 284
Suojattavien kohteiden käyvän arvon muutos	278 949	51 867
Yhteensä	-3 624	11 283
* Sisältää -166 (2) tuhatta euroa rahavirran suojauslaskennan tehottomuutta.		
Sijoituskiinteistöjen nettotuotot		
Vuokra- ja osinkotuotot	4 541	5 414
Myyntivoitot ja -tappiot	1 519	2 317
Muut tuotot sijoituskiinteistöistä	-1	73
Vastike- ja hoitokulut	-3 970	-4 176
Poistot ja arvonalentumiset sijoituskiinteistöistä	-4 070	-2 838
Vuokratulot sijoituskiinteistöistä	-25	-582
Yhteensä	-2 006	208
Muut tuotot	49	
Sijoitustoiminnan nettotuotot yhteensä	-7 174	13 244

LIITE 10. HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

Henkivakuutustoiminnan nettotuottoon kirjataan vakuutusmaksutulo, henkivakuutustoiminnan sijoitustoiminnan nettotuotot sisältäen mm. korkotuotot ja -kulut sekä osinkotuotot. Lisäksi erään kirjataan korvauskulut sekä vastuuvelan muutos.

HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Vakuutusmaksutulo		
Säästöpankkiryhmän osuus	95 561	116 732
Jälleenvakuuttajien osuus	-1 391	-1 131
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-132 947	95 946
Korvauskulut		
Maksetut korvaukset	-73 874	-63 683
Korvausvastuun muutos	1 281	-5 125
Vakuutusvelan muutos		
Vakuutusmaksuvastuun muutos	132 337	-121 971
Muut	-2 571	-2 256
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot yhteensä	18 396	18 511

Henkivakuutuksen vakuutusmaksutulo	1-12/2022	1-12/2021
Maksutulo vakuutus sopimuksista		
Maksutulo riskivakuutuksesta		
Riskivakuutus	14 724	13 789
Yhteensä	14 724	13 789
Maksutulo vakuutus sopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä		
Säästövakuutus	865	987
Yksilöllinen eläkevakuutus	313	340
Ryhmäeläkevakuutus	49	37
Yhteensä	1 226	1 364
Maksutulo sijoitussidonnaisista vakuutuksista		
Säästövakuutus	36 439	52 062
Yksilöllinen eläkevakuutus	3 888	4 109
Ryhmäeläkevakuutus	1 619	1 229
Yhteensä	41 946	57 400
Yhteensä	57 896	72 552
Maksutulo sijoitus sopimuksista		
Maksutulo sijoitussidonnaisista sijoitus sopimuksista	37 664	44 181
Yhteensä	37 664	44 181
Maksutulo yhteensä	95 561	116 733

Riskivakuutus on jatkuvamaksuisista vakuutusta, joka laskutetaan asiakkailta vuosittain. Muut vakuutukset ovat joustavamaksuisia. Niihin vakuutuksenottaja voi tehdä

maksusuunnitelmia tai maksaa poikkeavia maksuja. Vakuutuksenottaja voi muuttaa maksujaan vapaasti.

SIJOITUSTOIMINNAN NETTOTUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Korkokate	24	6
Osinkotuotot	1 400	325
Realisoituneet myyntivoitot ja -tappiot	178	161
Realisoitumattomat arvonmuutokset	-132 488	93 052
Muut sijoitukset	570	243
Valuuttatoiminnan nettotuotot	72	368
Sijoitussidonnaisten asiakasvarojen nettotuotot	-2 703	1 791
Yhteensä	-132 947	95 946

Korvauskulut	1-12/2022	1-12/2021
Korvaukset vakuutusopimuksista		
Korvaukset riskivakuutuksista	-1 357	-1 052
Korvaukset vakuutusopimuksista, jotka oikeuttavat harkinnanvaraiseen osuuteen ylijäämästä		
Säästövakuutus		
Eräntymiset	-319	-101
Kuolemantapauskorvaukset	-4 036	-5 457
Takaisinostot	-1 558	-1 570
Yhteensä	-5 914	-7 128
Eläkevakuutus		
Eläkkeet	-722	-728
Kuolemantapauskorvaukset		-27
Takaisinostot	-39	-23
Yhteensä	-761	-779
Ryhmäeläkevakuutus		
Eläkkeet	-182	-191
Takaisinostot	-1	
Yhteensä	-183	-191

Korvaukset sijoitussidonnaisista vakuutuksista	1-12/2022	1-12/2021
Säästövakuutus		
Erääntymiset	-293	-774
Kuolemantapauskorvaukset	-15 612	-11 645
Takaisinostot	-26 722	-23 051
Yhteensä	-42 627	-35 471
Eläkevakuutus		
Eläkkeet	-2 261	-1 856
Kuolemantapauskorvaukset	-218	-187
Takaisinostot	-542	-736
Yhteensä	-3 022	-2 779
Ryhmäeläkevakuutus		
Eläkkeet	-69	-63
Kuolemantapauskorvaukset	-16	
Takaisinostot	-6	-23
Yhteensä	-76	-87
Korvaukset vakuutusopimuksista yhteensä	-53 938	-47 486
Korvaukset sijoitussidonnaisista sijoitusopimuksista		
Kuolemantapauskorvaukset	-3 301	-2 279
Takaisinostot	-16 634	-13 918
Yhteensä	-19 935	-16 197
Korvaukset sijoitusopimuksista yhteensä	-19 935	-16 197
Ensivakuutus yhteensä	-73 874	-63 683
Korvaukset yhteensä	-73 874	-63 683

Vakuutusvelan muutos								
Vastuvelan muutokset 2022 (1 000 euroa)	Vastuu 1.1.2022	Vakuutus- maksut	Korvaukset, talletusosa	Korvaukset riskiosa	Korot ja arvon- muutokset	Muut veloitus- et ja hyvitykset	Muut erät	Vastuu 31.12.2022
Muu kuin sijoitussidonnaisten sopimusten velka								
Vakuutusvelka takuukorolla diskontattuna	74 006	1 226	-6 860	13	1 262	-528	1 497	70 617
Lisäetuvaraus	8 861				-741			8 120
Korkotäydennys	3 476						-164	3 312
Liikekustannustäydennys	3 137						998	4 135
Riskivakuutusten vastuvelka	1 138	14 724		-1 335		-14 693	1 658	1 492
Sijoitussidonnaisten sopimusten velka								
Sijoitussidonnaisten vakuutusten velka	583 321	20 185	-34 101	9	-77 492	-3 461	-1 553	486 907
Sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velka	407 170	59 426	-31 572		-58 981	-3 043	-92	372 907
Vastuvelan riittävyystestin mukainen täydennys								
Yhteensä	1 081 109	95 561	-72 533	-1 313	-135 952	-21 725	2 344	947 491
Vakuutusvelan muutos								
Vastuvelan muutokset 2021 (1 000 euroa)	Vastuu 1.1.2021	Vakuutus- maksut	Korvaukset, talletusosa	Korvaukset riskiosa	Korot ja arvon- muutokset	Muut veloitus- et ja hyvitykset	Muut erät	Vastuu 31.12.2021
Muu kuin sijoitussidonnaisten sopimusten velka								
Vakuutusvelka takuukorolla diskontattuna	83 688	1 322	-8 158	17	1 123	-582	-3 403	74 006
Lisäetuvaraus	9 440						-579	8 861
Korkotäydennys	3 723						-247	3 476
Liikekustannustäydennys	1 439						1 699	3 137
Riskivakuutusten vastuvelka	957	13 755		-995	1	-13 766	1 187	1 138
Sijoitussidonnaisten sopimusten velka								
Sijoitussidonnaisten vakuutusten velka	526 079	36 232	-31 887	71	53 099	-3 693	3 419	583 321
Sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velka	328 688	65 542	-22 730		39 073	-3 402		407 170
Vastuvelan riittävyystestin mukainen täydennys								
Yhteensä	954 013	116 850	-62 776	-907	93 296	-21 443	2 076	1 081 109

LIITE 11. RAHOITUSINSTRUMENTTIEN TULOSERÄT

RAHOITUSINSTRUMENTTIEN TULOSERÄT

Rahoitusinstrumenteista tuloslaskelmaan kirjatut tuotot ja kulut jaoteltuna arvostusluokittain. (1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Korkotuotot	171 631	135 562
Korkokulut	-24 474	-15 682
Arvonalentumiset	-11 401	-3 912
Jaksotettuun hakintamenoön kirjattavista rahoitusvaroista ja -veloista	135 757	115 967
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat		
Korkotuotot	8 777	9 508
Korkokulut		
Myyntivoitot- ja tappiot	-126	843
Osinkotuotot	-393	32
Siirrot muista laajan tuloksen eristä	-1 074	878
Arvonalentumiset	-4 482	2 972
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavista rahoitusvaroista	2 702	14 233
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Korkotuotot	24 472	23 585
Korkokulut	-10 796	-648
Myyntivoitot- ja tappiot	-46	1 240
Osinkotuotot	3 811	1 296
Käyvän arvon muutos, netto	-7 378	8 722
Rahaviiran suojaukset – käyvän arvon muutosten tehoton osuus	-4	-1
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	10 059	34 195
Rahoitusinstrumenteista kirjatut tuotot		
Korkotuotot	204 880	168 654
Sijoitustoiminnan nettotuotot	-5 210	13 011
Rahoitusinstrumenteista kirjatut tuotot yhteensä	199 669	181 665
Rahoitusinstrumenteista kirjatut kulut		
Korkokulut	-35 270	-16 330
Arvonalentumiset	-15 882	-941
Rahoitusinstrumenteista kirjatut kulut yhteensä	-51 152	-17 271

LIITE 12. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

Liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjataan vuokra- ja osinkotuotot sekä myyntivoitot oman käytön kiinteistöistä ja muita liiketoiminnan tuottoja.

LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Vuokra- ja osinkotuotot oman käytön kiinteistöistä	117	113
Myyntivoitot oman käytön kiinteistöistä	259	332
Pankkitoiminnan muut tuotot*	42 098	6 418
Muut	2 492	6 688
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	44 966	13 551

*Tuottoihin sisältyy peruspankkihankkeen keskeyttämisestä saatu korvaus 33,9 miljoonaa euroa.

LIITE 13. HENKILÖSTÖKULUT

Henkilöstökuluihin kirjataan palkat ja palkkiot, maksupohjaisten ja etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden eläkekulut sekä muut henkilösivukulut. Säästöpankkiryhmän

työsuhde-etuuksia on tarkemmin kuvattu liitteessä 39 Työsuhde-etuudet.

HENKILÖSTÖKULUT

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Palkat ja palkkiot	-75 948	-77 078
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	-13 105	-12 472
Etuuspohjaiset järjestelyt	-551	-365
Muut henkilösivukulut	-2 767	-2 790
Henkilöstökulut yhteensä	-92 371	-92 705
Kokopäiväiset	1 134	1 134
Osa-aikaiset	134	134
Määräaikaiset	84	84
Yhteensä	1 352	1 352
Henkilöstön määrä kokonaisresurssiksi muutettuna*	1 149	1 299
Kokonaisresurssien määrä keskimäärin tilikaudella	1 157	1 338

* Vertailukauden tiedoissa on mukana Säästöpankista irtaantuvan Liedon Säästöpankin henkilöstömäärät

LIITE 14. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Muut hallintokulut		
Muut henkilöstökulut	-4 897	-4 356
Toimistokulut	-8 802	-8 460
ICT-kulut	-51 377	-49 507
Yhteyskulut	-4 597	-4 465
Informaatiokulut	-1 323	-1 126
Edustuskulut	-207	-199
Markkinointikulut	-6 897	-6 253
Muut hallinnon kulut	-376	-288
Korttiliiketoiminnankulut	-10 739	-9 304
Yhteensä	-89 214	-83 958
Muut liiketoiminnan kulut		
Vuokratulot	-2 817	-2 481
Kulut oman käytön kiinteistöistä	-4 387	-4 650
Muut liiketoiminnan kulut	-19 798	-18 989
Yhteensä	-27 003	-26 121
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-116 217	-110 079
* Tilintarkastuspalkkiot		
Lakisääteinen tilintarkastus	-567	-508
Tilintarkastukseen liittyvät palvelut	-241	-92
Veroneuvonta		
Muut palvelut	-62	-44
Yhteensä	-870	-644

*KPMG Oy Ab:n tarjoamat muut kuin tilintarkastuspalvelut olivat 348 tuhatta euroa (alv 0%).

LIITE 15. POISTOT JA ARVONALENTUMISET AINEELLISISTA JA AINEETTOMISTA HYÖDYKKEISTÄ

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet poistetaan niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Poistot kirjataan tasapoistoina kuluksi. Aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vuosittain. Jos hyödykkeen tulevaisuudessa kerryttämä tulo on poistamatonta hankintamenoa pienempi, erotus kirjataan arvonalentumiseksi.

Lisätietoja poistoajoista sekä aineellisten ja aineettomien laadintaperiaatteista liitteessä 25 Aineelliset hyödykkeet ja liitteessä 24 Aineettomat hyödykkeet. IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin mukaisia käyttöoikeusomaisuuseriä koskevat tiedot on esitetty liitetiedossa 40.

POISTOT JA ARVONALENTUMISET AINEELLISISTA JA AINEETTOMISTA HYÖDYKKEISTÄ

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Poistot aineellisista hyödykkeistä	-5 256	-5 867
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-7 240	-9 579
Poistot yhteensä	-12 496	-15 446
Arvonalentumiset aineellisista hyödykkeistä	-345	-1 281
Arvonalentumiset aineettomista hyödykkeistä*	-7 611	-509
Arvonalentumiset yhteensä	-7 956	-1 791
Poistot ja arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä yhteensä	-20 452	-17 237

* Tilikaudella tehty 7,6 miljoonan euron arvonalentumis-
kirjaus Cognizantin kanssa tehdyn peruspankkijärjestelmä
sopimuksen purkaantuessa.

LIITE 16. ARVONALENTUMISTAPPIOT RAHOITUSVAROISTA

ARVONALENTUMISTAPPIOT RAHOITUSVAROISTA

Säästöpankkiryhmä määrittää arvonalentumisen perustuen rahoitusvaran odotettavissa oleviin luottotappioihin. Odotettavissa olevia luottotappiota koskeva vähennyserä lasketaan ja kirjataan rahoitusvaroilta, jotka arvostetaan alkuperäisen kirjaamisen jälkeen jakotettuun hankintamenoon tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta sekä takaussopimuksille ja taseen ulkopuolisille luottositoumuksille.

Odotettavissa olevan luottotappion määrittämisessä sovelletaan kolmivaiheista mallia, jossa laskentaan vaikuttava vaihe määräytyy rahoitusvaran taseeseen kirjaamishetken ja raportointipäivän välillä tapahtuneen luottoriskin muutoksen perusteella.

- Vaiheeseen 1 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski ei ole kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamispäivän ja raportointipäivän välillä. Vaiheessa 1 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappion aiheuttava tapahtuma toteutuu raportointipäivästä seuraavan 12 kuukauden kuluessa.

- Vaiheeseen 2 kuuluvat rahoitusvarat, joiden luottoriski on kasvanut merkittävästi taseeseen kirjaamishetken jälkeen. Vaiheessa 2 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappion aiheuttava tapahtuma toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.
- Vaiheeseen 3 kuuluvat rahoitusvarat, joiden katsotaan olevan arvoltaan alentuneita. Vaiheessa 3 olevien rahoitusvarojen odotettavissa olevan luottotappion laskenta perustuu todennäköisyyteen, että luottotappion aiheuttava tapahtuma toteutuu rahoitusvaran jäljellä olevana voimassaoloaikana.

Alla olevassa taulukossa on esitetty odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan piiriin kuuluvat rahoitusvarat arvonalentumisvaiheittain jaoteltuna sijoitusomaisuuteen, lainoihin ja saamisiin ja taseen ulkopuolisiin eriin.

JATKUVIEN TOIMINTOJEN ODOTETTAVISSA OLEVIEN LUOTTOTAPPIOIDEN LASKENNAN KOHTEENA OLEVAT RAHOITUSVARAT ARVONALENTUMISVAIHEITTAIN

(1 000 euroa)	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Rahoitusvarat 31.12.2022				
Sijoitusomaisuus	640 989	39 027	500	680 516
Lainat ja saamiset	7 843 798	1 093 234	148 113	9 085 145
Taseen ulkopuoliset erät	653 406	47 837	1 463	702 706
Yhteensä	9 138 193	1 141 071	150 076	10 468 367

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
Rahoitusvarat 31.12.2021				
Sijoitusomaisuus	749 114	3 194	3 200	755 508
Lainat ja saamiset	8 869 376	649 152	150 792	9 669 320
Taseen ulkopuoliset erät	762 468	13 846	1 469	777 782
Yhteensä	10 380 957	666 191	155 461	11 202 610

Säästöpankkiryhmä käyttää luottoriskin muutoksen merkityksellisyyden arvioimiseen muun muassa seuraavia laadullisia ja määrällisiä tietoja.

- Maksuviive: rahoitusvaran luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi ja se siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2, kun maksuviive ylittää 30 päivää. Kun kynnysarvot ylittävät maksuviive ylittää 90 päivää, rahoitusvaran katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheesta 2 vaiheeseen 3.
- PD%:n kasvu (lainat ja saamiset): rahoitusvaran luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi ja se siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2, jos PD%:n kasvulle määritetyt suhteelliset tai absoluuttiset kynnysarvot ylittyvät.
- Lainanhoitojousto: jos sopimus ei ole järjestämätön, lainanhoitoustomerkintä tulkitaan merkittäväksi luottoriskin kasvuksi ja sopimus siirtyy vaiheesta 1 vaiheeseen 2. Jos lainanhoitojousto tehdään sopimukseen, joka on järjestämätön tai jos sopimuksella on

hakemushetkellä kirjattu lainanhoitojousto, sopimuksen katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheeseen 3.

- Maksukyvyttömyysmerkintä: jos asiakas on todettu maksukyvyttömäksi, sopimuksen katsotaan olevan arvoltaan alentunut ja se siirtyy vaiheeseen 3.
- PD%:n kasvu (sijoitusomaisuus): luottoriskin katsotaan kasvaneen merkittävästi, jos PD%:n kasvulle määritetyt suhteelliset absoluuttiset kynnysarvot ylittyvät.

Rahoitusvara voi palautua vaiheesta 2 tai 3, kun sen luottoriski on parantunut merkittävästi ja se on täyttänyt edellisen vaiheen kriteerit yhtäjaksoisesti siirtymälle määritetyn tarkkailujakson ajan. Vaiheiden 3 ja 2 sekä 2 ja 1 välinen tarkkailujakson pituus on 3 kuukautta.

Alla olevissa taulukoissa on esitetty jatkuvien toimintojen odotettavissa olevien luottotappioiden kehitys tilikauden alusta.

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), LAINAT JA SAAMISET ASIAKKAILTA SEKÄ ASIAKKAIISIIN KOHDISTUVAT TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
		Koko voimassa- oloajan ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	
(1 000 euroa)	12 kk ECL			
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2022	2 992	2 356	30 473	35 821
Siirto vaiheeseen 1	416	-987	-42	-613
Siirto vaiheeseen 2	-670	4 243	-2 726	847
Siirto vaiheeseen 3	-105	-787	7 229	6 338
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	3 215	-118	2 007	5 104
Eräntymiset ja lyhennykset	-575	-820	-4 823	-6 218
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)			-3 353	-3 353
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset			481	481
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	-1 234	-552	6 875	5 089
ECL-mallin parametrien muutokset	-1 004	2 061	-1	1 056
ECL:n nettomuutos				8 729
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2022	3 035	5 397	36 119	44 550

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), SIJOITUSOMAISSUUS

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	Koko voimassa-oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2022	1 293	30	3 194	4 517
Siirrot vaiheeseen 1				
Siirrot vaiheeseen 2	-75	3 748		3 673
Uudet saamistodistukset	275	10		285
Eräantyneet saamistodistukset	-257	-250		-507
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus			-2 696	-2 696
Luottoriskin muutoksen vaikutus	1 005		1	1 005
ECL:n nettomuutos				1 760
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2022	2 240	3 538	499	6 277
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2022 yhteensä				50 827
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.–31.12.2022 yhteensä				10 489

ODOTETTAVISSA OLEVIEN LUOTTOTAPPIOIDEN LASKENNASSA KÄYTETTÄVÄT MENETLMÄT JA PARAMETRIT

Säästöpankkiryhmä käyttää lainojen ja saamisten sekä taseen ulkopuolisten erien odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaan pääsääntöisesti maksukyvyttömyyden todennäköisyys / tappio-osuus (PD*LGD*EAD) mallia. Vähäriskisille luotoille, joita ovat luotot julkiselle sektorille tai rahoituslaitokselle ja valtion takaamat opintolainat, laskenta tehdään Loss Rate -mallilla (Loss Rate*EAD). Laskenta tehdään sopimuskohtaisesti ja se perustuu seuraaviin parametreihin:

- PD% (vain PD/LGD malli): maksukyvyttömyyden todennäköisyys, joka perustuu ulkoisiin ja sisäisiin luottoluokituksiin.
- Loss Rate% (vain Loss Rate malli): vastapuolelle vakioitu prosentti, joka määräytyy vastapuolen sektorikoodin perusteella.
- LGD %: arvioitu tappion määrä maksukyvyttömyyshetkellä, huomioi sopimuksen käytettävissä olevat vakuudet.
- EAD: vastuun määrä maksukyvyttömyyshetkellä on vuositasen keskiarvo, jossa huomioidaan sopimus- ja vuositasolle lasketut pääoman lyhennykset ja ennaikaiset takaisinmaksut niille tuotteille, joille se on mallinnettu. Taseen ulkopuolisten erien katsotaan pysyvän vakiona sopimuksen elinkaaren loppuun asti. Luoton nostamaton osuus huomioidaan laskelmissa täysimääräisenä.

Laskennassa huomioidaan rahan aika-arvo diskonttaamalla sopimukselle laskettu odotettavissa oleva luottotappio. Efektiivisenä korkona käytetään sopimuksen korkoa ja se lasketaan vaiheissa 1 ja 2 bruttokirjanpitoarvolle ja vaiheessa 3 alentuneelle kirjatulle arvolle.

Sijoitusomaisuuteen kuuluvien saamistodistusten odotettavissa olevat luottotappiot lasketaan ostoeräkohtaisesti käyttämällä maksukyvyttömyyden todennäköisyys / tappio-osuus (PD*LGD*EAD) mallia. Maksukyvyttömyyden todennäköisyyden (PD) perusteena käytetään Bloombergin tuottamia luottoluokituksia ja jos niitä ei ole saatavissa, ulkoisia luottoluokitustietoja, jotka konvertoidaan PD arvoiksi. Laskennassa käytetyt LGD arvot vastaavat tutkittuja historiallisia toteumia sijoituslajeittain, eikä niitä arvioida erikseen liikkeeseenlaskija- tai sijoituskohtaisesti.

Luottokannan (lainat ja saamiset asiakkailta ja taseen ulkopuoliset erät) odotettavissa olevan luottotappion laskentaan sisällytetään tulevaisuuteen suuntautuvaa tietoa käyttämällä laskennassa kolmea eri talouden skenaariota, jotka perustuvat Säästöpankkiryhmän pääekonomistin laatimiin makrotalouden ennusteisiin. Makrotalouden ennusteiden muutosvaikutukset on mallinnettu odotettavissa olevien luottotappioiden laskennassa käytettävään PD parametriin. Laskennassa käytettävät skenaariot ja niille asetetut painot ovat: optimistinen 20 %, perus 60 % ja pessimistinen 20 %. ECL laskennassa käytettävien talouden skenaarioiden ennustehorisontti on kolme vuotta, jonka jälkeisinä vuosina makrotalouden tekijöiden arvojen oletetaan pysyvän vakaina ja vastaavan ennustejakson kolmannen vuoden arvoja. Alla on esitetty mallissa käytettävät makrotaloudelliset selittävät tekijät ja niiden ennustetut arvot seuraavalle kolmelle vuodelle (arvojen vaihteluväli eri skenaarioiden välillä).

	2022	2023	2024
- EuropeStoxx muutos%	-10,0 % / 10,0 %	3,0 % / 6,0 %	6,0 %
- BKT muutos	0,7 % / 2,5 %	0,0 % / 1,5 %	1,20 %
- Investoinnit	2,0 % / 4,0 %	0,0 % / 3,0 %	1,50 %

ECL mallin muutosten käyttöönoton vaikutukset

Arvonalentumisvaiheen 2 kriteerien muuttaminen

Lainojen ja saamisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan arvonalentumisvaiheen 2 kriteereitä on muutettu korvaamalla aiemmin käytössä ollut neljän luottoluokan heikkenemistä koskeva kriteeri PD%:n kasvua koskevalla kriteerillä. Muutoksen jälkeen sopimus siirtyy arvonalentumisvaiheeseen 2, jos yksikin seuraavista kriteereistä täyttyy:

- yli 30 päivän maksuviive,
- absoluuttisen tai suhteellisen raja-arvon ylittävä PD%:n kasvu; tai
- ei järjestämättömälle sopimukselle tehty lainanhoitajousto.

Muutoksen seurauksena sopimuksia siirtyi arvonalentumisvaiheeseen 2 ja ECL määrä kasvoi noin 1,0 miljonia euroa. Muutosvaikutus sisältyy riville ECL mallin parametrien muutokset.

Ukrainan sodan ja Venäjän vastaisten talouspakotteiden vaikutukset

Säästöpankkiryhmään kuuluvat pankit ovat arvioineet Ukrainan sodan ja Venäjän vastaisten talouspakotteiden aiheuttamia taloudellisia vaikutuksia asiakkaidensa luottoriskiinkin. Raportointihetkellä Säästöpankkiryhmällä ei ole merkittäviä suoria vastuita Venäjälle, Ukrainaan tai Valko-Venäjälle. Muuttuneesta markkinatilanteesta aiheutuu kuitenkin välillisiä vaikutuksia, jotka kohdistuvat yksittäisiin asiakkuuksiin tai tiettyihin toimialoihin, kuten maatalous, logistiikka, rakentaminen ja energiahyödykkeistä riippuvat toimialat. Säästöpankit ovat lisänneet tunnistettujen, kriisin vuoksi mahdollisesti kohonneen riskin alojen seuranta. Tarvittaessa laskentamallin tuottamaan odotettavissa olevien luottotappioiden määrään on kohdistettu johdon arvioon perustuva oikaisu.

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), LAINAT JA SAAMISET ASIAKKAILTA SEKÄ ASIAKKAISIIN KOHDISTUVAT TASEEN ULKOPUOLISET ERÄT

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2021	6 114	2 738	34 497	43 349
Siirto vaiheeseen 1	937	-2 558	-767	-2 387
Siirto vaiheeseen 2	-1 113	9 373	-3 967	4 293
Siirto vaiheeseen 3	-202	-806	7 533	6 525
Uudet saamiset (uusluotonmyöntö)	3 805	143	901	4 849
Eräntymiset ja lyhennykset	-1 045	-1 119	-3 466	-5 630
Alaskirjaukset (toteutuneet luottotappiot)			-5 426	-5 426
Toteutuneiden luottotappioiden palautukset			587	587
Luottoriskin muutos ilman vaihemuutosta	-4 175	-3 663	8 878	1 040
ECL-mallin parametrien muutokset	-599	-1 647	-2 189	-4 435
ECL:n nettomuutos				-584
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2021	3 722	2 461	36 582	42 765

ODOTETTAVISSA OLEVAT LUOTTOTAPPIOT (ECL), SIJOITUSOMAISUUS

	Vaihe 1	Vaihe 2	Vaihe 3	Yhteensä
(1 000 euroa)	12 kk ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	Koko voimassa- oloajan ECL	
Odotettavissa olevat luottotappiot 1.1.2021	4 336	111	3 253	7 699
Siirrot vaiheeseen 1				
Siirrot vaiheeseen 2				
Siirrot vaiheeseen 3				
Uudet saamistodistukset	585			585
Eräntyneet saamistodistukset	-828	-56	-144	-1 028
Toteutuneiden luottotappioiden vaikutus				
Toteutuneiden luottotappioiden palautusten vaikutus				
Luottoriskin muutoksen vaikutus	-2 618	5	86	-2 527
ECL:n nettomuutos				-2 970
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2021	1 476	60	3 194	4 730
Odotettavissa olevat luottotappiot 31.12.2021 yhteensä				47 495
Odotettavissa olevien luottotappioiden muutos 1.1.–31.12.2021 yhteensä				-3 554

LIITE 17. TULOVEROT

Säästöpankkiryhmän tuloveroihin kirjataan Säästöpankkiryhmään kuuluvien yhtiöiden tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut ja laskennallisten verojen muutos. Verot kirjataan

tulosvaikutteisesti, paitsi silloin kun ne liittyvät suoraan omaan pääomaan tai muihin laajan tuloksen kirjattuihin eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin.

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	-15 080	-14 566
Aikaisempien tilikausien verot	-1	89
Laskennallisen verosaamisen muutos	-1 103	953
Laskennallisen verovelan muutos	-1 142	-1 166
Tuloverot	-17 326	-14 690
Muut välittömät verot	-60	-33
Tuloverot yhteensä	-17 386	-14 722

VOIMASSAOLEVAN VEROKANNAN MUKAAN LASKETTUJEN VEROJEN TÄSMÄYTYS TULOSLASKELMASSA ESITETTYIHIN VEROIHIN

Verokantatäsmäytys

Kirjanpidon tulos ennen veroja	84 154	77 555
Kirjanpidon ja verotuksen tuloksen erot	-453	-1 796
Verotettava tulos	83 700	75 759
Tilikauden tulokseen ennen veroja perustuvat verot yksikön verokannalla	-16 831	-15 511
Tuloslaskelman verovapaat tuotot	677	67
Tuloslaskelman vähennyskelvottomat kulut	-274	-173
Tuloslaskelman ulkopuoliset vähennyskelpoiset kulut	1 267	1 140
Tuloslaskelmaan sisällytettävät veronalaiset tuotot	-1 260	-814
Aiempien vuosien vahvistettujen tappioiden käyttö	561	479
Tappio, josta ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	-1 525	
Aikaisempien tilikausien verot	-1	89
Ylläolevan erittelyn mukainen verokulu	-17 386	-14 722
Yhteisön tuloveroprosentti	20 %	20 %

Laskennallisista veroista annetaan lisätietoa liitteessä 27.

VARAT

LIITE 18. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN LUOKITTELU

Rahoitusvarat ja -velat luokitellaan alkuperäisen taseeseen kirjaamisen yhteydessä arvostusluokkiin. Arvostusluokka määrittää rahoitusvaran tai -velan arvostusperiaatteen taseeseen kirjaamisen jälkeen.

RAHOITUSVAROJEN LUOKITTELU JA ARVOSTAMINEN

Rahoitusvarojen luokittelu perustuu liiketoimintamalliin, jolla sitä rahoitusvarojen ryhmää, johon rahoitusvara kuuluu, hallinnoidaan sekä siihen, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Liiketoimintamallin arviointi

Liiketoimintamallilla tarkoitetaan sitä, kuinka rahoitusvarojen ryhmää hallinnoidaan rahavirtojen kerryttämiseksi. Liiketoimintamalli määrittää kertyvätkö rahavirrat sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämisestä, rahoitusvarojen myynnistä vai näistä molemmista. Jos rahavirrat realisoituvat tavalla, joka poikkeaa liiketoimintamallin arviointiajankohtana olleista odotuksista, tästä ei aiheudu tilinpäätökseen aiempia kausia koskevaa virhettä eikä se myöskään muuta jäljellä olevien kyseisen liiketoimintamallin mukaisesti pidettävien rahoitusvarojen luokittelua.

Rahavirtaominaisuuksien arviointi

Rahavirtaominaisuuksilla tarkoitetaan rahoitusvaran sopimuksen mukaisten rahavirtojen luonnetta. Rahavirtaominaisuuksia arvioidessa tarkastellaan erityisesti, ovatko sopimukseen perustuvat rahavirrat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua, jolloin esim. korko sisältää vain korvauksen rahan aika-arvosta, luottoriskistä ja muista perustyyppiselle lainaamiselle tyypillisistä riskeistä. Rahavirtaominaisuudet arvioidaan instrumenttikohtaisesti ja jos sopimusehdot sisältävät sellaisia tekijöitä, joita ei voida pitää lainaamiselle tyypillisinä ehtoina, luokitellaan rahoitusvara käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavaksi.

Rahoitusvarojen luokat ja luokitteluperusteet

Jaksotettuun hankintamenuun kirjattavat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun, kun molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on rahoitusvarojen hallussapito sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi; ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksu.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat

Rahoitusvaroihin kuuluva erä arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, kun molemmat seuraavista ehdoista täyttyvät

- rahoitusvaroihin kuuluvaa erää pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoite saavutetaan sekä keräämällä sopimukseen perustuvat rahavirrat, että myymällä rahoitusvaroja; ja
- rahoitusvaroihin kuuluvan erän sopimusehdoissa määrätään tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä Säästöpankki-ryhmä voi tehdä peruuttamattoman valinnan, jonka mukaan oman pääoman ehtoisen sijoituksen myöhemmät käyvän arvon muutokset esitetään muissa laajan tuloksen erissä. Valinta tehdään instrumenttikohtaisesti. Tällaiset sijoitukset arvostetaan kirjanpidossa käypään arvoon ja käyvän arvon muutos kirjataan laskennallisella verolla vähennettynä laajaan tuloslaskelmaan.

Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat

Kaikki sellaiset rahoitusvarat, jotka eivät ole jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavia, kuuluvat käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattaviin. Rahoitusvara voidaan alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä kuitenkin nimenomaisesti luokitella peruuttamattomasti käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavaksi, jos näin toimimalla poistetaan arvostamiseen tai kirjaamiseen liittyvä epäjohtonmukaisuus tai vähennetään merkittävästi tällaista epäjohtonmukaisuutta, joka muutoin aiheutuisi varojen tai velkojen arvostamisesta tai niistä johtuvien voittojen tai tappioiden kirjaamista erilaisilla perusteilla.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi luokitellaan myös sellaiset vieraan pääoman ehtoiset sijoitukset, joissa rahavirtakriteerien ei voida katsoa täyttyvän. Rahavirtakriteerit arvioidaan instrumenttikohtaisesti sen määrittämiseksi, onko kyseisen erän sopimusehdoissa määritettynä tiettyinä ajankohtina toistuvia rahavirtoja, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan koron maksua.

Vieraan pääoman ehtoisten sijoitusten uudelleenluokittelu tehdään vain silloin, kun Säästöpankkiryhmän rahoitusvarojen hallinnoinnissa noudattamat liiketoimintamallit muuttuvat. Tällaisten muutosten odotetaan olevan erittäin harvinaisia, eikä Säästöpankkiryhmä ole tehnyt uudelleenluokitteluja kuluneella katsauskaudella.

Rahoitusvelkojen luokittelu ja arvostaminen

Rahoitusvelat luokitellaan myöhempää arvostamista varten seuraaviin arvostusluokkiin:

- jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat
- käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat.

Rahoitusvelat arvostetaan lähtökohtaisesti jaksotettuun hankintamenuon. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetaan johdannaissopimukset sekä muiden sijoittajien osuudet konsolidoitavista rahastoista.

Alla on esitetty jatkuvien toimintojen rahoitusvarojen ja -velkojen jakautuminen arvostusluokkiin tase-erittäin.

(1 000 euroa)	Jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Ei rahoitusvaroja /-velkoja	Yhteensä
31.12.2022					
Käteiset varat	6 948		1 200 500		1 207 448
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	205 047				205 047
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 024 296		143		9 024 439
Johdannaiset suojaavat johdannaiset josta käyvän arvon suojausta			89		89
Sijoitusomaisuus	61 201	562 311	138 679	22 460	784 650
Henkivakuutustoiminnan varat*		139 269	858 372	8 942	1 006 583
Varat yhteensä	9 297 492	701 579	2 197 784	31 401	12 228 256
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			18 107		18 107
Velat luottolaitoksille	450 946				450 946
Velat asiakkaille	6 994 366				6 994 366
Johdannaiset suojaavat johdannaiset josta rahavirran suojausta josta käyvän arvon suojausta muut kuin suojaavat johdannaiset			224 263 085 113		224 263 085 113
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 756 666				2 756 666
Henkivakuutustoiminnan velat*	87 677		859 814	3 440	950 931
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	2 142				2 142
Velat yhteensä	10 291 796		1 141 344	3 440	11 434 438

*Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät sisältävät sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset ja niihin liittyvät velat.

Rahoitusvarojen ja -velkojen nettoutus

Säästöpankkiryhmän johdannaissopimuksiin sovelletaan joko ISDA:n tai Finanssialan johdannaissopimusta. Näiden sopimusten perusteella johdannaisten maksuja voidaan nettouttaa transaktiokohtaisesti maksupäivittäin ja vastapuolen maksukyvyttömyys- ja konkurssitilanteissa. Sopimusehdoissa voidaan lisäksi vastapuolikohtaisesti sopia vakuuksista. Nämä johdannaiset esitetään taseessa bruttoperusteisesti.

31.12.2022				Määrät, joita ei ole netotettu mutta jotka sisältyvät päänetotussopimuksiin ja vastaaviin			Netto- summa
	Kirjatut rahoitus- varat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitus- velat, brutto	Kirjanpito- arvo taseessa, netto	Rahoitus- instrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu käteinen	Vakuudeksi annettu käteinen	
(1 000 euroa)							
Varat							
Johdannaissopimukset				89	320		-231
Yhteensä				89	320		-231
Velat							
Johdannaissopimukset				263 422		114 485	148 937
Yhteensä				263 422		114 485	148 937

(1 000 euroa)	Jakotettuun hankintamenoön kirjattavat	Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tuloslaskelman kautta kirjattavat	Ei rahoitusvaroja /-velkoja	Yhteensä
31.12.2021					
Käteiset varat	11 266		1 006 639		1 017 904
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	129 484				129 484
Lainat ja saamiset asiakkailta	9 602 512		271		9 602 782
Johdannaiset					
suojaavat johdannaiset					
josta rahavirran suojausta			1 527		1 527
josta käyvän arvo suojausta			32 167		32 167
Sijoitusomaisuus	68 429	701 727	171 095	32 975	974 226
Henkivakuutus toiminnan varat*		163 084	992 787	4 813	1 160 683
Varat yhteensä	9 811 689	864 811	2 204 485	37 788	12 918 773
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat			13 706		13 706
Velat luottolaitoksille	423 705				423 705
Velat asiakkaille	7 682 351				7 682 351
Johdannaiset					
suojaavat johdannaiset					
josta rahavirran suojausta					
josta käyvän arvon suojausta			15 398		15 398
muut kuin suojaavat johdannaiset			113		113
Liikkeeseenlasketut velkakirjat	2 500 165				2 500 165
Henkivakuutus toiminnan velat*	90 619		990 491	3 618	1 084 728
Velat, joilla on huonompi etuoikeus	13 427				13 427
Velat yhteensä	10 710 268		1 019 708	3 618	11 733 594

*Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat erät sisältävät sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat sijoitukset ja niihin liittyvät velat.

31.12.2021	Kirjatut rahoitusvarat, brutto	Taseessa netotetut kirjatut rahoitusvelat, brutto	Kirjanpitoarvo taseessa, netto	Määrät, joita ei ole netotettu mutta jotka sisältyvät päänetotussopimuksiin ja vastaaviin			Nettosumma
				Rahoitusinstrumenttien kirjanpitoarvo taseessa, netto	Vakuudeksi saatu käteinen	Vakuudeksi annettu käteinen	
(1 000 euroa)							
Varat							
Johdannaissopimukset				33 693	27 540		6 153
Yhteensä				33 693			6 153
Velat							
Johdannaissopimukset				15 511		10 440	5 071
Yhteensä				15 511		10 440	5 071

LIITE 19. LAINAT JA SAAMISET

Lainat ja saamiset luottolaitoksilta ja asiakkailta luokitellaan lähtökohtaisesti jaksotettuun hankintameno- arvoistettaviksi, jolloin niille lasketaan odotettavissa olevia luottotappioita koskeva vähennys. Alla olevassa

taulukossa on esitetty lainojen ja saamisten bruttoarvot, odotettavissa olevia luottotappioita koskevat vähennyserät ja tasearvot tuotetyypeittäin.

LAINAT JA SAAMISET

31.12.2022

(1 000 euroa)	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	204 922	-8	204 915
Luotot ja muut saamiset	136	-3	132
Yhteensä	205 058	-11	205 047
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Tuotteittain			
Lainat	8 382 002	-38 630	8 343 372
Korkotukilainat	465 873	-1 536	464 338
Luottokortti- ja vakuudeton kulutusluottosaamiset	140 991	-2 435	138 556
Muut saamiset			
Yhteensä	9 068 045	-43 606	9 024 439
Lainat ja saamiset yhteensä	9 273 103	-43 617	9 229 486

LAINAT JA SAAMISET

31.12.2021

(1 000 euroa)	Ei arvonalennettu (brutto)	Odotettavissa olevat luottotappiot (ECL)	Tasearvo
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta			
Talletukset	129 381	-13	129 368
Luotot ja muut saamiset	120	-4	116
Yhteensä	129 501	-17	129 484
Lainat ja saamiset asiakkailta			
Tuotteittain			
Lainat	8 966 563	-37 664	8 928 898
Korkotukilainat	499 304	-1 428	497 876
Luottokorttisaamiset	98 479	-1 743	96 737
Yhteensä	9 644 659	-41 877	9 602 782
Lainat ja saamiset yhteensä	9 774 160	-41 895	9 732 266

LIITE 20. JOHDANNAISET JA SUOJAUSLASKENTA

Säästöpankkiryhmä suojaa johdannaissopimuksilla korkoriskiään sekä käyvän arvon että rahavirran muutoksilta ja soveltaa suojaussuhteisiin suojauslaskentaa. Käyvän arvon suojauksen kohteena on kiinteäkorkoinen ottolainaus. Rahavirran suojauksen kohteena on vaihtuvakorkoisen antolainauksen tuleva korkovirta. Suojauksen tavoitteena on vakauttaa korkokatetta ja neutralisoida varojen ja velkojen mahdollinen käyvän arvon muutos.

Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon. Käypää arvoa suojaavien johdannaisten käypä arvo kirjataan taseeseen johdannaissaamiseksi tai -velaksi ja käyvän arvon muutos tuloslaskelman erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Käypää arvoa suojaattaessa myös suojaettava kohde on suojauksen ajan arvostettu käypään arvoon, vaikka se muuten arvostettaisiin jaksotettuun hankintamenuun. Suojaattavan kohteen käyvän arvon muutos on kirjattu taseessa kyseisen tase-erän oikaisuksi ja tuloslaskelmassa erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Rahavirtaa suojaavien johdannaisten käyvän arvon muutoksen tehokas osuus kirjataan laskennallisilla veroilla oikaistuna omassa pääomassa olevaan suojausinstrumenttien rahastoon. Käyvän arvon muutoksen tehoton osuus kirjataan suoraan tuloslaskelman erään "Sijoitustoiminnan nettotuotot". Suojaavan johdannaisten arvostamisesta käyvän arvon rahastoon kertynyt arvonmuutos kirjataan tulokseen suojatun rahavirran oikaisuksi sitä mukaa, kun suojattu rahavirta kirjataan tulokseen Suojaavien johdannaisten korot esitetään korkotuottoina ja -kuluina niiden luonteen mukaisesti.

Suojauslaskennan aloittamisen hetkeltä dokumentoidaan suojaattavan kohteen ja suojaavan johdannaisten suojaussuhde, kuten myös riskienhallinnan tavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategia. Suojaussuhteen tehokkuutta arvioidaan säännöllisesti, kuitenkin aina vähintään raportointihetkeltä.

Alla on esitetty jatkuvien toimintojen johdannaissopimusten käyvät arvot ja nimellispääomat jaoteltuna jäljellä olevan juoksuajan mukaan.

31.12.2022 (1000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksu aika			Yhteensä	Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta		Varat	Velat
Muut kuin suojaavat johdannaiset	10 000			10 000	13	
Korkojohdannaiset	10 000			10 000	13	
Suojaavat johdannaissopimukset						
Käyvän arvon suojaus*	40 000	2 224 000	908 000	3 172 000	76	263 199
Korkojohdannaiset	40 000	2 224 000	908 000	3 172 000	76	263 199
Rahavirran suojaus**	20 000	10 000		30 000		224
Korkojohdannaiset	20 000	10 000		30 000		224
Yhteensä	60 000	2 234 000	908 000	3 202 000	89	263 422

* Käyvän arvon suojauksen kohteena olevan kiinteäkorkoisen ottolainauksen (Velat asiakkaille) nimellisarvo oli 914 000 tuhatta euroa ja kirjanpitoarvo 852 141 tuhatta euroa.

Käyvän arvon suojauksen kohteena olleiden kiinteäkorkoisten liikkeelle laskettujen joukkovelkakirjalainojen (Liikkeeseenlasketut velkakirjat) nimellisarvo oli 2 248 000 tuhatta euroa ja kirjanpitoarvo 2 037 740 tuhatta euroa.

Suojaavien johdannaissopimusten nimellisarvot vastaavat suojauskohteiden nimellisarvoja.

** Rahavirran suojauksen kohteena olevan vaihtuvakorkoisen antolainauksen (Lainat ja saamiset asiakkailta) nimellisarvo oli 30 000 tuhatta euroa ja kirjanpitoarvo 30 000 tuhatta euroa. Johdannaissopimusten nimellisarvot vastaavat suojauskohteiden nimellisarvoja.

Muihin laajan tulokseen eriin kirjattu rahavirran suojauksen tehokas osuus oli -51 tuhatta euroa ja tilikauden tulokseen kirjattu tehoton osuus oli -166 tuhatta euroa. Muista laajan tuloksen eristä tilikauden tulokseen siirretty rahavirran suojausten tehokas osuus oli tilikaudella 2022 -922 tuhatta euroa.

Kaudet, joiden aikana suojattujen rahavirtojen odotetaan vaikuttavan tulokseen:

(1 000 euroa)	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	-14	12		-2
Yhteensä	-14	12		-2

31.12.2021 (1000 euroa)	Nimellisarvo/jäljellä oleva juoksuaika				Käyvät arvot	
	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Muut kuin suojaavat johdannaiset						
Korkojohdannaiset	10 000	10 000		20 000	-	113
Yhteensä	10 000	10 000		20 000	-	113
	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä	Varat	Velat
Suojaavat johdannaissopimukset						
Käyvän arvon suojaus	530 000	769 000	953 000	2 252 000	32 167	
Korkojohdannaiset	530 000	769 000	953 000	2 252 000	32 167	
Rahavirran suojaus	10 000	30 000		40 000	1 527	15 398
Korkojohdannaiset	10 000	30 000		40 000	1 527	15 398
Yhteensä	540 000	799 000	953 000	2 292 000	33 693	15 398
Johdannaiset yhteensä					33 693	15 511

Tilikaudella 1–12/2021 kirjattiin -859 tuhatta euroa tehokasta rahavirran suojausta muihin laajan tuloksen eriin.

Rahavirran suojauksen tehoton osuus tilikaudella 2021 oli 2 tuhatta euroa ja se on kirjattu sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Periodit, joiden aikana suojattujen rahavirtojen odotetaan vaikuttavan tulokseen ovat seuraavat:

(1 000 euroa)	alle 1 vuosi	1–5 vuotta	yli 5 vuotta	Yhteensä
Korkojohdannaiset	884	808		1 691
Yhteensä	884	808		1 691

LIITE 21. SJOITUSOMAISUUS

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Saamistodistukset	561 610	700 771
Osakkeet ja osuudet	3 582	1 243
Yhteensä	565 192	702 014
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat		
Saamistodistukset	13 805	18 573
Osakkeet ja osuudet	121 992	152 235
Yhteensä	135 798	170 808
Jaksotettuun hankintamenoan arvostettavat sijoitukset		
Saamistodistukset	61 247	68 482
Odotettavissa olevat luottotappiot	-46	-53
Yhteensä	61 201	68 429
Sijoituskiinteistöt	22 460	32 975
Sijoitusomaisuus yhteensä	784 650	974 226

ERITTELY LIIKKEESEEN LASKIJAN NOTEERAUKSEN PERUSTEELLA

31.12.2022

(1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat sijoitukset	Yhteensä
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	131 400	590	56 055	188 045
Muilta	425 188	120 463	2 600	548 251
Muut				
Muilta	8 604	14 744	2 592	25 940
Yhteensä	565 192	135 798	61 247	762 237

31.12.2021

(1 000 euroa)	Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat	Jaksotettuun hankintameno- arvostettavat sijoitukset	Yhteensä
Noteeratut				
Julkisyhteisöiltä	130 814	733	66 332	197 879
Muilta	561 615	156 573	100	718 288
Muut				
Muilta	9 585	13 503	1 996	25 083
Yhteensä	702 014	170 808	68 429	941 251

LIITE 22. HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN VARAT

Sijoitussopimuksiksi luokiteltuihin sopimuksiin sovelletaan IFRS 4 myötä sallittua siirtymäsäännöstä ja sopimukset käsitellään IAS 39:n mukaisin tulosvaikutuksin.

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Sijoitusrahastot	527 853	604 864
Varainhoitosalkut	117 998	146 445
Muu sijoitussidonnainen kateomaisuus	209 576	238 370
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevat sijoitukset yhteensä	855 427	989 680
Muut sijoitukset		
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	2 945	3 107
Yhteensä	2 945	3 107
Myytavissä olevat rahoitusvarat		
Saamistodistukset	380	1 602
Osakkeet ja osuudet	138 889	161 481
Yhteensä	139 269	163 084
Muut sijoitukset yhteensä	142 214	166 191
Henkivakuutustoiminnan sijoitukset yhteensä	997 641	1 155 871
Muut varat		
JV-Vakuutusmaksusaamiset	16	
Muut saamiset	8 666	4 544
Siirtosaamiset	260	269
Muut varat yhteensä	8 942	4 813
Henkivakuutustoiminnan varat yhteensä	1 006 583	1 160 683

Henkivakuutuksen käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen saamistodistusten, osakkeiden ja osuuksien sekä johdannaisten erittely liikkeesenlaskijan noteerauksen perusteella.

(1 000 euroa)	31.12.2022			31.12.2021		
	Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	Johdannais- sopimukset	Saamis- todistukset	Osakkeet ja osuudet	Johdannais- sopimukset
Noteeratut						
Muilta		827 961			984 591	
Yhteensä		827 961			984 591	

LIITE 23. SJOITUKSET OSAKKUUSYHTIÖISSÄ

Osakkuusyhtiöinä käsitellään yhtiöt, joissa Säästöpankkiryhmällä on huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Huomattava vaikutusvalta syntyy lähtökohtaisesti silloin, kun Säästöpankkiryhmä omistaa 20-50 prosenttia yhteisön äänivallasta tai kun Säästöpankkiryhmällä muutoin on huomattava vaikutusvalta yhteisössä.

Osakkuusyhtiö yhdistellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä, jolloin osakkuusyhtiön tuloslaskelma ja tase eivät sisälly kokonai-

suutena Säästöpankkiryhmän tulokseen tai taseeseen, vaan yhdistellyssä taseessa esitetään Säästöpankkiryhmän osuus osakkuusyhtiön omasta pääomasta erässä "Sijoitukset osakkuusyhtiöissä" ja Säästöpankkiryhmän osuus osakkuusyhtiön tuloksesta esitetään Säästöpankkiryhmän tuloslaskelmassa rivillä "Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta". Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa sijoitus kirjataan alun perin hankintamenon määräisenä ja sitä lisätään tai vähennetään kirjaamalla Säästöpankkiryhmän osuus sijoituskohteen hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista.

TIEDOT SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN OLENNAISISTA OSAKKUUSYHTIÖISTÄ

Nimi	Toimipaikka	Pääasiallinen toimiala	Omistus-osuus (%)	Osuus äänivallasta (%)	Omistus-osuus (%)	Osuus äänivallasta (%)
			31.12.2022	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2021
Figure Taloushallinto Oy	Espoo	Kirjanpito- ja tilinpäätöspalvelu	25,00	25,00	25,00	25,00

Figure Taloushallinto Oy:n toimialana on tarjota finanssialalla toimiville yhteisöille ja niiden tytäryhtiöille sekä keskusorganisaatioille taloushallinnon, palkkahallinnon ja riskienhallinnan sekä kirjanpito- ja

laskentapalveluja sekä niihin liittyviä koulutus-, tiedotus- ja neuvontapalveluja. Figure Taloushallinto Oy on Säästöpankkiryhmän osakkuusyhtiö 31.8.2018 alkaen.

TALOUDELLISEN INFORMAATION YHTEENVETO OLENNAISISTA OSAKKUUSYHTIÖISTÄ YHTIÖIDEN OMIEN TILINPÄÄTÖSTEN LUKUIHIN PERUSTUEN

(1 000 euroa)	Figure Taloushallinto Oy 2022
Varat yhteensä	1 705
Velat yhteensä	1 105
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	7 252
Tilikauden voitto	66
Laaja tulos	66
Osakkuusyhtiön taloudellisen informaation täsmäytys Ryhmän taseen kirjanpitoarvoon:	
Osakkuusyhtiön nettovarot	600
Oikaisut	150

Yhteisjärjestelyt

Yhteisjärjestely on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen määräysvalta. Yhteisjärjestelyt jaetaan yhteisyrityksiin ja yhteisiin toimintoihin. Yhteisyritykset yhdistellään Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Säästöpankkiryhmällä ei ole olennaisia yhteisjärjestelyjä.

Keskinäiset kiinteistöosakeyhtiöt ja asunto-osakeyhtiöt käsitellään Ryhmän tilinpäätöksessä yhteisinä toimintoina. Nämä yhtiöt sisältävät sekä sijoituskiinteistöjä että omassa käytössä olevia kiinteistöjä.

Alla esitetään tiedot Säästöpankkiryhmän olennaisista yhteisistä toiminnoista:

ALLA ESITETÄÄN TIEDOT SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN OLENNAISISTA YHTEISISTÄ TOIMINNOISTA

Yhtiön nimi	Toimipaikka	Omistusosuus	
		2022	2021
Kiinteistö Oy Ikaalisten Säästökeskus	Ikaalinen	90,80 %	90,80 %
Asunto Oy Salamankulma	Turku	37,01 %	37,01 %
Kiinteistö Oy Liedon Liikekeskus	Lieto	85,70 %	85,70 %
Kiinteistö Oy Lohjan Pankkitalo	Lohja	100,00 %	100,00 %
Kiinteistö Oy Iisalmen Pohjolankatu 6	Iisalmi	100,00 %	100,00 %

LIITE 24. AINEELLISET HYÖDYKKEET

Säästöpankkiryhmän aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä ovat muun muassa omassa käytössä olevat kiinteistöt sekä koneet ja kalusto. Lisäksi Säästöpankkiryhmällä on vuokratuloja tuottavia sijoituskiinteistöjä.

Säästöpankkiryhmän kiinteistöt jaetaan käyttötarkoituksen mukaan omassa käytössä oleviin kiinteistöihin ja sijoituskiinteistöihin. Sijoituskiinteistöjen tarkoituksena on tuottaa vuokratuloja tai pääomalle arvonnousua. Joitakin kiinteistöjä käytetään osaksi sijoituskäytössä ja osaksi omassa tai henkilökunnan käytössä. Mikäli nämä osat pystyttäisiin myymään erikseen, Säästöpankkiryhmä käsittelee kutakin osaa kirjanpidossa erikseen käyttötarkoituksen mukaan. Jos osat eivät ole erikseen myytävissä, käsitellään kiinteistöä sijoituskiinteistönä vain, jos ainoastaan vähäinen osa kiinteistöstä on omassa tai henkilökunnan käytössä. Jako tehdään eri käyttötarkoituksissa olevien neliömetrien suhteessa.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet kirjataan taseeseen erään "Aineelliset hyödykkeet" ja sijoituskiinteistöt erään "Sijoitusomaisuus".

Tuloslaskelmassa oman käytön kiinteistöön liittyvät tuotot kirjataan erään "Liiketoiminnan muut tuotot" ja kulut erään "Liiketoiminnan muut kulut". Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan kaikista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä erään "Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä".

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet ja sijoituskiinteistöt arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuon. Hankintamenuon

sisällytetään kaikki menot, jotka välittömästi aiheutuvat hyödykkeen hankinnasta. Hyödykkeet poistetaan tasa-poistoin arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja. Hyödykkeeseen liittyvät alkuperäisen hankinnan jälkeen syntyvät menot aktivoidaan hyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä kertyy alun perin arvioitua suurempaa taloudellista hyötyä.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Rakennukset	10-50 vuotta
Rakennusten tekniset laitteet	3-8 vuotta
Peruskorjaukset vuokratuissa tiloissa	3-10 vuotta
Koneet ja kalusto	3-10 vuotta

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti ja ne esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa. Sijoituskiinteistöjen myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin. Myyntivoitto tai -tappio määräytyy myyntihinnan ja jäljellä olevan hankintamenuon erotuksena.

IFRS 16 Vuokrasopimukset standardin mukaisia käyttöoikeusomaisuuseriä koskevat tiedot on esitetty liitetiedossa 40.

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Omassa käytössä olevat kiinteistöt		
Maa- ja vesialueet	482	501
Rakennukset	25 364	32 190
Koneet ja kalusto	2 671	3 033
Muut aineelliset hyödykkeet	934	919
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	82	324
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	29 534	36 966

31.12.2022

Aineellisten hyödykkeiden muutokset	Oman käytön kiinteistöt	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	92 337	39 123	1 989	324	133 774
Lisäykset	570	891	162	325	1 947
Vähennykset	-4 295	7 936	-88		-6 193
Siirrot erien välillä	434			-567	-133
Arvonkorotus					
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	-10 964	-54	-246		-11 263
Hankintameno 31.12	78 082	32 023	1 817	82	118 132
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-59 647	-36 090	-1 070		-96 807
Tilikauden poistot	-2 038	-1 204			-3 243
Tilikauden arvonalentumiset	-49				-49
Vähennykset	2 928	7 923	31		4 753
Siirrot erien välillä	-24				-24
Muut muutokset					0,00
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	6 595	20	156		6 771
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-52 236	-29 352	-884		-88 599
Kirjanpitoarvo 31.12.	25 846	2 671	934	82	29 533

IFRS 16 Vuokrasopimukset standardin mukaisia käyttöoikeusomaisuuseriä koskevat tiedot on esitetty liitetiedossa 40.

31.12.2021

Aineellisten hyödykkeiden muutokset	Oman käytön kiinteistöt	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	93 135	40 673	1 859	428	136 095
Lisäykset	262	908	156	541	1 868
Vähennykset	-453	-2 459	-26		-2 938
Siirrot erien välillä	-607	1		-645	-1 251
Arvonkorotus					
Hankintameno 31.12	92 337	39 123	1 989	324	133 774
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-57 712	-36 867	-1 043		-95 622
Tilikauden poistot	-1 513	777	-27		-763
Tilikauden arvonalentumiset	-422				-422
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-59 647	-36 090	-1 070		-96 807
Kirjanpitoarvo 31.12.	32 690	3 033	919	324	36 966

LIITE 25. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineeton hyödyke on yksilöitävissä oleva omaisuuserä, jolla ei ole aineellista olomuotoa. Säästöpankkiryhmän aineettomia hyödykkeitä ovat muun muassa tietokoneohjelmistot ja ohjelmistolisenssit.

Aineeton hyödyke kirjataan taseeseen vain, jos on todennäköistä, että omaisuuserästä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu Säästöpankkiryhmän hyväksi ja omaisuuserän hankintameno on luotettavasti määriteltävissä. Vastainen taloudellinen hyöty saattaa sisältää palvelujen tai tavaroiden myyntituottoja, kustannussäästöjä tai muuta hyötyä, joka syntyy Säästöpankkiryhmän käyttäessä omaisuuserää.

Alkuperäinen arvostaminen tapahtuu hankintameno. Hankintameno käsittää ostohinnan sisältäen kaikki menot, jotka välittömästi johtuvat omaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Hankintameno ei lueta hyödykkeen käytöstä ja henkilökunnan koulutuksesta aiheutuneita menoja eikä hallinnon menoja ja muita yhteisiä yleismenoja.

Alkuperäisen kirjaamisen jälkeen aineeton hyödyke kirjataan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintameno. Poistot kirjataan tasapoistoina kuluihin kunkin aineettoman hyödykkeen tunnetun tai arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Aineettomien hyödykkeiden taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan vuosittain.

Hyödykettä poistetaan siitä lähtien, kun se on valmis käytettäväksi. Aineeton hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat pääosin seuraavat:

Ulkoisilta toimijoilta ostetut tietojärjestelmät	3-5 vuotta
Perusjärjestelmät	5-10 vuotta
Muut aineettomat hyödykkeet	2-5 vuotta

Aineettomat hyödykkeet kirjataan taseen "Aineettomat hyödykkeet" -erään. Poistot ja arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelman erään "Poistot ja arvonalentumistappiot aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä".

Pilvipalveluhankkeet (SaaS hankkeet)

Pilvipalvelujärjestelyt ovat järjestelyitä, joissa Säästö-

pankkiryhmä ei omista käyttämäänsä ohjelmistoa, eikä ohjelmistoa ole asennettu Säästöpankkiryhmän järjestelmäympäristöön tai palvelimille, vaan sitä käytetään tarveperusteisesti internetin tai muun määritetyn tietoliikenneyhteyden välityksellä.

Käyttöönotosta aiheutuvat välittömät menot, esimerkiksi koskien pilvipalvelujärjestelyn kohteena olevan ohjelmiston tai järjestelmän konfigurointia ja räätälöintiä, ovat kirjattavissa taseeseen vain silloin, kun pilvipalvelujärjestelystä syntyy taseeseen kirjattava aineeton hyödyke. Pilvipalvelujärjestely ei tyypillisesti täytä aineettoman hyödykkeen kriteereitä, koska sopimus ei synnytä ostajalle IAS 38.13-16 edellyttämää määräysvaltaa.

Pilvipalvelujärjestelyistä aiheutuvien käyttöönotto- ja kustannusten kirjanpitokäsittelyä ohjaa johtopäätös siitä, ovatko palvelut erotettavissa pääsystä järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon ja syntyykö välittömistä käyttöönotto- ja kustannuksista erillinen aineeton hyödyke.

Mikäli palvelut eivät ole erotettavissa kohteena olevasta ohjelmistosta ja aineettoman hyödykkeen kirjaamiskriteeri puuttuu, kirjataan käyttöönotto- ja kustannukset kuluksi ajanjaksolle, jolla Säästöpankkiryhmällä on pääsy järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon.

Palveluiden voidaan katsoa olevan erillinen ohjelmistoon pääsystä, jos Säästöpankkiryhmä tuottaa palvelut sisäisillä resursseillaan tai Säästöpankkiryhmä ostaa palvelut kolmannelta osapuolelta, joka on riippumaton SaaS palvelun toimittajasta. Mikäli palvelun tuottaa SaaS palvelun toimittaja tai toimittaja ostaa palvelut alihankintana kolmannelta osapuolelta, palvelu on erotettavissa, jos sen kykenisi toimittamaan jokin muu palvelutarjoaja ilman, että se samalla antaa pääsyn järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon.

Mikäli palvelun kykenee tuottamaan vain pilvipalvelun myyjä, palvelu ei ole erotettavissa järjestelmään pääsystä. Tällöin palvelusta maksettu käyttöönottoon liittyvä kulu kirjataan menoksi ajanjaksolle, jolla Säästöpankkiryhmällä on pääsy järjestelyn kohteena olevaan ohjelmistoon.

Menot, jotka aiheutuvat liittymien ja rajapintojen rakentamisesta Säästöpankkiryhmän määräysvallassa olevien taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi kirjattujen ja pilvipalvelun kautta käytettävän ohjelmistojen välille voivat täyttää aineettoman hyödykkeen kriteerit silloin kun pilvipalvelun myyjästä riippumaton kolmas osapuoli kirjoittaa uuden ohjelmistokoodin, johon Säästöpankkiryhmälle muodostuu määräysvalta.

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Aineettomat oikeudet	11 966	15 470
Muut aineettomat hyödykkeet	44	44
Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	14 952	19 080
Liikearvo	729	729
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	27 690	35 323

Aineettomat oikeudet ja keskeneräiset aineettomat hyödykkeet muodostuvat merkittävältä osin ulkoisilta toimijoilta hankituista tietojärjestelmistä.

31.12.2021

(1 000 euroa)					
Aineettomien hyödykkeiden muutokset	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	729	86 468	453	19 080	106 730
Lisäykset		1 023		10 642	11 665
Vähennykset		-860	-1	-10 958	-11 820
Siirrot erien välillä		2 730		-3 812	-1 082
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen		-3 843	-362		-4 205
Hankintameno 31.12.	729	85 518	89	14 952	101 288
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-70 998	-409		-71 407
Tilikauden poistot		-8 076			-8 076
Vähennykset		1 421	1		1 423
Muut muutokset		295			295
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen		3 807	362		4 169
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-73 552	-45		-73 597
Kirjanpitoarvo 31.12.	729	11 967	44	14 952	27 691

Tilikaudella keskeneräisistä aineettomista hyödykkeistä kirjattiin arvonalentumistappioina yhteensä 8,5 (1,3) miljoonaa euroa perustuen johdon arvioon kesken-eräisen omaisuusarvon tulevaisuudessa kerrytettävissä olevasta taloudellisesta käyttöarvosta. Säästöpankki-

ryhmä ja Cognizant tiedottivat helmikuussa purkavansa peruspankkijärjestelmän uudistamiseen liittyvän sopimuksen. Sopimuksen purkamisen yhteydessä alaskirjattiin peruspankkihankkeeseen aktivoitu määrä 7,6 miljoonaa euroa.

Liikearvon arvonalentumistesti

Liikearvo 729 tuhatta euroa kohdistuu kokonaisuudessaan tilikaudella 2021 hankittuun isännöinti liiketoimintaan. Liikearvon arvonalentumistestaus on suoritettu vertaamalla kirjanpitoarvoa kyseisen liiketoiminnan tuottamiin rahavirtoihin, jotka perustuvat liiketoiminnan johdon hyväksymien pitkän tähtäimen suunnitelmien perusteella laadittuihin rahavirtalaskelmiin. Rahavirtalaskelmilla käytetty ennustejakson pituus on 11

vuotta ja se perustuu johdon näkemykseen ajanjaksosta, joka vaaditaan kunnes käynnistetyn liiketoiminnan rahavirrat tasaantuvat odotetulle tasolle. Kassavirtojen diskonttokorkona on käytetty 8 %:n tuottovaatimusta ja pitkän ajan keskimääräiseksi kasvunopeudeksi on määritetty 2 %:a. Arvonalentumistestauksen perusteella liikearvon tuottamien rahavirtojen nykyarvo ylittää tilinpäätöshetken kirjanpitoarvon, eikä liikearvoon ole tarvetta kohdistaa arvonalentumiskirjausta.

31.12.2021

(1 000 euroa)					
Aineettomien hyödykkeiden muutokset	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Keskeneräiset aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		84 110	453	14 867	99 429
Lisäykset	729	359		7 636	8 724
Vähennykset		-987			-987
Siirrot erien välillä		2 986		-3 423	-436
Hankintameno 31.12.	729	86 468	453	19 080	106 730
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.		-60 312	-409		-60 721
Tilikauden poistot		-9 688			-9 688
Vähennykset		-998			-998
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.		-70 998	-409		-71 407
Kirjanpitoarvo 31.12.	729	15 470	44	19 080	35 323

LIITE 26. LASKENNALLISET VEROT

Laskennalliset verot lasketaan kirjanpidon ja verotuksen välisistä veronalaisista väliaikaisista eroista. Laskennalliset verovelat ja -saamiset netotetaan yhtiöittäin. Yhdistelytoimenpiteistä aiheutuneita laskennallisia verovelkoja ja -saamisia ei netoteta. Laskennallinen vero arvostetaan IAS 12 -standardin perusteella ja niillä tilinpäätöspäivänä voimassa olevilla tai hyväksytyillä verokannoilla, joita sovelletaan silloin, kun laskennallisen veron odotetaan muuttuvan tuloveroksi. Verokan-

tojen muutoksesta johtuva laskennallisen veron muutos kirjataan tuloslaskelmaan tai laajan tuloksen eriin, jos vero oli kirjattu sinne aikaisemmilla tilikausilla.

Käyttämättömiin verotuksessa vahvistettuihin tappioihin perustuvat verosaamiset kirjataan, mikäli verotettavan tulon kertyminen on todennäköistä ja saaminen voidaan hyödyntää.

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Laskennallinen verosaaminen	18 390	7 784
Tuloverosaaminen	1 673	2 772
Verosaamiset yhteensä	20 063	10 556
Laskennalliset verovelat	62 341	63 813
Tuloverovelka	4 113	1 948
Verovelat yhteensä	66 454	65 760

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Laskennalliset verosaamiset		
Arvonalentumiset	738	701
Rahoitusvarat	14 582	3 241
Rahavirran suojaukset	13	9
Aineelliset hyödykkeet	4 759	5 384
Etuspohjaiset eläkejärjestelyt	284	611
Vahvistetut tappiot		572
Muut	206	156
Laskennallisten verojen netottaminen	-2 193	-2 891
Yhteensä	18 390	7 784

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Laskennalliset verovelat		
Tilinpäätössiirrot	55 191	55 191
Arvonalentumiset	1 246	921
Rahoitusvarat	5 901	8 254
Rahavirran suojaukset		235
Aineelliset hyödykkeet	2 196	2 102
Laskennallisten verojen netottaminen	-2 193	-2 891
Yhteensä	62 341	63 813

2022 (1 000 euroa)	1.1.2022	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Muut laajan tuloksen erät	Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	Muut	31.12.2022
Laskennalliset verosaamiset						
Arvon alentumiset	701	101		-65		738
Rahoitusvarat	3 241		11 413	-69	-3	14 582
Rahavirran suojaukset	9		3			13
Aineelliset hyödykkeet	5 384	-571		-54		4 759
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	611		327			284
Vahvistetut tappiot	572	-572				
Muut	156	50				206
Laskennallisten verojen netottaminen	-2 891				698	-2 193
Yhteensä	7 784	-992	11 743	-187	695	18 390

(1 000 euroa)	1.1.2022	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Muut laajan tuloksen erät	Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	Muut	31.12.2022
Laskennalliset verovelat						
Tilinpäätössiirrot	55 191					55 191
Arvon alentumiset	921		351	-24	-2	1 246
Rahoitusvarat	8 254		-2 259	-76	-18	5 901
Rahavirran suojaukset	235		-235			
Aineelliset hyödykkeet	2 102	94				2 196
Laskennallisten verojen netottaminen	-2 891				698	-2 193
Yhteensä	63 813	94	-2 142	-100	678	62 341

2021 (1 000 euroa)	1.1.2021	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Muut laajan tuloksen erät	Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	Muut	31.12.2021
Laskennalliset verosaamiset						
Arvon alentumiset	512	190				701
Rahoitusvarat	3 571	-250	-80			3 241
Rahavirran suojaukset			9			9
Aineelliset hyödykkeet	4 250	1 134				5 384
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	583		28			611
Vahvistetut tappiot	711	-139				572
Muut	110	137			-92	156
Laskennallisten verojen netottaminen	-43				-2 847	-2 891
Yhteensä	9 694	1 072	-43		-2 939	7 784

(1 000 euroa)	1.1.2021	Tuloslaskelman kautta kirjattu muutos	Muut laajan tuloksen erät	Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	Muut	31.12.2021
Laskennalliset verovelat						
Tilinpäätössiirrot	53 259	1 932				55 191
Arvon alentumiset	1 492		-571			921
Rahoitusvarat	9 040	-746	-40			8 254
Rahavirran suojaukset	450		-215			235
Aineelliset hyödykkeet	1 958	144				2 102
Laskennallisten verojen netottaminen	-43				-2 847	-2 891
Yhteensä	66 156	1 330	-827		-2 847	63 813

LIITE 27. MUUT VARAT

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Maksujenvälityssaamiset	280	294
Siirtosaamiset		
Korot	39 714	27 199
Muut siirtosaamiset	21 536	12 517
Muut	32 832	28 109
Muut varat yhteensä	94 362	68 120

VELAT JA OMA PÄÄOMA

LIITE 28. KÄYPÄÄN ARVOON TULOS- VAIKUTTEISESTI KIRJATTAVAT RAHOITUSVELAT

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista*	18 107	13 706
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat yhteensä	18 107	13 706

* Erä sisältää Säästöpankkiryhmän ulkopuolisten sijoittajien osuudet Ryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävistä rahastoista, joita käsitellään tarkemmin liitteessä 42 Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt.

LIITE 29. VELAT LUOTTOLAITOKSILLE JA ASIAKKAILLE

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Velat luottolaitoksille		
Velat keskuspankeille	68 000	68 000
Velat luottolaitoksille	382 946	355 705
Yhteensä	450 946	423 705
Velat asiakkaille		
Talletukset	7 055 706	7 652 061
Muut rahoitusvelat	519	1 557
Ottolainauksen käyvän arvon muutos	-61 859	28 733
Yhteensä	6 994 366	7 682 351
Velat luottolaitoksille ja asiakkaille yhteensä	7 445 312	8 106 057

LIITE 30. LIIKKEESEENLASKETUT VELKAKIRJAT

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat		
Joukkovelkakirjalainat	582 282	845 891
Vakuudelliset joukkovelkakirjalainat	2 045 010	1 500 137
Muut		
Sijoitustodistukset	129 373	154 137
Liikkeeseenlasketut velkakirjat yhteensä	2 756 666	2 500 165
Joista		
Vaihtuvakorkoiset	350 885	444 180
Kiinteäkorkoiset	2 405 780	2 055 985
Yhteensä	2 756 666	2 500 165

LIIKKEESEEN LASKETUT VAKUUDELLISET JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

(1 000 euroa)	Nimellis- arvo	Kirjanpito- arvo	Maturiteetti	Korko- sidonnaisuus	Nimellis- korko	Eräpäivä
Sp-Kiinnitysluottopankki 2019	500 000	498 549	7 v	Kiinteä	0,05 %	19.6.2026
Sp-Kiinnitysluottopankki 2021	500 000	502 389	7 v	Kiinteä	0,01 %	28.9.2028
Sp-Kiinnitysluottopankki 2022	300 000	299 114	3 v	Kiinteä	1,00 %	28.4.2025
Sp-Kiinnitysluottopankki 2022	750 000	744 959	5 v	Kiinteä	3,13 %	1.11.2027
Yhteensä	2 050 000	2 045 011				

Säästöpankkiryhmällä ei ole ollut viivästyksiä tai laiminlyöntejä liittyen sen liikkeeseen laskemiin velkakirjoihin.

LIITE 31. HENKIVAKUUTUSTOIMINNAN VELAT

Vakuutus- ja sijoitus sopimukseen liittyvät velat

Vakuutus sopimusten vakuutusmaksuvastuu ja alkaneiden eläkkeiden korvausvastuu on määritelty maksetuista maksuista, hyvityksistä, veloituksista ja arvomuutoksista muodostuvan vakuutussäästön perusteella täydentämällä tätä vastaisen korko- ja liikekustannusliikkeen osalta. Harkinnanvaraisiin lisätuihin oikeutavien vakuutusten taattujen etujen vastuun diskonttokorko on korkeintaan 0,5 prosenttia. Keskimääräinen diskonttokorko on 0,1 prosenttia.

Vakuutus sopimusten muu korvausvastuu kuin alkaneiden eläkkeiden korvausvastuu on lyhytaikaista velkaa ja se muodostuu tunnetuista ja tuntemattomista vahinkotapahtumista. Tunnettujen vahinkojen vastuu arvostetaan nimellisarvoonsa ja tuntemattomien vahinkojen vastuu perustuu vakuutusmatemaattisiin perusteisiin.

Jälleenvakuutus sopimukseen liittyvät saamiset ja velat arvostetaan yhdenmukaisesti jälleenvakuutettujen velkojen ja saamisten kanssa. Mikäli yhtiöllä olisi erään tyneitä saamia, tehtäisiin näihin saamisiin tulosvaikutteinen arvonalennus.

Vakuutus sopimukseen liittyvän velan riittävyystesti

IFRS 4 -standardin mukaan vakuutus enantajan on arvioitava jokaisena raportointikauden päättämispäivänä,

ovatko sen taseeseen merkityt vakuutus velat riittävän suuret, käyttämällä tarkasteluhetken arvioita vakuutus sopimusten tulevaisuuden rahavirroista. Vastuuvelan riittävyystesti tehdään IFRS 4 -standardin mukaisesti arvostetuille Säästöpankkiryhmän vakuutus sopimuksille. Vastuuvelan riittävyystestissä verrataan vastuuvelan kansallisiin periaatteisiin perustuvaa kirjanpitoarvoa vakuutus sopimuksista syntyvien kassavirtojen nykyarvoon, johon on lisätty riskimarginaali. Mikäli vastuuvelan riittävyystesti osoittaa, että kansallisiin periaatteisiin perustuva vastuuvelka on kokonaisuutenaan pienempi kuin sisäisen mallin mukainen vastuuvelka, täydennetään Säästöpankkiryhmän vastuuvelkaa sisäisen mallin mukaisen vastuuvelan ja kansallisiin periaatteisiin perustuvan vastuuvelan erotuksella.

Henkivakuutuksen kohtuusperiaate

Säästöpankkiryhmän henkivakuutus toiminnan tavoitteena on antaa pitkällä aikavälillä harkinnanvaraisiin lisätuihin oikeutetuille vakuutussäästöille ennen kuluja ja veroja kokonaisuhyvyys, joka on vähintään Suomen valtion pitkän joukkovelkakirjalainan tuotto. Säästö vakuutuksissa tavoitetasona on maturiteetiltaan 5 vuoden ja eläkevakuutuksissa 10 vuoden joukkovelkakirjalainojen korkotasoa vastaava tuotto. Vakuutuksen kokonaisuhyvityksellä tarkoitetaan vakuutus sopimuksen laskuperuste- tai vuosikorkoa ja kyseiselle sopimukselle hyvitettävää lisäkorkoa.

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Muu kuin sijoitussidonnaisten sopimusten velka		
Takuukorkoiset vakuutus sopimukset	87 677	90 619
Sijoitussidonnaisten sopimusten velka		
Sijoitussidonnaisten vakuutusten velka	486 907	583 321
Sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velka	372 907	407 170
Vastuuvelan riittävyystestin mukainen täydennys		
Muut velat		
Siirtovelat ja saadut ennakot	2 936	3 009
Muut	505	609
Henkivakuutus toiminnan velat yhteensä	950 931	1 084 728

HENKIVAKUUTUSLIKETOIMINNAN VASTUUVELKA

(1 000 euroa)	Vastuu 2022	Sopimukset (kpl) 2022	Duraatio 2022
Muut kuin sijoitussidonnaiset sopimukset			
Takuukorkoiset vakuutus sopimukset			
Säästövakuutus			
Takuukorko 3,5 %	3 034	32	10,1
Takuukorko 2,5 %	12 056	268	8,7
Takuukorko 0,0 %	54 121	1 221	7,5
Yksilöllinen eläkevakuutus			
Takuukorko 3,5 %	2 088	120,5	5,1
Takuukorko 2,5 %	5 656	484,5	8,9
Takuukorko 0,0 %	7 714	378	11,7
Ryhmäeläkevakuutus (maksuperusteinen, takuukorko 0,0 %)	1 515	99,5	52,3
Riskivakuutus sopimukset	1 492	41 831	5
Sijoitussidonnaiset sopimukset			
Sijoitussidonnaiset vakuutus sopimukset			
Säästövakuutus	374 801	11 212	10,6
Yksilöllinen eläkevakuutus	107 831	9 646	15,2
Ryhmäeläkevakuutus	4 274	156,5	33,7
Sijoitussidonnaiset sijoitussopimukset	372 907	6 826	12,8
Yhteensä	947 491	72 274	

HENKIVAKUUTUSLIIKETOIMINNAN VASTUUVELKA

(1 000 euroa)	Vastuu 2021	Sopimukset (kpl) 2021	Duraatio 2021
Muut kuin sijoitussidonnaiset sopimukset			
Takuukorkoiset vakuutus sopimukset			
Säästövakuutus			
Takuukorko 3,5 %	3 139	35	10,4
Takuukorko 2,5 %	12 503	296	9,7
Takuukorko 0,0 %	57 662	1 350	7,8
Yksilöllinen eläkevakuutus			
Takuukorko 3,5 %	2 211	127	5,6
Takuukorko 2,5 %	5 622	502	9,6
Takuukorko 0,0 %	6 788	403	15,6
Ryhmäeläkevakuutus (maksuperusteinen, takuukorko 0,0 %)	1 556	95	3,9
Riskivakuutus sopimukset	1 138	41 831	2,5
Sijoitussidonnaiset sopimukset			
Sijoitussidonnaiset vakuutus sopimukset			
Säästövakuutus	449 292	14 716	10,9
Yksilöllinen eläkevakuutus	126 411	9 874	15,5
Ryhmäeläkevakuutus	7 617	305	11,6
Kapitalisaatiosopimukset		0	-
Sijoitussidonnaiset sijoitus sopimukset	407 170	3 486	13
Yhteensä	1 081 109	73 020	

Vastuuvélka on arvostettu kansallisen tilinpäätöksen periaatteiden mukaisesti. Arvostusperiaatteet on kuvattu tarkemmin laatimisperiaatteissa (liite 2).

Vastuuvélan riittävyystestissä verrataan vastuuvélan riittävyttä sisäisen mallin mukaiseen vastuuvélkaan. Riittävyystesti on kuvattu tarkemmin laatimisperiaatteissa.

Duraatio perustuu sisäisen mallin mukaisiin vastuuvélan kassavirtoihin ja riskittömään korkokäyrään.

LIITE 32. VELAT, JOILLA ON HUONOMPI ETUOIKEUS

(1 000 euroa)	Keskikorko %	31.12.2022
Pääomalainat	4,00 %	84
Muut		
Debentuurit	2,48 %	2 058
Velat joilla on huonompi etuoikeus yhteensä		2 142

(1 000 euroa)	Keskikorko %	31.12.2021
Pääomalainat	4,00 %	84
Muut		
Debentuurit	2,00 %	13 343
Velat joilla on huonompi etuoikeus yhteensä		13 427

LIITE 33. VARAUKSET JA MUUT VELAT

Varaus kirjataan, kun Säästöpankkiryhmällä on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, ja on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen tulee ajankohtaiseksi ja johto voi luotettavalla tavalla arvioida veloitteen määrän. Jos osasta velvoitetta on mahdollisuus saada korvausta kolmannelta osapuolelta, kirjataan korvaus erillisenä eränä, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa. Varaukset tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja

oikaistaan tarvittaessa. Varaus arvostetaan sen määrän nykyarvoon, jota odotetaan veloitteen täyttämiseksi.

Mikäli yllä mainittu velvoite on olemassa, mutta varauksen kirjaamisedellytykset eivät täyty, on kyseessä ehdollinen velka. Ehdollista velkaa ei kirjata taseeseen vaan se esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa. Myös ehdollista velkaa tulee arvioida jokaisena tilinpäätöspäivänä erikseen.

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Muut velat		
Maksujenvälitysvelat	27 076	21 675
Muut	40 121	19 645
Muut velat yhteensä	67 197	41 320
Siirtovelat		
Korkovelat	24 209	6 965
Saadut korkoennakot	684	889
Muut siirtovelat	24 999	26 318
Siirtovelat yhteensä	49 892	34 171
Varaukset		
Eläkevaraukset	1 546	3 204
Muut varaukset	10 992	1 329
Varaukset yhteensä	12 538	4 533
Varaukset ja muut velat yhteensä	129 627	80 024

Varausten muutokset (1 000 euroa)	2022	2021
1.1.	4 533	4 371
Lisäys muut varaukset	9 808	-101
Lisäys etuusperusteiset eläkkeet	-1 657	263
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	-146	
31.12.	12 538	4 533

LIITE 34. OMA PÄÄOMA

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Peruspääoma	25 224	25 235
Rahastot		
Kantarahasto	31 452	32 452
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	137 588	126 896
Vararahasto	45 091	47 022
Käyvän arvon rahasto	-44 244	17 169
Suojausinstrumenttien rahasto	-51	941
Muut rahastot	65 726	74 323
Kertyneet voittovarot		
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	836 901	792 090
Kauden voitto (tappio)	78 039	72 781
Säästöpankkiryhmän omistajien osuus yhteensä	1 175 725	1 188 908
Määräysvallattomien osuus	1 365	1 384
Oma pääoma yhteensä	1 177 090	1 190 293

Peruspääoma

Erään kirjataan maksettu osake-, osuus- tai peruspääoma. Mikäli osakepääoma on kokonaan tai osittain merkitsemättä kaupparekisteriin, kaupparekisteriin merkitsemätön osuus on ilmoitettava taseessa omana eränään tämän erän alaeränä.

Säästöpankkiryhmän peruspääoma muodostuu Säästöpankkien peruspääomasta, jota ei säästöpankkilain 11 § mukaan makseta takaisin.

Säästöpankkiryhmään kuuluu myös neljä osakeyhtiömuotoista säästöpankkia, joiden osalta osakepääoma sisältyy oman pääoman peruspääomaan.

Kantarahasto

Kantarahastoon kirjataan säästöpankkilain 13 §:ssä tarkoitettu kantarahasto.

Ylikurssirahasto

Ylikurssirahasto on sidottua pääomaa. Ylikurssirahastoon on kirjattu mm. omien osakkeiden myyntivoitot.

Sijoitetun vapaan pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon merkitään se osa osakkeiden merkintähinnasta, jota ei merkitä osakepääomaan ja jota ei kirjanpitolain mukaan merkitä vieraaseen pääomaan, sekä sellainen muu oman pääoman sijoitus, jota ei merkitä muuhun rahastoon. Rahastoon merkitään myös se määrä, jolla osakepääomaa alennetaan ja jota ei käytetä tappion kattamiseen tai varojen jakamiseen.

Vararahasto

Vararahasto on sidottua pääomaa. Erään merkitään säästöpankkilain (1502/2001) 10 §:ssä tarkoitettuun vararahastoon kirjatut määrät.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahastoon kirjataan käypään arvoon arvostamisesta syntyneet erät.

Suojausinstrumenttien rahasto

Suojausinstrumenttien rahastoon kirjataan rahavirran suojauksesta syntyneet erät. Tällaiseksi eräksi kirjataan se osa rahavirran suojaukseen määritetyn suojausinstrumentin (johdannaisopimuksen) käyvän arvon muutoksesta, jonka todetaan olevan tehokas suojaus

Muut rahastot

Muita rahastoja ovat yhtiöjärjestykseen tai sääntöihin taikka yleistä päätösvaltaa Säästöpankkiryhmässä käyttävän osuuskunnan kokouksen päätökseen perustuvia, aikaisempien tilikausien tuloksesta muodostettuja vapaita rahastoja.

Kertyneet voittovarot

Erään kirjataan tuloslaskelman osoittama tilikauden tulos sekä tulos edellisiltä tilikausilta siltä osin, kuin sitä ei ole siirretty muihin oman pääoman eriin tai jaettu voitonjakona.

Erittely käyvän arvon rahaston muutoksista (1 000 euroa)	2022
Käyvän arvon rahasto 1.1.	17 169
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakkeet ja osuudet	-5 096
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahoitusarvopaperit	-71 342
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	15 026
Tuloslaskelmaan siirretty määrä	
Käyvän arvon rahasto 31.12.	-44 244

Erittely suojausinstrumenttien rahaston muutoksista	2022
Suojausinstrumenttien rahasto 1.1.	941
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahavirtaa suojaavat johdannaiset	-1 240
Laskennalliset verot, rahavirran suojaus	248
Tuloslaskelmaan siirretty määrä	
Suojausinstrumenttien rahasto 31.12.	-51

Erittely käyvän arvon rahaston muutoksista	2021
Käyvän arvon rahasto 1.1.	17 862
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, osakkeet ja osuudet	1 506
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahoitusarvopaperit	-2 755
Laskennalliset verot käypään arvoon arvostamisesta	-426
Tuloslaskelmaan siirretty määrä	982
Käyvän arvon rahasto 31.12.	17 169

Erittely suojausinstrumenttien rahaston muutoksista	2021
Suojausinstrumenttien rahasto 1.1.	1 801
Voitto/tappio käypään arvoon arvostamisesta, rahavirtaa suojaavat johdannaiset	-1 077
Laskennalliset verot, rahavirran suojaus	215
Tuloslaskelmaan siirretty määrä	2
Suojausinstrumenttien rahasto 31.12.	941

LIITE 35. LIEDON SÄÄSTÖPANKIN IRTAANTUMINEN SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄSTÄ

Liedon Säästöpankin isännistö hyväksyi Liedon Säästöpankin ja Oma Säästöpankin yhdistymistä koskevat yritysjärjestelyt 22.9.2022 isännistön kokouksessa. Liedon Säästöpankin irtaantuminen Säästöpankkiryhmästä ja Säästöpankkien Yhteenliittymästä toteutuu arviolta 28.2.2023.

Säästöpankkiliitto osk:n vahvistaman tilinpäätösperiaatteen mukaisesti Liedon Säästöpankin irtaantumiseen Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksessä 2022

sovelletaan IFRS 5 Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot -standardia.

Liedon Säästöpankin liiketoiminnan tulos esitetään lopetettuina toimintoina Säästöpankkiryhmän tuloslaskelmassa erillään jatkuvien toimintojen tuotoista ja kuluista, vertailutiedot on oikaistu vastaavasti. Liedon Säästöpankin omaisuuserät ja velat esitetään Säästöpankkiryhmän taseessa omana rivinään taseen varoissa ja veloissa, IFRS 5 -standardin mukaisesti vertailutietoja ei oikaista.

TILIKAUDEN TULOS IRTAANTUVISTA TOIMINNOISTA

(1 000 euroa)	1-12/2022	1-12/2021
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	37 990	28 851
Liiketoiminnan kulut yhteensä	-22 326	-16 196
Arvonalentumistappiot rahoitusvaroista	-1 440	-356
Tulos ennen veroja	14 224	12 298
Tuloverot	-2 972	-2 369
Tilikauden tulos	11 251	9 930

IRTAANTUVIEN TOIMINTOJEN KESKEISET TASE-ERÄT

(1 000 euroa)	31.12.2022
Lainat ja saamiset asiakkailta	1 016 646
Lainat ja saamiset luottolaitoksilta	13 299
Sijoitusomaisuus	78 808
Muut varat	15 807
Varat yhteensä	1 369 986
Velat asiakkaille	942 741
Velat luottolaitoksille	13 488
Muut velat	13 586
Velat yhteensä	969 815

IRTAANTUVIEN TOIMINTOJEN KESKEISET RAHAVIRRRAT

(1 000 euroa)	31.12.2022
Liiketoiminnan rahavirta	38 054
Investointien rahavirta	-2 348
Rahoituksen rahavirta	-5 127
Rahavarojen muutos yhteensä	30 578

MUUT LIITETIEDOT

LIITE 36. VAKUUDET

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Annetut vakuudet		
Omien velkojen ja sitoumusten puolesta annetut		
Luotot *	3 158 567	2 295 920
Muut	208 580	57 924
Annetut vakuudet yhteensä	3 367 147	2 353 844
Saadut vakuudet		
Kiinteistövakuudet	9 623 120	9 057 673
Saamistodistukset	100 415	68 683
Muut	215 704	142 654
Saadut takaukset	38 919	63 354
Saadut vakuudet yhteensä	9 978 158	9 332 365

* Sp-Kiinnitysluottopankin liikkeeseenlaskemien vakuudellisten joukkovelkakirjalainojen vakuudeksi asetetut luotot.

LIITE 37. TASEEN ULKOPUOLISET SITOUMUKSET

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kirjataan toisen velan vakuudeksi annetut takaukset ja pantit. Sitoumukset merkitään sen määräisenä, mitä takaus tai pantti kulloinkin enintään vastaa. Takaukseen rinnastetaan urakka toimitus ja vientisitoumukset ja muut asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut takuusitoumukset asiakkaan yksilöidyn velvoitteen tai korvausvelvoitteen täyttämiseksi mukaan lukien remburssit ja muut irtaimen kaupan täyttämisen vakuudeksi myyjän hyväksi annetut sitoumukset.

Taseen ulkopuolisiin sitoumuksiin kirjataan myös sitovat luottolupaukset ja käyttämättömät luottolimiitit sekä muut sellaiset taseen ulkopuoliset sitoumukset niiden juoksuajasta riippumatta. Sitoumukset merkitään sen määräisenä, mitä niiden perusteella voidaan vähintään joutua maksamaan.

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Takaukset	73 111	79 396
Luottolupaukset	687 575	790 581
Muut	12 306	1 656
Säästöpankkiryhmästä irtaantuminen	75 931	
Taseen ulkopuoliset sitoumukset yhteensä	848 923	871 633

LIITE 38. KÄYVÄT ARVOT ARVOSTUSMENETELMÄN MUKAISESTI

KÄYPÄÄN ARVOON ARVOSTUS

Säästöpankkiryhmä arvostaa varat ja velat joko jaksotettuun hankintamenuun tai käypään arvoon. Käypään arvoon arvostetaan rahoitusvarat ja -velat, jotka on luokiteltu käypään arvoon arvostettaviksi. Rahoitusvarojen ja -velkojen jakautuminen arvostusluokkiin on esitetty liitetiedossa 18.

Käypä arvo on hinta, joka saataisiin omaisuuserän myynnistä tai maksettaisiin velan siirtämisestä markkinaosapuolten välillä arvostuspäivänä toteutuvassa tavanmukaisessa liiketoimessa. Rahoitusinstrumentin käypä arvo määritetään ensisijaisesti toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla, tai jos toimivia markkinoita ei ole, omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Markkinoiden katsotaan olevat toimivat, jos hintanoteerauksia on helposti ja säännönmukaisesti saatavissa ja ne kuvastavat todellisia ja säännönmukaisesti toistuvia, toisistaan riippumattomien osapuolten välisiä markkinatransaktioita. Noteerattujen rahoitusvarojen markkinahintana käytetään raportointipäivän ostokurssia.

Jos markkinoilla on vakiintunut arvostuskäytäntö rahoitusinstrumentille, jolle ei saada suoraan markkinahintaa, käypä arvo perustuu markkinoilla yleisesti käytettyyn markkinahinnan laskentamalliin ja mallin käyttämien syöttötietojen markkinanoteerauksiin. Jos arvostuskäytäntö ei ole markkinoilla vakiintunut, käytetään markkina-arvon määrittämisessä asianomaiselle tuotteelle laadittua omaa arvostusmallia. Arvostusmallit pohjautuvat yleisesti käytettyihin laskentamenetelmiin ja ne kattavat kaikki ne osatekijät, jotka markkinaosapuolet ottaisivat huomioon hintaa asettaessaan. Arvostushintoina käytetään markkinatransaktioiden hintoja, diskontattujen rahavirtojen menetelmää sekä toisen olennaisilta osin samanlaisen instrumentin tilinpäätöshetken käypää arvoa. Arvostusmenetelmissä otetaan huomioon arvio luottoriskistä, käytettävistä diskonttauskoroista, ennenaikaisen takaisinmaksun mahdollisuudesta ja muista sellaisista tekijöistä, jotka vaikuttavat rahoitusinstrumentin käyvän arvon määrittämiseen luotettavasti. Sekä käteisvarojen, että vaadittaessa maksettavien talletusten nimellisarvon katsotaan olevan käyvän arvon likiarvo.

Johdannaisopimusten arvostamisessa huomioidaan sopimuksen osapuolten luottoriskin vaikutus sopimuksen

käypään arvoon. Luottoriskistä johtuvaa käypää arvoa oikaistaan vastapuoliriskikorjauksella (Credit Valuation Adjustment, CVA) sekä omalla luottoriskikorjauksella (Debit Valuation Adjustment, DVA). CVA ja DVA arvostusoikaisut lasketaan vastapuolikohtaisesti.

Sijoituskiinteistöt arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn hankintamenuun. Sijoituskiinteistöjen käypä arvo ilmoitetaan liitetietona. Käypien arvojen määrittelyn perustana on käytetty mahdollisimman vertailukelpoisia markkinahintoja tai kiinteistön nettotuottoihin perustuvaa arvostusmallia. Merkittävimpien kiinteistöjen osalta arvostukselle pyritään saamaan riippumattoman arvioitsijan lausunto.

Säästöpankkiryhmällä ei ole kertaluontoisesti käypään arvoon arvostettuja omaisuus- tai velkaeriä.

KÄYVÄN ARVON HIERARKIAT

Käyvät arvot jaetaan kolmeen hierarkiatasoon sen perusteella, millä tavalla käypä arvo on määritetty. Hierarkiataso, jolle tietty käypään arvoon arvostettava erä kokonaisuudessaan luokitellaan, määritetään koko kyseisen käypään arvoon arvostettavan erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyyttä arvioitaessa huomioidaan kyseiselle omaisuus- tai velkaerälle ominaiset tekijät.

Taso 1 sisältää käyvät arvot, jotka on määritetty täysin samanlaisille varoille tai veloille toimivilta markkinoilta saatavien noteerausten perusteella. Markkinan katsotaan olevan toimiva, kun hintanoteeraukset ovat saatavissa helposti ja riittävän säännöllisesti. Tasolle 1 kuuluvat noteeratut joukkovelkakirjalainat, osakkeet ja osuudet sekä muut arvopaperit ja johdannaisopimukset, joille on saatavissa julkinen hintanoteeraus.

Taso 2 sisältää käyvät arvot, jotka on määritetty käyttäen arvostusmenetelmiä tai -malleja, joissa käytetyt syöttötiedot ovat todennettavissa joko suoraan, esim. hintoina, tai välillisesti esim. johdettuna hinnoista. Tason 2 käyvät arvot perustuvat oletuksiin, joita tukevat todennettavissa oleva markkinainformaatio, kuten vastaavanlaisten instrumenttien noteeratut korot tai

hinnat. Tasolle 2 kuuluvat korkojohdannaissopimukset sekä yritys- ja sijoitustodistukset.

Taso 3 sisältää käyvät arvot, jotka eivät perustu julkiseen markkinanoteeraukseen tai joita ei ole määritetty todennettavissa olevaan markkinainformaatioon perustuvien arvostusmenetelmien tai -mallien avulla. Tason 3 käyvät arvot perustuvat tyypillisesti kolmannelta osapuolelta saatavaan hintatietoon. Tasolle 3 kuuluvat noteeraamattomat oman pääoman ehtoiset instrumentit sekä muut arvopaperit, joille ei raportointihetkellä ole

saatavissa sitovaa markkinanoteerausta. Säästöpankki-ryhmällä on vain vähäinen määrä tasolle 3 kuuluvia käypään arvoon arvostettavia rahoitusinstrumentteja.

Taulukossa esitetään jatkuvien toimintojen rahoitusvarojen ja -velkojen sekä sijoituskiinteistöjen kirjanpitoarvot ja käyvät arvot ja käypien arvojen jakautuminen käyvän arvon hierarkiatasoille. Käyvät arvot on laskettu ilman siirtyvää korkoa ja tase-erään mahdollisesti kohdistuvien suojaavien johdannaissopimusten vaikutuksia.

31.12.2022	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoittain			Yhteensä
		Taso1	Taso2	Taso3	
Rahoitusvarat (1 000 euroa)					
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Pankkitoiminta	1 339 322	1 325 991		13 332	1 339 322
Varallisuudenhoidon palvelut*	858 372	858 372			858 372
Johdannaissopimukset					
Pankkitoiminta	89		89		89
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat					
Pankkitoiminta	562 311	558 241		4 070	562 311
Varallisuudenhoidon palvelut*	139 269	123 486		15 783	139 269
Jaksotettuun hankintamenoön arvostettavat					
Sijoitusomaisuus, pankkitoiminta	61 201	57 638			57 638
Lainat ja muut saamiset, pankkitoiminta	9 107 517		10 226 220		10 226 220
Rahoitusvarat yhteensä	12 068 081	2 923 727	10 226 310	33 185	13 183 221
Sijoituskiinteistöt					
Pankkitoiminta	22 460			57 549	57 549
Yhteensä	22 460			57 549	57 549

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten käyvät arvot, jotka sisältyvät tason 1 saldoihin.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

31.12.2022	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Yhteensä
		Taso1	Taso2	Taso3	
Rahoitusvelat (1 000 euroa)					
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvelat					
Pankkitoiminta	18 107	18 107			18 107
Varallisuudenhoidon palvelut*	859 814	859 814			859 814
Johdannaiset					
Pankkitoiminta	263 422		263 422		263 422
Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat					
Pankkitoiminta	10 046 968	2 696 266	6 280 176	928 124	9 904 566
Rahoitusvelat yhteensä	11 188 311	3 574 187	6 543 598	928 124	11 045 909

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten ja sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velkoja, jotka raportoidaan tasolla 1 alla olevan sijoituksen arvostuksen mukaisesti.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

Tapaukset tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3.

Käypään arvoon tulosvaikuttavasti arvostettavat rahoitusvarat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuudenhoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2022	9 794		9 794
Hankinnat	5 009		5 009
Myynnit	-690		-690
Eräntyneet tilikauden aikana	-504		-504
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	-56		-56
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, ei-realisoituneet	-222		-222
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	13 332		13 332

Tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset on kirjattu eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuudenhoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2022	1 287	14 891	16 178
Hankinnat	263	1 380	1 643
Myynnit	-1 425	-225	-1 650
Eräntyneet kauden aikana	2		2
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	-3 423	-5	-3 428
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset	2 796	-258	2 538
Siirrot tasolta 1 ja 2	4 571		4 571
Kirjanpitoarvo 31.12.2022	4 070	15 783	19 853

Tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset sisältyvät eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettaviksi luokiteltujen rahoitusvarojen realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin sisältyvään käyvän arvon rahastoon.

Herkkyysanalyysi rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3 (1 000 euroa)

31.12.2022	Kirjanpitoarvo	Negatiivinen tulosvaikutus oletetuille muutoksille
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Pankkitoiminta	13 332	-55
Yhteensä	13 332	-55
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Pankkitoiminta	4 070	-76
Varallisuudenhoidon palvelut	15 783	-2 374
Yhteensä	19 853	-2 450
Yhteensä	33 185	-2 505

Yllä olevassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyys oletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu olettamalla korkotason muuttuvan 1 % kaikissa maturitettiluokissa samanaikaisesti. Ei-korkoherkkien sijoitusten osalta herkkyysanalyysissä on käytetty negatiivista 15 % arvonmuutosta. Johdannaisten osalta herkkyysanalyysissä on käytetty mahdollisena arvonmuutoksena koko johdannaisen käypää arvoa.

31.12.2021 Rahoitusvarat (1 000 euroa)	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			Yhteensä
		Taso1	Taso2	Taso3	
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat					
Pankkitoiminta	1 178 004	1 166 562		11 442	1 178 004
Varallisuudenhoidon palvelut*	992 787	992 787			992 787
Johdannaissopimukset					
Pankkitoiminta	33 693		33 693		33 693
Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettavat					
Pankkitoiminta	701 727	700 480		1 247	701 727
Varallisuudenhoidon palvelut*	163 084	147 835		15 249	163 084
Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat					
Sijoitusomaisuus, pankkitoiminta	68 429	68 800			68 800
Lainat ja muut saamiset, pankkitoiminta	9 743 261		11 146 790		11 146 790
Rahoitusvarat yhteensä	12 880 985	3 076 464	11 180 483	27 938	14 284 886
Sijoituskiinteistöt					
Pankkitoiminta	32 975			62 459	62 459
Yhteensä	32 975			62 459	62 459

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena olevien sijoitusten käyvät arvot, jotka sisältyvät tason 1 saldoihiin.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

31.12.2021	Kirjanpitoarvo	Käypä arvo hierarkiatasoin			
Rahoitusvelat (1 000 euroa)		Taso1	Taso2	Taso3	Yhteensä
Käypään arvoon arvostettavat					
Käypään arvoon tulosvaikuttavasti kirjattavat rahoitusvelat					
Pankkitoiminta	13 706	13 706			13 706
Varallisuudenhoidon palvelut*	990 491	990 491			990 491
Johdannaiset					
Pankkitoiminta	15 511		15 511		15 511
Jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat					
Pankkitoiminta	10 619 649	2 370 358	7 621 940	639 842	10 632 141
Rahoitusvelat yhteensä	11 639 357	3 374 555	7 637 452	639 842	11 651 849

* Sisältää sijoitussidonnaisten vakuutusten ja sijoitussidonnaisten sijoitussopimusten velkoja, jotka raportoidaan tasolla 1 alla olevan sijoituksen arvostuksen mukaisesti.

** Muiden sijoittajien osuus konsolidoitavista rahastoista.

Tapaukset tasolla 3

Täsmäytys muutoksille, jotka ovat tapahtuneet rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3.

Käypään arvoon tulosvaikuttavasti arvostettavat rahoitusvarat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuudenhoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	22 949	947	23 896
Hankinnat	4 752		4 752
Myynnit	-13 444	-1 001	-14 445
Eräntyneet tilikauden aikana	-1 506		-1 506
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	-2	54	52
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, ei-realisoituneet	-365		-365
Siirrot tasolta 1 ja 2	362		362
Siirrot tasolle 1 ja 2	-1 304		-1 304
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	11 442		11 442

Tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset on kirjattu eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat (1 000 euroa)	Pankkitoiminta	Varallisuudenhoidon palvelut	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2021	4 740	6 930	11 671
Hankinnat	2 371	7 143	9 514
Myynnit	-3 482		-3 482
Eräntyneet tilikauden aikana	26		26
Tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset, realisoituneet	-523		-523
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut arvomuutokset	-1 887	818	-1 069
Kirjanpitoarvo 31.12.2021	1 247	14 891	16 138

Tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset sisältyvät eriin "Sijoitustoiminnan nettotuotot" ja "Henkivakuutustoiminnan nettotuotot".

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostettaviksi luokiteltujen rahoitusvarojen realisoitumattomat käyvän arvon muutokset on kirjattu muihin laajan tuloksen eriin sisältyvään käyvän arvon rahastoon.

Herkkyysanalyysi rahoitusinstrumenteille, jotka kuuluvat tasoon 3 (1 000 euroa)

31.12.2021	Kirjanpitoarvo	Negatiivinen tulosvaikutus oletetuille muutoksille
Käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat rahoitusvarat		
Pankkitoiminta	11 442	-82
Muut toiminnot		
Yhteensä	11 442	-82
Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat		
Pankkitoiminta	1 247	-26
Varallisuudenhoidon palvelut	15 249	-2 297
Yhteensä	16 496	-2 323
Yhteensä	27 938	-2 405

Yllä olevassa taulukossa esitetään tason 3 instrumenttien käyvän arvon herkkyys oletetuille muutoksille. Käypää arvoa on testattu olettamalla korkotason muuttuvan 1 % kaikissa maturitettiluokissa samanaikaisesti. Ei-korkoherkkien sijoitusten osalta herkkyysanalyysissä on käytetty negatiivista 15 % arvonmuutosta. Johdannaisten osalta herkkyysanalyysissä on käytetty mahdollisena arvonmuutoksena koko johdannaisen käypää arvoa.

LIITE 39. TYÖSUHDE-ETUUKSET

Työsuhde-etuksiin sisältyvät lyhytaikaiset työsuhde-etuudet, työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet, työsuhteen päättämisen jälkeiset etuudet sekä muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet. IAS 19 Työsuhde-etuudet -standardi määrää työsuhde-etuuksien kirjanpitokäsittelyn. Lyhytaikaisia työsuhde-etuuksia ovat esimerkiksi palkat ja luontaisedut, vuosilomat, tulospalkkiot ja lisävuokaukset. Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet odotetaan maksettavan kokonaisuudessaan 12 kuukauden kuluessa sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana työntekijät suorittavat asianomaisen työn. Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet perustuvat työsuhteen päättämiseen eivätkä itse työsuoritukseen. Nämä etuudet koostuvat irtisanomiskorvauksista.

Työsuhteen päättämisen jälkeiset etuudet tulevat maksettavaksi työsuhteen päättämisen jälkeen. Ne koostuvat eläkkeistä tai muista työsuhteen päättämisen jälkeen maksettavista etuuksista, esimerkiksi henkivakuutuksesta tai terveydenhoidosta. Työsuhteen päättämisen jälkeisiä etuuksia koskevat eläkejärjestelyt luokitellaan etuus pohjaisiksi ja maksu pohjaisiksi järjestelyiksi.

Maksuperusteisissa eläkejärjestelyissä Säästöpankkiryhmä maksaa kiinteitä eläkevakuutusmaksuja eläkevakuutusyhtiöille eikä Säästöpankkiryhmällä tämän jälkeen ole juridista tai todellista velvollisuutta lisämaksujen suorittamiseen, jos eläkevakuutusyhtiö ei pysty suoriutumaan kyseisten etuuksien maksamisesta. Merkittävin maksuperusteinen järjestely on työntekijän eläkelain mukainen perusvakuutus (TyEL). Ulkopuoliset eläkevakuutusyhtiöt vastaavat tästä eläketurvasta Säästöpankkiryhmässä.

Säästöpankkiryhmällä on myös etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä. Etuus pohjaisissa järjestelyissä Säästöpankkiryhmälle jää velvoitteita tilikauden maksujen jälkeen. Etuus pohjaisissa eläkejärjestelyissä velkaeränä

esitetään järjestelystä johtuvien velvoitteiden nykyarvo tilinpäätöspäivänä vähennettynä järjestelyyn kuuluvien varojen käyväällä arvolla.

Säästöpankkiryhmä käyttää ammatillisesti pätevää vakuutusmatematiikkaa määrittämään olennaiset työsuhteen päättämisen jälkeisistä etuuksista johtuvat velvoitteet. Laskenta suoritetaan ennakoituun etuusoi-keusyksikköön perustuvalla menetelmällä. Eläkeveloitteen nykyarvoa laskettaessa käytetty diskonttauskorko määritetään yritysten liikkeeseen laskemien korkea-laatuisten joukkovelkakirjalainojen raportointikauden päättämispäivän markkinatuoton perusteella.

Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet perustuvat pitkäaikaiseen työsuhteeseen. Tällaisia etuuksia ovat esimerkiksi palkallinen loma, palkkio tai lahja, joka myönnetään palveluvuosien kertymän perusteella.

Eläkevelka

Eläkeikä vakuutuksissa on 60-65 vuotta ja tavoite-eläke on 60 % sopimuksissa määritellystä eläkkeen perusteena olevasta palkasta. Järjestelyjä säätelevät paikalliset verolait ja muu lainsäädäntö.

Vakuutusjärjestelyssä varojen määrä kuvastaa vakuutusyhtiön vastuulla olevaa osaa velvoitteesta ja se lasketaan samalla diskonttauskorolla kuin velvoite. Järjestelyyn kuuluvat varat sisältävät 100 % hyväksyttävii vakuutuksia. Yhtiön vastuulla olevia riskejä ovat työeläkeindeksiin sidottujen eläkkeiden korotukset sekä diskonttauskoron ja palkankehityksen muutosten vaikutus.

Vakuutusyhtiöissä hoidettavien etuus pohjaisten järjestelyjen varat ovat osana vakuutusyhtiöiden sijoitusvarallisuutta, ja niiden sijoitusriski on vakuutusyhtiöillä.

HERKKYYSANALYYSI – NETTOVELKA

(1 000 euroa)	31.12.2022	31.12.2021
Veloitteen nykyarvo	10 152	14 578
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	8 606	11 374
Taseessa oleva velka 31.12.	1 546	3 204
Vakuutusmatemaattiset oletukset		
Diskonttauskorko, %	3,90 %	1,00 %
Palkankehitys, %	3,10 %	2,60 %
Eläkkeiden nousu, %	0,00–2,80%	0,00–2,40%
	2022	2021
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	516	495
Aikaisempien kausien työsuoritukseen perustuvat menot	-18	-156
Nettokorko	29	13
	527	352
Laajan tuloksen erät		
Kulut tuloslaskelmassa	527	352
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	-1 482	953
Laaja tulos ennen veroja	-955	1 305
Veloitteen nykyarvo 1.1.	14 578	15 065
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	516	495
Aikaisempien kausien työsuoritukseen perustuvat menot		
Korkokulut	144	74
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+) demografisten oletusten muutoksesta		-1
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+) taloudellisten oletusten muutoksesta	-4 625	223
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) / tappiot (+) kokemusperäisistä muutoksista	396	382
Maksetut etuudet	-377	-511
Järjestelyn supistamisen vaikutus	-479	-1 148
Velloitteen nykyarvo 31.12.	10 152	14 578
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 1.1	11 374	12 124
Korkotuotot	115	61
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto pl. korkokuluun/-tuottoon kuuluva erä	-2 748	-349
Maksetut etuudet	-377	-511
Järjestelyyn suoritettavat maksut	702	1 042
Järjestelyn supistamisen vaikutus	-461	-992
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo 31.12.	8 606	11 374
Velloitteen nykyarvo	10 152	14 578
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	8 606	11 374
Taseessa oleva velka 31.12.	1 546	3 204
Taseessa oleva velka 1.1.	3 204	2 941
Kulut tuloslaskelmassa	527	352
Järjestelyyn suoritettavat maksut	-702	-1 042
Uudelleenmäärittämiset laajassa tuloslaskelmassa	-1 482	953
Tasessa oleva velka 31.12.	1 546	3 204

HERKKYYSANALYYSI - NETTOVELKA

Alla olevasta taulukosta näkyvät oletusten muutosten vaikutukset nettovelkaan

(1 000 euroa)	2022	2021
Diskontokoron muutos +0,50 %	-150	-351
Diskontokoron muutos -0,50 %	182	401
Palkankehitys + 0,5 %	94	174
Palkankehitys - 0,5 %	-91	-168
Eläkkeiden nousun muutos + 0,5 %	321	574
Eläkkeiden nousun muutos - 0,5 %	-295	-522

Veloitteen painotettuun keskiarvoon perustuva duraa-
tio on 13 (17) vuotta.

Säästöpankkiryhmä arvioi maksavansa etuuspohjaisiin
eläkejärjestelyihinsä vuonna 2023 noin 708 (637)
tuhatta euroa.

LIITE 40. VUOKRASOPIMUKSET

Säästöpankkiryhmä vuokralle ottajana

Sopimuksen syntymisajankohtana ja sopimuksen ehtojen muuttuessa Säästöpankkiryhmä arvioi sisältykö sopimukseen vuokrasopimus. Arviointi tehdään sopimuksen jokaiselle mahdolliselle, erilliselle vuokrasopimuskomponentille. Sopimus on vuokrasopimus, jos sopimus antaa oikeuden yksilöidyn omaisuuserän käyttöä koskevaan määräysvaltaan käyttöajaksi ja tiettyä vastiketta vastaan. Sopimus antaa määräysvallan mikäli:

- Sopimuksella on identifioitu ja erillinen/itsenäinen omaisuuserä.
- Sopimuksen myötä saadaan oikeus omaisuuserän käytöstä koko käyttöaikana koitua taloudellinen hyöty kaikilta olennaisilta osin.
- Sopimuksen myötä saadaan oikeus ohjata omaisuuserän käyttötapaa ja -tarkoitusta.

Sopimuksen alkamishetkellä vuokrasopimusvelka on vuokra-aikana maksettavien vuokrien nykyarvo. Vuokrat koostuvat kiinteistä maksuista sekä muuttuvista vuokrasta, jotka riippuvat indeksistä. Vuokra-sopimusvelka arvostetaan myöhemmin jaksotettuun hankintamenuon efektiivisen koron menetelmällä. Vuokrasopimusvelan määrä uudelleen arvioidaan, mikäli tulevat vuokrat muuttuvat perustuen sopimuksella määritellyn indeksi- tai hinnanmuutokseen, vuokra-aika tai jäännösarvotakuun määrä muuttuu tai, jos sopimuksen osto-optio päätetään käyttää. Mikäli vuokrasopimusvelan määrä oikaistaan uudelleenarvioinnin yhteydessä, tehdään vastaavan suuruinen oikaisu myös käyttöoikeusomaisuuserään.

Vuokra-aika alkaa vuokrasopimuksella määriteltynä aloitusajankohtana. Vuokrasopimuksen päättymisajankohta on sopimuksen mukainen päättymisajankohta. Vuokra-aika arvioidaan uudelleen, kun sopimuksen jatkamisoptio on arvioitu käytettävän eri tavalla kuin alkuperäinen arvio. Mikäli vuokrasopimus on toistaiseksi voimassa oleva, on päättymisajankohta sopimuksen mukainen aikaisin mahdollinen irtisanomisajankohta. Poikkeuksena tähän periaatteeseen ovat kiinteistöt ja huoneistot, joissa sijainti määrittää päättymisajan-

kohdan. Säästöpankkiryhmän strategiaan perustuen kasvukeskuksessa tai merkittävässä maakuntakeskuksessa sijaitsevien vuokrakohteiden vuokra-ajaksi on määritelty kolme vuotta. Muissa sijainneissa olevien kiinteistöjen ja huoneistojen vuokra-aika on yksi vuosi. Diskonttokorkona käytetään korkoa, jolla Säästöpankin Keskuspankki antaa rahoitusta Säästöpankkiryhmän pankeille.

Käyttöoikeusomaisuuden arvo sopimuksen alkamishetkellä on vuokrasopimusvelka lisättyä vuokranantajalle suoritettuihin maksuihin alkamispäivään mennessä, arvion mukaiset ennallistamismenot vuokratkauden lopussa sekä alkuvaiheen välittömät menot. Käyttöoikeuserä arvostetaan myöhemmin hankintamenuon ja siitä kirjaan poistot vuokratkauden mukaan.

Vuokralleotetut käyttöoikeusomaisuuserät esitetään tase-erässä Aineelliset hyödykkeet ja vuokrasopimusvelka esitetään erässä Varaukset ja muut velat.

Säästöpankkiryhmän vuokrasopimuskohteet ovat jaettavissa seuraaviin kohdeomaisuuseriin:

- Koneet ja kalusto
- Kiinteistöt ja huoneistot
- Tietojärjestelmät
- Muut

Lyhytaikaiset vuokrasopimukset ja arvoltaan vähäiset omaisuuserät

IFRS 16 -standardi sisältää kaksi kirjaamista ja arvostamista koskevaa helpotusta. Säästöpankkiryhmä on valinnut, ettei enintään 12 kuukauden vuokrasopimuksia eikä arvoltaan korkeintaan 5 000 euron olevia omaisuuseriä kirjata käyttöoikeusomaisuudeksi eikä niiden perusteella kirjata vuokrasopimusvelkaa. Säästöpankkiryhmä kirjaa nämä lyhytaikaiset vuokrasopimukset sekä arvoltaan vähäiset omaisuuserät kuluksi vuokra-aikana.

Käyttöoikeusomaisuuserät (1 000 euroa)	2022	2021
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	90	152
Kiinteistöt	40	43
Huoneistot	9 491	9 124
Yhteensä	9 621	9 319

Käyttöoikeusomaisuuserien muutokset (1 000 euroa)	2022	2021
Kirjanpitoarvo 1.1.	9 319	10 742
Poistot ja arvonalentumiset	-1 656	-1 895
Lisäykset	3 658	1 902
Vähennykset	-1 699	-1 429
Kirjanpitoarvo 31.12.	9 623	9 319

Vuokrasopimusvelan maturiteettijakauma (1 000 euroa)	2022	2021
Yhden vuoden kuluessa	2 964	2 631
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	6 449	6 302
Yli viiden vuoden kuluttua	208	385
Yhteensä	9 621	9 319

Tuloslaskelmaerät (1 000 euroa)	2022	2021
Korkokulut	-40	-41
Poistot	-1 656	-1 895
Lyhytaikaiseksi luokiteltujen vuokrasopimusten kulut	-2 015	-4 670
Arvoltaan vähäiseksi luokiteltujen vuokrasopimusten kulut	-205	226
Yhteensä	-3 916	-6 380

Säästöpankkiryhmän vuokralle antajana

Säästöpankkiryhmä ei toimi rahoitusleasingsopimuksissa vuokralleantajana. Operatiivisella vuokrasopimuksella vuokralle annetut hyödykkeet esitetään erässä "Sijoitusomaisuus" (sijoituskiinteistöt) tai "Aineelliset hyödykkeet", ja vuokratulot kirjataan tasaerinä vuokra-ajan

kuluessa tuloslaskelman erään "Sijoitusomaisuuden nettotuotot" tai "Liiketoiminnan muut tuotot". Säästöpankkiryhmässä operatiivisella vuokrasopimuksella vuokralleannettuja omaisuuseriä ovat mm. pankin omistamat asuinkiinteistöt.

(1 000 euroa)	2022	2021
Ei puretavissa olevien vuokrasopimusten perusteella saatavat vähimmäisvuokrat		
Yhden vuoden kuluessa	928	1 333
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	885	1 100
Yli viiden vuoden kuluttua	465	534
Yhteensä	2 278	2 967

LIITE 41. SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN TILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVÄT YHTEISÖT

SÄÄSTÖPANKKIRYHMÄN RAKENNE

Yritys	Toimipaikka
Laskentatekninen emoyritys:	
Säästöpankki Sinetti	Orivesi
Aito Säästöpankki Oy	Tampere
Säästöpankki Kalanti-Pyhäranta	Uusikaupunki
Avain Säästöpankki	Kortesjärvi
Lammin Säästöpankki	Hyvinkää
Liedon Säästöpankki	Lieto
Länsi-Uudenmaan Säästöpankki	Lohja
Mietoisten Säästöpankki	Mietoinen
Myrskylän Säästöpankki	Myrskylä
Säästöpankki Optia	Iisalmi
Helmi Säästöpankki Oy	Lahti
Someron Säästöpankki	Somero
Ekenäs Sparbank	Tammisaari
Nooa Säästöpankki	Helsinki
Kvevlax Sparbank	Koivulahti
Närpiön Säästöpankki Oy	Närpiö

	Toimipaikka	Omistusosuus 31.12.2022	Omistusosuus 31.12.2021
Tytäryritykset:			
Nooa Säästöpankki Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Säästöpankkien Keskuspankki Suomi Oyj	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Sp-Rahastoyhtiö Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Säästöpankkiliitto osk	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Säästöpankkipalvelut Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Sp-Henkivakuutus Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Sp-Koti Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Säästöpankkien Holding Oy	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Sp-Kiinnitysluottopankki Oyj	Helsinki	100,00 %	100,00 %
Sp-Isännöintipalvelut Oy	Somero	100,00 %	100,00 %
Yhdisteltävät sijoitusrahastot:			
Säästöpankki Kiinteistö	Helsinki	76,92 %	81,92 %
Merkittävimmät kiinteistöyhtiöt:			
Fast Ab Bankborg	Koivulahti	100 %	100 %
Fast Ab Kvevlax Affärshus	Koivulahti	65,90 %	65,90 %
Kiinteistö Oy Säästö-Erkko	Orimattila	62,82 %	62,82 %
Kiinteistö Oy Toritammi-Torgeken Fastighets Ab	Kaskinen	56,00 %	56,00 %
Kiinteistö Oy Eräjärven Pankkitalo	Eräjärvi	-	100 %
Kiinteistö Oy Oriveden Läsimäki	Orivesi	94,22 %	94,22 %
Kiinteistö Oy Kaustisen Säästökeskus	Pietarsaari	76,33 %	76,33 %
Kiinteistö Oy Kälviän Säästöpuisto	Kokkola	100 %	100 %
Kiinteistö Oy Kalajoenrinne	Kalajoki	59,37 %	59,37 %

Merkittävät rajoitukset

Ei merkittäviä omistukseen ja varojen käyttöön liittyviä rajoituksia.

Konsolidoidut strukturoidut yhteisöt

Ryhmä on osallisena yhteisöissä, jotka on rakennettu siten, etteivät äänioikeudet tai vastaavanlaiset oikeudet ole ratkaiseva tekijä päätettäessä, kenellä on määräysvalta yhteisössä, esimerkiksi kun äänioikeudet liittyvät vain hallinnollisiin tehtäviin ja merkityksellisiä toimintoja ohjataan sopimukseen perustuvien järjestelyjen avulla. Tällaiset yhteisöt ovat strukturoituja yhteisöjä. Arvioitaessa tarvetta yhdistellä strukturoituja yhteisöjä Ryhmän tilinpäätökseen huomioidaan Ryhmän ja kyseisen yhteisön välisen suhteen luonne sekä arvioidaan Ryhmän valtaa yhteisössä IFRS 10 -standardin määrittelemän määräysvallan periaatteen mukaan.

Ryhmän vaikutuspiiriin kuuluvat strukturoidut yhteisöt ovat Säästöpankkien yhteenliittymään kuuluvan

Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimia sijoitusrahastoja. Sp-Rahastoyhtiö toimii sijoitusrahastojen hallinnoijana, joten Ryhmällä katsotaan olevan sijoitusrahastoja koskeva valta, jonka avulla se pystyy vaikuttamaan saamaansa tuoton määrään. Ryhmässä on määritetty konsolidoitaviksi rahastoiksi ne sijoitusrahastot, joissa Ryhmään kuuluvien yhteisöjen omistusosuus on pidentämisena sijoituskohteena ollut yli 40 %. Ryhmään kuuluvien yhtiöiden omistusosuus rahastossa on pitänyt olla yli 40 % yli puolen vuoden ajan, ennen kuin rahasto yhdistellään. Ryhmän tilinpäätökseen on yhdistelty yksi sijoitusrahasto 31.12.2022 (yksi 31.12.2021).

Alla olevassa taulukossa varoina esitetään niiden sijoitusrahastojen arvo, joissa Ryhmällä on edellä määritetyn mukaisesti määräysvalta ja jotka on yhdistelty Ryhmän tilinpäätökseen. Velka sisältää muiden omistajien osuuden kyseisten rahastojen arvosta. Velat eivät edusta vaateita Ryhmän varoja kohtaan, ja sijoitusrahastojen varoja puolestaan voidaan käyttää vain niiden omien velkojen suorituksiin.

(1 000 euroa)	31.12.2022		31.12.2021	
	Varat yhteensä	Velat yhteensä	Varat yhteensä	Velat yhteensä
Rahastot yhteensä	78 468	18 107	75 796	13 704

Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävät sijoitusrahasto-omistukset on Ryhmän omistuksen osalta luokiteltu käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Muiden omistajien osuudet varoista ja veloista arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Osakkuus- ja yhteisyritykset

Tiedot Säästöpankkiryhmän osuuksista osakkuus- ja yhteisyrityksissä esitetään liitteessä 24 "Sijoitukset osakkuusyhtiöissä".

LIITE 42. STRUKTUROITUJEN KONSOLIDOIMATTOMIEN YHTEISÖJEN TIEDOT

Alla olevassa taulukossa esitetään taloudellista informaatiota niistä strukturoiduista yhteisöistä, joita ei konsolidoida Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen, sekä Ryhmän sijoitus näihin yhteisöihin ja maksimitappioriski. Kyseiset yhteisöt ovat Säästöpankkiryhmään kuuluvan Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimia sijoitusrahastoja.

Sp-Rahastoyhtiö hallinnoi yhteensä 33 sijoitusrahastoa. Ryhmällä on sijoituksia 8 (6) rahastossa. Yksi (1) rahasto on konsolidoitu Ryhmän tilinpäätökseen 31.12.2022. Alla esitetyt rahastojen velat edustavat osuudenomistajien velkoja sekä Ryhmään kuuluville yhteisöille että ulkopuolisille omistajille.

31.12.2022

(1 000 euroa)	Varat yhteensä	Velat yhteensä	Ryhmän sijoitus	Maksimi-tappioriski
Sijoitusrahastot yhteensä	78 468	78 468	17 774	17 774

31.12.2021

(1 000 euroa)	Varat yhteensä	Velat yhteensä	Ryhmän sijoitus	Maksimi-tappioriski
Sijoitusrahastot yhteensä	75 796	75 796	14 017	14 017

Kaikki sijoitusrahasto-omistukset on luokiteltu arvostettavaksi käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Konsolidoimattomien Sp-Rahastoyhtiön hallinnoimien sijoitusrahastojen realisoitumattomat käyvän arvon muutokset, -1 033 tuhatta euroa (2 692 tuhatta euroa), sisältyvät Ryhmän tulokseen. Tilikaudella realisoituneet voitot ja

tappiot, yhteensä 76 tuhatta euroa (359) euroa sisältyvät sijoitustoiminnan nettotuottoihin.

Ryhmän maksimitappioriski kutakin strukturoitua yhteisöä kohden rajoittuu Ryhmän tekemään sijoitukseen.

LIITE 43. LÄHIPIIRITIEDOT

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus on määritellyt Säästöpankkiryhmän lähipiiriin kuuluvat tahot. Säästöpankkiryhmän lähipiiriin kuuluu Ryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävät yhtiöt ja yhteisöt, osakkuusyhtiöt ja johtoon kuuluvat avainhenkilöt sekä heidän läheiset perheenjäsenensä. Lisäksi lähipiiriin kuuluu yhteisöt, joissa johtoon kuuluvilla avainhenkilöillä ja/tai heidän läheisillä perheenjäsenillään on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta. Säästöpankkiryhmän johtoon

kuuluviin avainhenkilöihin luetaan Säästöpankkiliitto osk:in hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet, hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja hänen sijaisensa sekä johtoryhmän jäsenet.

Lähipiirille myönnetty luotot ja takaukset on myönnetty ehdoin, joita sovelletaan vastaaviin asiakasluottoihin ja takauksiin.

2022

Liiketapahtumat lähipiirin kanssa	Johtoon kuuluvat avainhenkilöt*	Läheisyrietykset**	Osakkuusyrietykset ja yhteisjärjestelyt	Yhteensä
Varat				
Luotot	5 730	6 745		12 476
Varat yhteensä	5 730	6 745		12 476
Velat				
Talletukset	3 679	2 500	803	6 982
Muut velat	915			915
Velat yhteensä	4 594	2 500	803	7 898
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottositoumukset	85	569	300	954
Yhteensä	85	569	300	954
Tuotot ja kulut				
Korkotuotot	53	101	2	156
Korkokulut	-1			-1
Vakuutusmaksutuotot	227			227
Palkkiotuotot	2	14	5	21
Muut kulut				
Yhteensä	281	115	7	403

* Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän läheiset perheenjäsenensä.

**Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöiden ja heidän läheisten perheenjäsentensä yhtiöt, joissa heillä on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta.

JOHTOON KUULUVIEN AVAINHENKILÖIDEN SAAMA KOMPENSAATIO

(1 000 euroa)	2022	2021
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	5 943	5 713
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet		352
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	489	458
Työsuhteen päättämiseen liittyvät etuudet	122	
Yhteensä	6 554	6 524

2021

Liiketapahtumat lähipiirin kanssa	Johtoon kuuluvat avainhenkilöt*	Läheisyrietykset**	Osakkuusyrietykset ja yhteisjärjestelyt	Yhteensä
Varat				
Luotot	6 279	2 467	2 311	11 058
Varat yhteensä	6 279	2 467	2 311	11 058
Velat				
Talletukset	3 177	3 314	8 615	15 106
Muut velat	2 623	1 222	257	4 103
Velat yhteensä	5 800	4 537	8 872	19 209
Taseen ulkopuoliset sitoumukset				
Luottositoumukset	76	235	282	593
Yhteensä	76	235	282	593
Tuotot ja kulut				
Korkotuotot	35	47	41	123
Korkokulut	-2			-3
Vakuutusmaksutuotot	35	513		548
Palkkiotuotot	3	4	1	8
Muut kulut			-4 621	-4 621
Yhteensä	71	563	-4 579	-3 945

* Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöt ja heidän läheiset perheenjäsenensä.

** Sisältää johtoon kuuluvat avainhenkilöiden ja heidän läheisten perheenjäsenten yhtiöt, joissa heillä on määräysvalta tai yhteinen määräysvalta.

LIITE 44. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Säästöpankkiliitto osk:in hallituksen tiedossa ei ole seikkoja, jotka olennaisesti vaikuttaisivat Säästöpankki-ryhmän taloudelliseen asemaan tilinpäätöksen valmistumisen jälkeiseltä ajalta.

ALLEKIRJOITUKSET

ALLEKIRJOITUKSET

Olemme hyväksyneet lain talletuspankkien yhteenliittymästä tarkoittaman Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen 31.12.2022 päättyvältä tilikaudelta. Toimintakertomus ja tilinpäätös annetaan tiedoksi Säästöpankkiliitto osk:n osuuskunnan kokoukselle 10.3.2023.

Helsingissä 14.2.2023

Säästöpankkiliitto osk:n hallitus

Pirkko Ahonen
hallituksen puheenjohtaja

Jari Oivo
hallituksen varapuheenjohtaja

Tuula Heikkinen
hallituksen jäsen

Eero Laesterä
hallituksen jäsen

Simo Leisti
hallituksen jäsen

Heikki Paasonen
hallituksen jäsen

Veli-Pekka Mattila
hallituksen jäsen

Ulf Sjöblom
hallituksen jäsen

Hannu Syvänen
hallituksen jäsen

Karri Alameri
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 14. helmikuuta 2023.

KPMG Oy Ab

Mikko Kylliäinen
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Tilintarkastuskertomus

Säästöpankkiliitto osk:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain tarkoittaman Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää yhdistellyn taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista.

Lausuntonamme esitämme, että yhdistelty tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Säästöpankkiryhmän taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti.

Lausuntomme on ristiriidaton Säästöpankkiliitto osk:n tarkastusvaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen yhdisteltävistä yhteisöistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Säästöpankkiryhmään kuuluville yhteisöille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen liitetiedossa 14.

Käsityksemme mukaan olemme hankineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätöksen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätöksen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisällynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT

KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA

Saamiset asiakkailta (tilinpäätöksen liitteet 2, 3, 5 ja 16)

- Saamiset asiakkailta, yhteensä 9,0 mrd. euroa, on Säästöpankkiryhmän yhdistellyn taseen merkittävin erä muodostaen 65 % taseen loppusummasta.
- IFRS 9 Rahoitusinstrumentit -standardin mukaisten odotettavissa olevien luottotappioiden laskenta perustuu laskentamalleihin sekä asiantuntija-arvioihin. Laskennassa käytetään oletuksia, arvioita ja johdon harkintaa, jotka koskevat erityisesti odotettavissa olevien luottotappioiden todennäköisyyttä, vakuuksien arvostamista, sekä luottoriskin merkittävän kasvun määrittämistä.
- Odotettavissa olevien luottotappioiden laskennan osatekijöitä päivitetään ja tarkennetaan toteutuneen luottoriskikehityksen, laskentaprosessin validoinnin ja kehittämisen sekä sääntelymuutosten ja -vaatimusten perusteella.
- Saamisten tasearvon merkittävydestä, arvostamisessa käytettävien laskentamenetelmien monimutkaisuudesta ja johdon harkinnasta johtuen saamiset asiakkailta on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.
- Olemme arvioineet saamisten kirjaus- ja arvostusperiaatteiden asianmukaisuutta sekä testanneet saamisten arvostamiseen että arvonalentumisten kirjaamiseen ja valvontaan liittyviä kontrolleja.
- Olemme arvioineet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentamalleja ja laskennassa käytettyjä keskeisiä oletuksia, sekä testanneet odotettavissa olevien luottotappioiden laskentaprosessiin ja luottoriskimalleihin liittyviä kontrolleja. Tarkastukseen on osallistunut IFRS- ja rahoitusasiantuntijoitamme.
- Olemme pyytäneet muiden Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen yhdisteltyjen yhteisöjen tilintarkastajilta lausunnon siitä, että tilinpäätökseen yhdistellyissä yhteisöissä on noudatettu Säästöpankkiliitto osk:n antamia ohjeistuksia saamisten arvostamisesta ja odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämisestä.
- Lisäksi olemme arvioineet saamia ja odotettavissa olevia luottotappioita koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Sijoitusomaisuus ja johdannaiset (tilinpäätöksen liitteet 2, 3, 18, 20, 21 ja 38)

- Sijoitusomaisuuden tasearvo on 785 milj. euroa käsittäen pääasiassa käypään arvoon arvostettavia sijoituksia. Henkivakuutustoiminnan varoihin sisältyy
- Olemme arvioineet Säästöpankkiryhmän soveltamien tilinpäätösperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta.

-
- muita sijoituksia, yhteensä 142 milj. euroa. Johdannaisvelat ovat yhteensä 263 milj. euroa koostuen suojaustarkoituksessa pidettävistä sopimuksista. Johdannaiset arvostetaan tilinpäätöksessä käypään arvoon.
  - Rahoitusinstrumenttien käypä arvo määritellään joko toimivilta markkinoilta saatavien hintanoteerauksien avulla, tai jos toimivia markkinoita ei ole, Säästöpankkiryhmän omia arvostusmenetelmiä käyttäen. Käyvän arvon määrittämiseen liittyy harkintaa erityisesti niiden instrumenttien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista.
  - Tarkastustoimenpiteisiimme on sisältynyt mm. käypään arvoon arvostettavien rahoitusvarojen arvostusprosessiin liittyvien kontrollien testausta.
  - Tilinpäätöstarkastuksen yhteydessä olemme verranneet sijoitusomaisuuden arvostamisessa käytettyjä käypiä arvoja markkinanoteerauksiin ja muihin ulkopuolisiin hintalähteisiin.
  - Olemme pyytäneet Säästöpankkiryhmän tilinpäätökseen yhdisteltyjen yhteisöjen tilintarkastajilta lausunnon siitä, että tilinpäätökseen yhdistellyissä yhteisöissä on noudatettu Säästöpankkiliitto osk:n antamia ohjeistuksia rahoitusvarojen arvostamisesta.
  - Lisäksi olemme arvioineet sijoitusomaisuutta ja johdannaisia koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Henkivakuutustoiminnan vastuuelka (tilinpäätöksen liitteet 2, 3, 5 ja 31)

- Henkivakuutustoiminnan vastuuelka, yhteensä 0,9 mrd. euroa, on Säästöpankkiryhmän yhdistellyssä taseessa merkittävä erä, jonka määrittämisessä käytetään erilaisia laskentamenetelmiä ja vakuutusmatemaattisia oletuksia. Merkittävimmät oletukset liittyvät laskentamenetelmiin, kuolevuuteen ja korkojen kehitykseen.
- Olemme arvioineet vakuutusteknisen vastuuelan kirjaamiseen ja laskentaan liittyviä periaatteita ja prosesseja.
- Vakuutusmatemaattikkomme on osallistunut tarkastukseen ja arvioinut käytettyjen oletusten ja menetelmien asianmukaisuutta tarkastamalla käytettyjä laskuperusteita ja arvioimalla laskentamallien asianmukaisuutta vastuuelan riittävyyden varmentamiseksi.
- Lisäksi olemme käyneet läpi vastuuelan kirjanpidollisen käsittelyn oikeellisuutta ja arvioineet vastuuelkaa koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

Taloudelliseen raportointiin liittyvä kontrolliympäristö ja tietojärjestelmät

- Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksen oikeellisuuden kannalta keskeiset raportointiprosessit ovat järjestelmäriippuvaisia. Tietojärjestelmien merkitys on keskeinen niin jatkuvuuden ja häiriötilanteiden hallinnan kuin taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden näkökulmasta.
- Merkittävimmät riskit liittyvät tiedon eheyteen ja luottamuksellisuuteen sekä palveluiden häiriöttömyyteen.
- Taloudellisen raportoinnin tietojärjestelmäympäristöllä sekä yksittäisten tietojärjestelmien sovelluskontrolleilla on siten merkittävä vaikutus valittavaan tilintarkastustapaan.
- Olemme muodostaneet käsityksen taloudelliseen raportointiin liittyvistä tietojärjestelmistä ja niiden kontrolliympäristöstä sekä testanneet niihin liittyvien sisäisten kontrollien tehokkuutta mm. ulkoisilta palveluorganisaatioilta saatujen varmennusraporttien avulla.
- Tarkastustoimenpiteisiimme on sisällynyt merkittävässä määrin aineistotarkastustoimenpiteitä sekä data-analyysejä taloudellisen raportoinnin eri osa-alueisiin liittyen.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat yhdistellyn tilinpäätöksen laatimisesta siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti liitetiedoissa tarkemmin kuvatulla tavalla ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan Säästöpankkiryhmän kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos Säästöpankkiryhmä aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää

havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon Säästöpankkiryhmän sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä Säästöpankkiryhmän kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei Säästöpankkiryhmä pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä Säästöpankkiryhmään kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon Säästöpankkiryhmän tilinpäätöksestä. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.
- Pehdymme Säästöpankkiryhmän jäsenyhteisöjen noudattamiin tilinpäätösperiaatteisiin sekä jäsenyhteisöjen tilintarkastuskertomuksiin, jotka on annettu Säästöpankkiryhmän yhdistellyn tilinpäätöksen tarkastusta varten.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voisi kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet osuuskuntakokouksen valitsemana tilintarkastajana 13.3.2014 alkaen yhtäjaksoisesti 9 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 14. helmikuuta 2023

KPMG OY AB

Mikko Kylliäinen
KHT

Säästöpankki